رستاخیز کارگران

دوشنبه پانزدهم دیماه ۱۳۵۴ — شماره چهارم — بها: ۱۰ ریال

COLLECTION

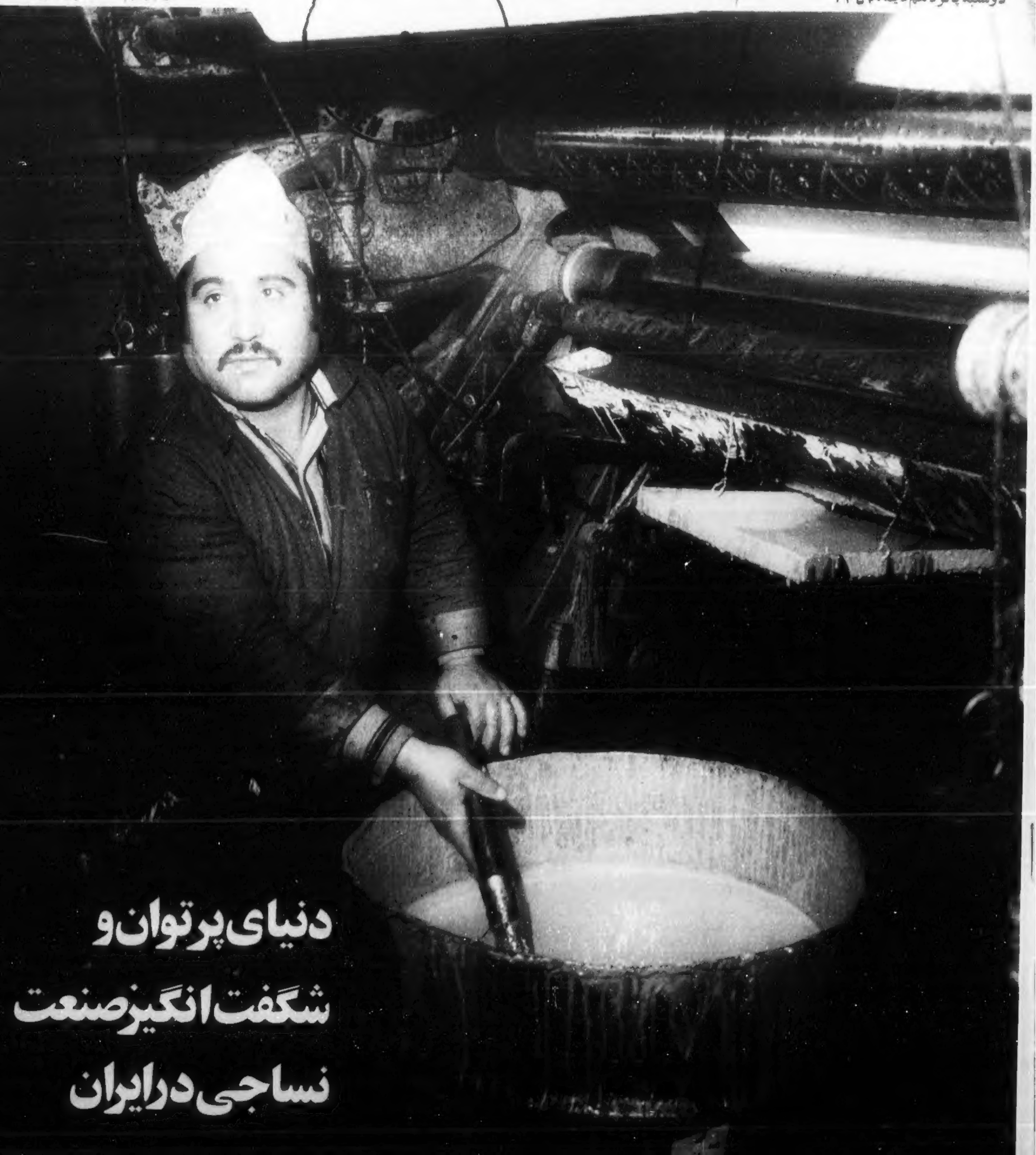

دنیای پرتوان و شگفت انگیز صنعت نساجی در ایران

من توام، تومنی...

خواهر کارگر، برادر کارگر

استقبال بی‌نظیر تو از مجلهٔ خودت— رستاخیز کارگران — که در طول یک ماه و نیم تیراژ یکصد هزار شماره‌یی را، خیلی زود، زودتر از آنچه تصور می‌رفت — هزاران شماره افزایش داد، نمایانگر علاقه‌ات به افزایش آگاهی و عمیق‌تر ساختن بینش اجتماعی است، که «رستاخیز کارگران» با انتشار مطالب مختلف در این جهت، داستانها، رپورتاژها و مطالب گوناگون سرگرم کننده که خود نوعی فرهنگ کارگری را در دل دارد، برایت فراهم آورده است ... در این رهگذر، به رهنمود ها و پیشنهاد های تو خواهر و برادر کارگر نیازمندیم ... این مجله متعلق به تو خواهر عزیز و برادر گرامی کارگر است ... و در حقیقت من توام، تومنی. پس به امید آنروز، که مجله تو، با تیراژ صدها هزار، همه خواهران و برادران کارگر سراسر کشور را در برگیرد.

رستاخیز کارگران

نشریه حزب رستاخیز ملت ایران ، این نشریه ماهی دوبار منتشر میشود

دوشنبه پانزدهم دیماه ۲۵۳۵ ، شمارهٔ چهارم

مدیر مسئول : محمد حسین کردبچه

نشانی : خیابان وصال شیرازی — چهارراه بزرگمهر

تلفن : ۶۶۶۰۴۴—۶۶۷۱۵۹—۶۶۰۷۹۹

هیئت تحریریه : ۶۶۳۷۵۵

سلامت ملت.... بقای ملت...

دو اصل جدیدی که در چند روز پیش بموجب فرمان شاهنشاه بر اصول انقلاب شاه و ملت افزوده گردید ، یکبار دیگر مفهوم عمیق و مقدس انقلاب ما را عریان ساخت .... عریان برای قضاوت صریح و عادلانه تاریخ ......

عریان برای اینکه بشریت در این تنگنای وانفسا که گرفتارش شده ، بتواند الگو برداری کند . بخاطر بیاوریم که عنوان و نام رسمی و اصیل انقلاب ما « شاه و ملت » است که این عنوان بی‌آنکه مظهر تعارف و یا تظاهری باشد روشنگر یک مفهوم واقعی و مقدس است......

و آنچه که هر روز بیش از پیش تجلی میکند و آنطور که گفتیم عریان‌تر و صریح تر میشود همین مفهوم واقعی است یعنی اتصال و پیوستگی معنوی دو عنصر « شاه و ملت » که بطور ابدی نیز این پیوستگی — که ناشی از یک جنس بودن و یکنوع بودن آندو میباشد تضمین میشود .....

افزودن دو اصل اخیر به اصول انقلاب ما نشان دهندهٔ آنست که رهبر انقلاب ، یعنی شاهنشاه ، انقلاب را بمنزله راه حلی فقط برای مسائل امروزی این مملکت تلقی نمیکنند، بلکه معظم‌له توجه باین اصل مقدس دارند که (ملت ایران باید پیوسته و بطور ابدی زنده و سالم و فعال باقی بماند).......

اینکه از سوی شاهنشاه مقرر گردیده است که (تأمین تغذیه کامل و تأمین سلامت و تندرستی کودکان خانواده هائی که توانائی تامین مواد غذائی لازم را ندارند ، از تولد تا دوسالگی بعهدهٔ دولت است) بیان کننده این حقیقت زیبا و دل‌انگیز است که شاه همچون پدر مهربانی که تار و پود وجودش به رگ و ریشه زندگی فرزندانش بستگی و پیوستگی دارد ، در این اندیشه‌اند که اگر کودکان این مرز و بوم از طفولیت جان نگیرند و برروی اندامهای خود استوار نگردند ، هرآینه بهنگام بزرگی ، گرفتاریهای جسمی و ضعف بدنی موجب نارسائی های معنوی و روانی شده و ملت بزرگ ما را از حرکت سریع و شاداب بسوی هدف های مقدسش باز دارد ولامحاله از سرعت حرکت ملی بکاهد.......

گو اینکه هم اکنون از دو سال پیش با تغذیه رایگان شاگردان مدارس ، تقویت جسمی و بدنی فرزندان مملکت بمقیاس وسیعی تأمین شده و موجبات — واقعاً تندرستی و خوش برورویی و خوش آب و رنگی نوجوانان شده است ولی توجه شاهنشاه بزرگ باین نکته (که مبادا در بعضی از خانواده های کم توان و پرخرج قادر به تغذیه صحیح نوزادان و کودکان شیرخوار تا دو ساله نباشند و تغذیه دوران آموزشگاه قادر بجبران عقب افتادگی و ضعف اولیه شان نگردد) مطلب حساس و قابل ستایشی است که حقاً درشأن نه تنها یک رهبر مملکتی است ، بلکه باید رهبر احساس پدری نسبت به فرزندان مملکت داشته باشد تا چنین الهام بخش و منبع سعادت و سلامت خانوادهٔ ملت خویش باشد .....

همچنین اصل هفدهم انقلاب ، یعنی یکی دیگر از آن دو اصل تازه ، که تأمین بیمه همگانی بخصوص بیمه روستائیان است بزرگترین تدبیر و تصمیمی است که امکان داشت فقط از سوی شاهنشاه برای رفع نگرانی محرومان از استفاده از بیمه های متداول کشوری ، اتخاذ گردد......

هم اکنون که قشر عظیم کارگران و کارمندان و اصناف دیگر — که بصورتی از طریق اتحادیه‌های صنفی و سازمانهای اداری به شبکه بیمه های رفاهی اجتماعی کشور پیوسته اند — گروه کثیر دیگری از قبیل روستائیان بیمه نشده و یا کارگران آزاد خصوصی مانند رانندگان بخش خصوصی و خدمتگزاران شخصی و غیره باقی مانده‌اند که با اجرای این اصل انقلاب نگرانی‌شان برطرف شده و در واقع تمام بدنه های ملت ایران مشمول استفاده از بیمه های رفاهی اجتماعی خواهند شد.

بی‌گمان هنوز در بسیاری از کشورهای جهان — حتی کشورهائی که نه ثروت کم دارند و نه داعیهٔ ترقیخواهی — اینگونه توسعه بیمه های رفاهی برای همه طبقات (و افراد) تأمین نشده ، و این نیز ناشی از وضع خاص تصمیم گیری و شاید حالت طبقاتی آنها باشد...

اما در مملکت ما که انقلاب خیرخواه همه انسانها بوده و از روح مبارزهٔ طبقاتی سرچشمه نگرفته است بآسانی توانسته است که در پرتو وجود یک رهبر مصمم و انسان دوست واقعی تمام آثار نیکو و آسایش بخش خود را بهمه گوشه و کنار کشور تعمیم داده و رفاه و تأمین واقعی را در دسترس همه قشرها و طبقات (وخصوصاً همه افراد صرفنظر از وابستگی طبقاتی و شغلی آنها) قرار دهد.....

در این شماره

« شرافت کارگربودن »

دکتر حسین پیرنیا ، استاد برجسته دانشگاه تهران که سالها در رشته روابط صنعتی و اقتصاد اجتماعی تدریس کرده است ، در گفتگوئی با « رستاخیز کارگران » ، تحولات اخیر وضع کارگران ایران را مورد تجزیه و تحلیل قرار داده و مباحث جالبی را مطرح ساخته است....

صفحات ۱۰ و ۱۱

مشاور صنعتی ، فرشته محبوب کارگران

آیا شما از وجود «مشاوران صنعتی خبردارید؟»... با آنکه از شش — هفت سال پیش رشته مشاور صنعتی در ایران تدریس می‌شود ، بدلیل ناشناخته بودن این رشته ، هنوز هیچیک از فارغ التحصیلان رشته مزبور ، در واحد های کارگری و کارخانجات بکار فرا خوانده نشده‌اند ، درحالیکه یک مشاور صنعتی از هر نظر بسود توأم کارگر و کارفرماست ، و بسیاری از گره های مشکلات کارگاهها ، با پنجه تدبیر آنان گشوده می‌شود.....

صفحات ۶ و ۷

رستاخیز کارگران می‌پرسد..... کارفرما پاسخ می‌دهد...

در اینشماره گزارشگر « رستاخیز کارگران » با مهندس علی اشرف شاهقلی ، مدیرعامل سازمان آب منطقه‌ای تهران در باره اقداماتی که در جهت رفاه کارگران این سازمان صورت گرفته و برنامه های در دست اقدام در این زمینه به گفت‌وشنود نشسته است...

صفحات ۸ و ۹

روزنامه رستاخیز

کارگر

در صفحات این شماره روزنامه رستاخیز کارگران خبرهای مربوط به کارگران و فعالیتهای حزب رستاخیز ملت ایران — هدف از تشکیل کنفرانس جهانی اشتغال — معرفی یک سندیکای فعال که توانسته است برای کارگران عضو خود مزایای بیشتر بدست آورد ، می‌خوانید.

صفحه ۴۳ تا ۵۸

ساعتی درمیان خانواده کارگر

خبرنگار « رستاخیز کارگران » ، به خانه « رضازاویه » ، کارگر چاپخانه رفته و ساعتی را در کنار همسر و فرزندان او نشسته است ... و این برادر کارگر ، از زندگی خود ، پیشرفت ها ، خواسته ها و تفریحاتش برای خبرنگار ما گفته است ....

صفحات ۶۲ و ۶۳

پیشنهاد شاهنشاه درمورد رفع بحران لبنان با اقبال رهبران این کشور روبرو شد.

پیشنهاد شاهنشاه آریامهر مبنی بر لزوم تشکیل کنفرانس اسلامی بمنظور بررسی اوضاع لبنان واعاده نظم وآرامش دراین کشور با تحسین وستایش فراوان پرزیدنت فرنجیه و کامیل شمعون وزیر کشور وصائب سلام نخست وزیر اسبق لبنان و کمال جنبلاط رهبر گروه چپ گرایان لبنان قرار گرفت. کمال جنبلاط طی سخنانی که متن آن در روزنامه های بیروت منتشر شد گفت : شاهنشاه ایران مشکلات لبنان را بخوبی درک کرده‌اند وما به همین جهت از معظم له سپاسگزاریم ولی جای تاسف است که بعضی از سران کشورهای عرب و مسلمان هنوز این مشکلات را درک نکرده‌اند. جنبلاط به این دسته از سران کشورهای عرب و مسلمان هشدار داد که از اقدام ونظریات خردمندانه شاهنشاه ایران پیروی کنند.

کاظم الخلیل نماینده پارلمان لبنان نیز طی سخنانی که در روزنامه های النهار، الحیات والانوار چاپ شد گفته است اقدام بزرگوارانه اعلیحضرت شاهنشاه ایران درمورد لزوم تشکیل کنفرانس کشورهای اسلامی بمنظور اتخاذ تدابیر فوری برای پایان دادن به کشتار وحشتناک لبنان اقدامی است که در کالبد لبنانی ها روح امید دمیده است.

روزنامه های مهم بیروت نظیر الجمهوریه، النهار، الحیات والانوار مقالات اساسی خودرا به بحث وتشریح نظریات شاهنشاه درمورد لزوم یک اقدام اساسی از طرف کشورهای اسلامی برای رفع بحران لبنان اختصاص داده‌اند. ذکر این نکته ضروریست که تا کنون سابقه نداشته است که پیشنهاد با نظرات روسای کشورهای بزرگ درمورد لبنان با چنین اتفاق نظری با اقبال وتحسین وسپاسگزاری احزاب ومطبوعات و گروههای دست راستی ودست چپی ومسلمان و مسیحی ولبنانی وفلسطینی قرار گیرد.

معرفی معاونان جدید وزارت علوم وبهداری به پیشگاه شاهنشاه آریامهر

شاهنشاه آریامهر روز دوم دیماه وزیران علوم و آموزش عالی و بهداری را به حضور پذیرفتند.

دراین شرفیابی ها که بطور جداگانه صورت گرفت دکتر عبدالحسین سمیعی وزیر علوم و پروفسور پویان وزیر بهداری معاونان جدید این دو وزارتخانه را به پیشگاه همایونی معرفی کردند.

معاونان تازه وزارت علوم عبارتند از: آقای محمد طوسی معاون اجرائی و پارلمانی- پرویز آموزگار معاون وزارت علوم و سرپرست سازمان سنجش آموزش کشور- رحمت حقدان معاون وزارت علوم و رئیس سازمان امور دانشجویان کشور- حمید زاهدی دبیر کل شورای مرکزی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و احسان نراقی رئیس مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی وزارت علوم و آموزش عالی.

پروفسور پویان وزیر بهداری نیز دکتر محمد حسن رهنوردی را بعنوان معاون پارلمانی وزارت بهداری به پیشگاه ملوکانه معرفی کرد.

باحضور والاحضرت شاپور غلامرضا پهلوی

جوایز دوازدهمین جشنواره فیلمهای آموزشی توزیع شد

والاحضرت شاپور غلامرضا پهلوی جوائز فیلمهای برنده دوازدهمین جشنواره فیلمهای آموزشی رابه سفیران کشورهای مربوط و نیز نمایندگان شهرستانها اهدا کردند.

دراین مراسم وزیر آموزش و پرورش ضمن گزارشی گفت این جشنواره ۱۲ سال قبل تحت توجهات علیاحضرت شهبانو برای نخستین بار درایران برگزار شد وهر سال رونق بیشتری یافت بطوریکه امسال ۸۲ فیلم از ۲۲ کشور در جشنواره شرکت داده شده بود. وی اضافه کرد این فیلمها که در زمینه های درسی- علمی- تربیتی و جهانشناسی تهیه شده از ۲۲ مهر ماه ۵۴ با آغاز کار جشنواره بنمایش گذاشته شد و مورد توجه دانش آموزان ومعلمان قرار گرفت.

شاهنشاه: همکاری های اقتصادی وبازرگانی دوکشوردرآینده بازهم زیادترخواهدشد

میهمانی رسمی شاهنشاه آریامهر وعلیاحضرت شهبانو به افتخار حضرت رئیس جمهوری سوریه وبانو

بدعوت رسمی شاهنشاه آریامهر وعلیاحضرت شهبانو، حضرت حافظ اسد رئیس جمهوری سوریه وبانو روز یکشنبه هفتم دیماه برای سه روز بازدید کشورما به تهران آمدند و از سوی اعلیحضرتین در فرودگاه مهرآباد باتشریفات رسمی استقبال شدند.

در نخستین شب اقامت میهمانان عالیقدر در تهران ضیافت شامی از سوی شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو به افتخار آنان ترتیب یافت.

در این ضیافت شاهنشاه پس از خوش آمد گوئی به میهمانانشان با اشاره به روابط دیرین دو کشور مسلمان ایران وسوریه فرمودند:

خوشوقتم تذکردهم که بخصوص در سالهای اخیر، رابطه دو کشورما بصورتی روز افزون براساس تفاهم و دوستی وهمکاری درحال پیشرفت بوده است. در دو سال گذشته مقامات عالیرتبه متعدد ایران وسوریه از کشورهای یکدیگر بازدید کرده‌اند ودر همین مدت موافقتنامه بلندمدت بازرگانی وموافقتنامه جهانگردی میان دو کشور به امضا رسیده و همکاری رسمی در زمینه های اقتصادی و بازرگانی پایه ریزی شده است، بطوریکه حجم مبادلات دو کشور درمدت چند سال به هفت برابر بالا رفته است.

شاهنشاه افزودند: همکاریهای اقتصادی وبازرگانی دو کشور درآینده بازهم زیادتر خواهد شد، ومسلم است که این همکاری در زمینه های اجتماعی وآموزشی وفرهنگی وهنری نیز براساس سنت دیرینه توسعه خواهد یافت.

در مورد مسائلمهم و حیاتی بحران خاور میانه، که سوریه بعنوان خط مقدم جبهه در آن نقشی اساسی ودرجه اول دارد، شاید احتیاجی بتذکر این نکته نباشد که کشورما همواره به پیروی از اصول حق وعدالت موضع قاطعی درامر لزوم تخلیه کامل سرزمینهای اشغال شدهعربی واحقاق حقوق حقه وقانونی ملت فلسطین داشته واز این اصول چه درسازمان ملل متحد و کنفرانسهای اسلامی وچه ازنظر عملی دفاع کرده است.

شاهنشاه فرمودند:

حضرت رئیس جمهوری شما اکنون با شهامت وقاطعیت بسیار وظیفه خطیر رهبری ملت خود را دربحران سیاسی ونظامی حساس وخطرناک کنونی، ودرعین حال وظیفه پایه ریزی اقتصادی واجتماعی وفرهنگی سوریه مترقی وپیشرفته فردا را بعهده دارید، وطبیعی است کهملت ایران به عنوان دوست وبرادر قدیمی ملت سوریه وبه عنوان عضو خانواده اسلامی جهان صمیمانه خواستار موفقیتشما درخدمت هرچه بیشتر به مصالح ملی

تشکیل جلسه هیات اجرائی دانشکده علوم تندرستی درحضور والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

است.

تندرستی وشاد کامی آن حضرت وبانواسد، رفاه وترقی روزافزون ملت همکیش و دوست وبرادر سوریه و تقویت دوستی و همکاری دو کشوروپیروزی وعظمت هرچه بیشتر عالم اسلام را آرزو دارم.

حضرت حافظ اسد رئیس جمهوری سوریه نیز بااشاره روابط دوکشور، زمینه گسترش همکاریهای ایران وسوریه را برشمرد وضمن بحث در باره مبارزات ملت سوریه برای آزاد کردن سرزمین-های اشغالی اعراب گفت:

در اینجا وظیفه خود می دانم ازموضع روشن ایران برهبری آن اعلیحضرت که طی آن مراتب تأیید و جانبداری شاهنشاه ازمساله عادلانه ما آشکارشده است بی نهایت قدردانی کنم و تذکر دهم که با اتکابه همین جانبداریها است که ملت ما در مبارزه علیه تجاوز صهیونیستی دلگرم وپایدار است.

اعلیحضرتا، ما اکنون از دور باشگفتی ناظر پیشرفتهای بزرگ کشور شما در زمینه های مختلف برهبری عالیه آن اعلیحضرت بوده ایم، ولی دیدار کنونی بما فرصت آن را می دهد که از نزدیک وبطورمستقیم نمونه هائی از این پیشرفتها را مشاهده کنیم، صمیمانه امیدواریم که این کشورعزیز به پیشرفتهای بازهم بیشتری نائل شود. شکی نیست که این دیدار نقطه عطف مبتنی درتاریخ روابط دو کشورخواهد بود و دررابرای فعالیت ها و همکاریهای ثمربخش در زمینه های متعدد بروی هردو کشورخواهد گشود.

درپایان بیانات خودخوشوقتم بهترین آرزوهای قلبی خویش را برای تندرستی وشادکامی اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانوی ایران تقدیم دارم.

همچنین برای ملت دوست ایران آرزوی ادامه پیشرفت و رفاه روز افزون دارم وامیدوارم روابط دوستانه و همکاریهای دو کشور بیش از پیش تقویت وتحکیم شود.

در این ضیافت اعضای خاندان سلطنت— آقای هویدا نخست وزیر وجمعی از مقامات مملکتی —همراهان حضرت رئیس جمهوری سوریه وگروهی از نمایندگان سیاسی مقیم تهران حضور داشتند.

در حضور والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی جلسه هیات اجرائی دانشکده علوم تندرستی تشکیل شد. دراین جلسه ابتداد کتر محسن ضیائی رئیس دانشکده علوم تندرستی گزارش کارهای دانشکده را به استحضار رسانید وسپس والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی نسبت به پیشرفت امور این دانشکده دستورات لازم صادرفرمودند. دراین جلسه همچنین آئین نامه های مربوط به امور داخلی دانشکده مطرح ومطالعه شد.

پیش ازتشکیل این جلسه والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ازسالن ناهار خوری دانشجویان کارگاه سمعی وبصری —آزمایشگاه و کلاسهای دانشکده بازدید کردند وبا دانشجویان به گفتگو پرداختند. درهریک از این قسمتها والاحضرت درباره امور مختلف دانشکده سئوالاتی نمودند که پاسخهای لازم ازطرف رئیس دانشکده داده شد. این دانشکده به امر شاهنشاه آریامهر درسال ۱۳۵۳، آغاز بکار کرده است.

دانشکده علوم تندرستی دانشجویان خود را با توجه به نمره آزمون همگانی، امتحان اختصاصی هوش، ومحل سکونت از میان داوطلبان کلیه شهرستانها انتخاب میکند.

جلسه هیأت امنای دانشگاه جندی شاپور درحضور والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی

جلسه هیأت امنای دانشگاه جندی شاپور با حضور والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی ریاست عالیه هیأت امنای این دانشگاه در کاخ اختصاصی والاحضرت درسعدآباد تشکیل شد.

در این جلسه پیشرفت ها و نیازهای این دانشگاه مورد بررسی قرار گرفت و برنامه آینده دانشگاه مطرح و بتصویب رسید.

در این جلسه آقایان عبدالرضا انصاری قائم مقام والاحضرت در امور اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی— وزیر علوم و آموزش عالی—مشاور عالی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی— دبیر کل شورای مرکزی دانشگاهها-رئیس دانشگاه جندی شاپور و سایر اعضاء هیات امنای این دانشگاه حضور داشتند.

سفرآقای خلعتبری وزیر امور خارجه به بغداد

آقای عباسعلی خلعتبری وزیر امور خارجه کشورمان روزجمعه پنجم دیماه جاری در رأس هیاتی برای مذاکره نهائی در باره انعقاد پنج موافقتنامه با مقامات عراقی به بغداد رفتند.

در فرودگاه بغداد سفیر شاهنشاه آریامهر در بغداد و آقای سعدون حمادی وزیر خارجه و عده‌ای دیگر از مقامات عراقی از آقای خلعتبری و هیات همراه ایشان استقبال کردند.

وزیر امور خارجه پس از گفتگو با مقامات عراقی همان شب به تهران بازگشتند.

پیروزی لبخند

با انتشار «پیروزی لبخند» یکبار دیگر خاطره عباس مسعودی زنده شد.

مسعودی که حق بزرگی برجامعه مطبوعات

ایران دارد، قریب دوسال قبل ازمیان ما رفت.

او عاشق حرفه خود و یک روزنامه نگار واقعی بود، کارگر خود ساخته‌ای بود که روزنامه نگاری را در ایران بصورت یک حرفه درآورده بود، تمام عمر خود را وقف روزنامه‌اش کرده

بقیه درصفحه ۹۱

*اگر در کشوری هر کارگر یک ماشین را اداره می کند، کارگر ایرانی باید چند ماشین را کنترل کند.

نخست وزیر در شورایعالی سازمان کارگران ایران گفت:

کارگر ایرانی هم مولد ثروت

حزب رستاخیز ملت ایران با همکاری خود کارگران طرح پیشنهادی اساسنامه سازمان کارگران ایران را تهیه کرده است.

آقای هویدا نخست‌وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران گفت : کارگران ایران هم مولد ثروت هستند و هم صاحب ثروت

هفته گذشته شورای عالی سازمان کارگران ایران بریاست آقای امیرعباس هویدا نخست ـ وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران در محل سازمان کارگران تشکیل شد.

در این مراسم آقای مهدوی قائم مقام دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران — آقای معینی وزیر کار و امور اجتماعی — آقای شادمان وزیر مشاور و معاون نخست‌وزیر، اعضاء هیئت نمایندگی کارگران اتحاد جماهیر شوروی — نمایندگان کارگران در مجلس شورای ملی و اعضاء شورای عالی شرکت داشتند.

آقای امیرعباس هویدا نخست‌وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران در این جلسه، ضمن بیاناتی تأکید کردند که توسعه صنعتی کشور با افزایش کارآئی و مهارت کارگران و بالا رفتن سطح مدیریت و بهره‌گیری صحیح و کامل از ماشین آلات رابطه مستقیم دارد و باید نیروی کار و مدیریت همگام هم تلاش کنند، تا ایران تولیداتی هرچه مرغوبتر و بهتر به بازارهای داخلی و جهانی عرضه نمایند.

آقای نخست‌وزیر که در عین حال ریاست شورای عالی سازمان کارگران ایران را بعهده دارند، اظهار داشتند که در دوران انقلاب اجتماعی ایران با امنیتی که تحت رهبری خردمندانه شاهنشاه نصیب جامعه ما شده صاحبان سرمایه نیز با علاقه و صمیمیت سرمایه‌های خود را در سیر توسعه صنعتی کشور بکار انداخته‌اند و هر روز گامهای تازه‌ای در جهت احداث و گسترش صنایع سنگین و پیشرفته برداشته میشود.

آقای هویدا با اشاره به توسعه صنایع ایران اضافه کردند که در شرایط فعلی و با پیشرفتهای سریع صنعتی، دیگر کارگران ساده نمی‌توانند نیازهای بخش صنعتی کشور را مرتفع سازند، بلکه باید همانطوریکه شاهنشاه فرموده‌اند کارگران در مرحله اول مهارت خود را بالا ببرند تا بتوانند چرخهای عظیم صنعتی مملکت را بگردش درآورند.

آقای نخست‌وزیر تشکیل جلسه شورای عالی سازمان کارگران ایران و اقدامات آنرا گامهای بلندی برای آماده کردن بعدی کارگران ایران دانستند و شرکت مؤثر کارگران را در کنگره بزرگ حزب رستاخیز ملت ایران و سایر ارگانهای حزبی ستودند.

آقای هویدا افزودند که «امروز کارگران ایران هم مولد ثروت هستند و هم صاحب ثروت» اشاره نخست‌وزیر در این مورد بقانون سهیم کردن کارگران در سود کارخانه‌ها و مهمتر از همه به اصل سیزدهم انقلاب — گسترش مالکیت صنعتی — بود، دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران اظهار داشتند که استقبال کارگران از این برنامه انقلابی در واقع نمایانگر آمادگی آنها برای ایفای نقش شایسته خود در ساختمان جامعه صنعتی کشور میباشد و اضافه کردند که کارگران ما در این دوره

صنعتی باید چنان تولیداتی داشته باشند که بتوانند در بازارهای بین‌المللی با تولیدات مشابه خارجی رقابت کنند. نخست وزیر در سخنان خود از کارگران بعنوان «بازوی قوی انقلاب ایران» نام بردند و تاکید کردند که آنها همراه همه گروههای مردم ایران تحت فرماندهی داهیانه شاهنشاه مملکت خود را از یک نقطه ضعف صنعتی به یک نقطه قدرت صنعتی رساندند. و اینک با تمام قوا تلاش میکنند تا همانطور که رهبر مملکت ترسیم فرموده‌اند ایران هرچه زودتر در بین ۵ — ۶ کشور قدرتمند دنیا قرار گیرد و بصورت یک پایگاه صنعتی دنیا درآید.

نخست‌وزیر در بیانات خود روی لزوم بالا ـ بردن مهارت فنی کارگران تأکید فراوان کردند واظهار داشتند که با توجه به کمبود نیروی انسانی متخصص، توفیق ما در راه صنعتی شدن کشور بسته به آنست که کارگران تمام نیروی خود را برای استفاده صحیح از ماشین بکار اندازند وحتی هر کارگر بتواند چندین ماشین مختلف را اداره نماید.

که شما در همین مدت

کوتاهی را که از آغاز انقلاب ایران میگذرد، بچشم میبینید ولی ده سال دیگر ظرفیت کارخانجات ذوب‌آهن ایران به ۲۰ میلیون تن و ظرفیت کارخانه های اتومبیل‌سازی ما بیک میلیون دستگاه در سال خواهد رسید. ده سال دیگر کارگران ایران ۳/۵ میلیون یخچال تولید و صادر خواهند کرد، و ده سال دیگر واردات کشور از روزی ۴۵ میلیارد دلار خواهد گذشت.

آقای نخست‌وزیر در سخنان خود تلاش کارگران زن را نیز در پیشرفت صنعت ایران ستودند، و ضمن اشاره به مقام زن در شوراهای کارگری اظهار امیدواری کردند که زنان هرچه بیشتر در امور کارگری ایران سهیم گردند.

دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران در پایان سخنان خود از کارگران دعوت کردند که در کانونهای حزبی بطور فعال شرکت جویند تا حزب با برخورداری از قدرت همه جانبه بتواند گامهای محکم‌تری در راه پیشرفت مملکت بردارد.

در آغاز این جلسه، پیش از بیانات نخست‌وزیر، آقای پدرامی معاون اجرائی سازمان کارگران ایران ضمن خیرمقدم به شرکت کنندگان در این جلسه، گزارش فعالیت سازمان کارگران را قرائت کرد وضمن آن خطاب به آقای هویدا، نخست‌وزیر اظهار داشت:

— شرکت شما در این مراسم نشان دهنده نهایت علاقه ومحبت شما بفرد فرد کارگران و تشکیلات گسترده کارگری است وظیفه خود میدانم در مقابل عنایات و توجهات بیکران شاهنشاه آریامهر پرچمدار مقدس انقلاب به طبقه کارگر سر تعظیم وتکریم فرود آورم. امروز که با این همه اعتماد واطمینان در باره آینده کشور خود اظهارنظر میکنیم وایمان راسخ داریم که کشورمان پاپپای ملل بزرگ جهان در راه عظمت وسعادت گام برمیدارد، مرهون زیر بنای محکمی است که بدست توانای شاهنشاه آریامهر پی‌ریزی شده است.

شکوفائی سریع وغیر قابل تصور اقتصادی وصنعتی ایران که در کمترین مدت با رهبری‌های داهیانه شاهنشاه معظم وفعالیتهای ارزنده وپی‌گیرانه روزی دولت خدمتگزار امیرعباس هویدا نصیب ایران گردیده، غرورانگیز و افتخارآفرین بوده است.

کارگران ایران در اجرای نیات مقدس شاهنشاه که متضمن سعادت ملت ایران است گام برمیدارند وایمان داریم فکرمان، امیدمان وآرزوهایمان، آرمان وایده وآمالمان آنچه داریم در وجود مقدس شاهنشاه عزیزمان خلاصه میشود.

وی افزود ـ انقلاب ایران دست آوردهای نوینی برای کارگران کشور داشته که هریک

است، هم صاحب ثروت

آقای امیرقاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی

دیگر از سخنان خود با اشاره به اظهارات آقای هویدا در نخستین کنگره کارگران فعالیت سازمان کارگران در سراسر کشور را تشریح کرد وگفت:

– اعزام هیاتهای کارگری به کشورهای دیگر ونیز دعوت هیأتهای کارگری برای بازدید از تشکیلات کارگری کشورما از جمله کارهائی است که در زمینه شناخت بیشتر انقلاب اجتماعی ما صورت می گیرد ودرهمین جلسه اعضای هیات عالی اتحادیه های کارگران اتحاد جماهیر شوروی نیز که به همین منظور و بدعوت سازمان کارگران ایران به کشور ما آمده اند شرکت دارند.

جهت بررسی ارسال شود.

برای تشکیل سومین کنگره سازمان کارگران روز ۵۵/۲/۷ پیشنهاد میشود تا در صورت تصویب دبیرخانه سومین کنگره و کمیته تدارکات تشکیل واقدامات لازم بعمل آید. پیشنهاد میشود دستور جلسه سومین کنگره سازمان کارگران ایران بشرح زیر اعلام گردد:

۱– بررسی وتغییر وتصویب اساسنامه سازمان کارگران ایران.
۲– انتخاب اعضای شورای عالی سازمان.
۳– انتخاب اعضای هیئت نظارت سازمان.
۴– انتخاب دبیر کل.

گوشه یی از جلسه شورایعالی سازمان کارگران ایران

از آنها تأثیر بسیاری در زندگی اقتصادی و اجتماعی وسیاسی آنها بجای نهاده. بهمین جهت وظایف وهدفهای سازمانهای کارگری درطی چهارده سال تغییرات وتحولات شگرفی کرده است، اجتماع نمایندگان کارگران و مسئولان ۸۰۰ سندیکا واتحادیه های کارگری نشانه بارزی از این آموزشگاه انقلاب ملی است. سازمان کارگران برای اینکه بتواند نقش سیاسی وسازمانی خود را بخوبی ایفا کند، باصل کار دستجمعی وانتقاد از خود پرداخته و هرگز از آموزش مسائل ملی ومیهنی وآموزش فنی درجهت سطح ارتقاء مهارت کارگران غافل نبوده است.

معاون اجرائی سازمان کارگران درقسمتی

وی یادآور شد با توجه به پیشنهادات رسیده از سراسر کشورطرح جدید اساسنامه سازمان کارگران را که بتصویب هیئت اجرائی حزب رستاخیز ملت ایران رسیده، بشورا جهت تائیدبرای طرح درکنگره تقدیم مینماید، وظیفه دارد از طرف سازمان کارگران تشکر وسپاس فراوان خودرا از کارشناسان حزب رستاخیز ملت ایران که در تهیه واصلاح این اساسنامه صمیمانه همکاری نموده اند، تقدیم دارم. در صورتیکه اجازه فرمائید علت تغییر مواد وضروری بودن آنرا آقای عبدالله بلندقد، یکی از اعضای کمیسیون که دربررسی اساسنامه شرکت داشتند، توضیح دهند، ضمنا برای نظرخواهی مجدد طرح اساسنامه تقدیمی برای کلیه شعب سازمان

۵– تعیین خطمشی سازمان.

آقای پدرامی در پایان گزارش خود ازآقای نخست وزیر استدعا کرد بشرفعرض همایونی برسانند که کارگران یکصدا میگویند شاهنشاها، اگربرای بارورشدن نهالهای انقلاب مقدس شاه وملت که ثمره آن متضمن سعادت ملت ایران است احتیاج باشد که این نهالها باخون جوانان وطن پرست وشاهدوست آبیاری شود، ما کارگران از نثار خون خود شادمان خواهیم بود.

سپس آقای بلندقد عضو شورایعالی سازمان کارگران در مورد تفاوتهای کلی اساسنامه فعلی سازمان کارگران باطرح جدیدی که تهیه وپیشنهاد شده گفت:

بقیه درصفحه ۹۰

درحاشیه

در جلسه شورای عالی سازمان کارگران ایران که بریاست آقای نخست وزیر برگزار شد، ۷۲ نفر اعضای این شورا که ۳۵ نفر آنها از شهرستانها به تهران آمده بودند حضور داشتند. قبل از تشکیل جلسه و تا لحظه ایکه نخست وزیر اعلام کرد رئیس جدید سازمان کارگران را با رای خودتان انتخاب کنید. صحبتهای در گوشی و شایعات یا بزبان دیگر اظهارنظر در مورد تعیین رئیس جدید فراوان بگوش میرسید. در گوشه ای از سالن چند نفر که معلوم بود از دوستان ودوستداران آقای پدرامی معاون اجرائی سازمان کارگران هستند، سخن از ریاست او میگفتند و بعضی ها کسان دیگری را نام میبردند، اما اگر یک بررسی کلی در لحظات قبل از جلسه بعمل می آمد، مشخص میشد که بیشتر این اعضاء موافق باانتخاب آقای آبکاری هستند چه، سابقه فعالیتهای رئیس جدید سازمان کارگران در کارهای حزبی ومسائل کارگری غیر از اعضای شورا، رئیس شورایعالی کارهم با آن آشنا بود. خانمهائی که با بلوزها و دامن های یک رنگ در آخر سالن سازمان کارگران در دو ردیف نشسته بودند، نخست وزیر را به یاداین نکته واداشت که درسخنان خود یک دفعه گریزی به شرکت زنان در کارهای سندیکائی و مشارکت آنها در کانونهای حزبی بزند، تا جائی که چندین بار روی این مسئله تأکید کرد و وقتی که جلسه را ترک میکرد، در جمع این خانمها حاضر شد و پرسید چند نفر عضو این شورا هستید، که جواب شنید ۶ نفر این تعداد که بنظر نخست وزیر کم میبود، خطاب به وزیر کار و رئیس جدید سازمان گفت از نیروی زنان بیشتر استفاده کنید نمایندگان کارگران در مجلس شورای ملی که در این جلسه حضور داشتند، دو سه بار مورد خطاب هویدا قرار گرفتند، نخست وزیر که از هر فرصتی برای گسترش فعالیتهای حزبی استفاده میکند، به نمایندگان مجلس گفت: کارگران را در فعالیتهای حزبی بخصوص در تشکیل کانونها مشارکت دهید و به آقای آبکاری اظهارداشت شما مسئول مشارکت فعال کارگران هستید.

سالن سازمان کارگران که بطورزیبائی با فرمایشات شاهنشاه آریامهر درمورد بالابردن افزایش مهارت فنی کارگران و اصول چهارم وسیزدهم انقلاب آراسته شده بود، سبب شد که نخست وزیر در سخنان خود بانشان دادن شعاری که روی آن به نقل از فرمایشات شاهنشاه آریامهر نوشته شده بود «آنچه امروز برای ملت ما ضرورت حیاتی دارد این است که افراد کشور هرکدام درفن خود آزموده باشند و در کاری که میکنند خواه کوچک و خواه بزرگ تخصص داشته باشند» یکبار دیگر بالابردن مهارت و تخصص کارگران را یادآورشود.

در این جلسه که آقای دکترزرنگار رئیس روابط عمومی حزب رستاخیز ملت ایران و رؤسای واحدهای مختلف حزب رستاخیز ملت ایران حضورداشتند،

در پایان جلسه آقای معینی از آقای نخست وزیر خواست که حلقه گلی را که کارگران تهیه کرده اند، اجازه دهند که بگردنشان آویخته شود که خانمی این کار را انجام داد.

رفاه اجتماعی بمعنای یک اصل مشارکت است

در دیدار وزیر رفاه اجتماعی از مرکز توان‌بخشی گفته شد:

بفرمان شاهنشاه آریامهر، کارگران بیمه شده در طول خدمت وظیفه عمومی از مزایای بیمه استفاده می کنند

هفته گذشته آقای شیخ الاسلام‌زاده وزیر رفاه اجتماعی، به‌اتفاق معاونین و جمعی از مدیران ومسئولان این وزارتخانه و همچنین عده کثیری از طبقات مختلف مردم از قسمتهای مختلف انجمن توان‌بخشی بیمارستان شفا یحیائیان دیدن کردند.

در این بازدید وزیر رفاه اجتماعی ضمن سخنان کوتاهی فعالیتهای وزارت رفاه و خدمات سازمانهای وابسته را برای کارگران، کارمندان و عموم مردم تشریح کرد. وسپس در یک جلسه رویاروئی بامردم، بسؤالات آنان پاسخ گفت.

وزارت رفاه اجتماعی چه وظیفه‌ای دارد؟..

آقای دکتر شیخ الاسلام‌زاده در مورد وظایف وزارت رفاه اجتماعی اظهار داشت: به فرمان شاهنشاه آریامهر در اردیبهشت ماه ۱۳۵۲، وزارت رفاه اجتماعی تأسیس شد و فلسفه ایجاد آن بر پایه تأمین رفاه هرچه بیشتر جامعه ایران استوار شده است.

وزیر رفاه اجتماعی بویژه این مسئله را شدیداً تأکید کرد که رفاه اجتماعی بمعنای واقعی آن مطابق بااصل مشارکت است. مشارکتی فعالانه از خود مردم و برای مردم، و این مهم بامسئله خدمات مجانی کاملاً تفاوت دارد.

وی در دنباله سخنان خود افزود: وزارت رفاه در اصل مجری دو هدف اساسی است که در مردادماه ۱۳۵۲، به صورت قانون به توشیح ملوکانه رسید:

۱ — تأمین بیمه درمانی برای تمام مردم.

۲ — تأمین اجتماعی و تأمین آتیه برای هر فردی که درجامعه ما کار می‌کند.

ضمناً تأمین خدمات توان‌بخشی برای معلولین، نظارت برسازمانهای رفاهی گسترده مملکت و اجرای سایر خدمات رفاهی و همچنین ایجاد هماهنگی بین آنها از هدفهای دیگر این وزارتخانه میباشد.

سازمان تأمین اجتماعی

آقای شیخ الاسلام‌زاده درمورد این سازمان که یکی ازسازمانهای وابسته وزارت رفاه میباشد، اظهار داشت که نظام بیمه های اجتماعی درسال ۱۳۲۱، پایه گذاری شد و درابتدا بصورت سازمان بیمه های اجتماعی برای کارگران و سپس برای عموم مردم و بعداز آن در دوماه گذشته بشکل سازمان تأمین اجتماعی قانون آن به تصویب رسید. خدمات سازمان تأمین اجتماعی، کارگران — کشاورزان، و کلیه افراد کشور را شامل میشود و تاپایان برنامه عمرانی پنجم بالغ بر ۵، میلیون نفر و در پایان برنامه ششم، همه مردم از مزایای این قانون استفاده خواهند کرد و زیر پوشش آن قرار میگیرند.

خدمات سایر سازمانها برای کارگران

وزیر رفاه یادآور شد که در این قانون همچنین توجه اساسی بمسئله توان‌بخشی افراد آسیب دیده وخانواده آنها تأکید شده است و برای اولین بار در قانون تأمین اجتماعی یک نفر کارگر و یک کارفرما به‌عضویت هیأت مدیره آن انتخاب شدند و درکنار نمایندگان دولت قرار گرفتند.

وزیر رفاه اجتماعی ضمن تشریح مزایای این قانون اضافه کرد که بفرمان شاهنشاه آریامهر کارگرانی که بیمه باشند در زمانی که بخدمت سربازی میروند همچنان از مزایای بیمه استفاده خواهند کرد. ضمناً میزان حق بیمه پرداختی براساس ۷ درصد بیمه‌شده و ۲۰ درصد کارفرما و ۳ درصد دولت خواهد بود که در این صورت دولت برای نخستین بار موظف شده است که مقداری از حق بیمه را بپردازد.

آقای دکتر شیخ الاسلام‌زاده افزود: در حال حاضر ۲ میلیون کارمند — ۹ میلیون کارگر وخانواده هایشان و نیز ۱ میلیون از روستائیان، جمعاً ۹ میلیون نفر زیرپوشش تأمین خدمات درمانی قرار گرفته اند.

وزیر رفاه اجتماعی به‌سایر خدمات سازمانهای وابسته وزارت رفاه برای کارگران اشاره کرد و گفت در قانون جدید نکات بسیار مهمی گنجانده شده که از جمله آنها درمان و تجدیدنظر در حقوق کارگران بازنشسته (بطور مرتب و هرساله) و بررسی میزان بازنشستگی و میزان ازکارافتادگی، میزان حق اولاد — افزایش حق مستمری همه کارگران را میتوان نام برد.

وزیر رفاه آنگاه به‌خدمات سازمان درمانی اشاره کرد و اظهار داشت خدمات این سازمان و درمان عموم مردم به‌دو صورت انجام میشود — یکی درمان در بیمارستانهائی که زیرنظر این سازمان اداره میشود و دیگری درمان غیرمستقیم و استفاده پزشک آزاد است که براین‌ها باید خدمت انجمن توان بخشی را نیز اضافه کرد. انجمن توان‌بخشی برای درمان معلولین کشور و نیز آموزش و اشتغال آنها کوشش میکند و مرکز آموزش حرفه‌ای کورس برای این‌منظور بوجود آمده که دارای رشته های جوشکاری — فلزکاری — چرم کاری — رادیوتلویزیون — برق — ساعتسازی، ... میباشد و اینگونه کارگران ضمن آماده‌شدن مجدد باحرفه های مذکور آشنا میشوند و دربازار کار جذب خواهند شد.

*آقای دکتر شیخ الاسلام زاده، گواهینامه یکی ازمعلولین را اهدامی کند.

میزان اشتغال کارگران معلول درسال جاری ۳۶ درصد افزایش یافت

۶۰۹ نفر در مرکز آموزش حرفه‌ای معلولین کورس آموزش دیدند

هفته گذشته وزیر رفاه اجتماعی به همراه جمعی از طبقات مختلف مردم از مرکز آموزش حرفه‌ای کورس وابسته به انجمن توان‌بخشی دیدن کردند.

درمراسم جشن فارغ التحصیلی این مرکز گواهینامه ۲۱۶ تن کارگران فارغ التحصیل معلول شفا یافته امسال و سال گذشته توسط وزیر رفاه اجتماعی به آنان اهداء شد.

در این مراسم ابتدا آقای منصور حنانی مدیر امور حرفه‌ای انجمن توان‌بخشی در گزارشی کوتاه فعالیتهای این مرکز را تشریح کرد و گفت:

— جشن فارغ التحصیلی سال جاری مرکز آموزش حرفه‌ای کورس درحالی برگزارمیشود که امر توان‌بخشی با سرعت در جامعه توسعه می‌یابد.

وی اضافه کرد تا سال گذشته فعالیتهای توان‌بخشی حرفه‌ای محدود به مرکز آموزش حرفه‌ای کورس، کارگاه حمایت شده سیدخندان شرکت تعاونی خیاطی و امور ارزشیابی حرفه‌ای و کاریابی بود. لیکن در سال جاری فعالیتهای توان‌بخشی حرفه‌ای گسترش مناسب و هماهنگ با بقیه برنامه های توان‌بخشی یافته است.

آقای حنانی اضافه کرد:

مرکز آموزش حرفه‌ای کورس علاوه بر رشته های مختلف از جمله الکترونیک — الکترونکنیک — تراشکاری — جوشکاری — ورقکاری — خیاطی — تعمیر ساعت — درسال جاری با توجه به نیاز صنایع کشور رشته های آموزش انبارداری و تعمیر دوربین عکاسی هم دایر شد و تا آخر سال ۵۵ رشته آموزش اتومکانیک و درودگری هم دایرخواهد شد.

مدیر امور حرفه‌ای انجمن توان‌بخشی افزود: علاوه براین، تعداد زیادی ازمعلولین در رشته های خدماتی ازقبیل خدمتگزاری — مأمور آسانسور — باغبانی — نگهبانی — تلفنچی و غیره در مؤسسات وابسته تحت تعلیم قرار گرفته‌اند و وسیله اشتغال آنان فراهم شده و درحال حاضر ۹۵ نفر مددجو در این مرکز دوره آموزش حرفه‌ای رامی گذرانند.

بقیه درصفحه ۹۳

آموزش سیاسی

سخنی درباره مرامنامه حزب رستاخیز ملت ایران

درباره حزب رستاخیز ملت ایران بدانیم

ساختمان اقتصاد انقلابی ایران

مرامنامه حزب رستاخیز ملت ایران (بخش سیاستها) اقتصاد ایران را ضمن اتکاء به نیروی لایزال ملت و استعدادهای مردم ایران و منابع و ثروتهای خدادادی کشور و نیز ضمن توجه در تمامی برنامه‌ها و خطمشی‌ها به رشد سریع و بی‌وقفه و تأمین هرچه بیشتر رفاه افراد جامعه و همچنین با توجه به ضرورت بهره‌گیری معقول و حراست از منابع ثروت این سرزمین و احترام بحق نسل‌های آینده و در برخورداری از نعمت‌های این آب‌وخاک بلحاظ شکل مالکیت و اداره، اینگونه تعریف شده است:

«در نظام اقتصادی ایران .... از یکسو راه برای ابراز هرگونه فعالیت و ابتکار عمل فردی سالم با رعایت منافع و مصالح اجتماعی گشوده خواهد بود و از سوی دیگر ملی بودن صنایع مادر و همچنین ثروتهای خدادادی که دست بشر در آفرینش آنها دخالتی نداشته بعنوان اصل، پذیرفته شده است. این چنین ساختمان اقتصادی را بنا بر اصطلاح «اقتصاد مختلط و نظارت شده و برنامه‌ای» نیز نامیده‌اند و بدیهی است که در این شکل اقتصادی به پیروزی از بنیادهای فکری و عقیدتی انقلاب ایران که در تمامی راهها و طرح‌ریزیها برای فرهنگ و سنن و نیازها و مقتضیات جامعه ایرانی اصالت قائل است بهیچ روی به هیچ ایسم و به هیچ قالب [illegible] ساخته و هیچ ایدئولوژی وارداتی اتکاء [illegible] است. و بدین جهت است که در ساختمان اقتصاد ما نه الگوی «نظام باصطلاح سوسیالیستی» ونه الگوی «نظام سرمایه‌داری انحصاری» هیچکدام پذیرفته نشده است و طبعاً چنین اقتصادی از عوارضی که بر این دو شکل «اقتصاد» ساری و جاریست مصون مانده است.

این کیفیت همانطور که قبلا آمد مبتنی است بر بنیادهای فکری و ایدئولوژیک انقلاب ایران‌شاهنشاه سالها پیش از این در تشریح این بنیادهای فکری فرموده‌اند:

«ما این انقلاب را بصورت یک کالای وارداتی تحویل ملت ندادیم.» وآنگاه ضمن تکیه بر سنن و فرهنگ و تاریخ و مقتضیات جامعه ایرانی اضافه فرموده‌اند «...اصولا در شأن ملت ما که خود در طول هزاران سال تاریخ، خلاق فکر و فلسفه و منطق بوده است این نیست که در این مورد جامه عاریت دیگران برتن کند» و پس از آن در خصوص طرح ریزیها و برنامه‌های انقلابی افزوده‌اند که «البته هرجا که لازم بوده است از تجربه دیگران استفاده کرده‌ایم».

درانتخاب ساختمان اقتصادی ایران هم همین طرز برداشت و تفکر پیش گرفته شده و کیفیتی مورد قبول قرار گرفته است که از هر جهت با هدفهای رفاهی وبویژه اصل «توزیع عادلانه درآمد ها» مطابقت دارد. بدین ترتیب همانطور که در مرامنامه آمده است «اقتصاد ایران براساس همکاری نزدیک بخش عمومی (دولتی) وبخش خصوصی از طریق برنامه ریزیهای علمی به پیشرفت وقفه‌ناپذیر خود ادامه میدهد». حال با توجه باین تعاریف تصویر اقتصاد ایران را در قلمرو صنعت و کشاورزی مورد بررسی قرار میدهیم:

بخش کشاورزی:

کشاورزی ایران بطور اصولی از یکطرف برمقررات قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی و از سوی دیگر برتشویق سرمایه‌گذاری بخش خصوصی ونیز توسعه سرمایه گذاری بخش عمومی چه درمقام مشارکت با بخش خصوصی و چه بطور مستقل مبتنی است.

برتمام این زمینه ها هدف عبارتست از استقرار یک نظام مترقی و پیشرو و بادآور در کشاورزی ایران که بدیهی است باید از تکنولوژی جدید و نیروی انسانی ماهر و کارآمد برخوردار باشد و از یک نظم آبیاری فنی و مترقی برخوردار گردد.

و در همه حال بالا بردن سطح درآمد کشاورزان و تأمین رفاه همه جانبه آنان و کوشش در راه رسیدن بمقصود بزرگ «هم سطح شدن زندگی شهری و روستائی» ازطریق:

رعایت اصل یکپارچه ساختن اراضی مزروعی و تعاونی کردن تولید، تبدیل روشهای قدیمی و کهنه به شیوه‌های ماشینی ونو - احیاء اراضی موات - توسعه زمینه‌های ایجاد درآمد از راههای تولیدی غیر زارعی مانند گسترش و تقویت صنایع دستی، صنایع روستائی. صنایع تبدیل کننده مواد کشاورزی و همچنین تعیین قیمت‌های سالم و واقعی برای کالا های کشاورزی و تشویق روستائیان بخرید سهام کارخانه‌هائیکه بنابر اصل سیزدهم انقلاب «گسترش مالکیت واحدهای تولیدی» بدانها عرضه میشود و کمک به عمران و نوسازی روستاها، احداث راههای روستائی، احداث انبارها و سردخانه‌های کافی برای حفظ محصولات زراعی و دامی و تلفیق دامداری و کشاورزی و در قلمرو امور خدماتی و رفاهی تأمین بهداشت و وسائل درمانی توسعه بیمه‌های اجتماعی و بیمه محصولات کشاورزی و توسعه امکانات آموزشی در رشته‌های سواد آموزی و حرفه‌ای و تقویت بنیادهای فرهنگی جامعه روستانشین و اجرای دیگر طرح هائی که در خط سیر برنامه‌های عمرانی قرار گرفته‌اند.

روشن است که بمنظور بالا بردن سطح تولید و ایجاد قطب های کشاورزی و ترتیب دادن برنامه‌های تولیدی در این راه ناگزیر باید از تولید پراکنده و متکی به قطعات کوچک زمین رفته رفته دور شویم و باصل یکپارچه کردن اراضی مزروعی وتعاونی کردن تولید به پیوندیم. تشکیل شرکتهای سهامی زراعی و شرکت‌های تعاونی تولید که درعین محفوظ داشتن حق مالکیت کشاورزان، بآنان امکان میدهد تا زمین‌های گسترده و (اقتصادی) با استفاده از روشها و وسائل جدید، کشت و زرع نمایند یک نمونه ازگرایش بسوی «تولید گروهی و فنی» را گواهی میدهد و بهر تقدیر در بخش کشاورزی دو هدف اصلی پیگیری میشود:

۱ - حفظ و تقویت نظام جدید اجتماعی و اقتصادی روستاها که بر ویرانه‌های نظام «ارباب و رعیتی» استوار شده است.

۲ - بالا بردن قدرت بازدهی کشاورزی و طبعاً بالا بردن سطح درآمد و کیفیت زندگی جامعه روستانشین و سرانجام تحقق منظور «هم سطح کردن زندگی شهری و روستائی» در کلیه زمینه ها و مفاهیم (زندگی).

بخش صنعت:

این بخش از اقتصاد، ما تکرار میکنیم «بر بنیاد همکاری نزدیک بخش عمومی، بخش خصوصی» استوار شده است ... در این بخش از اقتصاد دو شکل مالکیت مورد قبول قرار گرفته است.

الف: مالکیت عمومی

ب: مالکیت خصوصی

درقلمرو صنایع مادر مانند صنایع نفت و گاز و ثروت های خدا دادی که دست بشر در ایجاد آنها دخالت نداشته است وجمعی دیگر از صنایع خاص مالکیت بدست دولت خواهد بود و بعبارت دیگر ایندسته از صنایع ومنابع بصورت ملی اداره خواهند شد.

در این رشته از صنایع و منابع بخش خصوصی بعنوان مالک نمی‌تواند قدم درعرصه فعالیت بگذارد و اما در رشته‌های صنعتی پس از این (صنایع) راه برای هرگونه فعالیت و ابتکار به روی بخش خصوصی بازاست و این سهل است بخش خصوصی براین زمینه از هرگونه حمایت و تشویق نیز برخوردار است و برخوردار خواهد بود.

سودآوری در این رشته تولیدات در اقتصاد ما کاملا منطقی و صواب شمرده میشود و اما در همه حال مصالح و منافع اجتماع بعنوان یک اصل غیر قابل اجتناب درنظر گرفته خواهد شد.

بلحاظ دیگر سودآوری برای بخش خصوصی کاملا مجاز است و آنچه مورد پذیرش نیست سودجوئی نامشروع و تحمیل برمصرف کننده است.

در این جا تذکار یک نکته لازم است که اصل ملی بودن صنایع مادر و صنایع خاصی که مصلحت های ملی اداره آنها را در دست دولت گذاشته است نه تنها از امکان سرمایه گذاری و رشد بخش خصوصی مانع نخواهد شد بلکه بنحو صحیح و منطقی مایه باروری و قدرت مشروع این بخش نیز خواهد بود.

لازم بیاد آوری است که در قلمرو فعالیت بخش خصوصی همراه با کمک‌های شایسته و گسترده دولت بصورت: (حذف و یا تخفیف مالیاتها و عوارض گمرکی، کمک بتوسعه صادرات، تعیین جایزه‌های تولید ....) دو اصل انقلابی نیز همواره رعایت میشود که یکی:

«اصل شرکت کارگران در سود ویژه کارخانه ها است و دیگری اصل سیزدهم انقلاب مبتنی برفروش ۴۹ درصد از سهام کارخانه‌های بخش خصوصی» و (۹۹ درصد سهام کارخانه‌های دولتی) است که درهرمورد برای کارگران و کارکنان کارخانه‌هائی که سهامشان بمعرض فروش گذاشته میشود حق الویت حاصل شده است و در صورت باقیماندن سهام برای فروش مابقی به دیگر افراد جامعه و از جمله روستائیان عرضه خواهد شد.

اجرای این دو اصل نه تنها مایه معتبری در راه تحقق هدف توزیع عادلانه درآمدها خواهد بود بلکه سرمایه‌ای برای تأمین امنیت درمحیط (کار) و ایجاد رابطه دوستانه میان کارگر و کارفرما فراهم خواهد کرد و نتیجتاً باعث افزایش کارآئی و بهروری کار و بازدهی مؤسسات تولیدی نیز خواهد شد.

کارگران نیز با مشارکت در سهام و سود کارخانه‌ها فضای کار را فضای زندگی و خانواده خود خواهند شمرد و پیدا است که با چنین کیفیتی، محیط (کار و کارگری) ما در مقابل عوارض و گرفتاریهائی که هم اکنون گریبانگر اقتصادهای حتی پیشرفته و صنعتی است، مصونیت یافته است.

پیشتر یادآور شدیم که بنیادهای رشد و توسعه بخش خصوصی در کشورما با استفاده از حمایتهای بیدریغ دولت و با بهره‌گیری از چنین محیط امن و با ثبات و برخورداری از امنیت سیاسی کشور از هرجهت استوار شده است ... و درقبال این موهبت‌ها برسرمایه گذاران و فعالان بخش خصوصی فرض است که بنوبه خود در راه تحقق هدفهای رفاهی و توجه بمصلحت‌های ملی کمر همت به‌بندند و از اقدام به روشهای ناسالم که شدیداً با مقاومت انقلاب روبرو خواهند بود پرهیز نمایند.

بخش خصوصی ما باید عمیقاً بداند که اگر سودآوری برای او تضمین شده است. لاجرم این سود باید از راه‌های اقتصادی:

افزایش تولید - بالا بردن سطح مرغوبیت و استانداردها - کاستی از ضایعات - کاهش قیمت تمام شده و اقدام به بازاریابی و توسعه صادرات و دیگر اصول سالم اقتصادی تضمین شود نه از راههای ناصواب و نامشروع همچون گرانفروشی و احتکار و اخلال در نظم توزیع و تولید....

بعبارت دیگر در نظام صنعتی ما افزایش سود از راه بالا بردن ضریب (استثمار) مجاز نیست و آن سودی مجاز است که منطبق بریک اقتصاد سالم و مصلحت های ملی باشد...

با این وصف اقتصاد ما:

اقتصادی است مختلط و مبتنی بر رفاه عام جامعه و مصلحتهای ملی.

اقتصادی است مبتنی برهمکاری سالم بخش خصوصی و بخش دولتی. ما در نشریات بعد ویژگیهای دیگر این اقتصاد را شرح خواهیم داد.

گفت‌وشنود....

«شرا

عواملی که موجب افزایش کیفیت کار کارگران
و بازدهٔ کارآنان می‌شود، کدامند؟
امروز افکار عمومی به کسانی ارج می‌گذارد که در
سازمان اقتصادی جامعه به شغل و کار مناسبی اشتغال
داشته باشند.

درباره دکترحسین پیرنیا بدانید:

* دکترحسین پیرنیا ازرجال دانشمند کشورواز استادان برجسته دانشگاه تهران است. استاد پیرنیا درجوار احراز مقامات اداری (مانند معاونت وزارت دارائی و معاونت نخست‌وزیر و نمایندگی مجلس شورای ملی و عضویت شورای عالی نفت و شورای عالی برنامه و غیره) دارای سوابق ممتد دانشگاهی نیز است و بسیاری از مؤسسات علمی دانشگاه تهران در رشته اقتصاد به همت و کوشش وی تأسیس شده است.

* استاد پیرنیا اولین استاد کرسی علم مالیه در دانشگاه تهران و مؤسس و اولین رئیس مؤسسه تحقیقات اقتصادی، مؤسس و اولین رئیس دانشکده اقتصاد، مؤسس و اولین سردبیر مجله تحقیقات اقتصادی بزبان فارسی و انگلیسی، مؤسس و اولین رئیس انجمن اقتصاددانان ایران و مؤسس و اولین رئیس مدرسه عالی ریاضیات و مدیریت اقتصادی کرج بوده است.

* دکتر پیرنیا پس از ۸ سال تحصیلات عالیه در فرانسه و انگلستان به اخذ درجه دکتری در رشته ریاضیات (از دانشگاه پاریس) و درجه دکتری در رشته اقتصاد (از دانشگاه کمبریج) نائل آمده است.

* دکتر پیرنیا دارای تألیفات متعددی بزبانهای فارسی و انگلیسی است که از آن جمله میتوان به این آثاراشاره کرد:

۱ — ترجمه کتاب اقتصاد (تالیف پل سموئل‌سون، برنده جایزه نوبل)
۲ — کتاب ریاضیات تحلیلی برای اقتصاد
۳ — کتاب مالیه عمومی و مالیات و بودجه
۴ — ترجمه کتاب عقاید بزرگترین علمای اقتصاد (نوشته جرج ساول)
۵ — کتاب تفکر و توسعه اقتصادی و اجتماعی
۶ — کتاب «۵۰ سال کوشش در راه حفظ وبسط حقوق ایران در نفت»

* مقالات اقتصادی دکتر پیرنیا که در روزنامه ها و مجلات منتشر میشود مانند آثار دیگر استاد از ژرف‌نگری و دید علمی و تحقیقی برخوردارند.

* *

با توجه به اینکه استاد پیرنیا طی چند سال در دانشکده فنی و دانشکده حقوق و علوم سیاسی و اقتصادی درسهای روابط صنعتی (رابطه کارگر و کارفرما) و اقتصاد اجتماعی را تدریس کرده‌اند رستاخیز کارگران تقاضا کرد استاد طی مصاحبه‌ای تحولات اخیر وضع کارگران ایران را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد. با تشکر از قبول این

فت کارگر بودن»...

تقاضا آنچه از پی می‌آید ماحصل این گفت‌وشنود است:

«دیروز»

نویسنده رستاخیز کارگران: —«آقای دکتر پیرنیا متشکریم از اینکه قبول کردید بنشینم و گفتگوئی کنم در زمینه مسائل کارگری. باتوجه به‌دانش و تجارب اقتصادی و اجتماعی جنابعالی و اینکه سالها رشته اقتصاد صنعتی و روابط صنعتی را در دانشگاه تهران تدریس کرده‌اید در وهله اول میخواهم بدانم تطور و تحول وضع کارگران ایران از نظر شما در کدام سطوح و خطوطی تبیین و توضیح میشود و بطور کلی موقعیت کنونی کارگران ایران را از کدام زاویه دید و سکوی نگرشی تجزیه و تحلیل می کنید؟»

دکتر پیرنیا: — «یکی از بارزترین و چشم‌گیرترین تحولات جامعه ایران در دهه اخیر پس از انقلاب شاه و ملت، پیشرفت کارگران در کشور ایران است.

پیشرفت کارگران ایران مانند پیشرفت کارگران در سایر جوامع جدید یکی از مهم‌ترین معیارهای توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و سیاسی بشمار میرود. این پیشرفت هم از لحاظ کمی — یعنی تعداد کارگرانی که در کارخانه‌ها و مزارع و مؤسسات کار می کنند — و هم از لحاظ کیفی یعنی قدرت تولید کارگران و بازده کارآنان انجام می‌گیرد.

از لحاظ کمی پیشرفت کارگران در جامعه صنعتی بجائی میرسد که تمام افراد جامعه — که در سن کار کردن قرار دارند — به کار و شغل مناسب — با مهارت و دانش خود — اشتغال دارند و به‌تناسب کمیت و کیفیت کار خود درآمد بدست می‌آورند و در چنین جامعه ای کارگر معنای اعم دارد.

تمام افراد که در مراحل مختلف تولید و توزیع کالاها و خدمات شاغلند (مانند: کارگر ساده و کارگر ماهر و تکنیسین و میکانیسین و کارمند و مهندس و معلم و کارشناس و مدیر) کارگرانی هستند با کیفیت کارمتفاوت.

در مورد گروهی از کارگران سهم کار جسمانی بیشتر است و بتدریج با افزایش کیفیت کار سهم کار فکری یعنی مهارت و دانش افزایش می‌یابد.»

* : — «در اینجا این مساله عنوان می‌شود که افزایش تعداد کارگران مولود چه عواملی بوده است فکر می کنید این عوامل مستقیم اند یا جنبی؟»

دکتر پیرنیا: — «افزایش تعداد کارگران — به‌گمان من — ناشی از ۳ عامل است: اول افزایش جمعیت. زیرا کشور ما یکی از کشورهائی است که رشد جمعیت در آن بسیار قابل توجه است بطوریکه رشد سالانه جمعیت حدود ۳ درصد درسال محاسبه شده است.

عامل دوم رشد صنعتی جامعه ایران است باین معنی که با ایجاد کارخانه‌های جدید و مؤسسات اقتصادی متعدد و اجرای طرحهای عمرانی پردامنه بسرعت برتعداد کارگران مورد نیاز جامعه صنعتی ایران افزوده شده تا حدی که در سال گذشته کمبود کارگر نه تنها کارگر متخصص بلکه کارگر عادی — یکی از مهم‌ترین تنگناهای کشور بشمار آمده و برای رفع این مشکل متصدیان امور ناچار شده‌اند که تعدادی کارگر ماهر از کشورهای خارج — برای مدتی کوتاه تا اتمام طرحهای عمرانی — به‌ایران بیاورند و به‌مؤسسات صنعتی نیز اجازه استخدام کارگر خارجی داده شده است.

سومین عامل در زمینه افزایش تعداد کارگران، تحول و دگرگونی در اوضاع و احوال اقتصادی و تغییر زاویه دید افکار عمومی در مورد اشتغال به‌کار و کارگربودن است.

در گذشته، افرادی که کار جسمانی و کار فکری نداشتند و بدون کار کردن می‌توانستند از زندگی مرفهی برخوردار باشند مورد احترام و تمجید قرار می‌گرفتند ولی در جامعه امروز شرافت کارگر بودن بحدی رسیده است که هرفرد که در سن کار کردن باشد و اگر بتواند بدون کار کردن زندگی مرفهی داشته باشد برای انجام کار طبق استعداد و مهارت خود کوشش می کند، زیرا افکار عمومی جدید به کسانی ارج می‌گذارد که درسازمان اقتصادی جامعه به شغل و کار مناسبی اشتغال داشته باشند.

اشتغال بکار— حتی اگر نیاز به درآمد ناشی از آن نباشد — یکی از مهم‌ترین لوازم زندگی صنعتی جدید بشمار میرود. یک عامل دیگر نیز از لحاظ کمیت کار اهمیت دارد و آن نیروی جسمانی کارگر است.

نیروی جسمانی کارگر نتیجه تغذیه خوب و بهداشت مناسب از دوران کودکی تا بهنگام کار است و بطوریکه آمار مصرف مواد غذائی نشان میدهد وضع تغذیه کارگران ما— مخصوصاً از لحاظ مصرف گوشت و لبنیات - بهبود یافته و درنتیجه با تغذیه بهتر نیروی کار آنان نیز افزایش یافته است.

البته تغذیه بهتر نه تنها در نیروی جسمانی مؤثراست بلکه آثار مهم روانی نیز دربردارد و بطور کلی تغذیه بهتر موجب رضایت بیشتر کارگر و علاقه زیادتر او برای انجام کار بیشتر و بهتر میشود.

باتوجه به این نکته است که در کشورهای صنعتی در تنظیم برنامه تغذیه کارگران مراقبت خاص بعمل می‌آید و قیمت مواد غذائی مورد مصرف کارگران بشکلی تعیین میشود که هر خانواده کارگری بتواند با دستمزد روزانه خود مواد غذائی لازم را برای خود و افرادخانواده‌اش تهیه کند.

شک نیست که در کشور ما نیز با رشد صنعتی و کارگری که درجریان است این برنامه مهم اقتصادی و اجتماعی نیز مورد توجه بیشتر قرار گرفته و مخصوصاً برنامه‌های تهیه و توزیع مواد غذائی در رستوران‌های کارگری — در کارخانه‌ها و کارگاهها — توسعه بیشتری خواهند یافت و دراین رستورانها غذاهائی که با برنامه مطالعه شده فراهم میشود و به قیمت ارزان بکارگران فروخته خواهدشد.»

*: — «بهتر است به کیفیت کارکارگران نیز اشاره‌ای بکنید......»

دکتر پیرنیا: — «افزایش کیفیت کار کارگران و بازده کارآنان نیز ناشی از چند عامل است:

یک عامل مهم اصل آزادی کار است. در نظام حقوقی و اجتماعی ایران اصل آزادی کار محفوظ و محترم است. افراد جامعه می‌توانند دربازار رقابتی و آزاد شغلی را که ازلحاظ شرائط مادی و معنوی برایشان مناسب‌تر باشد و از لحاظ استعداد نیز آنرا بیشتر دوست داشته باشند انتخاب کنند. محل کار کارگر و همچنین مؤسسه‌ای که کارگر در آن قبول کار می کند با مطالعه درشرائط کاری که مؤسسات مختلف پیشنهاد می کنند مشخص میشود.

ازقدیم‌الایام مشاهده شده‌که حق آزادی کار تأثیر فراوانی در کیفیت کار کارگران داشته است. مورخان قدیم نقل کرده‌اند که بندگانی که آزاد میشده‌اند کیفیت و بازده کارشان بطور چشم‌گیری افزایش می‌یافته‌است.

امر آموزش دومین عاملی است که در افزایش کیفیت و بازده کار تأثیر دارد. کسب دانش و مهارت از طریق آموزش در دبستان و دبیرستان و مدارس فنی و حرفه‌ای و آموزش عملی ضمن خدمت در کارگاهها باعث افزایش کیفیت و بازده کار میشود و چنانکه آمار نشان میدهد طی دهساله اخیر به ظرفیت مؤسسات آموزشی افزوده‌شده است.

اگرچه هنوز از پیکار با بیسوادی گرفته تا آموزش عالی توسعه بیشتر ظرفیت آموزشی از نیازهای فوری و ضروری جامعه ما بشمار میرود و این توسعه ظرفیت آموزشی یکی از ضرورترین اقدامات برای پیشرفت سریع‌تر کارگران ایران است.

رشد صنعتی کشور سومین عامل دراین زمینه است: زیرا چنانکه میدانیم هر کارگر با تعدادی ابزار کارو‌ماشین‌آلات کارمی کندواز ساده‌ترین ابزار—مانند بیل و کلنگ—گرفته تا ماشین های پیشرفته جدید همه وسائلی هستند که کارگر برای انجام کار به آنها نیاز دارد.

بنابراین هرچه وسائل کار پیشرفته‌تر و به مقادیر بیشتر ، به قیمت ارزانتر در دسترس کارگران قرار گیرد آنان به کمک ماشین، کارها را با زحمت و خستگی کمتر و با نتیجه بیشتر انجام می‌دهند و این خود یکی از مهم‌ترین برکات نظام صنعتی است.

اگر به آمار واردات کالاهای سرمایه‌ای و ماشین‌آلات مراجعه شود دیده میشود که در ده سال اخیر مقدار ایـــن کالاهـــا بسرعت افزایش یافته است. بدون تردید برای اینکه بازده کار کارگران ماافزایش سریعی داشته باشد تنظیم برنامه‌ای برای نوسازی کارخانه‌هاو جانشین کردن ماشین های جدید ومدرن بجای ماشین های قدیمی‌وفرسوده‌ضرورت داردو همچنین ایجادترتیباتی برای اینکه ابزار و ماشین‌آلات جدیدتر به‌قیمت‌مناسب دراختیار کارگران قرارگیرد لازم بنظرمیرسد.

چهارمین عامل نقش سازمان‌دهی و مدیریت درکارگاهها و کارخانه‌هااست زیرا همه میدانند که مهم‌ترین عامل در افزایش تولید کارگران‌از ابتدای تاریخ تاکنون‌تقسیم کار بین کارگران‌و تقسیم مشاغل بین‌افراد جامعه وتخصص یافتن هرفرد در انجام کاریا شغل معین بوده است.

ولی این تقسیم کار مستلزم سازمان‌دادن وهماهنگ کردن کارهاو فعالیت‌ها، در یک سازمان صنعتی‌و تجاری است، چراکه گاهی بعلت بموقع نرسیدن مواد اولیه‌ویا نبودوسائل یا عدم هماهنگی بین فعالیت‌ها نیروی کار عاطل می‌ماندو بازده کار تنزل می کندو این مسأله‌ای است که بویژه درسالهای اخیر مورد توجه قرار گرفته استو روشهای مربوط به‌مدیریت اقتصادی‌و مدیریت صنعتی در برنامه‌های آموزشی— چه‌ازلحاظ‌نظری‌وچه ازلحاظ‌عملی— وارد شده است. بی‌گمان چون این گرایش در

بقیه درصفحه ۹۳

دنیای پرتوان و شگفت انگ

نویسنده : «دیروز»
اسلاید از : علی رهبر

یزصنعت نساجی درایران

با تاریخ نساجی آشنا شویم

* آغاز ریسندگی و بافندگی در ایران باستان ۹۰۰۰ سال پیش بوده است.
* صنعت جدید نساجی در ایران در دوره رضاشاه کبیر پایه گذاری شد.
* در دوره انقلاب شاه و ملت صنعت نساجی اوج گرفت و تا پایان سال ۵۳ درسطح کل کشورتنها ۵۸ کارخانه بزرگ نساجی پنبه‌ای و ۱/۱۸۰/۰۰۰ دوک ریسندگی وجود داشت و تولید سالانه بالغ بر ۲۳۴ میلیون متر پارچه بود.
* در حال حاضر بیش از ۲۳۰۰۰۰ کارگر درصنایع نساجی کارمیکنند.

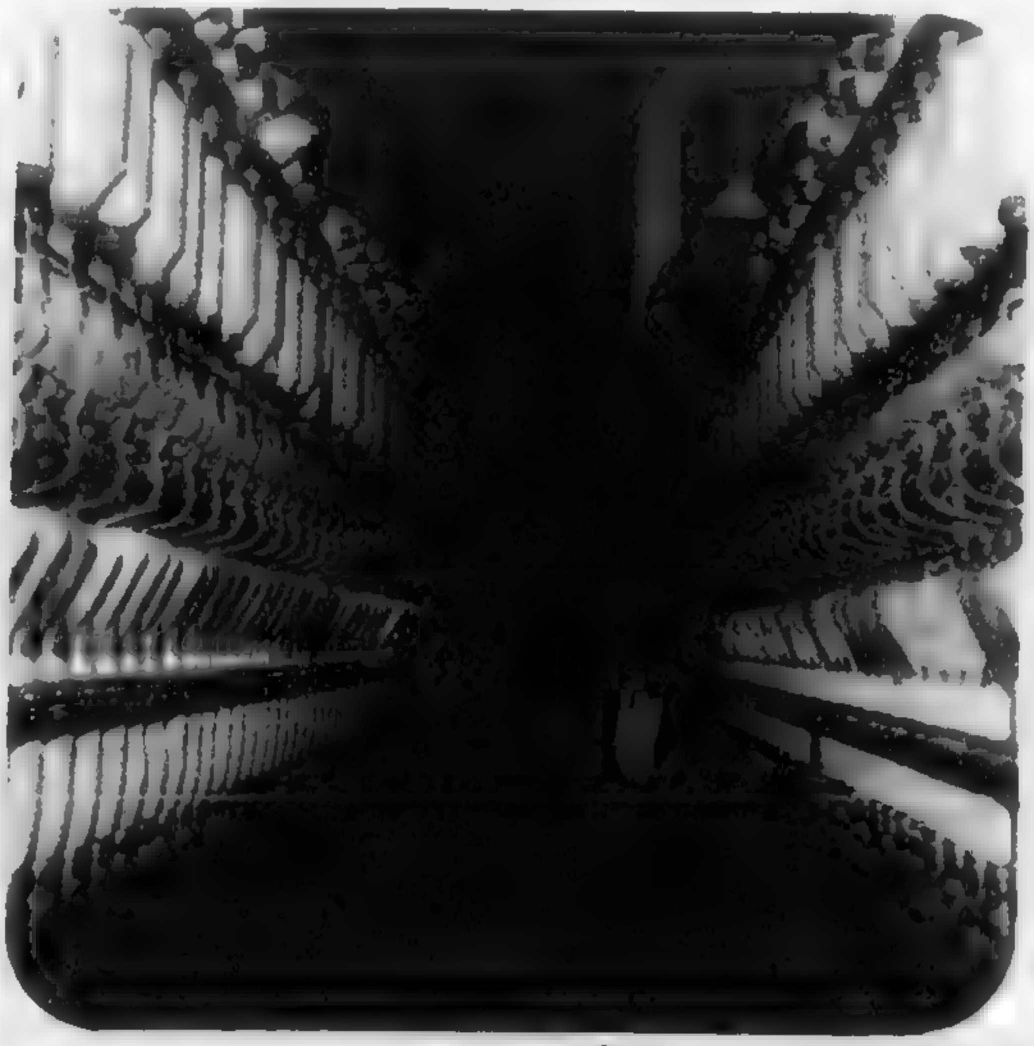

یک کارگر بهنگام کار با ماشینهای ریسندگی ◆

***ازگذشته های دور**

«در قرون گذشته نخستین قومی که به فن نساجی دست پیدا کرد، کدام بود و در کدام سرزمین اولین قطعه پارچه بدست آمد؟»

پس از گذشت چندین هزارسال تا کنون هیچکدام از دانشمندان و محققان و دیرینه شناسان نتوانسته‌اند پاسخ متقن و دقیقی برای این پرسش بدست آورند وآنچه تا بحال در زمینه مبدأ صنعت نساجی در جهان ذکر و ارائه شده بیشتر حدس و گمان و استنباط بوده تا حقیقت. چرا که بطورقاطع و یقین معلوم نیست که اولین انسانها در کره زمین به کدام نقطه از این کره کوچ کرده‌اند و بهمین سبب نمیتوان و نباید بدنبال اولین قوم بافنده در دنیا به جستجو پرداخت.

«ارتور کریستن سن «مورخ وباستانشناس معروف معتقد است: «برای اینکه از پیدا کردن قوم خاصی که برای اولین بار به بافتن پرداخت ولباس یا تن پوش را بوجود آورد، خود را نجات دهیم بهتراست ازچند واقعیت نتیجه گیری کنیم اولین واقعیت این است که نخستین انسانها درنقاط حاره بوجود آمده‌اند و تنها درمناطقی که دردوران نخستین بشدت گرم بود میتوان رد پای نخستین انسانها را یافت. واقعیت دوم اینکه این انسانها در زادگاههای خود برای همیشه مقیم نبوده‌اند و بعلل مختلف که مهم‌ترینش افزایش جمعیت و کمبود گیاه و آب بود به نقاط دیگر کوچ کرده‌اند و بهمین دلیل است که درحال حاضر نواده‌های انسانهای نخستین در همه اکناف زمین زندگی می کنند.

واقعیت سوم اینکه مناطق دیگر که بذ برای انسانهای مهاجر شدند بی‌شک سردتر از مناطق اولیه بودند و انسانهای مهاجر پس از رسیدن به دومین منطقه محل اقامت خود بطور فطری وطبیعی نیاز به تن پوش را احساس کردند و به اقتضای شعور محدود خود از تمام وسائل طبیعی موجود برای پوشش بدن خود استفاده کردند.

واقعیت چهارم اینکه انسانهای دوران اول و دوم همچنانکه سنگ طبیعی را به سنگ تراشیده وچوب زمخت را به چوب تراشیده درآورد و ازآنها برای خود ابزار ساخت بهمان ترتیب هم به مراحل بعدی یعنی بافتن و پوشیدن رسید...»

بخش آغاز پارچه یکی از دیدنی‌ترین قسمت های کارخانه است ◆

پس ازگذشت قرنها نساجی درجهان تکامل یافت و بالاخره صنعت جدید نساجی — که محصول اولیه انقلاب صنعتی قرن هجدهم است— در کشورهای اروپا رایج شد.

***نساجی در ایران در یازده هزار سال پیش!**

با توجه به این نکته که قدمت بافتن پارچه به چندین هزار سال قبل از میلاد میرسد، درمیان ملل مختلف، ایرانیان از نخستین اقوامی بودند که به امر بافتن پارچه پرداخته‌اند.

تحقیقات دانشمندان و باستانشناسان نمایانگر این واقعیت است که ایرانیان باستان حتی دردوره دوم سنگ (عصر حجر میانین) نیز به فن پارچه بافی آشنا بوده‌اند و طبق مدارك یافته شده اقوام ایرانی بهنگام غارنشینی پشم گوسفند و بز را بصورت پارچه می‌بافتند. قدمت این پارچه‌ها به بیش از ۶۵۰۰ سال قبل از میلاد میرسد. علاوه براین در کاوشهای باستانشناسی لنگرها ودوکهائی یافت شده‌اند که نشاندهنده وجود کارگاههای بافندگی در ایران کهن‌اند و بطور کلی با کشفیاتی که درمورد ظروف گلی بعمل آمد، «آغاز ریسندگی و بافندگی در ایران حدود ۹۰۰۰ سال قبل از میلاد مسیح بوده است. دردوره ساسانیان — که یکی ازپارورترین دوران تاریخ در زمینه هنر و صنعت است — صنعت بافندگی به اوج کمال رسید و نیمی ازمجد وشوکت دوره مرهون توسعه صنایع و ازجمله صنعت بافندگی است. (شاید بد نباشد که بدانید آقای دکتر محسن مقدم، قطعه پارچه ی متعلق به دوران ساسانی درموزهٔ خویش که به دانشگاه هدیه کرده‌است دارد.)

◆برای رنگرزی وچاپ پارچه ابتدا منتقل به بخش سفیدگری حمل می‌شود.

پس از حمله اعراب به ایران صنعت نساجی

لطفاً ورق بزنید

دنیای پرتوان وشگفت انگیز صنعت نساجی در ایران

در صنعت نساجی، هنر

درچیت سازی تهران پارچه را با نقوش مختلفی چاپ می کنند

پارچه پس ازطی مراحل متعدد آماده بسته بندی می شود.

در این قسمت معایب پارچه ها برطرف میشود

درفترت و رکود قرار گرفت و پس ازسالیانی دراز در دوره صفویه دیگر بار نضج یافت و ادامه این خط تحول و تطور به تاریخ پیوست...

*صنعت جدید نساجی در ایران

صنعت نساجی ماشینی که یکی از مظاهر اولیه انقلاب صنعتی در نیمه دوم قرن هیجدهم میلادی است، حدود ۷۳ سال پیش وارد ایران شد.

اولین کارخانه نساجی ایران یکدستگاه ریسندگی ۱۲۰۰ دوکی بود که توسط صنیع الدوله از سوئیس خریداری و در تهران نصب شد و در سال ۱۲۰۸ مورد بهره‌برداری قرارگرفت.

دومین کارخانه ریسندگی به همت حاج رحیم آقا قزوینی در تبریز دایر و درسال ۱۲۸۹ اولین محصول آن به بازارعرضه شد.

بدین ترتیب تا پایان دوره قاجاریه صنعت نساجی درایران منحصر به دو کارخانه کوچک ریسندگی بود.

صنعت جدید نساجی ایران از آغاز سلطنت رضا شاه کبیر پایه‌گزاری شد و اولین کارخانه نساجی درسال ۱۳۰۴ در اصفهان تأسیس شد و پس ازآن کارخانه های نساجی در کرمان، یزد، کاشان و مازندران دایر شدند وبا ورود ماشین آلات جدید نساجی، کارشناسان ومتخصصان نساجی بسیاری از کشورهای اروپا بایران آمدند وهنرستان نساجی درشاهی وهنرستان رنگرزی در تهران تأسیس شد واین تحول ودگرگونی تا حدود زیادی ورود منسوجات نخی وپشمی را به کشور کاهش داد. دراین دوره ایران مجموعاً دارای ۳۰ کارخانه بزرگ نساجی بود. ظرفیت نساجی کشور دراین دوره (قبل ازجنگ جهانی دوم) رامیتوان اینطورخلاصه کرد:

صنایع نساجی	تعداد کارخانه
پنبه	۳۰
پشم	۷
ابریشم	۱
کنف	۲

دوکهای ریسندگی	ماشینهای بافندگی
۲۲۲۸۴۰	۲۴۸۷
۲۴۲۵۰	۳۸۱
۷۳۴۴	۲۲۰
۲۳۶۰	۱۰۰

از مجموعه کارخانه های این دوره چهار واحد با سرمایه دولت تأسیس شد که عبارت بودند از: چیتسازی بهشهر، نساجی شاهی حریربافی چالوس وگونی بافی شاهی.

پس از شهریور ۱۳۲۰ وبا ورود قوای متفقین از شمال وجنوب به ایران وتأثیر توفان جنگ دوم بین المللی در کشور ما تأسیس کارخانه های جدید نساجی در ایران متوقف و صنعت نساجی مواجه با رکود شد.

بطور کلی: جمع کل تولید کارخانجات نساجی وماشین آلات در قسمت بافندگی پارچه های نخی دستباف در سالهای آخر قبل از جنگ جهانی دوم سالیانه حدود ۶۰ میلیون متر بوده که این مقدار محصول با درنظر گرفتن کل مصرف پارچه های نخی — که از ۱۲۰ تا ۱۳۰ میلیون متر برآورد شده — نیمی از نیازهای کشور را مرتفع میساخته است.

در سالهای پس از جنگ براثر ورود روزافزون نخ پارچه به ایران وضع صنعت نساجی روبه وخامت گذاشت وتعدادی از کارخانه های کشور که بواسطه داشتن ماشین آلات قدیمی فرسوده، قدرت تولید اجناس قابل رقابت با کالاهای وارداتی را نداشتند فعالیت خود را محدود ساختند ویا بطور کامل از کار افتادند.

*پایان فترت

آهنگ رشد صنایع نساجی در ایران در فاصله سالهای ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ بسیار کند بود وبهمین سبب سیل پارچه های خارجی به ایران سرازیر بود وارزفراوانی از کشور خارج میشد.

نخستین برنامه عمرانی ایران در سال ۱۳۲۷ برای ۷ سال با اعتباری بمبلغ ۲۱ میلیارد ریال بموقع اجرا گذاشته شد ودرطول این برنامه علیرغم مشکلاتی که از لحاظ کاهش منابع ارزی بوجود آمد بخش مهمی از اعتبارات وسرمایه های عمومی متوجه صنایع نساجی شد وبخش خصوصی نیز پا بپای اقدامات دولت به ترمیم و اصلاح ماشین‌آلات همت گماشت. ودر نتیجه کارخانه های صنعت پنبه از ۳۰ واحد به ۴۱ واحد وتعداد دوکهای ریسندگی به ۳۳۵۸۴۰ عدد وتعداد ماشین های بافندگی به ۴۳۳۷ عدد افزایش یافت.

درطول برنامه اول بدنبال بررسی هائی که بعمل آمد کارخانه چیتسازی تهران باسرمایه دولت وبا ظرفیتی معادل ده هزار دوک ریسندگی و۳۰۴ دستگاه ماشین بافندگی تأسیس شد و تعداد کارخانه های دولتی به ۵ واحد افزایش یافت.

توسعه صنایع نساجی باردیگر در برنامه دوم عمرانی که اجرای آن ازسال ۱۳۳۴ آغاز شد مورد توجه قرار گرفت واعتباری بمبلغ ۳ میلیارد ریال برای این هدف اختصاص یافت ونوسازی کارخانه های نساجی بهشهر وشاهی انجام شد ومیزان تولید وتعداد کارخانه ها فزونی یافت ومعادل ۷ میلیارد ریال توسط بخش خصوصی در این موردسرمایه‌گذاری شد.

بطور کلی در پایان برنامه دوم درمجموع ۷۵ کارخانه بافندگی پنبه، الیاف مصنوعی، ابریشم وکنف در سطح کل کشور موجود بود ومیزان تولید افزایش چشگیری داشت تا بحدیکه درپایان این برنامه تولید پارچه های نخی از ۴۶ میلیون متر به ۲۶۲ میلیون متر و تولید پارچه های پشمی از یک میلیون متر به ۴ میلیون متر رسید.

*نساجی دردوره انقلاب

ازسال ۱۳۴۱ که مقارن با انقلاب شاه و ملت بود فعالیت در رشته نساجی اوج گرفت تا بحدیکه در دوره انقلاب درسال ۱۳۴۵ ایران عملا از ورود پارچه های نخی بی‌نیاز شد و تولید منسوجات نخی وپشمی به ترتیب از ۳۰۴ میلیون متر (نخی) و ۱۸۴۰۰۰۰ متر (پشمی) درسال ۱۳۴۱ به حدود ۴۸۰ میلیون متر (نخی) و۸ میلیون متر (پشمی) درسال ۱۳۴۸ وحدود ۵۰۰ میلیون متر (نخی) و۱۲ میلیون متر (پشمی) درسال ۱۳۵۰ افزایش یافت.

طبق آمار رسمی اداره کل صنایع نساجی وزارت صنایع ومعادن:

تعداد کارخانه‌های بزرگ نساجی پنبه‌ای تا پایان سال ۱۳۵۳ در سطح کل

بقیه درصفحه ۸۴

روز، روز تازه‌ای است...

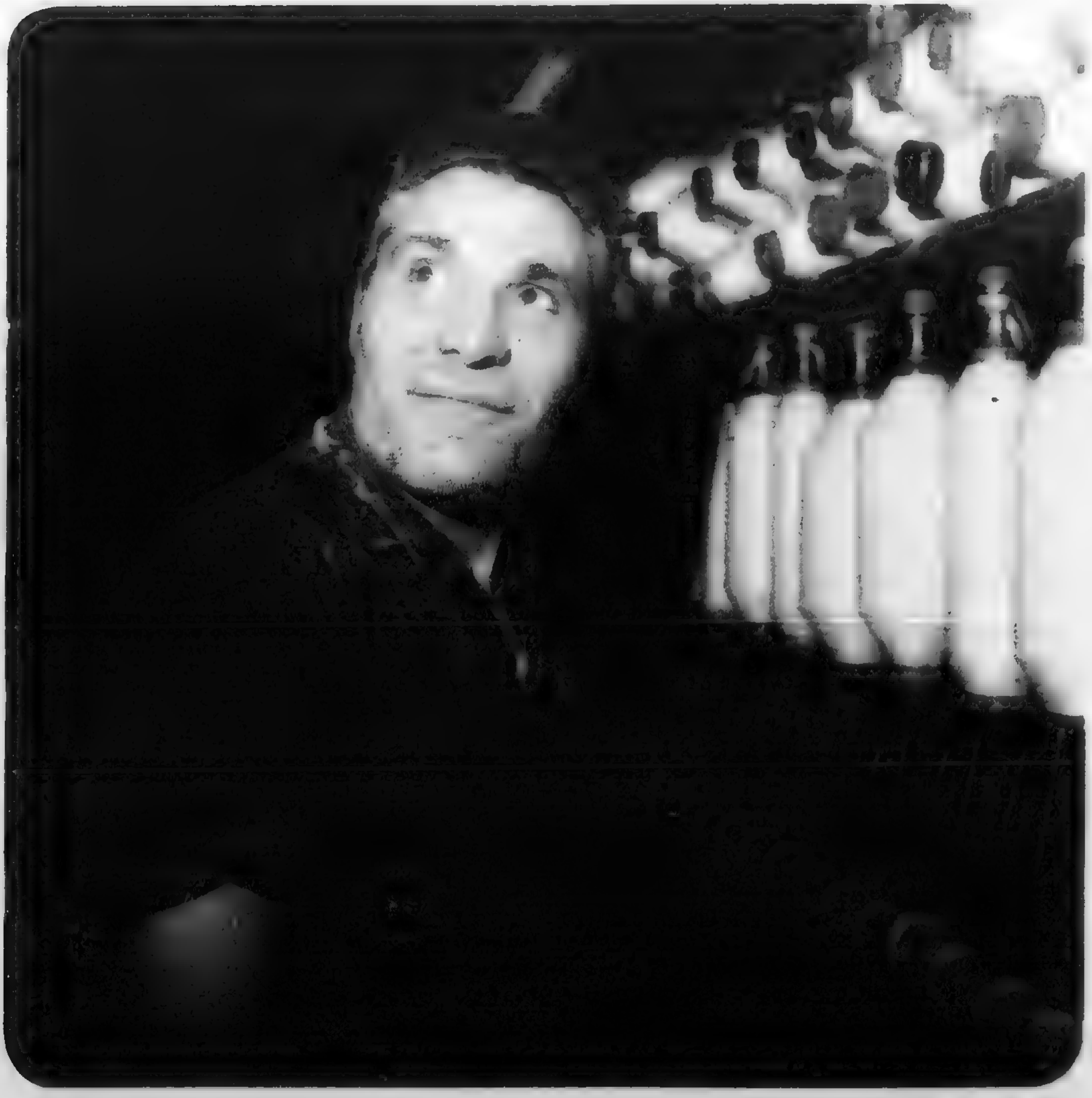

عکس: کارگران

میزگرد دانشجویان و استادان رشته مشاور صنعتی دانشکده روان- شناسی دانشگاه فرح پهلوی

«مشاور صنعتی»، فرشتهٔ محبوب کارگران

آیا شما از وجود مشاوران صنعتی خبر دارید؟

دانشگاه فرح پهلوی و سه تن از استادان این دانشکده شرکت کنندگان در یکی از میزگرد های نیمه اول آذرماه رستاخیز کارگران بودند.

رشته مشاور صنعتی که هر ساله حدود یکسوم از سیصد دانشجوی دختر پذیرفته شده در دانشکدهٔ روان‌شناسی دانشگاه فرح پهلوی را به خود جذب میکند، علیرغم اینکه از شش — هفت سال قبل در کنار ۲ رشته کودکان استثنائی و مشاور راهنمائی در دانشکده روان‌شناسی مورد تدریس قرار گرفته، اما بدلیل ناشناخته بودن تا کنون هیچیک از فارغ التحصیلان این رشته براساس تخصص و قدرت تحصیلی خود در واحدهای کارگری و کارخانجات بکار فراخوانده نشده‌اند، در حالیکه یک مشاور صنعتی از هرنظر و بسود توام کارگر و کارفرما میتواند در حل مشکلات موجود و انجام انواع پیش‌گیریها در محیط کار نقشی حساس ایفا کند.

با بررسی مسائلی که در این میزگرد از جانب دانشجویان و استادان رشته صنعتی دانشکده روان‌شناسی دانشگاه فرح پهلوی مطرح شد، قبل از هرچیز باید توجه مقامات وزارت کار را بسوی فارغ التحصیلان این رشته جلب کرد و نقش حساس و پراهمیتی را که یک‌یک فارغ التحصیلان این رشته بنابر تخصص تحصیلی خود در محیط‌های کارگری و کارخانجات میتوانند ایفا کنند، یادآور شد.

بدلیل همین اهمیت و مسائل مهمی که در اولین میزگرد این گروه مطرح شد، بررسی دقیقتر یک‌یک موضوعات مورد توجه به میزگردهای بعدی که با شرکت همین گروه در رستاخیز کارگران تشکیل خواهد گردید، موکول شد.

در اولین میزگرد خانم دکتر مهین زمانی استاد جامعه‌شناسی صنعتی، دکتر جعفر سپهر استاد دروس قوانین کار و سازمان مدیریت و دکتر حسن اهری استاد دروس دینامیسم گروهی، روانشناسی اخلاقی و سنجش شخصیت و استعداد و چهارده تن دانشجویان بشرح زیر شرکت داشتند:

خانم ها زهرا عسکری، هما سیدهاشمی، مهشید ترابیان، شیدا تبریزچی، فهیمه دادور، پروین ایزدیار، شهلا منبتی، سوسن مهندس دستگردی، ژیلا شجاعی، نرگس مه، شهرزاد پورشقاقی، روشنک سیف‌زاده نراقی، نسترن لطیف و شهره سعید کار.

رشته سخن با صحبت‌های دکتر جعفر سپهر که از جمله قدیمی‌ترین استادان دانشگاه فرح پهلوی میباشد آغاز شد.

* **دکتر سپهر**: خوشبختانه همانطور که اکثراً استحضار دارید، تا کنون آنچه در زمینه مسائل مادی امکان داشته برشته قوانین کشیده شده است. یعنی در مورد حداقل مزد، طبقه‌بندی در زمینه اشتغال و مساله سهیم کردن کارگران در سود کارخانجات، هم بررسیهای لازم صورت گرفته و هم قوانین موردنیاز به تصویب رسیده است.

در این میان و با توجه به افتخار همکاری که با دانشگاه فرح پهلوی دارم، باید به اهمیت بخش خاصی که ما در این دانشگاه با آن سروکار داریم اشاره کرده و بیش از هرچیز به موارد استفاده عملی که حاصل کار ما برای کارخانجات میتواند داشته باشد تاکید کنم.

به تجربه میتوانم بگویم که در کارخانجات ایران زمینه های تحقیقی وسیعی برای ما و دانشجویان ما وجود دارد که انجام این تحقیقات و پی بردن به‌نتایج پراهمیت حاصل از آنها نیازمبرم یک یک واحدهای کارگری موجود در کشور میباشد. طول چندسال گذشته ازنزدیک از بسیاری از کارخانجات در زمینه های مختلف فلز کاری، مونتاژ، نساجی و غیره من و دانشجویان تواما بازدید بعمل آورده‌ایم. اما جای تعجب اینکه در هیچیک ازآنها دریک مورد هم ازوجود یک کارشناس و روانشناس صنعتی استفاده نشده بود.

در همین سال جاری ما تحقیق تازه و جالبی در زمینه تحت عنوان‌از«استخدام تااخراج». هدف‌ما دراین زمینه تحقیقی اینست که ببینیم مراحل مختلف در این مسیر چگونه و با چه جذر و مدهائی توام میباشد و مهمتر اینکه اصول صحیح کار چیست.

برای نمونه اصل اول استخدام، یافتن فرد مناسب کار مورد نظر میباشد. برای هرشغل بی‌تردید باید بسراغ متخصص رفت و برای اینکه احتیاج به‌پاره‌ای تستهای تعیین شده است. البته در گذشته انواع تستها در وزارت کار بوده است ولی حالا اساتید فن پس از پژوهشهای بسیار تستهای موردنظر را تدارک دیده‌اند.

نکته بعدی مساله شکایات است که بررسی و تحقیق در اینمورد بخصوص راسا با خود خانم‌های دانشجو است. شکایات معمولا بر مبنی فرد، مسائل مادی و تا حدی هم بخاطر ناسازگاریهائی که تا حدی ریشه‌های روانی، عوامل آنها هستند، شکل میگیرند. اگر توجه کرده باشید در محیط یک خانه بین مادر و دختر هم بهمین دلیل اختلافاتی هست.

البته در کارخانجات بجز مسائل یاد شده، شاید که علت عدم انتخاب درست کارگر برای کاری که بداو سپرده شده باشد، یا شاید هم دلیلش رفتار خشونت‌بار سر کارگر است.

مورد آخر مساله اخراج است. دراین زمینه حتی ... حل اختلاف تهران بدفعات به‌مذا کره نشسته‌ایم ... دانشجو حتی در جلسات این هیاتها شرکت کرده‌اند و ... در حل مواردی مستقیما نظر دادند.

دراین زمینه اصل مهم، بررسی‌عللی است که منجر به اخراج ... می‌شود.

بهرصورت در مسائل چهارگانه استخدام — اموزش شکایات و اخراج، زمینه‌های تحقیقی بسیار وسیعی برای روان‌شناسان صنعتی که همین گروه دانشجویان ما باشند وجود دارد. حال اگر تا کنون از وجود آنها عملا و رسماً استفاده نشده شاید که علت اصلی عدم آگاهی عمومی از وجود چنین رشته تحصیلی در دانشگاه فرح پهلوی بوده است.

بهمان شکل که ماهم در گذشته از نزدیک با مسائل محیط‌های صنعتی آشنا نبوده‌ایم.

* **خانم دکتر مهین زمانی**: بنابر اهمیت ارتباط روانی بین افراد، در هرمحیطی حتی کوچکترین آن یعنی محیط یک‌خانواده ... و مبنی درست و صحیحی وجود ... صلح و صفای افراد حاضر درمحیط خانواده ... روانی صحیح میباشد.

... همین اصل در محیط‌های بزرگتر نیز باید وجود ... و در حفظ ان باید کوشید. شاهد هستیم که در ... مشاوران راهنمائی این وظیفه را برعهده دارند. در جامعه بزرگتری در یک واحد کارگری که عده‌ای کارگر، کارفرما، سرمایه‌دار و گروههای فنی باتفاق بکار مشغول هستند، بی‌چون و چرا ارتباط روانی صحیح و بهداشت روانی محیط کار بمراتب حائز اهمیت بیشتری است.

طبیعی است از مهندسی که کار فنی انجام میدهد، کارفرمائی که صرفا کارگران را ازنظر فنی‌راهنمائی میکند ... سرمایه‌داری که سرمایه‌اش را بکار انداخته، نمی‌توان ... داشت که وظیفه خطیر تامین بهداشت روانی محیط کار را برعهده گیرد. این وظیفه باید به گروههای متخصص واگذار گردد.

در راه تامین بهداشت روانی هر محیط کارگری چه کوچک و چه بزرگ باید توجه داشت که عموماً فشار عصبی افراد حاضر درمحیط ناشی ازموارد مختلفی است. ازجمله عدم علاقه به کار، عدم تخصص یا مهمتر ناشی ازشخصیت فردی افراد در برخورد با محیط. ساده‌تر بیان کنم، یعنی پاره‌ای از ... که در محیط کار مشغول انجام وظیفه هستند، شخصیت ... لازم برای ... بخصوصی که برعهده‌گرفته‌اند، ندارند. حالا ... از لحاظ روانی آمادگی نداشته‌باشند. تمامی این مسائل و مشکلات می‌توانند اختلالاتی در محیط کار بوجود ... منجر به پیدایش ضایعاتی در کار بااختلافاتی ... کارگر و کارفرما خواهد شد.

تحت چنین شرایطی، یک مشاورصنعتی در هر گروه بخوبی می‌تواند نقشی حساس ایفا کند. در زمینه پیش‌گیری‌از وقوع چنین ضایعات و پیدایش اختلافات شدید چه‌درروابط کارگر و کارفرما و چه درحل وفصل گرفتاریهای محیط کار. اوهم‌چنین ... در جهت آمادگیهای لازم برای تحمل مصائب تلاش ... کند و در نتیجه از فشار عصبی محیط روی روح و جسم افراد بکاهد. تمامی این مسائل در مجموع باعث افزایش بازده کار کارخانه خواهد شد و همگی خوب میدانیم که در تمامی جوامع صنعتی دنیا، تلاش برای بالا رفتن درجه بازده کار ... قرار دارد.

نقش مهم دیگر مشاور صنعتی، یاری دادن به کارگر برای انتخاب صحیح او در مورد کار می باشد. اما ... این تاثیرهای یاد شده، تا کنون مشاوران صنعتی فارغ التحصیل از دانشگاه فرح پهلوی جذب محیط های کارگری و کارخانجات نشده‌اند. شایداگرچه در چنین شرایطی

این امر مطرح نیست، اما شاید یکی از مشکلات، زن‌بودن این مشاوران باشد، ولی من اینجا در رد این توهم به این مهم اشاره می کنم که یک مشاور زن بدلیل قدرت عاطفی بیشتری که دارد و درك بهتر مسائل احساسی، بمراتب تأثیر وجودی‌اش بر یک بیش از یک مشاور مرد است.

*** دکتر حسن اهری:** با گفته های دو همکار ارزشمندم خانم دکتر مهین زمانی وآقای دکتر جعفر سپهر، اکنون بمقدار زیاد موجودیت ونقش یک مشاور صنعتی روشن وشکافته شده است.

حال من با اشاره به تست خاصی که برای تشخیص علائم استعداد ها در کارگران تدارك دیده‌ایم، باید بگویم وقتی یک مشاور صنعتی قدم به یک کارخانه گذاشت، با کمک همین تستهای تهیه شده می‌تواند خیلی زود استعداد های افراد محیط را بشناسد. بااین شناسائی او می‌تواند بزودی به این مساله مهم پی‌برد که آیا شغل داده‌شده به کارگر، متناسب حال واستعداد او هست یا خیر. احیاناً اگر پاسخ منفی است، ترتیب تعویض کار او را بدهد.

تازه این یک مورد ساده برای استفاده از تست در محیط های کارگری بود. بکمک همین تستها می‌توان از بسیاری از حوادث وسوانح درمحیط کار جلوگیری کرد.

به‌عنوان مثال می‌توانم بگویم که سال پیش روان‌شناسان صنعتی درفرانسه با تدارك و بکار بردن همین تستهای روانی در محیط های کارگری این کشور، توانستند تا ۷۰ درصد از تعداد سوانح و اتفاقات حین کار بکاهند. بی هیچ تردیدی در صورت شروع بکار، خانم های مشاور صنعتی ما نیز با پیاده کردن تستهای مشابهی درمحیط های کارگری، می‌توانند قدمی بزرگ وپراهمیت در کاستن تعداد سوانح غیرمنتظره محیط کار، بردارند. این نه تنها بسود کارگر، بلکه بسود کارفرما نیز هست.

مساله دیگری را که خانم های مشاور صنعتی پس از درك مشکلات محیط، میتوانند در برنامه کار خود قرار دهند، تلاش برای بهبود هرچه بیشتر روابط کارفرما و کارگر است. برای این کار خیلی ساده‌می‌توان با خلق احترام متقابل کاری کرد که کارگر خود را جزئی ازکارخانه ومحل کارش بداند. در چنین صورتی بتدریج روابط عاطفی بیشتر بوجود خواهد آمد و درنتیجه با عامل فقط پول نمی‌توان کارگر را مجبور به تعویض کار ومحل محیط شغلی‌اش کرد.

***شهرزاد پورشقاقی:** در گفتگوئی که اخیراً ما بامسئولان سندیکای کارگران داشتیم، بزرگترین مساله وموضوع مورد توجه کارگران ازدید‌آنان، مساله مزد و بعد مسکن بود. اما وقتیکه خود ما ازنزدیک ودرمحیط های کارگری با کارگران به بحث و گفتگو نشستیم، عملا خود را با مسائل دیگری یافتیم. مسائلی که اکثراً ناشی از مسائل روانی بودند. یک نمونه‌اش را یادآور می‌شوم.

مثلا کارگری که اخراج شده دلیل اخراج خود را نمی‌داند، درحالیکه پس‌ازچند دقیقه کنکاش روانی دراو می‌توان پی‌برد که این کارگر درعین درگیری با یک مشکل خانوادگی درهمان حالت نامتعادل روحی درمحیط کارخود حاضرشده و با یک‌برخورد کوتاه با کارفرما و یا سر کارگر خود تحت تأثیر آن ناراحتی قبلی طوری عمل کرده که نتیجه آن، از دست رفتن کارش بوده است.

من شخصاً براساس تحقیقاتی که در محیط های کارگری انجام داده‌و با بررسی‌شرایط موجود کنونی ومقایسه آنها با شرایط سالهای دور و نزدیک گذشته، به این نتیجه رسیده‌ام که یک اشکال عمده جامعه صنعتی ما عدم تطبیق سطح فرهنگ مردم با رشد سریع جامعه صنعتی ما است. برای مثال، کارفرمایان فقط با حربه پول میخواهند در کار موفقیت داشته باشند. درحالیکه اصل مهمتر، مدیریت صحیح در کار است.

متأسفانه برای رفع این نقیصه از مدتها پیش، کلاسها و دوره‌هائی مختلفی برای مدیریت بوجود آمده ولی بندرت کارفرمائی را می‌توان علاقمند به طی این دوره‌ها و کلاسها دید. من حتم دارم تمامی کارفرمایانی که دوره مدیریت درست درمحیط کاری را دیده باشند، بلافاصله وجود یک مشاور صنعتی را برای محیط کاری خود ضروری ولازم خواهند دانست.

خوشبختانه درحال حاضر توده کارگر با همفکری و همکاری با ما نظر موافق دارند. چرا که کارگر عملا احساس کرده، تمامی مسائل مورد نظر و مشکلات خود را نمی‌تواند از طریق نماینده کارگران حل وفصل کند. برای نمونه اگر او روزی پس از دعوا با همسرش، چگونه می‌تواند ناراحتی موجود در وجود خود را با نماینده کارگران درمیان بگذارد. درحالیکه یک مشاور صنعتی با اندکی صرف وقت خیلی ساده می‌تواند آرامش فکری از دست‌رفته این کارگر را به او بازگرداند.

***سوسن مهندس دستگردی:** رشته تحصیلی ما رشته بسیار جدیدی است ومسلماً اکثر قریب به اتفاق کارفرمایان کشور از وجود مشاورصنعتی آگاهی ندارند وطبعاً هیچگونه ایده و نظر موافقی هم راجع به کارما نمی‌توانند داشته باشند. اما خوبست که بدو دلیل، یکی برای تجربه خود ما و دیگری برای آشنائی کارفرمایان با کاری که انجام می‌دهیم، از هم‌اکنون به محیط های کارگری اعزام شویم. حداقل اینکار بطور جدی درسال آخر تحصیل ما در دانشکده مورد توجه قرار گیرد.

*** پروین ایزدیار:** وجود یک مشاورصنعتی در هرمحیط کارگری و تفاهمی که او بین کارگران و کارفرما ایجاد میکند، عملا مانع از ایجاد نارسائی در روابط این دو قطب خواهد شد. در عوض با همفکری و تلاش در جهت موافق خواسته های یکدیگر، هردو طرف می‌توانند بسود بیشتری دست‌یابند. فرض اگر کارگران از شرایط محیطی کارخود درمورد نور، تهویه ومسائلی ازاین قبیل ناراحتی دارند، خیلی ساده می‌توانند کارفرما را در رفع این مشکلات بکمک بخواهند و خیلی ساده است که کار در شرایط بهتر، بازده بیشتر بسود کارفرما خواهد داشت.

مساله پراهمیت دیگر، احساس تأمین است. در هر محیط کارگری باید ترتیبی داد که کارگر در همه حال خود را تأمین ببیند. احساس کند که درمحیط کار به شخصیتش در هرصورت احترام گذارده می‌شود. در چنین شرایطی مشکل می‌توان کار بدی یا حتی کمتر را از کارگر دید. درصورت بوجود آمدن چنین شرایطی اصولا هرگز روابط کارگر و کارفرما به مرحله اخراج نخواهد رسید.

***هما سید هاشمی:** یک روان‌شناس صنعتی با ایجاد تفاهم بین کارگر و کارفرما می‌تواند محیطی دوست داشتنی درمحل کار برای هردو طرف خلق کند. یک روان‌شناس صنعتی با رسم نیم رخ روانی و با کمک تستهائی که دارد، خیلی ساده می‌تواند بخواسته های روحی کارگر آگاهی یابد. چه بسا یک کارگر درد دل حرف درونش را خود باز گو کند.

من پیشنهاد می کنم قبل از مؤسسات و کارخانه های خصوصی، کارخانه های دولتی که همواره سرمشق و الگوی واحد های کوچکتر و خصوصی بوده و هستند، در بدست گرفتن روان‌شناسان صنعتی و تجربه کردن کار و تأثیر آنها در محیط های کاری پیشقدم شوند.

***شیدا تبریزچی:** یک مشکل بزرگ برای هر کارگر تازه‌وارد به یک محیط جدید، عدم آگاهی ازاصول حفاظتی است. چه بسا ندانستن این اصول بضرر کارگر تمام شود. وجود یک روان شناس صنعتی که درمحیط کار خیلی زود می تواند، کارگر تازه‌وارد را در هر مورد لازم تحت تأثیر بگذارد و آگاهی‌های لازم را به او بدهد ضروری است.

***فهیمه داور:** ایجاد مهد کودك درهر کارخانه نیز یک امر ضروری برای واحدهای کارگری میباشد، بخصوص که درحال حاضر تعداد زنان کارگر درکارخانه‌ها بیشتر از گذشته شده است و با توجه به این مسأله که تمامی یا اکثریت زنان کارگر صاحب

بقیه در صفحه ۹۳

گفت‌وشنود درباره ۴۰۰ کارگر، که آب مشروب تهران را تأمین میکنند....

این کارگاه چهارقهر

از: سهرراد

رستاخیز کارگران میپرسد...

کارفرما پاسخ میدهد....

مختصری درباره مهندس علی‌اشرف شاهقلی، از زبان خودش:

[illegible]

خدمات دولتی [illegible] سال ۱۳۴۲، رئیس [illegible] بودم. پس از آن [illegible] مدیر [illegible] آب و برق [illegible] رئیس سازمان [illegible] و مدیرعامل سازمان آب و برق خوزستان بودم. در حدود یکسال [illegible] سازمان آب منطقه‌ای تهران انجام وظیفه می‌کنم.

* * *

[illegible]

دیروز

[illegible]

[illegible] حدال‌ها و احیاناً زد و خوردها را بر سر «آب» بیاد دارند. روزگاری را بخاطر میآورند که «میراب» [illegible] خود [illegible] و بیانی دانستند! از آن گذشته [illegible] گرفتاریها و دشواری‌ها [illegible] وجود [illegible] آن آبهای آلوده که از جوی‌های روباز [illegible] آلودگی [illegible]

قسمت دیگری از بدن به سینه شد.

[illegible] این نعمت آسمانی برای مردم [illegible] و دیگر شهرهای ایران مشتمله بزرگی [illegible] ... آبهای آلوده که در [illegible] جریان داشت و [illegible] در آب انبارهای منازل ذخیره میشد [illegible] نبودن و غیر بهداشتی بودن [illegible]

اما امروز....

مردم [illegible] و دیگر شهرهای ایران در اثر تلاش [illegible] روزی [illegible] سازمان‌های آب، با بهره‌برداری از [illegible] مهندسان ایرانی، امروز از آب گوارا و بهداشتی استفاده می‌کنند.

***

[illegible] تأمین و توزیع آب تهران، یکی از مسائل مورد نظر مسئولین بود، [illegible] انجام لوله‌کشی آب تهران علیرغم تلاش و کوشش‌هائی که از طرف مسئولین وقت عمل می‌آمد، مقدور نمی‌شد، تا [illegible] در سال ۱۳۲۶، موسسه مستقلی برای لوله‌کشی آب تهران تشکیل گردید و آنگاه با تصویب [illegible] ۲۲ ارساده ۲ [illegible] [illegible] شکل [illegible] خود گرفت.

از روزی که [illegible] تهران یکی [illegible] رشد، حدود بیست سال می‌گذرد و در این مدت کوتاه ایجاد و بهره‌برداری از [illegible] مجهز و گسترده‌ای برای [illegible] و توزیع آب تهران، [illegible] شهری که در [illegible] روزافزون بوده [illegible] [illegible]

***

*** — : آقای مهندس شاهقلی، بهتر نیست در این گفتگو سخن را خیلی مختصر از وظایف این سازمان و تعداد نیروهای انسانی، کارگرانی که در این واحد فعالیت دارند شروع کنیم؟**

«شاهقلی»: هدف اصلی «سازمان آب تهران» تأمین آب مشروب پایتخت و حومه است، که به موازات آن این سازمان ناگزیر از کلیه امکانات موجود جهت توسعه تأسیسات آبرسانی [illegible] می‌آورد.

در حدود [illegible] سازمان آب منطقه‌ای تهران [illegible] حدود ۴۰۰ میلیون مترمکعب آب در سال،

مان ملی پوشش دارد

احتکار کرد.. در حال حاضر مصرف آب تهران با تعداد انشعابات، سالانه معادل ۳۰۰ میلیون مترمکعب می‌باشد. و بدون شک در سالهای آینده بخاطر افزایش جمعیت شهر به بیش از ۵۰۰ میلیون مترمکعب خواهد رسید.

در این سازمان در حدود چهار هزار نفر کارگر در راه تأمین آب تهران تلاش میکنند.. تعداد انشعابات هم اکنون دارد به مرز پانصد هزار میرسد.

چون بطور خلاصه خواستید، در این چند جمله خلاصه کردم.

*** رستاخیز کارگران: از این جهت تقاضای مختصر و مفید شد که بیشتر گفت و شنود این نشست را به کارگران و مسائل آنان اختصاص دهیم، از اینرو سؤال خود را از چگونگی کار کارگران این سازمان، در زمینه های مختلف شروع میکنیم.**

«**شاهقلی**»: کارگران سازمان آب منطقه‌ای تهران اکثراً در کارگاههای مختلف از قبیل مخازن آب تصفیه خانه‌ها- کارخانجات شیمیائی — آبگیرها و سدهای استان مرکزی مشغول هستند.

*** رستاخیز کارگران: در این واحدها، از نیروی انسانی کارگران زن هم استفاده میشود؟**

«**شاهقلی**»: در این سازمان ۸۰ کارگر زن داریم که تمامی آنان در قسمتهای مختلف خدمات مشغولند..

***رستاخیز کارگران: چون گفت و شنود را از آشنائی با محیط کار— نوع کار— وضع کارگران شروع کردیم، چه بهتر که دنبال بحث را در اطراف شناخت بیشتر تشکیلات کارگران ادامه دهیم، تا پس از آن به‌نیازها و دیگر مسائل رفاهی برسیم. آیا در سازمان آب منطقه‌ای، کارگر روز مزد، یا «فصلی» هم بکار اشتغال دارند؟**

«**شاهقلی**»: تصور نمی کنم کارگر روزمزد و «فصلی» بسیار کم داریم، از نیروی انسانی آنان بیشتر در کارهای «لای روبی»، پاک کردن مخازن آب، و کارهای کوچک ساختمانی استفاده میشود.. تعداد اینگونه کارگران ۸ در صد کارگران ما را تشکیل میدهند...

در اینجا توضیح بیشتری در مورد این نوع کارگران میدهم.. تمام آنها از مزایای بیمه درمان بهداشت مزایای طبقه‌بندی مشاغل و تصور نمی کنم از مجموع موارد دیگری رفاهی برخوردارند حتی سابقه آنان در بکار گماری دوره‌های بعدی منظور میشود.

*** رستاخیز کارگران: میدانیم که کشور ما بسرعت در حال پیشرفت است. همین پیشرفت سریع، مسئله‌ی مهمی را بنام «کارگر ماهر» مطرح ساخته.. سئوال این است که این واحد بزرگ کارگری، در راه افزایش مهارت کارگران تا کنون چه اقداماتی بعمل آورده و چه برنامه‌هائی در این زمینه طرح ریزی نموده؟**

«**شاهقلی**»: خوشبختانه اکثریت قریب به اتفاق کارگران ما را در تمام زمینه‌های عملی «کارگران ماهر» تشکیل میدهند. نکته قابل ذکر اینکه کارگران ما تماماً در موقع کار تربیت یافته ومهارت اندوخته اند در این بیست سالی که از عمر سازمان آب میگذرد، کارگران از قسمت برق گرفته تا مراکز تصفیه‌خانه‌ها - کارخانجات شیمیائی و غیره مهارت دیده و می‌بینند.. از حق نباید گذشت که ما از کارگران بسیار با هوش و پراستعداد برخورداریم.. مهندسین ما تنها نظارت دارند، آنهم در سطح بسیار کلی واستثنائی.. چرخهای سازمان آبرسانی استان مرکز تماماً به‌دست همین کارگران ماهر میچرخد.

*** رستاخیز کارگران: گرچه سخنان شما در باره مهارت و استعداد کارگران، «سازمان آب منطقه‌ای تهران» شادی بخش و غرورانگیز است، اما این سئوال را دارم که در انجام هرچه بیشتر مهارت اندوزی آنان چه اقدامی بعمل خواهد آمد؟**

«**شاهقلی**»: در آینده بسیار نزدیک تعدادی از تکنیسین ها و بعد از آن تعدادی از کارگران خود را به‌خارج از کشور، بویژه انگلستان می‌فرستیم..

*** رستاخیز کارگران: چرا انگلستان؟**

«**شاهقلی**»: چون سیستم آبرسانی کشور انگلستان از نظر تکنیک و سازمان نظیر ایران است.

و اما چون مسئله «مهارت» پیش آمد، توضیحی میدهم.. بخاطر همین مهارت است که حقوق و مزایای کارگران «سازمان آب منطقه‌ای تهران» از مزایای دیگر سازمانهای مشابه در سطحی بالاتر است، وفکر میکنم که این گروه از لحاظ حقوق ومزایا گله یی نداشته باشند.

*** رستاخیز کارگران: کاملا صحیح است، زیرا تصوری که اطلاع دارید، پس از گفت وشنود با کارفرمایان و آگاهی از اقدامات آنان در زمینه وضع کارگران گزارشگران مجله «رستاخیز کارگران» با مسائل کارگران در کارگاهها و همچنین وضع کارگاهی آنان آشنا میشوند.**

از اینرو گزارشگران «رستاخیز» قبلا با کارگران این سازمان به‌صحبت نشسته‌اند.. یکی از کارگران به‌گزارشگر «رستاخیز» در زمینه‌ی حقوق و مزایای خود اینطور اظهار نمود:

«....در سالهای انقلاب شاه وملت بموازات تحولات چشمگیری که در کلیه شئون مملکتی بوجود آمد، «سازمان آب منطقه‌ای تهران» نیز اقدامات گسترده‌ای را در جهت رفاه کارگران آغاز کرد، که مهمترین آن اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل کارگران است که این اقدام از سال ۱۳۵۲ به‌اینطرف انجام شد وبا اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل کارگران این سازمان از زندگی بهتری برخوردار شده‌اند و از این بابت لازم میدانم از حسن‌توجه اولیای مسؤل سازمان‌آب تشکر کنم...»

«**شاهقلی**»: منهم به‌سهم‌خود از آنان متشکرم.

*** رستاخیز کارگران: دراینجا به مسألهٔ مسکن می‌پردازیم. یکی از کارگران در جواب گزارشگران «رستاخیز» اظهار کرد که ۶۰٪ از کارگران این سازمان فاقد خانه‌های سازمانی هستند.. درمورد بقیه چه کرده و چه خواهید کرد؟**

«**شاهقلی**»: درگذشته کارگران سازمان آب منطقه‌ای تهران فقط دارای شرکت‌تعاونی اعتبار بودند. به این صورت که کارگران، بعنوان سهام اولیه، مبلغ یکصد تومان می‌پرداختند و عضو می‌شدند. در واقع سازمان فاقد شرکت تعاونی مسکن بود. تا این که در سال ۱۳۵۲، شرکت‌تعاونی مسکن کارگران تشکیل گردید و در سال ۱۳۵۳، مبلغ ۶۰ میلیون‌ریال بعنوان وام، «سازمان» در اختیار شرکت‌تعاونی مسکن گذاشت. با این همکاری کارگران توانستند از تعداد ۲۷۰ دستگاه خانه‌های خریداری‌شده در واحدهای خانه‌سازی دولت‌آباد قاسم‌آباد و موسی‌آباد استفاده کنند.

و اما درآینده چه اقداماتی انجام خواهد گرفت.

بطور کلی بهای‌آب از ده‌سال پیش تا کنون ثابت مانده، درحالیکه میدانیم درطول این ده‌سال دیگر هزینه‌ها بالا رفته. از این رو «سازمان‌آب منطقه‌ای تهران» از طریق «آب‌بها» درآمد چندانی ندارد... با وجود این امیدوارم در سال آینده گشایشی شود که با همکاری سازمان برنامه

بقیه در صفحه ۸۳

خدمات درمانی کارگران... درددل مراجعان و پزشکان

مسئله بهداشت و درمانی کارگران در کشور ما همیشه [illegible] بوده است. و [illegible] درمانگاههای موجود کارگران [illegible] مشکلات سازمان تامین اجتماعی و [illegible] های درمانی [illegible] [illegible] است.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] سازمان تامین اجتماعی و سازمان تامین خدمات درمانی تقسیم شده است. وظیفه سازمان تامین اجتماعی، بررسی وضع بیمه کارگران وانجام کارهای اداری بیمه شدگان و کار سازمان تامین خدمات درمانی برآوردن نیازهای بهداشتی کارگران، تشخیص بیماری آنها و تجویز داروهای لازم است. این دوسازمان اکنون زیر نظر وزارت رفاه اجتماعی اداره میشود. درحال حاضر حدود ۲۰۴ درمانگاه وابسته به سازمان تامین خدمات درمانی درسراسر ایران وجود دارد که ۲۵ باب ازآنها درتهران واقع شده است و در هر روز به طور متوسط ۵۰ الی ۱۰۰ نفر بیمار به هر کدام ازاین درمانگاهها مراجعه میکنند.

گذشته ازاین سازمان دارای ۱۷ بیمارستان درسطح کشور میباشد. عده بیمه شده های اصلی در این سازمان حدود ۱۳۶۲۷۶۷ نفر است که با توجه به افراد خانواده آنها به ۵۴۵۱۰۶۸ نفر می رسد.

در این درمانگاهها و بیمارستان ها، حدود ۷۸۹ نفر پزشک عمومی، ۵۹۱ نفر پزشک متخصص ۳۳، نفر دندانپزشک ۳۲، نفر داروساز ۴۳ نفر دکتر آزمایشگاه ۸۶، نفر ماما ۶۰۳ نفر پرستار و ۱۷۹ نفر بهیار فعالیت می کنند.

گذشته از درمانگاههای عمومی که به معالجه بیماران مبتلا به امراض داخلی می پردازند ۴ درمانگاه تخصصی هم در تهران وجود دارد که به معالجه بیماران مبتلا به امراض غیر داخلی اختصاص دارد. هرچند درمانگاهها وابسته به سازمان خدمات درمانی [illegible] [illegible] [illegible] می پردازند، [illegible] مراجعان و [illegible] درمانگاهها عده [illegible] می شود. [illegible] پزشکان درمانگاهها [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] خدمات درمانی چگونه [illegible] [illegible] درمانگاه مراجعه [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] درمانی [illegible] به عنوان نوعی [illegible] می شد و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] است [illegible] [illegible] [illegible]. بهمراینکه از [illegible] خدمات درمانی که دارد و در اینمورد هم پزشکان را مقصر می دانند، اما عده‌ای از مراجعان عقیده دارند برخی از پزشکان آنطوری که باید وظیفه خود را در معاینه دقیق و معالجه لازم بیمه شدگان انجام نمی دهند، چون آنها فقط به کار در مطب های خصوصی خود [illegible] اند.

****

نتیجه اصلی این اختلاف [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] مدت زمانی را که هر کارگر مریض در هر روز صرف این صرف و آن صرف زدن و این در و آن در زدن می کند حساب کنیم، خواهیم دید در این مدت زمان چه کارهای پرثمری میتوانست انجام دهد.

اگر فرض کنیم روزانه ۱۰/۰۰۰ کارگر به مراکز درمانی مراجعه کنند و هر کدام از آنها حداقل یک ساعت بیش از مدت زمان لازم در درمانگاه معطل شوند، می بینیم که در هر روز ۱۰/۰۰۰ ساعت از وقت آنها بیهوده به هدر رفته است در حالیکه این مدت زمان می‌تواند بازدهی چشمگیر در جهت پیشبرد اقتصاد کشور داشته باشد.

از طرفی ساعاتی را که پزشکان با سرو کله زدن‌های بیهوده با مراجعان صرف می کنند، می‌توان در جهت معالجه عده بیشتری از بیماران به کار گرفت. اگر اعتماد متقابل بین پزشک و بیمار وجود داشته باشد، بدون شک مدت معاینه و تجویز دارو کاهش قابل ملاحظه‌ای خواهد یافت، بطوریکه یک دکتر قادر خواهد بود در یک روز بجای ۳۰ بیمار دو برابر آن را مورد معاینه قرار دهد. بهر حال آگاهی کامل از وضع کار درمانگاهها از طرف کارگران و گذشت بیشتر از طرف پزشکان می‌تواند تاثیری اساسی در رفع مشکلات موجود در سیستم درمانی کارگران داشته باشد. ما برای بررسی بیشتر این موضوع و [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] و همچنین پزشکان و [illegible] درمانگاههای وابسته به سازمان تامین خدمات درمانی [illegible] [illegible] و [illegible] [illegible] [illegible] داده‌ایم.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] میگوید: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] درمانگاههای سازمان مراجعه می کنم [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] در بهبود بیماری من نکرده. با اینکه یکی از پزشکان بیمه اظهار داشت که ناراحتی من ناشی از آپاندیسیت مزمن است و برای تشخیص کامل آن دستور داد از من عکسبرداری شد. اما بعد از عکسبرداری معلوم شد آپاندیسیت هم ندارم. آزمایش خون هم نتوانست نوع بیماری مرا مشخص کند و [illegible] [illegible] ناراحتی من معلوم نشد [illegible] [illegible] [illegible] همه‌ای چند روز به درمانگاه مراجعه کنم و غیبت مراجعات پی در پی و ترک محل کار [illegible] ناراحتی کارفرمای من هم شده است.

این کارگر در دنباله حرفهایش میگوید: سازمان خدمات درمانی تمام وسائل و امکانات لازم را برای معالجه بیمه شدگان فراهم کرده است، اما متاسفانه بعضی از پزشکان این سازمان وظیفه خود را درست انجام نمی‌دهند. شاید هم زیادی تعداد بیماران در این مورد تاثیر داشته باشد. اینست که عقیده دارم باید برعهده پزشکان این سازمان افزوده شود.

دکتران [illegible] به شکست داروهای تجویز شده توسط سازمان خدمات درمانی هم گله‌هائی دارند. اکثر آنها میگویند در تمام داروخانه‌های این سازمان بیش از چند نوع دارو وجود ندارد و این چند قلم دارو برای هرگونه بیماری تجویز می‌شود.

[illegible] [illegible] دکتر [illegible] [illegible] در این مورد میگوید: داروهائی که سازمان در اختیار دارد با گذشت زمان تغییر نکرده است، در حالیکه هر سال داروهای جدید با اثرات درمانی بیشتر جای داروهای گذشته را میگیرد. سازمان خدمات درمانی باید به این موضوع توجه [illegible] [illegible]، چون [illegible] تجویز داروهای جدید به جای داروهای قدیمی اثری اساسی در درمان بیماران و در نتیجه [illegible] [illegible] کار درمانگاهها خواهد داشت.

[illegible] [illegible] [illegible] در مورد [illegible]

بعضی پزشکان به وظایف خود عمل نمیکنند

بعضی از مراجعان با تظاهر به بیماری مرخصی استعلاجی می‌خواهند

داروهای سازمان باید [illegible] تغییر کند

بعضی از بیماران شیفته رنگ های فریبنده داروهای داروخانه ها هستند

کار پزشکان سازمان خدمات درمانی عقیده‌ای دیگر دارد. او میگوید: «پزشکان سازمان اصولا به‌این علت که حقوق ثابتی دارند و کم وزیاد بودن عده بیماران تاثیری در این حقوق ندارد، نسبت به‌درمان بیماران چندان توجهی نمی کنند و همین موضوع علت اصلی درگیریهای مریض و پزشک است.

من هروقت به‌درمانگاه‌می‌آیم ساعت‌ها از وقتم بی‌جهت تلف می‌شود، چون یا دکترها جلسه دارند، یا اصلا نشستن و حرف زدن را به‌درمان بیماران ترجیح میدهند • ازسوئی پزشکان بیمه‌های اجتماعی به‌ندرت به‌بیمار استراحت می‌دهند، در حالیکه امکان دارد بیماری واقعاً به‌چند روز استراحت نیاز داشته باشد و نتواند سر کارحاضرشود.

گله‌های کارگران از نحوه درمان سازمان خدمات درمانی بیشتر در اطراف این گونـــــه موارد دور می‌زند. ما این گله‌ها و ناراحتی‌ها را با مسئولین درمانگاه شماره یک سازمان در میان گذاشتیم. دکتر لاهیجانی معاون درمانگاه ضمن جواب دادن به‌گفته‌های کارگران، مشکلات پزشکان را هم در برخورد با بیماران توضیح داد. دکتر لاهیجانی میگوید: «علت اصلی درگیری‌های موجود بین دکتر و مریض در درمانگاههای سازمان، عدم آگاهی بیمه شدگان از کیفیت بیمه و میزان کمک‌هائیست که سازمان می‌تواند در اختیار کـــــارگـــــران قـــرار دهد. اینست کـــــه مـــــن عـــقیده دارم فلسفه بیمه باید بوسیله رادیو و تلویزیون و روزنامه ها به بیمه شدگان توضیح داده شود. حتی بهتر است درسال های دبستان امربیمه به عنوان یک ماده درسی تدریس گردد تاچنین مشکلاتی به وجود نیاید.».

دکتر لاهیجانی در ادامه حرف‌هایش میگوید: «اکثر کارگران شیفته داروها و شربت های تفننی و رنگارنگ هستند. آنها با دیدن این گونه شربت‌های ظاهر فریب در داروخانه، با خود فکر می کنند که چرا ما چنین داروهائی را به آنها تجویز نمی کنیم، درحالیکه این شربت ها معمولا اثرات درمانی قابل توجهی ندارند و تنها رنگشان فریبنده‌است، ولی داروهائی که ما به کارگران تجویز می کنیم، از اثرات درمانی کامل برخوردار است، منتها ازنظرظاهر چندان‌چشمگیرنیست. موضوع دیگر که می‌خواستم به آن اشاره کنم، اینست که کارگران بسیاری هستند که فکر می کنند به هر نحو شده باید حق‌بیمه‌هائی را که هر ماه می‌پردازند، با مراجعه‌های پی‌درپی خود به درمانگاه و گرفتن نسخه‌جبران کنند، در حالیکه بسیاری از این گروه‌بیمه شدگان اصلا مریض نیستند و همین مراجعه‌های بیمورد است که نه فقط وقت کارگر را به هدر می‌دهد و زیان های اقتصادی بسیاری راباعث می‌شود، بلکه فرصت معالجه بیماران واقعی را هم از بین می‌برد. من برای این گونه کارگران باید توضیح بدهم که بیمه یعنی اینکه حق بیمه هائی را که . . . نفرمی‌پردازند برای معالجه یک نفر مصرف شود. بسیاری از کارگران هستند که به علت یک بیماری مورد عمل جراحی قرار می‌گیرند و مثلا ۲۰/۰۰۰ تومان هزینه‌این عمل می‌شود، در حالیکه شاید هر کدام از این کارگران درطول سال بیش از . . . ۲ تومان حق بیمه پرداخت‌نکرده باشند، اما آنها هرگز این موضوع را در نظر ندارند و تنها به حق بیمه‌ای که می‌پردازند فکر می کنند. نحوه درمان سازمان بیمه‌های اجتماعی دربعضی موارد باعث بروزاختلافاتی میان مسئولین سازمان و کارفرما شده است. این امر در مرحله اول نتیجه مشخص نبودن وضع بیماری کارگران، چگونگی‌مرخصی های استعلاجی آنها و روشن نبودن دلایل از کارافتادگی آنهاست. دکتر لاهیجانی در این مورد میگوید: «هر چند کارگران ایرانی‌در انجام وظایف خود از هر لحاظ نمونه هستند، اما معدودی ازآنها گرفتن استراحت از پزشک را نوعی شهامت برای خود می‌دانند، آنها باتظاهر به بیماری سعی می کنند پزشک را متقاعد کنند که حتماً باید چند روزی دست از کار بکشند. این گونه کارگران هر چند روز یکبار به درمانگاه مراجعه می کنند و باآمونائه اظهار ناتوانی می‌نمایند، در حالیکه وظیفه آنها در کارگاه معوق مانده است. مشکل اساسی در این جاست که این کارگران حاضر نیستند در بیمارستان هم بستری شوند و هرچه ما به آنها اصرار می کنیم و می‌خواهیم آنها را بستری کنیم، ازاین کارشانه خالی می کنند. در نتیجه اگر هم واقعاً مریض باشند، هرگز بهبود نمی‌یابند و سال ها باید به درمانگاه مراجعه کنند.».

دکتر لاهیجانی اضافه می کند: «این مراجعات پی‌درپی باعث شده است تا بعضی از کارفرماهابا مسئولین درمانگاهها در گیر شوند و بدون تردید آنها هم حق دارند، چون می‌گویند اگر این مریض توانائی کار کردن را ندارد، او را از کار افتاده تشخیص دهید و اگر مریض است، معالجه‌اش کنید.».

محمد امجدی کارگر مکانیک، درمورد تظاهر بعضی از کارگران به بیماری برای گرفتن مرخصی استعلاجی میگوید:

«من قبول دارم که معدودی از کارگران با تظاهر به بیماری سعی می کنند پزشکان را فریب دهند، ولی خود پزشکان که سالها درس خوانده‌اند چرا فریب می‌خورند؟ از این گذشته، بسیاری از این گونه کارگران هم واقعاً توانائی انجام کاری را که در کارگاه یا کارخانه به آنها محول شده است ندارند. چون این نوع کار با قدرت جسمی آنها مناسب نیست، درحالیکه ممکن است اگر کارمناسب دیگری به این گونه کارگران داده بشود، به خوبی از انجام آن برآیند. این وظیفه کارفرماست که نوع کار را با توانائی‌جسمی کارگر تطبیق دهد تاچنین دشواری هائی پیش نیاید.»

بسیاری از کارگران هم هستند که موقع ورود به درمانگاه، به درستی نمی‌دانند باید به کجا مراجعه کنند و چه کارهائی را انجام دهند و همین امر باعث به هدر رفتن مقدار زیادی ازوقت آنها می‌شود.

بیمه شده‌ای که وارد یک درمانگاه میشود، ابتدا باید به آرشیو پرونده‌های بیمه بیماری برود و دفترچه‌اش را به متصدی این قسمت تحویل دهد. متصدی با توجه به شماره دفترچه، پرونده او را بیرون می‌آورد ونزد دکتر مربوطه می‌فرستد. در آنجا پرونده در نوبت قرار میگیرد و پزشک به محض‌رسیدن نوبت، بیمار را به داخل اتاق صدا می کند. مریض برای گرفتن دارو باید نسخه دکتر را به دفتر ببرد تا مهرزده شود. سپس آن رابرای گرفتن دارو به داورخانه درمانگاه ببرد و در صورت نبودن داروی مورد نیاز، کارگر، باید آن را از داروخانه های بیرون بخرد و بعد هزینه‌اش را ازدرمانگاه دریافت کند.

هرکارگر باید درموقع احتیاج، به‌نزدیکترین درمانگاه به محل سکونتش مراجعه کند، نام این درمانگاه در موقع صدور دفترچه بیمه در صفحه اول آن نوشته می‌شود، و اگر کارگری محل سکونتش تغییر کند، باید با مراجعه به مرکز خدمات درمانی، تقاضا کند تاسوابق درمانی او را به‌درمانگاه‌نزدیک محل سکونتش منتقل کنند.

اتومبیل چیست

دسته پیستون و انگشتی را بشناسیم!

*شاتون از سه قسمت عمده تشکیل شده

* عمل سمانته کردن برای استحکام گژن پین انجام میگیرد

* موتورها برحسب نوع سوپاپ نیز تقسیم‌بندی می‌شوند

دسته پیستون (شاتون)

برای انتقال نیرو از پیستون به میل لنگ از دسته پیستون استفاده می‌شود که به کمک میل لنگ حرکت رفت وبرگشتی ، پیستون را به حرکت دورانی تبدیل می‌سازد.

دسته پیستونها معمولا ازآلیاژ های فولادی ساخته میشوند .در بالای دسته پیستون یک سوراخ وجوددارد که برای قراردادن انگشتی یاگژن پین است وپایین دسته پیستون از دو تکه ساخته می‌شود تابتوان آنرا روی میل لنگ محکم واستوار ساخت .دوتکه مزبور را رویهم «یاتاقان» می‌گویند.

شاتون ازسه قسمت عمده به ترتیب زیر تشکیل شده است:

۱- قسمت سرشاتون که همان یاتاقان انگشتی است وانگشتی را درخود جای می‌دهد

۲- ساق دسته پیستون که قسمت بالایی را به قسمت پایین وصل می‌کند و از آنجا که تحت فشار زیاد قرار می‌گیرد معمولا مقطع آن بشکل I بوده، یا بعضی اوقات دایره توپر یاتو خالی نیز بکار می‌رود.

۳- قسمت انتهای شاتون که سربزرگ دسته پیستون محسوب می‌شود ، قسمت یاتاقان میل لنگ است و براساس شکل ، از دوتکه جدا از هم ساخته شده که بوسیله پیچ ومهره به یکدیگر وصل می‌شوند.

در داخل یاتاقان ، دو کپه قرار دارد که بصورت دونیم دایره فولادی هستند و روی آنها و در قسمت داخلی یک قشر نازك از فلز نرم و مقاوم در برابر اصطکاك و فشار مانند «بابیت» که آلیاژ نرم وسفید رنگی است ویا از آلیاژ مس و ترکیبات دیگر آن که قرمز رنگ‌اند پوشانیده شده است.

علت اینکه کپه های مزبور را جدا جدا می‌سازند، بیشتر به خاطر اینست که پس ازسوختن وخراب شدن ، بتوان به تنهایی آنها را عوض کرد وازتعویض سایرقطعه های دیگر خودداری نمود.

از نظر سبکی ، گاهی وقتها از آلیاژ های آلومینیوم نیز درساختن شاتون استفادمیکنند . لیکن به‌علت تغییرات زیاد درطول آن که بواسطه تغییر درجه حرارت ایجادمی‌شود ، تولید ناراحتیهای بسیاری می کند.

انگشتی (گژن پین)

همچنانکه گفته شد ؛ برای وصل کردن پیستون به دسته پیستون از «انگشتی» استفاده می‌شود . گژن پین بصورت میله ای محوری است که داخل آن خالی و ازجنس فولاد- کرم- نیکل ساخته شده که سطح خارجی آنسمانته شده و درسوراخهای پیستون وشاتون جامی گیرد و دسته پیستون را به پیستون وصل می کند.

از آنجا که تمام فشار حاصله از احتراق سوخت بر روی این انگشتی وارد می‌شود برای جلوگیری از شکستگی ، باید سطح داخلی آن نرم و پوسته خارجی‌اش محکم باشد. این عمل یعنی سخت کردن پوسته خارجی یک قطعه فولادی ونرم کردن سطح داخلی آن را اصطلاحا سمانته کردن می‌گویند.

سوپاپها

عمل سوپاپها ، باز کردن و بستن مجراهایی است که در بدنه موتور برای ورود وخروج هوا دردیزل و یا مخلوط «هوا- سوخت» در موتورهای کاربوراتوری تعبیه شده است.

باتوجه به اینکه می‌دانیم هر سیلندر دارای دو مجراست که یکی ورودی ودیگری خروجی است ، عمل بازوبسته شدن به موقع این مجراها در کارموتور تأثیر فراوان دارد ومی تواند موتور را به کلی از کار انداخته یا موجب ایجاد ناگزیر کم قدرت شود. (شکل ۳ را ببینید)

سوپاپ قطعه‌ای فولادینست که ازدوقسمت تشکیل شده:

۱- **قسمت سر سوپاپ** که به آن چتری سوپاپ نیز می‌گویند واستوانه‌ای فولادی است که سطح جانبی آن تحت زاویه معینی بصورت مخروط ناقص تراشیده شده و بوسیله ماشین سنگ سمباده کاملا پرداخت شده است.

۲- **ساق سوپاپ** که عبارتست از یک میله استوانه‌ای شکل که با چتری سوپاپ یک پارچه است در انتهای ساق سوپاپ شیاری قرار دارد که جای خار سوپاپ است.

جنس سوپاپ از فولاد های مرغوب نظیر فولادنکرم- نیکل است. ساق سوپاپ ازداخل بوشی می‌گذرد که به بوش «راهنما» معروف است و بوسیله آن سوپاپ در امتداد یک محور بالا و پایین می‌رود . ساق سوپاپ باید درداخل این بوش کاملا جذب شود وجای گیرد

اگر سوپاپهای ورودی وخروجی در یکطرف بدنه موتور باشند دراینصورت موتور را «ال هد» L-head می‌نامند و اگر سوپاپها در سر سیلندر باشند موتور را «آی هد» I-head و درصورتیکه قسمتی از سوپاپها درسرسیلندر و قسمت دیگر در بدنه موتور باشند آن را «اف هد» F-head می‌گویند . از سوی دیگر اگر سوپاپها در دوطرف پیستون در بدنه موتور قرار داشته باشند آن را «تی هد» T-head گویند. شکل ۴ را ببینید.

(ادامه دارد)

روشهای گوناگون سوراخ کاری

* برای ایجاد دنده های پیچ روی میله، از حدیده استفاده میشود

* کاربرد های مته در صنعت

شکل ۱

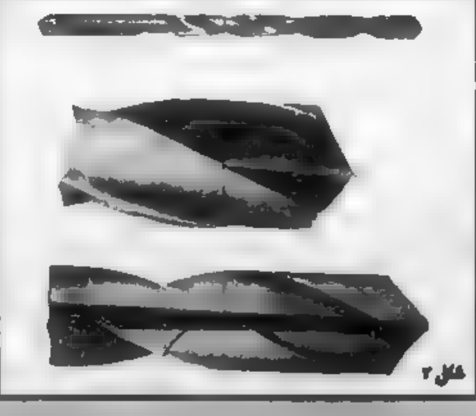

شکل ۲

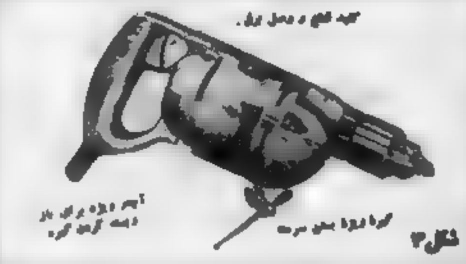

شکل ۳

شکل ۴

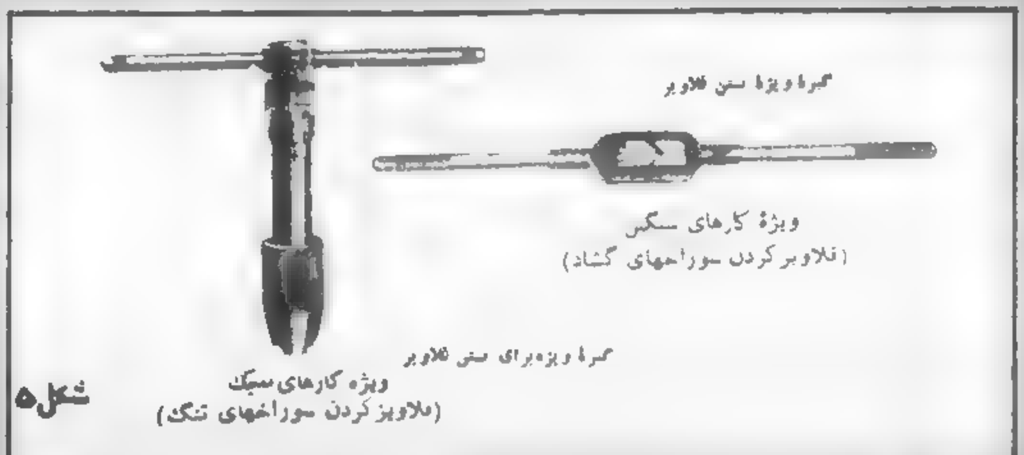

شکل ۵

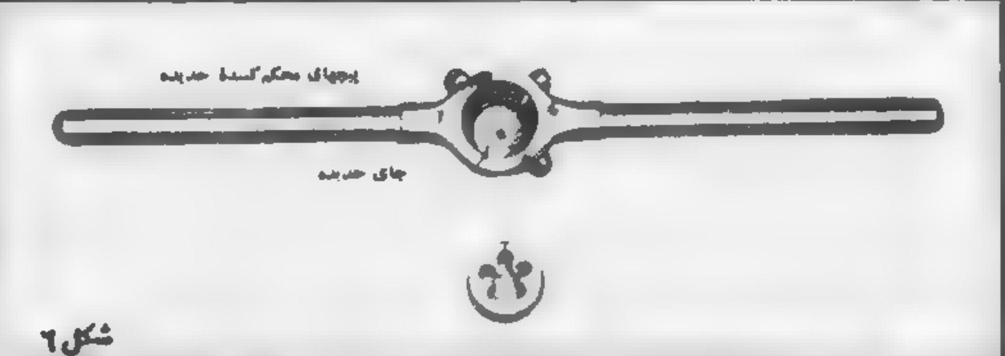

شکل ۶

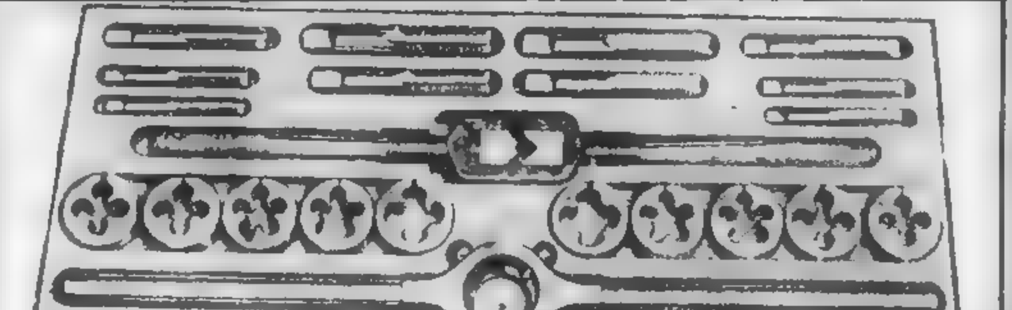

شکل ۷

* بررسی عملیات قلاویز

سوراخکاری ساده

در کارهای فنی گاهی ایجاب می کند که فلزی‌را سوراخ کنیم. اینکار در کارگاهها بوسیله ابزاری به‌نام مته که انواع گوناگونی دارد، انجام می گیرد.

هر مته معمولا برای سوراخ کردن نوع خاصی از فلز بکار برده می‌شود و کارگران در بیشتر کارگاههای صنعتی با آنها سرو کار دارند.

طرز عمل این وسیله (مته) بدین ترتیب است که فلز یا چوب زیر فشاری متناسب قرار میگیرد و مته با چرخش سریع آنرا سوراخ می کند از انواع گوناگون مته، مته‌ی مارپیچ معمولی‌ترین آنهاست، که دارای ۵ قسمت است.

۱—بدنه‌ی مارپیچ
۲—دسته
۳—لبه‌ی برنده.
۴—نیش مته
۵—مغزمته

روش سوراخکاری:

در موقع سوراخ کردن فلز محل مورد نظر را باید با وسیله‌ای مثلا سمبه علامت گذاری کنیم و سپس فلز را در میان گیره‌ی ماشین مته یا گیره‌های دستی با دقت بسیار محکم نمائیم چرا که اگر فلز در میان گیره محکم نشود در موقع گردش سریع مته برخورد آن با فلز، قطعه کار نیز به‌گردش در می‌آید و در نتیجه به کیفیت کار لطمه وارد میشود.

پس زمانیکه از محکم بودن قطعه کار در میان گیره کاملا مطمئن شدید آنگاه مته را به کار بیاندازید. البته در مورد عمود بودن‌مته برسطح قطعه فلز نیز باید دقت کرد.

در موقعی که دستگاه را روشن کردید بهتر است چند بار محل فرود آمدن مته را برروی نقطه علامت گذاری شده مورد آزمایش قرار دهید تا اطمینان پیدا کنید که مته درست برروی نقطه علامت گذاری شده فرود می‌آید.

شتاب درموقع فرود آوردن مته برروی کار ممکن است منجر به‌شکسته شدن سر مته یا گیر کردن مته در میان فلزشود.

در ضمن چون چرخش سریع مته در داخل سوراخ فلز همراه با ایجاد گرماست باید آن را با کمی آب صابون یا روغن هرچند که یکبارخنک کرد.

قلاویز:

در بعضی موارد سوراخی که به‌وسیله‌ی مته درفلز بوجود آمده‌مثلا برای قراردادن‌پیچ درآن احتیاج به‌دنده دنده کردن دارد. در این گونه موارد از دستگاهی بنام قلاویز استفاده میشود که ازسه‌قسمت تشکیل شده‌است:

۱—بدنــه.
۲—دسته.
۳ -دندانه های برنده.

قلاویزگیر:

به‌هنگام دندمدارکردن سوراخی که به وسیله‌ی مته ایجاد شده انتهای چهارگوش دسته‌ی قلاویز را درون‌دستگاهی که قلاویز گیر نام دارد قرارمی‌دهیم.

روش کاربا‌قلاویز:

به‌هنگام کار کردن باقلاویز باید توجه داشت که آنرا متناسب باسوراخ ایجاد شده انتخاب کرد وسپس آنرا درگیره‌ی ویژه‌ی‌دستگاه گرداننده‌ی قلاویز محکم کرده نوک قلاویز را درمدخل سوراخ قرارداده وتوجه کنیم که قلاویز کاملا برسطح سوراخ ایجاد شده عمود باشد.

بعداز اطمینان یافتن ازعمود بودن قلاویز برسطح سوراخ، دستگاه‌گرداننده را درجهتی که عقربه‌های ساعت حرکت می کنند، نیم‌دور میگردانیم وبعداز آن کمی دستگاه را به‌عقب میبریم تابراده‌های فلز کاملا خرد شود. این عمل را آنقدر تکرارمیکنیم تاعمق لازم برای پیچ مورد نظربدست‌آید.

درموقع کار با قلاویز از روغنکاری نیز نبایدغفلت کرد.

حدیده:

برای بوجود آوردن دنده‌های پیچ روی میله، ازوسیله‌ای‌بنام حدیده استفاده‌می‌شود (شکل۶) میله‌ای راکه می‌خواهند روی آن دندمدرآورند به‌گیره بسته سپس حدیده را عمود روی آن قرارمیدهند ودستگه‌گرداننده را بحرکت درمی‌آورند، میله دنده‌دار خواهد شد. درشکل ۷ جعبه‌ی استاندارد های حدیده دیده می‌شود.

«مرحله وفن ۲»

جوشکاری از

[illegible] صنعت قرن بکمک جوشکاری یکی از مهمترین مراحل تولید ماشین‌آلات و [illegible] ساختمانی و غیره است که [illegible] اهمیت آن افزوده میشود. این [illegible] جنگ جهانی اول به پیشرفت‌های [illegible] و مرتباً با روشهای جدیدی [illegible] میشود. عملیات صنعتی و شیوه‌های [illegible] جوشکاری قدیمی و پیچ ومهره [illegible] میشود بویژه استفاده از انرژی برق برای جوشکاری در کارخانه‌های ماشین‌سازی، کشتی‌سازی، [illegible]سازی، هواپیماسازی و غیره کارگران [illegible] با انواع مختلف روشهای جوشکاری آشنا [illegible].

جوشکاری چیست

[illegible] جوشکاری وصل کردن دو [illegible] به یکدیگر [illegible] محل اتصال دارای [illegible] بعنوان [illegible] محل جوشکاری [illegible] [illegible] موجود در [illegible] محل جوش میشود [illegible] امکان [illegible] [illegible] صافی [illegible].

انواع جوشکاری

[illegible] جوشکاری به دوشکل [illegible] :

اول — جوشکاری بوسیله فشار

دوم — جوشکاری بوسیله ذوب.

در نوع و شکل اول جوشکاری دو قطعه فلز را تا حرارت معینی که پائین‌تر از نقطه ذوب فلز است گرم میکنند تا عمل اتصال صورت گیرد. این طریقه با چند روش میتواند انجام گیرد، از آن جمله، جوش بوسیله مقاومت الکتریکی، جوش کوره، جوش بوسیله جریان [illegible]، جوش سرد، جوش مواد پلاستیکی.

۱ — جوش بوسیله مقاومت الکتریکی.

در این نوع جوشکاری، برای ایجاد حرارت مورد نظر از شدت جریان زیاد استفاده میشود که به سه روش: جوش مقطع، نقطه جوش، درزجوش صورت میگیرد:

از «جوش مقطع» برای جوش دادن میله‌ها، لوله و پروفیل ها که دارای سطح مقطع یکسان است، استفاده میشود. ابتدا دو قطعه کار را به دو فک متحرک دستگاه جوش میبندند و بهم‌دیگر نزدیک میکنند. پس از آن جریان برق با شدت زیاد بین دو قطب (دو سرقطعه کار) برقرار میشود. چون در محل برخورد دو قطعه کار مقاومت الکتریکی، بیشتر از سایر نقاط است، در این محل حرارت زیادی ایجاد میشود زمانی که این گرما به درجه حرارت لازم برای جوشکاری رسید (برای فولاد ۱۲۰۰ درجه) جریان برق قطع میشود و دستگاه، دو قطعه کار را به‌هم میفشارد تا به یکدیگر جوش بخورند.

«نقطه جوش» برای جوش دادن ورق های فلزی استفاده میشود. در این نوع جوشکاری، قطعات مورد نظر را روی هم قرارمیدهند وسپس بین دو قطب دستگاه (که الکترود نامیده میشود) میگذارند. این دستگاه طوری ساخته شده که یکی از قطب‌ها ثابت و دیگری متحرک است و بوسیله فشار اهرم دستی یا اهرم پائی میتوان دو قطب را بهم نزدیک و یا از هم دور کرد و بوسیله حرکت نیز بطور خود کار جریان برق قطع ووصل میشود.

نقش الکترودها در جوشکاری

برای جوشکاری با این روش، پس از اینکه قطعات کار بین دو قطب دستگاه قرار گرفت اهرم مخصوص را فشار میدهند تا دو قطعه کار به‌هم فشرده شود و جریان نیز بین خطهای D و B «مطابق شکل (۱)» برقرار میشود و در محل برخورد الکترودها با فلز، حرارت زیادی تولید میگردد که باعث جوش خوردن دوقطعه فلز میشود. جنس این الکترودها معمولا از مس یا آلیاژ مس است.

با این دستگاه میتوان ورق‌هائی را تا ضخامت ۱۰ میلیمتر جوش داد. از این نوع جوشکاری در کارخانه‌های اتومبیل سازی و تمام مراکز صنعتی که با ورق سروکار دارند استفاده میشود.

«درزجوش» شبیه نقطه جوش است با این تفاوت که نقاط جوش نزدیک بهم است و خط جوش را تشکیل میدهند. برای جوشکاری به این طریق از دستگاهی استفاده میشود که به‌جای الکترود دارای دو قرقره است که قطعه کار را بین دو قرقره قرار میدهند.

(شکل ۲). در اثر گردش غلطکها، قطعه کار به‌طرف جلو رانده شده و جوش میخورد. بوسیله همین غلطکها، سه عمل مهم جوش یعنی عبور جریان، فشار لازم و حرکت قطعه

باچگونگی وساخت «پلت» آشناشویم

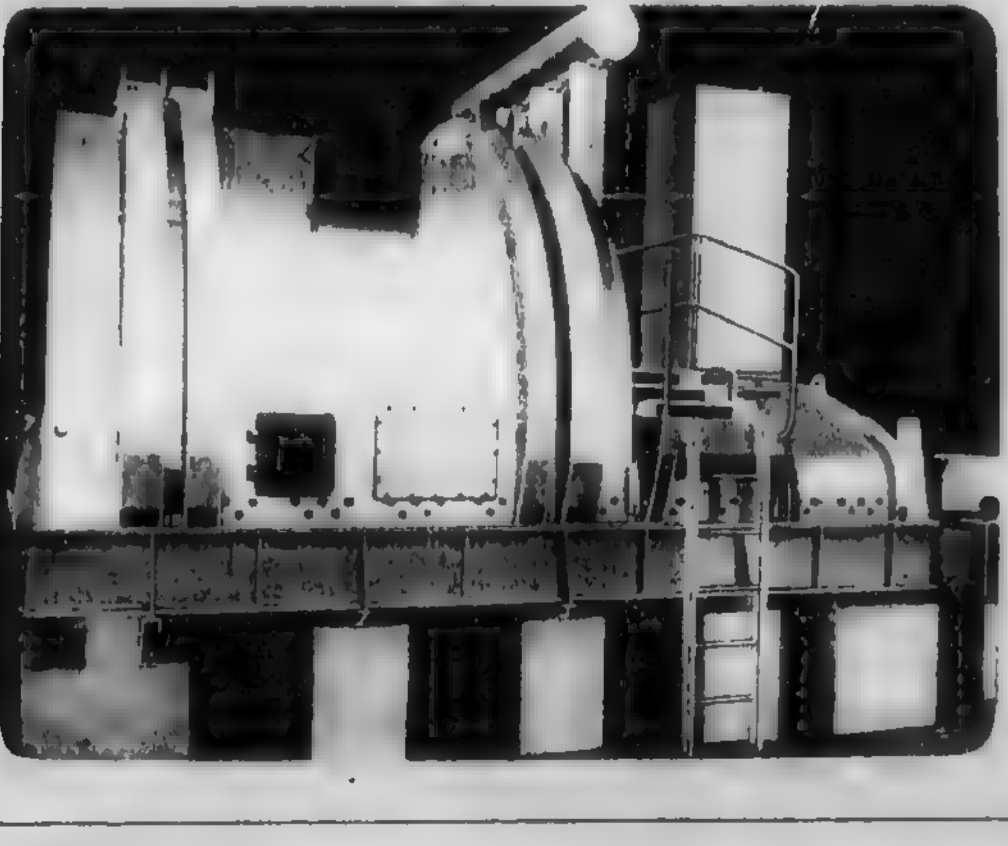

عملیات صنعتی — فیزیکی (۱)

*** پلت سازی یکی از مهمترین عملیات صنایع دوب‌آهن ومعدن است!**

*** حرارت دادن پلت موجب استحکام آن میشود**

در صنایع دوب‌آهن ومعدن، بدون‌آشنایی [illegible] فنی و [illegible] وابسته به حرفه مربوط [illegible] و بازدهی افزونتر در [illegible] و محصول صنعتی خیلی کند انجام میشود وبا ین جهت کارگران وتکنیسینهای [illegible] صنعتی ابتدا تحت اموزش قرار [illegible] مواد ودستگاههای مربوط آشنا [illegible] دوره های کارآموزی لازم به خدمت گمارده میشوند تا بتوانند نیاز های فنی و خدماتی کارخانه یا کارگاه را برآورده سازند.

براین اساس «رستاخیز کارگران» از این پس سعی خواهد کرد تا مراحل گوناگون تهیه مواد معدنی، آماده سازی، استخراج، بهره برداریهای دستگاهی، فرآورده های صنعتی محلولها و مواد جنبی مورد نیاز هرپروسس، را شرح داده و در راه افزایش سطح دانش فنی کارگران و دست اندر کاران صنایع معدن و ذوب‌آهن، مطالب آموزنده‌ای ارائه دهد.

پلت‌سازی

نخستین کار مهمی که قبل از ورودشارژ به کوره های ذوب باید انجام گیرد، وانجام عمل گندله سازی یا پلت سازی است که تحت

ابتدا تاامروز

جـوشکـاری ، مـادر صنعت ووصل قطعات فلزی»

کار انجام میگیرد . با این وسیله میتوان ورقهائی تا ضخامت ۵ و ۵ میلیمتری را جوش داد.

این دستگاهها اغلب اتوماتیک‌اند وسرعت عمل زیادی دارند و اکثراً در کارخانه های مخزن‌سازی مرا نز سازنده رادیاتور و شوفاژ مورد استفاده قرار میگیرند . چون این روش جوشکاری نور و جرقه ندارد و اختلاف پتانسیل لازم جهت جوشکاری تنها ۱۰ — ۲ ولت و در مقابل شدت جریان زیاد ۱۰۰۰ تا ۱۰۰۰۰ آمپر دارد . کاملا بی‌خطر است .

موارد دیگر استفاده از این نوع جوش ، در لوله‌سازی و پروفیل‌سازی است که برای جوش دادن درزها مورد استفاده قرار میگیرد . دستگاه مربوط از دو سری غلطک تشکیل شده : یک دسته غلطک ، عمل عبور جریان را انجام میدهند که معمولا جنس شان از مس یا آلیاژی از مس است . سری دیگر از غلطکها که عمل فشار و پیشبرد قطعه کار را به‌عهده دارند ، معمولا از فولاد ساخته شده‌اند .

در شماره‌های آینده ، دنباله انواع جوشکاری بوسیله فشار را بخوانند .

*انفجار اتمی

حکومت « اتم » برمراکز پژوهشی وعلمی، امری عادی است و هرروز با کاربردهای تازه‌ای که اتم پدید می‌آورد ، دورنمای چنین حاکمیتی بیرون از تصور معمولی هر فرد است ! اگر دیروز نخستین سؤالی که در برابر هر یک از ما قرار می‌گیرد ، « مفهوم » بمب اتمی است و چگونگی ساختمان درونی آن ، نتایج انفجار و پیامد های ناگوار پخش مواد رادیو اکتیو . . .

* بمب اتمی چیست؟

بمب اتمی ازمقداری اورانیم(uranium) یا پلوتونیم (Polutonium) تشکیل شده است . چگونگی انفجار به این ترتیب است که ابتدا در اثر برخورد ذره‌ای بنام نیوتران به هسته اورانیم ، این هسته شکسته می‌شود و درنتیجه ، چند هسته‌ی دیگر که ممکن است رادیو اکتیو باشند به اضافه تعدادی نیوتران بوجود می‌آیند زیرا هسته ازتعدادی نیوتران و پروتون تشکیل شده است و تفاوت بین هسته های عناصر گوناگون همان تفاوت در تعداد پروتونهای آنهاست.

هسته های آزاد شده امکان دارد راه‌یو اکتیو باشند یعنی از خود اشعه‌ی « گاما، لا » خارج می کنند و ضمناً نوترانهای آزاد شده ، بنوبه‌ی خود قادرند که هسته‌های دیگر را بشکنند و درنتیجه عمل شکسته شدن هسته ها توسط نوترونها و ایجاد اشعه‌ی گاما ، بصورت تصاعدی افزایش می‌یابد وازسوی دیگر با توجه به قانون معروف انشتین در مورد تبدیل جرم به انرژی ، انرژی حرارتی فوق العاده زیادی حاصل می‌شود ! .

روشهای گوناگون انجام میشود .

یکی از روشهای معمولی کندله سازی طی دو مرحله انجام می پذیرد و باید ابتدا بوسیله دستگاه مخصوص ، پلت خام یاخیس را تهیه کرد وپس از آن حبه های حاصل را تاحرارت معینی حرارت داد وبه اصطلاح « زینتر» کرد.

محاسن پلت سازی

ازآنجا که ذرات ریز شارژ را نمیتوان به علت خطرات و اشکالاتی که ممکن است در کار کوره ها ایجاد کنند ، مورد استفاده قرار داد ، در کارخانه های تهیه فرآورده های فلزی وذوب آهن ، ذرات زیر (خاك) معدن را بصورت گلوله های درشتری درآورده ، درجهت افزایش بازدهی وراحتی واکنشهای مربوط بکارمی برند . چون ذرات زیر ، قابلیت عبور گازاحیا کننده را ازلابلای شارژ کم می کند ونیز بصورت گرد وغبار بهمراه گاز خروجی ، بیرون میرود و نیز ممکن است درشکم کوره براثر بهم چسبیدن این ذرات ، ایجاد پل شده ، دربرابر فرود شارژ ، مانعی بحساب آیند ، لذا در صنعت ، چنین ذراتی را بصورت دانه ها و تکه های درشت درآورده به اصطلاح عمل «آگلومریزاسیون» را انجام می‌دهند.

در یک شرح مختصر می‌توان گفت که برای تهیه و ساختن پلت ، ذرات پودری شکل شارژ را با مقداری آب و در صورت لزوم مواد چسبنده در دستگاه پلت سازی می‌ریزند که با دوران صفحه مخصوص دردستگاه، ذرات مزبور بشکل دانه های کروی به قطر متوسط ۹ تا ۲۰ میلیمتر که پلت‌خام نامیده می‌شوند بدست می‌آید.

ذرات ریزپودر دراثر عوامل‌زیر به‌هم می‌چسبند ودرآخر گلوله‌های گرد ایجاد می کنند:

۱ـــخاصیت آب‌و نفوذ ذراتآن دربین ذرات‌شارژ.

۲ـــتنش سطحی که‌در اثرنیروهای وارد شده‌ازذرات به‌ همدیگر بوجودمی‌آید.

۳ـــنیروهای مکانیکی که درنتیجه‌دوران دستگاه،ونیروی ثقل دانه‌ها وروبهم غلتیدن آنها ایجادمی‌شود.

۴ـــ نیروهای شیمیایی، که‌ازمواد چسبنده ومواد ژلاتینی افزوده شده‌به آن‌بوجود می‌آیند پس‌ازآنکه پلت‌ها بصورت‌گلوله‌های موردنظر و استاندارد درآمدند، برای اینکه‌استحکام لازم درعملیات بعدی‌نظیر حمل‌و نقل‌وغیره را داشته باشندو ازسوی دیگرد رزمان شارژ کردن کوره،دوباره بصورت پودردرنیاید، باید آن راحرارت داد.پلت دراثر حرارت استحکام مناسب می‌یابد وبرای عملیات کوره‌آماده‌ می‌شود.

دستگاههای کندله‌سازی

مهمترین دستگاههای پلت‌سازی به‌سه صورت استوانه‌ای،بشقابی دورانی ومخروطی مورد استفاده قرارمیگیرند.

۱ـــ دستگاه استوانه‌ای: پلت‌را همراه باکلوخه‌می‌سازد .بنابراین باید این‌دستگاه به غربال نیزمجهز باشدتاآنها راتفکیک کند. توان این‌دستگاه هزارو پانصد تن‌درروزمحصول پلت است.

۲ـــدستگاه بشقابی، که‌طرز کارو سیستم آن‌ازنوع استوانه‌ای بهترودارای اندازکوچکتری است این دستگاه‌شامل یک‌بشقاب دوار به‌قطر ۶تا ۹میلیمتر وبه‌ارتفاع ۳۰تا ۵۰ سانتیمتر است.بشقاب آن‌با سطح افق زاویه‌ای برابر ۴۵درجه می‌سازد چون‌باید ضمن دوران، ذرات‌حرکت سقوطی‌نیز داشته باشند.

سرعت دورانی‌بشقاب ۱۲تا ۲۰دور در هردقیقه است ومدت لازم برای‌انجام عملیات مربوط، ۱۰تا ۱۸دقیقه میباشد. محصول کندله‌ای چنین دستگاهی دارای قطرهای تقریبی ۱۰ــ۵ ۱میلیمتراست.

۳ـــ دستگاه مخروطی، ازنظر بازدهی و روش‌و سیستم کاربین دودستگاه‌استوانه‌ای وبشقابی قراردارد که‌تنها درپاره‌ای از کارخانه‌های ذوب آهن‌و کارگاههای معدنی وجوددارد.

درشکل سیستم دستگاه کندله‌سازی صنعتی دیده‌می‌شود.

دانستنیهای علمی وفنی خود راافزایش دهیم!

*چگونه طول سیمهای برق و تلفن درزمستان کم میشود؟

سیمهای جریان الکتریکی

تغییر فصلی طول سیمها

هر زمستان چند متر از رشته سیم با ارزش خط تلفن وتلگراف مسکو– لنین گراد به کلی– ناپدید میشود واثری از آن به‌جا نمیماند. هیچ کس نگران این مساله نیست چون همه مجرم رامیشناسند و شما نیز آن را میشناسید. دزدسیم ها همان سرمای شدیدزمستانی است. آنچه را که درباره ریل دراین زمینه گفتیم در موردسیم ها صادق است تنها اختلاف آنستکه سیمهای مسی تلفن هنگام گرم‌شدن، یک برابرو نیم بیش‌از ریل های فولادی منبسط میشود و چون درمورد سیم دیگرفواصلی نظیر فاصله های ریل ها وجودندارد، لذا عملا خط تلفن مسکو– لنین گراددر زمستان ۵۰۰ مترکوتاه‌تر از تابستان میشود. در زمستان‌هاسرما ویخ بندان تقریباً نیم کیلومتر سیم رادزدیده وفرارمیکند، ولی این سرقت سبب قطع تلفن ویاارتباط تلگرافی نمیشود و موقعی که روزها هواگرم میشود این مال مسروقه مجدداً تمام‌وکمال برگردانده میشود.

دراین مورد (انبساط وانقباض فلزات) هنگامی که پلها، مثل‌سیم‌ها به‌علت سرما منقبض میشوند نتایج بسیارنامطلوبی به‌بار می‌آید. دردسامبر ۱۹۲۷، روزنامه های فرانسوی این خبررا منتشر کردند: «سرمای بی‌سابقه‌ای که‌اخیراً در فرانسه‌پیش آمد به‌پلی که‌در قلب پاریس روی‌رودخانه سن‌زده شده‌صدمات فراوانی وارد آورد. اسکلت فولادی پل به‌علت سرما منقبض شد، ودرنتیجه قطعات سطح فوقانی پل به طرف بالا شکم‌داد وعبور ومرور وسایل نقلیه از روی آنموقتاً ممنوع گردید.»

«سلسله‌سرگرمیهای فیزیکی»

*اشعه ماوراء بنفش خورشید ممکن است سرطان پوست ایجاد کند.

آیانورشدید باعث بیماری میشود؟

نور شدید سلامت را از بین می‌برد و باعث میشود که اعصاب انسان بشدت تحریک‌شود. بعضی‌از افراد اصولا نمیتوانند نور شدید را تحمل کنند ودر نورچراغ یاآفتاب خوابشان نمی‌برد وحتی بعضی دچار حالات عصبی و ناراحتی‌های شدیدمیشوند. برای آنکه شما بیشتراز زیانهای نورشدیدآگاه شوید، بایدبدانید که نور دونوع ضرردارد، نخست از لحاظ شیمیائی‌وتغییراتی که‌در بدن بوجود می‌آورد ودیگراز نظر روانی وروحی ونقشی که روی اعصاب دارد. از لحاظ شیمیائی، نور بویژه‌اشعه ماوراءبنفش نورآفتاب برای بدن مضر است و باعث میشود پوست بدن سوخته وحتی‌گاهی به‌سرطان خاص‌دچار شود. بعلاوه بوجودآمدن کک‌ومک از عوارض عادی تابش آفتاب بر پوست‌چهره است ونیز باعث میشود که در بدن گاهی حالات‌آلرژی (حساسیت) نسبت به‌آفتاب ایجاد شود. اما مقصود ما اثرات شیمیائی نور نیست، بلکه اثری‌است که‌روی اعصاب بجا میگذارد.

ولتی نورشدیدبربدن میتابد، اعصاب بویژه اعصاب چشم ونیز اعصاب ظریف پوست تحت‌تاثیرآن قرارمیگیرد واین تحریک براعماق بدن ومراکزعصبی مغز منتقل وباعث تحریکات شدیدمیشود. بعلاوه اگر نورآفتاب تندباشد، باعث تغییرات شدید حس بینائی میشود. شبکیه چشم‌پرده‌ای است که‌فقط میتواندمقدار معینی نور را تحمل کند، هرگاه نور از مقدار معین بیشتر به چشم بتابد، شبکیه بشدت‌ناراحت وسلول های حساس عصبی آن فرسوده میشود و به‌تدریج ازبین‌میرود، درنتیجه تابش نور زیاد پس‌ازمدتی باعث کوری میشود و یکی ازعلل کورشدن‌گم‌شدگان دشتهای‌پوشیده از برف‌نیز همین‌است. چون بلورهای برف نورآفتاب را منعکس‌می کند وتابش آن‌چشم را آزارمیدهد وحالتی‌شبیه کوری بوجود می‌آورد.

قرارگرفتن دربرابرنورهای شدیدمصنوعی نیز باعث کوری میشود وبعضی از افراد که ناچارند بانورهای شدید کار کنند. بعدازمدتی دچارضعف قوه‌بینائی میشوند.

کاشی هارا خودمان تعمیر کنیم

در کارگاههای اتوشویی، آشپزخانه ها و حمامها امکان خرابی کاشیهای موجود زیاد است از جمله در این اماکن ممکن است درزبین کاشیها خالی شده باشد که به این ترتیب بر اثر نفوذ آب بین آنها و دیوار اشکالات زیادی بوجود خواهد آمد. در این گونه مواقع حتماً باید کاشیها برداشته شود و دوباره بصورت اولیه ومناسب در جای خود قرار گیرد. مراحل گوناگون این کار و یا تعمیر کاشیها در ۹ شکل زیر خلاصه شده است

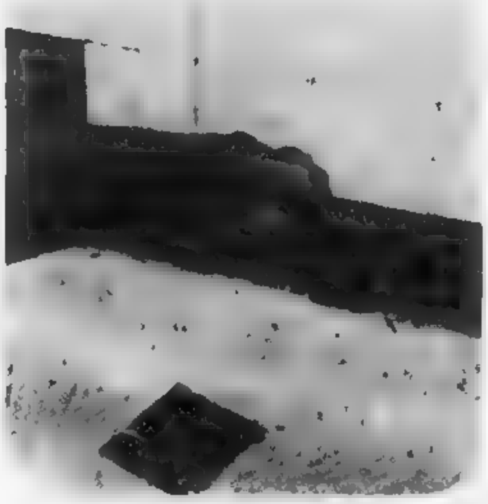

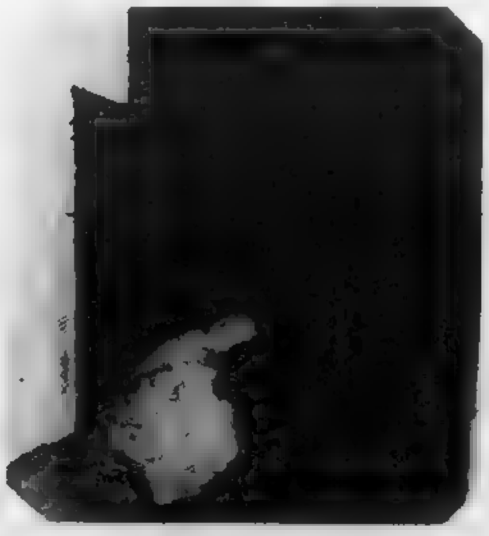

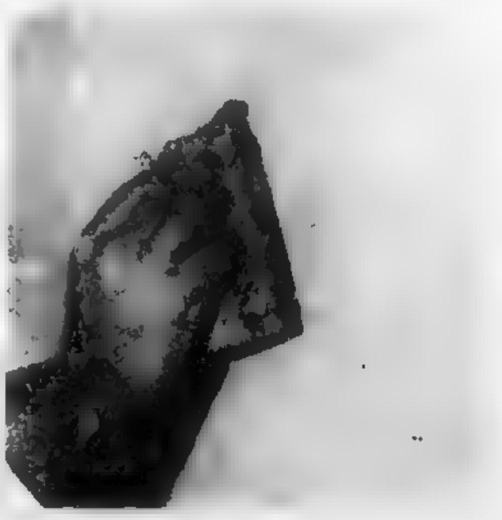

۱- ابتدا تمام کاشیها را با یک کاردک به آهستگی بردارید وسعی کنید اینکار را بانچنان دقتی انجام دهید که کاشیها ترك برندارند.

۲- چسب باقیمانده از سطح پشتی کاشی روی دیوار را خشک کنید وسطح مزبور را کاملا پاك نمائید. اگر این چسب بیش ازحد، خشک شده باشد با حلال مخصوص آن را تمیز کنید.

۳- بوسیله یک چرخ سمباده، کناره وپشت کاشیها را نیز تمیز کنید.

۴- پس از تمیز وصاف کردن دیوار، چسب یا سیمان مخصوص کاشیکاری را روی دیوار بمالید.

۵- چسب راخوب پخش کرده و پس از مسطح کردن آن، کاشیها را یکی یکی بچسبانید

۶- باانگشت خود خمیر یاسیمان مخصوص را روی درزهای بین کاشیها با کمی فشار بمالید تادیگر از این درزها آب به دیوار نفوذ نکند.

۷- بوسیله یک پارچه زبر، کاشیها را تمیز کنید تاچسب های اضافی ویا سیمان مخصوص از بین بروند. این پارچه را اصلا خیس نکنید.

۸- پس از اینکه یک روز از نصب کاشیها گذشت، یعنی زمانیکه چسب بخوبی خشک شد، کاشیها را بوسیله یک پارچه، خیس تمیز کنید.

در راه بهبود کیفیت پشم

*** عرق زدایی یکی از مهمترین مراحل تهیه پشم است !**

*** چربی پشم به وسیله ماشینهای مخصوص جدا میشود !**

گسترش صنعت پشم یکی از مهمترین برنامه های آینده اقتصادی ایران است و از اینرو همه ساله مقدار متنابهی پشم به خارج صادر میشود.

نکته مهم در اینجا نامرغوبی کیفی تولید پشم صادراتی است که درمراکز صنعتی مربوط کمتر مورد توجه است در حالیکه اگر از نظر تکنیکی شسته وآماده شود میتواند درسطح جهانی بی رقیب باشد.

شستن پشم شامل سه مرحله است که هریک باید بخوبی اجرا وتحت عمل قرار گیرد تا محصولی مرغوب وگرانبها به دست آید. نخستین مرحله زدودن مواد خارجی ازپشم چیده شده است که باتوسل به محلولها ترکیبات وعملیات فیزیکی وشیمیایی باین ترتیب انجام میشود :

۱- محو عرق گوسفند

عرق گوسفند از نمکهای پتاسیم و مواد دیگری تشکیل شده که در آب محلول است و میتوان به کمک آب سرد آنرا از پشم جدا کرد. دستگاهی که دراینجا مورد استفاده قرار میگیرد ماله رد نام دارد و شبیه ماشین لباسشویی است.

همزمان با زدودن عرق از پشم، دیگر مواد خارجی آن نیز شسته میشود.

نکته مهم اینکه در بیشتر موارد از زدودن عرق پشم، چشم پوشی می شود زیرا نمکهائی که در این عرق موجود است دارای خاصیت صابونی است و وجود آن ها در پشم، هم عمل شستشو را آسان می کند و هم از نظر اقتصادی به صرفه است از جمله با بودن این مواد مقدار کمتری مواد شستشو دهنده مورد نیاز خواهد بود!

چربی موجود در پشم

جدا کردن چربی از الیاف پشم نیز به وسیله ماشین شستشو و در محیطی گرم با مواد قلیایی و صابون ویا مواد شستشو دهنده مصنوعی، انجام می گیرد وبخشی از مقدار چربی موجود در پشم صابونی شده، ولی قسمت اعظم آن به صورت معلق از الیاف پشم جدا می شود.

مواد خارجی موجود در لابلای پشم

در هنگام حمل ونقل ویا حرکت حیوانات امکان دارد بدن آنها آلوده شده ودر اثر تماس با سطح زمین ویا آغل، ذرات سنگ ریزه وجز اینها در لابلای پشم حیوان جای گیرد، که برخلاف عرق وچربی که همیشه همراه پشم وجود دارد، این مواد برحسب تصادف در آن یافت میشود و اغلب قابل حل نیستند.

جدا ازعلف های گوناگون، خار وبرگ وتکه های خارجی که در هنگام شانه زدن پشم از آن جدا می گردد، مواد دیگری نیز وجود دارد که پس از چند بار شستشو از پشم دور می شوند.

ناگفته نماند که عمل شستشو بوسیله محلولها ومواد مخصوصی صورت می گیرد که بر اساس کیفیت پشم، متفاوت است و می تواند از ترکیبات شیمیایی مختلفی تشکیل شود.

حمله قلبی

چگونه میتوان حمله قلبی را پیشگیری کرد؟

اگر سن شما از سی‌سال بیشتر است ، حتماً این مقاله را بخوانید ، زیرا حمله قلبی شما را تهدید میکند.

*** وجود چربی، قند، اسید اوریک زیاده از حد در خون ، کشیدن سیگار ، نوشیدن مشروبات الکلی وچاقی مفرط، انسان را دچار حمله قلبی میکند.**

*** روزی دوساعت پیاده‌روی در زمین غیر آسفالت ، رژیم غذائی متناسب و پرهیز از سیگار و مشروبات الکلی، از حمله قلبی جلوگیری میکند.**

حمله‌قلبی چیست ؟ در این باره کم نوشته‌اند و یا آنچه نوشته شده نارسا و آنچنان با زبان علمی آمیخته بوده است که کمتر مردم عادی توفیق یافته‌اند آن را درک کنند. ما در اینجا سعی میکنیم با بیانی ساده بشما بگوئیم که حمله قلبی چیست، چگونه آغاز میشود و چه عواملی حمله قلبی را باعث میشوند.

سکته قلبی چیست؟

درجهان صنعتی امروز، سکته قلبی، بیش از سایر بیماریها سلامت انسان ها را تهدید میکند و این بیماری ، منحصر به سن وسال و یا طبقه خاصی نیست . حتی میتوان گفت خطر آن در جوانها ، بیشتر از سالمندان است ، زیرا قلب جوان به اکسیژن بیشتری نیاز دارد و در نتیجه در اثر کمبود اکسیژن ، زودتر از کار باز می‌ماند . امروز پزشکان با استفاده از تکنیک یا روش « پرونده بیمار قلبی » میتوانند به شما بگویند چگونه و در چه سنی خطر یک حمله قلبی تهدید-تان می کند و شما برای جلوگیری از این خطر چه میتوانید انجام دهید ؟

چگونه میتوان از سکته قلبی جلوگیری کرد

سازمان بهداشت جهانی در گزارشی که اخیراً منتشر کرده است یادآور میشود که نیمی ازمرگ‌ومیر های امروز ناشی از بیماریهای قلبی و عروقی است.

در لیست این بیماریها ، پس از بررسی و کاوش و مطالعه در ۲۲ کشور جهان ، بیماریهای عروقی قلب درصدر آمده است که ظاهراً مسؤول ۵۰ درصد مرگ ومیر های ناشی از بیماریهای قلبی است.

امروز بزرگسال‌هایی را که میتوانند در معرض خطر حمله قلبی قرار گیرند در هر سنی میتوان شناخت و قبل از اینکه علائم حمله ظاهر شود به مبارزه با آن پرداخت.

بیماریهای عروقی قلب خود دوره‌ای بیست ساله یا بیشتر دارد اما متأسفانه میتواند بدون اخطار قبلی یک مرگ ناگهانی راسبب شود.

اگر کاری برای جلوگیری از بروز حمله قلبی انجام نداده باشیم بسادگی میتوانیم پیش‌بینی کنیم که حمله قلبی کی گریبانگیرمان خواهد شد.

مهمتر آنکه میدانیم اگر بیماری بخوبی و با دقت مداوا شود میتوان حمله قلبی را برای‌سالها به عقب انداخت و یا بکلی مانع بروز آن‌شد.

پیش بینی حمله قلبی

اول این را بگوئیم که زنان تا زمان یائسگی غریباً از خطر حمله قلبی در امان هستند و این یک موهبت خدایی است اما پس از این دوران درست مثل مردها در معرض این بیماری یا « مرگ سرخ » قرار می‌گیرند یک مرد میتواند اندامی برازنده ، بازوانی درشت ، استخوان‌بندی محکم و نیروی جسمانی چشم‌گیری داشته باشد و یا بالعکس ضعیف و ناتوان باشد اما اینها هیچ-کدام عوامل بازدارنده حمله قلبی نیستند.

حمله قلبی میتواند گریبانگیر یک بانکدار ، یک قاضی ، یک راننده کامیون ، یک کارگر ، یک نویسنده و خلاصه همه آدمها ، از طبقات مختلف بشود به‌دیگر سخن این بیماری نزد همه کس ممکن است پیدا شود.

بحث بر سر شناخت و پیش‌بینی بیماری

بیماریهای عروقی قلب در اسکاتلند ، ایرلند ، آلمان غربی ، انگلستان و ویلز ، با توجه به نسبت جمعیت آنها ، بیشترین قربانیها را میگیرد.

این تراژدی بزرگی است که یک انسان ، درست در زمانی که خانواده‌اش نسبت به او و حمایتش نیازمندند و جامعه میخواهد از تجربیات گرانبهایش بهره برداری کند. با یک حمله قلبی از پا درآید. این تراژدی وقتی بزرگتر جلوه میکند که ببینیم در پرتو دانش امروز میتوانستیم مانع این حمله قلبی شویم و یا با روش های پیشگیرانه ، مانع بروز حمله قلبی بشویم اما دست روی دست گذاشته و شاهد مرگ عزیزانمان شده‌ایم.

است. شخصی به شما میگوید که مادر یا پدرش و شاید برادرش دچار حمله قلبی شده. اگر از او بیشتر بپرسید معلوم میشود که خودش هم چند باری نشانه های بروز بیماری را در خود احساس کرده است. شاید او از بیماری قند و فشار خون هم در رنج است اما براستی همه اینها میتوانند بما با قاطعیت بگویند که این شخص چهار اسبه بسوی یک حمله قلبی پیش میرود ؟

نه ، اما این آغاز خوبی است برای آنچه که باید پیش‌بینی و پیش‌گیری شود. اقدام های ما اینست که شخص را وادار کنیم چند آزمایش طبی از خود بعمل آورد.

فی‌المثل ببینید که میزان چربی خون ، اسید اوریک و یا قند موجود در خونش چقدر است.

با توجه به مطالبی که در بالا به آن اشاره کردیم میتوانیم بگوئیم که شخص تا چه حد در

پزشک کارگر

معرض خطر حمله قلبی است شک نیست که پیش بینی دقیق یک حمله قلبی امکان پذیر نیست اما میتوان پیش بینی کرد که شخصی که چربی خونش بیش از حد معمول است. قند خونش زیاد است و اسید اوریک زیادی در خونش دارد با خطر حمله قلبی روبروست. اصلا به مسأله چاقی توجه کرده‌اید؟ چاقی درسال‌های گذشته، بگمان بسیاری ازمردم، نشانه سلامت کامل جسم بوده حال اینکه چنین نیست. چاقی بی‌حد نه‌تنها خود نوعی بیماری است بلکه راه را برای بروز یک حمله قلبی هموار می کند. بحث برسر اینست که ما با شناخت حمله قلبی و عوامل ایجاد کننده‌اش بخوبی میتوانیم، مانع رنجهای حاصله ازآن باشیم.

حمله قلبی چیست؟

تا چند سال پیش خیال می کردند حمله قلبی بعنوان نوعی از نشانه های پیری ناگهانی بروز می کند و بعد از حمله قلبی، مرگ یک امر اجتناب ناپذیر است. اما پزشکان پیشتازی مثل دکتر «وایت» آمریکائی روزی به این فکر افتادند که آیا این یک عقیده نادرست نیست؟

یک مطالعه جامع نشان داد بسیاری از سربازان آمریکائی که در جنگ کره کشته شدند و حد متوسط سن آنها ۲۲ سال بود. درمراحل اولیهٔ بیماریهای عروقی قلبی بوده‌اند، نتیجه آن مطالعه نشان داد که نشانه بیماریهای عروقی قلب، یک نشانه رشد کننده است و از سالهای اول جوانی آغاز می‌شود منتها حرکتی

میرسانند دریک نقطه فلج میشوند وآن قسمت از قلب که به خون رسانی، این عروق محتاج بوده است از کارمیافتد ومیمیرد و نتیجه اش یک حمله قلبی است. پیشرفت بیماریهای عروقی سالها طول می کشد تا بدین مرحله برسد. نشانه های حمله قلبی مثل درد شدید جناق سینه، که بعداً به بازوی چپ و پشت سرایت می کند، معمولا تا ۵۰ ـ ۶۰ سالگی بروز نمی کند اما درواقع بیماری از ۲۰ یا ۳۰ سالگی رشد خود راآغاز کرده است. در این سنین است که میتوان راه را بر حمله قلبی آینده بست چه درغیر اینصورت وقتی بستگی جدار عروق به مرحله یاد شده رسید، دیگر تغییرادنش چندان آسان نخواهد بود.

در اینجا فقط به مساله توارث در بیماریهای قلبی اشاره می کنیم تا بدان توجه داشته باشید.

توارث

گفتن ندارد که بیماری قلبی یک‌جنبه ارثی هم دارد منتها نه به آن شدت که بسیاری از پزشکان بدان باوردارند.

یک مطالعه دقیق در گروهی ازمردان که درخانواده‌هایشان سابقه حمله قلبی وجود داشته ودر گروهی از مردان که در خانواده‌هاشان سابقه حمله قلبی وجود نداشته است‌نشان داده است که مرگ ومیرمیان گروهی که سابقه حمله قلبی درخانواده‌هاشان زیاد بوده است بیشتراست و این یک نسبت ۸ درصد افزایش را نسبت به گروه بعدی یعنی گروهی که در خانواده‌هاشان سابقه بیماریهای قلبی و حمله قلبی نداشته‌اند

تازه پایتان را ازمرزسی بالاتر گذاشته‌اید بی‌شک یکی از نگرانیهایتان‌حتماً مساله سلامت بدنتان است. امیدواریم با اطلاعاتی که در اختیارتان میگذاریم نگران نشوید بلکه آگاه‌تر باشید نسبت به‌آنچه که بهر حال برای حفظ سلامت شماضروری است.

اگر پدرتان، برادرتان، پدربزرگتان ویا عمویتان دراثرحمله قلبی درگذشته و یابطور کلی مبتلا به بیماریهای عروقی قلب است بایدجداً توجه داشته باشید که ازسی‌سالگی به بعد دارید بسوی این بیماری پیش میروید. اگروضع جسمانی شما آنطور که در بالا تذکردادیم (اشاره به میزان چربی وقند و اسید اوریک خون است) دچار

بطنی و کند دارد.

علت حمله قلبی، تا آنجا که دانش امروز بشر بدان واقف است، از عروقی ریشه میگیرد که به قلب خون میرسانند. در ۹۵ درصد موارد نوعی بیماری موسوم به «ضخیم شدن جدار عروق»عامل حمله قلبی بوده استو هست.

باید توضیح بدهیم که ضخیم شدن جدار عروق یعنی چه. عروق یا گذرگاههای خون، در اثر بالا رفتن میزان چربی و نیز رسوباتی نظیر نمک جدارشان ضخیم میشود بعبارت روشن‌تر چربی جامد، نمک رسوب شده به جدار عروق می‌چسبند درنتیجه آنها را تنگ‌وتنگ‌ترمی کننداین ذخائر چربی یا رسوبات نمکی اندک اندک بیشترمیشوندو بعد ناگهان از جداره عروق کنده میشوند و به داخل جریان خون راه میبابند و آنگاه در یک نقطه قادر به عبور ازعروق نمیشوند و درنتیجه راه را برخون می‌بندند و خون هم نمیتواند راهش را به سوی قلب باز کند و دست آخر قلب بدون خون میماند و عضلات آن از کارمیافتد و حمله قلبی حادث میشود.

درواقع چیزی شبیه به لخته خون مانع عبور خون دررگ‌ها میشود. عروقی که خون را به‌قلب

نشان میدهد درمیان افرادی که والدینشان مبتلا به بیماری قند و یا فشارخون بوده‌اند، خطر حمله قلبی بیشتر است. یک نکته دیگر هم که بتازگی دریافته‌اند اینست که آدمهای کوته‌قد بیشتر ازآدمهای بلند قد درمعرض حمله قلبی هستند.

یک علت جنبه ارثی بیماری قلبی را دراین میدانند که بسیاری از افراد یک خانواده در سوخت‌وسازهای بدنی خود بامشکل کلسترول سازی (چربی خون) عصبی روبرو هستند. خیلی ها را دیده‌اید که ازناراحتی چربی خون مینالند وبا آنکه مرتباً رژیم میگیرند، چربی های حیوانی و جامد نمیخورند و خلاصه کاملا مواظب خود هستند، چربی خون همچنان بالاست.

اینعده براساس یک‌جنبه ارثی، دچار کلسترول عصبی هستند یعنی اینکه بدن آنها بطوراتوماتیک چربی سازاست.

اینعده البته با ورزش میتوانند بسیاری از مشکلات خود را حل کنند و یا دتان باشد که وقتی میگوئیم ورزش، نظرمان اینست که «ورزش مناسب».

درمقابل حملهٔ قلبی چه میتوان کرد؟

اگرشما نزدیک به سی‌سال دارید یا بهرحال

نارسایی های کم و بیش قابل توجه است حتم داشته باشید که باید بیش از دیگران مراقب سلامت قلب و عروق خود باشید. درشرایط سنی یاد شده جلوگیری ازبیماری بسیارساده است برایتان اصلا زحمتی ندارد. فقط باید کمی همت از خود نشان بدهید. درمان ساده است و شامل رژیم غذائی مناسب، کنترل وزن بدن و ورزش‌های مناسب است. هریکسال یا دو سال یکبار نزد پزشک بروید و ازاو بخواهید که ازشما یک معاینه کامل و دقیق بعمل آورد. اگر نسبت به این امربی‌توجه باشید، باید منتظر عواقب ناخوش

آیندو نگران کننده‌آنهم باشید.

اگر بیش از ۵۰ سال دارید و در خانواده‌تان سابقه حمله های قلبی یا بیماری های عروقی قلب وجود داشته است، نخست باید توجه داشته باشید که این خطرات‌شما را هم تهدیدمی کند. اما بهیچوجه نگران نشوید. درمان شما هم‌با توفیق همراه خواهد بود حتی اگر بیماری درشما

بقیه درصفحه ۸۲

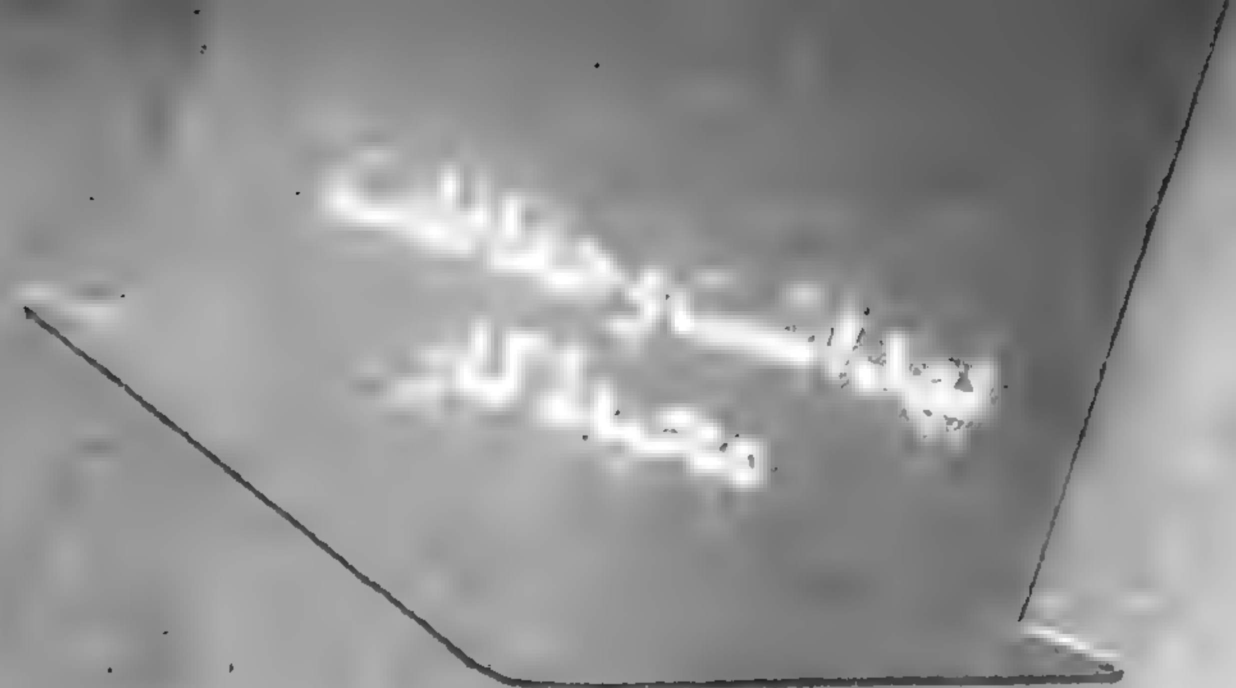

*سرب درحرارت ۳۲۷ درجه ذوب ودر ۵۰۰ درجه بخار میشود

درکارگاههای ذوب فلزات وچاپخانه ها خطر مسمومیت باسرب بیشتر است

آیا مسمومیت با سرب کشنده است؟

***ذرات اکسیده سرب باورود به دستگاه تنفسی ایجاد مسمومیت میکنند**

مسمومیت باسرب یکی از مسمومیتهای شایعی است که بطور نسبی در بین بیماریهای حرفه‌ای در کشورهای صنعتی آماری در حدود ۸ درصد داشته ودرفرانسه سالیانه حدود ۱۰۰۰ مورد، مسمومیت باسرب بوسیله آزمایشات بالینی کلینیکی وپاراکلینیکی مشخص شده است.

مسمومیت باسرب به دو علت باید مورد بررسی دقیق قرارگیرد:

اولا از این ماده شیمیائی بطور ناشناخته مشاغل مختلف باترکیبات متفاوت استفاده می‌شود وثانیاً ممکن است مسمومیت باسرب در ابتدا تظاهرات واضحی نداشته وباعث عارضات زودرس کلیوی شود که فقط در آزمایشاتی که از کارگر بعمل می‌آید این بیماری مشخص میشود. مسمومیت باسرب یا ساتورنیسم اولین بیماری حرفه‌ای است که در قرن ۱۷ بوسیله «راماتزینی» شناخته شد. درآن زمان راماتزینی مطالبی راجع به پیشگیری از این مسمومیت منتشر کرد وپس از او افراد دیگری ازجمله «تانکرل» مطالعات راماتزینی را دنبال کردند و درشناخت این بیماری حرفه‌ای بهمردمانکاران خود کمک شایان توجه کردند. برای آشنائی کامل با این بیماری حرفه‌ای وطریق پیشگیری از آن نخست باید به خواص فیزیکی وشیمیائی سرب اشاره کرد وسپس علائم کلینیکی و پاراکلینیکی این مسمومیت را بیان کرد وراههای پیشگیری از این بیماری حرفه‌ای را شرح داد.

خواص فیزیکی وترکیبات زیان‌آور

سرب در ۳۲۷ درجه ذوب میشود وهمچنین در ۵۰۰ درجه بصورت گاز وبخار درمیآید بخارات سرب بآسانی تبدیل به اکسید سرب شده ودرهوا در حال تعلیق باقی میماند سرب نسبت به اسید قوی مقاوم است بهمین علت برای تهیه اسید سولفوریک از بشکه های سربی میتوان استفاده کرد وبسهولت با اسید های ضعیف ترکیب میشود چنانچه آبمیوه های ترش ـ روغن زیتون (اسید چرب) آبهائیکه در لوله های سربی راکد مانده وترکیبات نمکی کمی دارند میتوانند منبع مسمومیت قرار گیرند.

املاح سرب بوسیله هیدروسولفورسدیم بطلسم ته نشین شده وبااضافه کردن دیتیزون باعث تغییر رنگ کلرفرم درمحیط قلیائی میشوند واین خود یکی از روشهای اندازه‌گیری میزان سرب است.

مسمومیت باسرب بدوعامل بستگی دارد:

۱ـ مقدار وغلظت سرب

۲ـ خاصیت حل‌شدن ماده سربی مورد مصرف.

املاح سرب درصورت ترکیب بااسید معده میتوانند ایجاد مسمومیت بنمایند.

ترکیبات زیان‌آور سرب عبارتند از:

۱ـ سرب به تنهائی خطرناک نیست ولی ذرات سربی چون بسادگی اکسیده وداخل دستگاه تنفسی می‌شوند ایجاد مسمومیت می کنند.

۲ـ استارات سرب که در کریستال‌سازی ـ مینا کاری ومواد پلاستیکی مورد استفاده فراوان است وهمچنین مصرف روزافزون مواد پلاستیکی ازجمله ظروف پلاستیکی واستفاده از اسید های ضعیف وتاثیر این اسید ها برروی سرب ترکیبی دراین ظروف باید مورد دقت قرارگیرد چون ممکن است منشاء مسمومیت واقع شود.

۳ـ آلیاژ سرب وقلع که درجوشکاری مورد استفاده قرار می گیرد وآلیاژ سرب وآنتی موئن که درچاپخانه مورد استعمال دارد.

۴ـ اکسید های سرب بنام لیتاژ.

۵ـ «آرسینات سرب» که در کشاورزی بعنوان حشره کش بمصرف میرسد.

۶ـ اجزاء کلردار سرب وترکیبات رنگی سرب مانند ـ کرمات ـ سولفات ـ آنتی موانات ـ سوکربنات مخصوصاً بعلت سمیت شدید سوکربنات سرب بامروز استعمال آن خطرناک تشخیص داده شده است.

۷ـ ترکیبات داروئی سرب که درحال حاضر مورد مصرف طبی زیاد ندارد.

۸ـ تترااتیل سرب که در بنزین سوپر از آن استفاده میشود وباعث بالابردن اکتان بنزین شده واستنشاق آن باعث ایجاد اختلالات عصبی شدید وگاهی منجر بمرگ میشود.

دقت درمحیط کار

مشاغلی که احتمال خطر مسمومیت درآنها بیشتر است نیز باید مورد بررسی قرارگیرند: دراین گونه مشاغل خطرات یابعلت بخار وگاز سرب است ویا بعلت گرد وغبار سرب درفضا.

همانطور که قبلا تذکر داده شد سرب در ۳۲۷ درجه ذوب میشود ودر این درجه خطری نخواهد داشت برعکس در درجات حرارت بالاتر از ۵۰۰ تا به ۶۰۰ درجه، خطر مسمومیت افراد را تهدید می کند این خطرات باید بیشتر در کارخانجات ذوب فلز ریخته‌گری شده ومورد بررسی دقیق قرارگیرند زیرا کارگران بابخارات وگازهای سرب مستقیماً سروکار دارند.

عوامل دیگر

منابع خارجی نیز میتوانند باعث مسمومیت باسرب شوند ازجمله:

۱ـ استفاده از وسایل وظروف آشپزخانه که قلع اندودنشده باشند ویا ظروف چینی که بلوری درکوره پخته نشده وشفاف نباشند.

۲ـ گوشت شکاری که باگلوله سربی کشته شده باشد.

۳ـ آبهائی که در لوله های سربی راکد مانده باشند.

۴ـ مسمومیت کودکان کمتر از ۳ سال بااسباب بازیهائی که بوسیله مشتقات سربی رنگ شده باشند واین کودکان که اشیاء رابدهان میبرند دچار مسمومیت حاد میشوند.

در آمریکا طبق آمار گزارش شده ۱۰۰۰ مورد مسمومیت درسال نزد کودکان دیده شده است که بصورت اختلالات مغزی وعصبی تظاهراتی شدید داشته است.

راههای ورود سم دربدن وطریق ایجاد ساتورنیسم:

۱ـ راه گوارش ـ ۱۰ درصد جذب سرب از طریق دستگاه گوارش انجام میشود و۹۲ درصد از این سرب جذب شده از راه مدفوع دفع شده ولی ۸ درصد بقیه وارد کبد میشود.

۲ـ راه تنفس ـ ۵۰ درصد از طریق دستگاه تنفس بوسیله استنشاق بخارات و گازهای سرب که وارد ریه ها شده جذب میشود و سریع‌تر از راه گوارش ایجاد مسمومیت می کند. باتحقیقاتی که بعمل آمده از راه پوست، سرب

و ترکیبات آن جذب نمیشود بغیراز تترااتیل سرب. معمولاً در کارخانجات مسمومیت بطور مخلوط یعنی هم از طریق دستگاه گوارش وهم از طریق دستگاه تنفس ایجاد میشود. بطور عادی در حدود ۱۰۰ تا ۳۰۰ میلی گرم سرب در تمام بدن موجود است که اگر روزانه ۱ میلی گرم باین مقدار اضافه شود در عرض ۶ ماه شخص دچار مسمومیت با سرب می‌شود.

سرب پس از اینکه داخل خون شد به کبد ـ نسوج نرم ـ عضلات ـ کلیه و طحال میرود و در عرض ۱ تا ۶ ماه در استخوانها جایگزین میشود و سرب راسب در استخوانها به صورت ترکیب فسفات غیر محلول سرب درمی‌آید.

در این مرحله در رادیوگرافی استخوانها خطوط سیاهی مشاهده میشود که بعلت جایگزین شدن سرب در نواحی نزدیک مفاصل استخوانها است.

در بعضی موارد سرب جانشین کلسیم استخوانها شده در خون بحرکت درمیآید، این موارد عبارتند از:

۱ـ درمان باموا اسیدی ـ بدور پتاسیم و آلومینیوم و همچنین معالجه با پاراتورمون و ویتامین د ـ و وجود تب در بیمار.

دفع سرب ـ از طریق مدفوع بمیزان ۰.۲ تا ۰.۶ گاما در ۲۴ ساعت است واز طریق ادرار بمیزان ۰.۳ ـ ۰.۶ گاما در ۲۴ ساعت بطور متوسط (ضمناً مقدار سرب خون بطور کلی طبق محاسبه در حدود ۳۰ تا ۷۰ گاما در هر ۱۰۰ سانتیمتر مکعب است).

علائم مسمومیت

علائم مسمومیت با سرب عبارتند از:

الف ـ قولنج سربی ـ که در ۸۵ درصد موارد دیده میشود وآن درد شدیدی است که تمام شکم را فرا میگیرد. این درد گاهی فقط در ناحیه اطراف ناف بوجود میآید و در آنجا متمرکز میشود وشبیه دردهائی است که گاهی بادردهای اورژانس جراحی مشابه است. به همراه این درد، بیمار به بی اشتهائی ـ لاغری ـ رنگ پریدگی وحالت تهوع واستفراغ و یبوست شدید دچار می شود و همچنین لثه های بیمار به آسانی خونریزی می کنند وعلاوه براینها فشار خون کمی بیشتر از حد معمول میشود و مرکز فشار کمتر از حد طبیعی نخواهد بود.

ب ـ علائم فلجی ـ مسمومیت با سرب باعث فلج های مختلف میشود:

درنوع بخصوص عضلات باز کننده مشترك انگشتان (سومین وچهارمین انگشت) مسموم نمیتواند به همراه سایر انگشتان، انگشتان سوم و چهارم خود را باز کند و در نتیجه دست شبیه دو شاخ می‌شود و بتدریج فلج عضلات رادیال (باز کننده و دور کننده) انگشتان نیز فرا میرسد.

در بعضی موارد بعلت ساتورنیسم. فلج های دیگری حادث میشود مانند:

انواع فلج کتف وبازو (دوش ارب) وآران دوشن و همچنین فلج عضله دیافراگم واعصاب ۱ و ۳ و ۴ و ۶ مغزی.

ج ـ اختلالات خونی بصورت کم خونی هیپوکرم و وجود گلبولهای منقوط مشخص می‌شود.

د ـ اختلالات کلیوی ـ مخصوصاً دراشکال تحت حاد مسمومیت باسرب بروز می کند این اختلالات عبارتند ازوجود یک نفریت حاد وتحت حاد و در فرم های پیشرفته و مزمن نفریت مزمن نزد مسموم.

مسمومیت های دیگر.

مسمومیت با تترا اتیل سرب ـ تترا اتیل سرب یک ماده شیمیائی آلی وفرار است که باعث بروز اختلالات عصبی شدید و سایر علائم مسمومیت با سرب می شود.

این مسمومیت را میتوان یک حادثه شغلی بحساب آورد تا یک بیماری حرفه ای. تترااتیل سرب بسرعت روی چربی مغز ثابت شده وبهمین علت شخص، دچار ناراحتی های مغزی وعصبی می‌شود این ناراحتی‌ها بصورت های مختلف ظاهر می کند ازجمله علائمی ازقبیل بی خوابی ـ سردرد ـ حالت اضطراب ـ ترحم و کابوس تشنج و میل بخود کشی. وگاهی منجر باغماء و مرگ فرد مسموم میشود.

روشهای پیش گیری

اصول پیش گیری، شامل پیشگیری طبی ـ پیشگیری عمومی وفنی است:

الف ـ پیشگیری طبی: ۱ـ معاینه در بدو استخدام بطور کامل یعنی. کارگر هم ازنظر جسمی و وهم از نظر روانی باید مورد آزمایش واقع شود.

۲ ـ معاینه درطول مدت استخدام و انجام معاینات آزمایشگاهی کامل

۳ ـ باید از استخدام افراد کمتراز ۱۸ سال و کارگرانیکه سابقه ابتلاء به بیماریهای کلیوی ـ کبدی ـ عصبی ـ عروقی وخونی دارند خودداری شود.

۴ ـ اگر کارگری مشکوك به مسمومیت شناخته شد باید فوراً تحت مداوا قرارگیرد واز کارگران دیگر نیز آزمایشهای لازم بعمل آید وچنانچه کارگر دیگری مشکوك ازنظر مسمومیت شناخته شد پس از تحقیق کامل سایر کارگران نیز تحت مداوا قرار گیرند.

۵ ـ در ویزیت ها ومعاینات در طول مدت استخدام مراتب زیر مورد نظر قرارگیرد:

یکماه پس از استخدام کارگر آزمایش خون و تعیین مقدار گلبول های منقوط بعمل آید و هر شش ماه نیز آزمایشهای کلینیکی انجام شود همچنین سالانه آزمایشهای لازم از خون کارگر بعمل آید.

ب ـ پیش گیری عمومی وفنی: ۱ ـ استعمال سولفات سرب ـ کربنات سرب وسرنج باید ممنوع شود ۲ـ قوطی های کنسرو وظروف فلزی آشپزخانه نباید بیش از ۵ درصد سرب داشته باشد. از نظر پیش گیری نیز باید از مکنده های قوی ومتناسب جهت حذف بخار سرب در فضا استفاده کرد وهمچنین محیط کار را تمیز و نظیف نگهداشت بطوریکه غلظت بخار سرب منتشر در فضا نباید از ۰/۱۵ میلی گرم در مترمکعب بیشتر باشد.

کارگران باید از خوردن، آشامیدن و سیگار کشیدن در محیط کار خودداری کنند.

دکتر: ژوزت کریمپور

کار با مته های برقی...

* نکاتی پیرامون مته ها و چکشهای بادی برقی

کار با مته های برقی

برای شکستن صخره ها، و سنگهای معدنی، سیمان و کندن آسفالت و ... کارگران دستگاههائی را بکار می برند که با هوای فشرده کار میکند. این دستگاهها را چکش بادی می نامند.

مشخصات چکش های بادی

وزن این دستگاهها متفاوت است و بطور متوسط بین ۵ تا ۲۰ کیلو میباشد. ولی وزن برخی از آنها، که برای کارهای ظریف‌تر مانند کار روی سنگ مرمر، مورد استفاده قرار میگیرد، از چند صد گرم بیشتر نمی باشد. مته ها یا چکش های [illegible] نیز مخصوصی هم هست که وزن آنها از ۵ کیلوگرم بیشتر می باشد. تعداد ضرباتی که این مته ها و چکش ها در هر دقیقه وارد میکنند، متفاوت میباشد و معمولا بین ۲۵۰ تا ۱۵۰۰ ضربه در دقیقه است. البته گاهی اوقات تعداد ضربات آنها بمراتب بیش از این است. بعضی حتی ده هزار تا بیست هزار ضربه در دقیقه میباشند.

نحوه استفاده

کارگران اغلب مجبورند که هنگام کار با این دستگاهها آنها را محکم با دست گرفته و [illegible] که [illegible] بدن کارگر مستقیماً در معرض تکانهای شدید و پشت سر هم وارد [illegible] قرار میگیرد. هنگام بکار بردن این دستگاهها در برخی موارد بایستی آنها را بر روی دوش و یا بین بازو و ساعد قرار داد و یا اینکه ران را حایل آنها کرد.

هوا یا صدای تکان دهنده و گوشخراش از این دستگاهها بیرون میآید که این سر و صدا، همراه با تکانهائی که ایجاد میشود و فشاری که کارگر بر دستگاه وارد می آورد و یا فشاری که از این دستگاه بر کارگر وارد میشود، اختلالات گوناگونی را در انسان بوجود میآورند، و هم از این روست کارگرانی که با این دستگاه کار می کنند، پس از مدتی، به کار دیگری گمارده میشوند.

۱- اختلال در شبکه گردش خون

در اثر فشار مداوم دستها، انگشتان کرخ و بی حس شده: در این مورد خون به سر انگشتان نمی رسد و انگشتان سفید رنگ و سرد میشوند و درجه تحرک و حساسیت آنها کاهش می یابد. سه انگشت آخر (انگشت کوچک، بنصر، میانی) بیشتر در معرض خطر قرار میگیرند. البته در این حالت هر دو دست باهم دچار این عارضه میگردند و این وضع بطور جداگانه صورت میگیرد. سرما نیز با انقباض شریانها کمک میکند که البته هنگام استراحت این شریان ها بحالت عادی بر میگردند.

دستگاههائی که تعداد ضربه هایشان زیادتر و سریع تر است، ممکن است اختلالات شدیدتری ایجاد کنند. احساس سوختگی حالت منقبض شدن و گرفتگی انگشتان نیز از عوارضی است که بر اثر کار با اینگونه ابزار بوجود میآیند.

۲- عوارض اعصاب و عضلات

از آنجا که این دستگاهها یک انقباض عضلانی دائم ایجاد مینمایند، عضلاتی که هنگام کار با این دستگاهها با آنها تماس حاصل میشود، حسشان مختل شده و این عضلات ضعیف گشته و تحلیل میروند.

۳- عوارض مفصلی

عوارض مفصلی معمولا به نسبت دو در هزار در بین کارگرانی که با این دستگاه ها کار میکنند دیده میشود. این عوارض اغلب در ناحیه آرنج مشاهده میشود. سایر مفاصل دست نیز احتمالا ممکن است دچار این عوارض شوند. هر دو آرنج ممکن است در آن واحد دچار عارضه شوند. کارگرانی که با این وسایل کار میکنند گاهی هنگام بالا بردن ساعد بطرف بازو دچار ناراحتی میگردند و یا به درد تورم مفصل دچار میشوند که این پدیده یا در آغاز کار و یا پس از پایان کار رخ میدهد که در حالت اول معمولا پس از مدتی کار کردن این درد از بین میرود. با کمک عکسبرداری میتوان عوارض مربوطه را تشخیص داد:

* کاهش فاصله استخوان بازو با زند زیرین
* تغییر شکل سطح مفصلی که دندانه دندانه و نامنظم میشود.
* پیدایش زایده و استخوانی در داخل مفصل.
* [illegible] انتهای واقع در طرفین مفصل.

[illegible] این نوع کار [illegible] از بین خواهند رفت. [illegible] یکی از هشت [illegible]

[illegible] با این دستگاهها [illegible] استخوان هلالی [illegible]

[illegible] و بوسیله [illegible] کرد که این [illegible] می باشد.

[illegible] کاهش [illegible] و [illegible]

[illegible] از پیدایش [illegible] که بر [illegible] این دستگاهها [illegible] با [illegible] در یک [illegible] باشد و [illegible] برای کاهش [illegible] میرود. [illegible] قرار دهد و [illegible] جلوگیری از [illegible] و اختلالات [illegible] دستگاههای [illegible] است.

نامه به سردبیر

کرمانشاه — آقای بهنام پژاه

کرمجان (با کره ماه و زمین و مریخ اشتباه نشود) بله کرمجان ، حیف درس خواندن در هنرستان صنعتی نیست که هوس کرده‌ای خبرنگار مجله خودت بشوی و اوقات نازنین‌ات را صرف نگارش فعالیت‌های همشهریان خبرساز کنی ؟ گزارشگری به دور برداشتن الوصیل ... به این معنی که اگر مرتب و مستقیم و صریح بوده ، هیچکس نمی‌گوید آفرین برتو کرموده وحتکش که بی هیچ ... باعث ... در مصرف و بنزین و ... که موتور می‌شوی . اما همین که یک کمی سرش را کج کند و ... را بگوید به صحن یا ... ، داد و فریاد همه بلند می‌شود که ... ! حالا قلم خبرنگار ... وسیله‌های گروهی است که اگر ... و ... هم می‌گویند ... را انجام داد . اما اگر یک کمی برخلاف میل و مصالح حضرات چیزی بنویسد ... که ... نابجا . خلاصه ، بره ، جان همانطور که عرض کردم دنباله درس هنرستانت را بچسب ... با قلم و دوات و کاغذ ... را ، ول ... بکن ، بره ، جان ! باوجود این اگر هیچ جور خیال نداری از تصمیمی که گرفته‌ای منصرف شوی ، علی‌الحساب یکی دوتا گزارش از رویدادهای شهرت بفرست تا ببینم یک من ماست چند کیلو ... .
نسخوش .

اصفهان — آقای جهانگیر اسدی

جانم وایمان بگویم و ... که سلسله قاجاریه از سال ۱۲۰۰ هجری‌قمری تشکیل شد و شاهان آن جمعاً ۱۰۰ سال سلطنت کردند . که ... اسف‌انگیزترین ... این سلسله ، کشور ما ... هر گوشه‌اش دست یک ... خود ... بود . به این معنی ، هنگامی که فرزند برومند وطن رضاشاه کبیر در سال ۱۲۹۹ خورشیدی با کودتای توفیق‌آمیز سلسلهٔ قاجاریه را برانداخت ، خوزستان در چنگ شیخ خزعل ، خراسان در ... قدرت کلنل محمدتقی‌خان ، گیلان در دست میرزا کوچک‌خان و آذربایجان در اختیار شیخ محمد خیابانی بود . خوشبختانه حالا بنده و جنابعالی هستیم و می‌بینیم که از کجا به کجا رسیده‌ایم .

ضمناً حال گزتان چطور است ؟ جناب جهانگیرخان اصفهانی ؟ !

تبریز — خانم عادله — الف

خواهرجان اگر خیال دارید که برای همیشه نان سنگک دو آتشه و خشخاشی حاجیان کارگاههای قالی‌بافی تبریز را آجر ... کنید ، بهتر است یکباره دیگر درخواست‌تان را درباره تمثال حضرتعالی آن روی زمینه یک قالیچه تکرار فرمائید . شما اگر ... مخلص را دیده بودید هرگز چنین پیشنهادی را مطرح نمی‌کردید . همینقدر مختصراً عرض کنم که این صورت هرگاه کنار تصویر رستم در حمام ... شود ، تردید نداشته باشید که اگر ... از ترس ... سکته نکند ، در اولین فرصت ... خواهد شد ! باور این چه بهتر که سر کار فعلاً از ابراز لطف خود داری کنید . اما اگر جداً مایلید هدیه‌ای به هیئت تحریریه مجله بدهید ، تصمیم دیگری بگیرید و از ... اعضای صورت فردی بصورت قالیچه‌ای کوچک ... منصرف شوید و ... موجبات سقوط شهرت و محبوبیت قالی ایرانی را در بازارهای جهانی فراهم نکنید ! ولیکن درباره دلیل خندهٔ ملیح چهارپایان که تصویرشان در دومین شمارهٔ رستاخیز کارگران چاپ شده بود ، ناگزیر از ادای توضیح هستم که اولاً آن دو حیوان اسب بودند نه الاغ ، ثانیاً بفرض محال اگر الاغ هم می‌بودند خنده‌شان تعجبی نداشت و بدون شک عکس آن زبان بسته‌ها هنگامی گرفته شده بوده است که هر دو سرگرم شنیدن ... بوده‌اند که تازگیها هزار هزار ... و مورد استفاده قرار گرفته است . از این گذشته خندهٔ حیوانات سابقهٔ تاریخی هم دارد ، چرا که چندین قرن قبل شاعر فرموده :

خر کی را به عروسی خواندند ، خر بخندید بدو شد از لطیفه‌ست !

بختتان روان و پنجه‌هایتان پرتوان باد تا شب و روز قالی تبریز بیافند .

تهران — آقای بهروز مظفریان

قربان شاید باور نفرمائید ، بخیر هم مانده‌ام مات و متحیر که چرا دست اندرکاران نشریات رستاخیز زودتر از این بفکر انتشار این مجله نیفتاده بودند تا هم زودتر جایی برای نوشته‌های شما پیدا شود ، هم شما دوستان کارگر امکاناتی بیابید تا ضمن مطرح ساختن خواسته‌ها و پیشنهادهای خود از پیشرفت حیرت‌انگیز وضع همکارانتان در اقصی نقاط کشور نیز آگاهی پیدا کنید . هرچند که از شوخی گذشته با توجه به زمان کوتاهی که از تأسیس حزب رستاخیز ملت ایران می‌گذرد ، پیاده کردن این فکر نه تنها دیر نیست ، بلکه تقریباً به موقع بوده است . و اما اینکه پیشنهاد کرده‌اید این مجله هرچه زودتر بصورت هفتگی درآید ، این بنده در عین حال که با پیشنهاد شما صد در صد موافقم ، اما با هرچه زودترش میانه خوشی ندارم . تردید نیست که ازجنابعالی و دیگر ارائه دهندگان این پیشنهاد مانند حاجیان اسال اگر از نزدیک دستی به‌آتش داشتید هرگز در لابلای عبارات خود «هرچه زودتر» را بکار نمی‌بردید . زیرا هفته‌ای صد صفحه مطلب کامل و جامع و مطلوب تهیه و عرضه کردن کار ساده‌ای نیست ، مضافاً به اینکه رستاخیز کارگران وضع نوزادی را دارد که جناب سردبیر تازه دستش بگرفته‌اند و راه می‌برند . بهر تقدیر آنچه مسلم است اینست که در هفتگی شدن مجله مورد علاقه‌تان حرفی نیست ، اما کی و چگونه‌اش بستگی دارد به زمان راه افتادن و ... تخته انداختنش ، منظورم اینست که بمجرد فراهم شدن امکانات که بی‌تردید چندان دیر نخواهد بود ، پیشنهاد شما و دیگر علاقمندان عملی خواهد شد . ضمناً ذکر این نکته ضروری است که تمامی کارکنان رستاخیز کارگران گذشته از انجام وظیفه رسالتی نیز در تنویر افکار کارگران عزیز کشور دارند ، که در انجام این امر نقش بسزایی دارد . سلام همهٔ دست اندرکاران مجله را پذیرید که اگر جنابعالی نپذیرید دیگران خواهند پذیرفت . !

تهران — آقای محمود ...

با تقدیم سلام دو برابر مرحمتی سرکار ، ... آزار می‌شوم که پیشنهاد جنابعالی را مبنی بر گشایش ستونی تحت عنوان سکاید یا ... به آقای جناب سردبیر رساندم و ... مستحضرشان کردم که این کار موجبات نزدیکی هرچه بیشتر کارگران وطن را فراهم می‌سازد . ایشان پس از تأمل و تحری کوتاه مدت ، تکه سرفه‌ای زدند و لب از لب گشودند ! اینکه جسارت ... ساخته‌ام ... و واج که آیا پیشنهاد سرکار و ... زدن این ... را پذیرش قرار گرفته یا نه ؟ ! بهرحال طی یکی دو هفته آینده ضمن پیدا شدن با ... و که این ستون تکلیف ما دو نفر روشن خواهد شد . بدیهی است که اگر ... چنین ستونی به ... شود ، بنده بدون معطلی آن را زیر عنوان « چشم به راه آشنا » دایر خواهم کرد . یادمان باد ! ثانیاً ، حالا که جنابعالی سابقه

خبرنگاری دارید ، لطفاً سوژه‌هایی از دست ... تان را بفرستید و کوش به ... ما خبرمان کنید . بشرطی که در اواسط کار ... ما ... اولوس ما کوا ! ... هرچه بیشتر ... خواهیم .

تهران — آقای مهندس منوچهر ارجمند و احمد خواجوی

به به از این دوستان هم الهه که گذشته از این در مورد شوهر عوض کردن خانم ... هم ... ! ... این دوستان ... ضمن اینکه آرزو کرده‌اند رستاخیز کارگران در ... به ... خواستار ... این کار مربوط ... که ... تغییر قوانین کار در دو شماره گذشته چاپ شد و ... حالا دیگه ... ، که بنده ... از ... برای ... و ... این نوع مطالب ... هنگامی که برای مطالعه ... مراجعه کردم متوجه شدم که از ... جدول سرگرمی ... به ... است . ناچار این ... را هم برای آقای جهانگیر جدول ... ! فرستادم تا ایشان نیز ... را اخذ کنند . در آخرین بخش ... به پیشنهادی ... با کارگران و ... کارگران برخورد کردم که ... ، اما هنگامی که ... چشم ... ، ... یک ... که ناچار ... ایشان را در طرح مطلب ... !

زنانه — آقای ... که ...

... که ... با وجود آمدن مجله رستاخیز کارگران ... یافته‌ام که ... دوستان گرامی ... و ... . با اینکه ... کارگر در کشور ما ... ، ... با توجه به صنعتی شدن ... ما ... باید ... از ... وضع ... کارگران ... . همانطور که ... کارگران ما که ... صنعتی و ... را به ... . که برای ... و ... ... کرده‌اند ، ... کوشش را در ... کار بیشتر و ... . امروز که کشور ما ... از ... به ... و کار ... است . بهرحال پس از این ... و ... کشیدن ... که به عرض ... . از ... نزدیک ... ... بود . این ... کار و ... در ... کرد که در ... کشور ... داشت . ... که طی ... ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ ... کرده و ... مگر از ... بیست ... به ... . شما هرچه ... از ... لطف گرفته شده ... که ... از ... کرده ... زبان ... ... اگر ... خود ... که ... !

به این دو صفحه با دقت نگاه کنید:

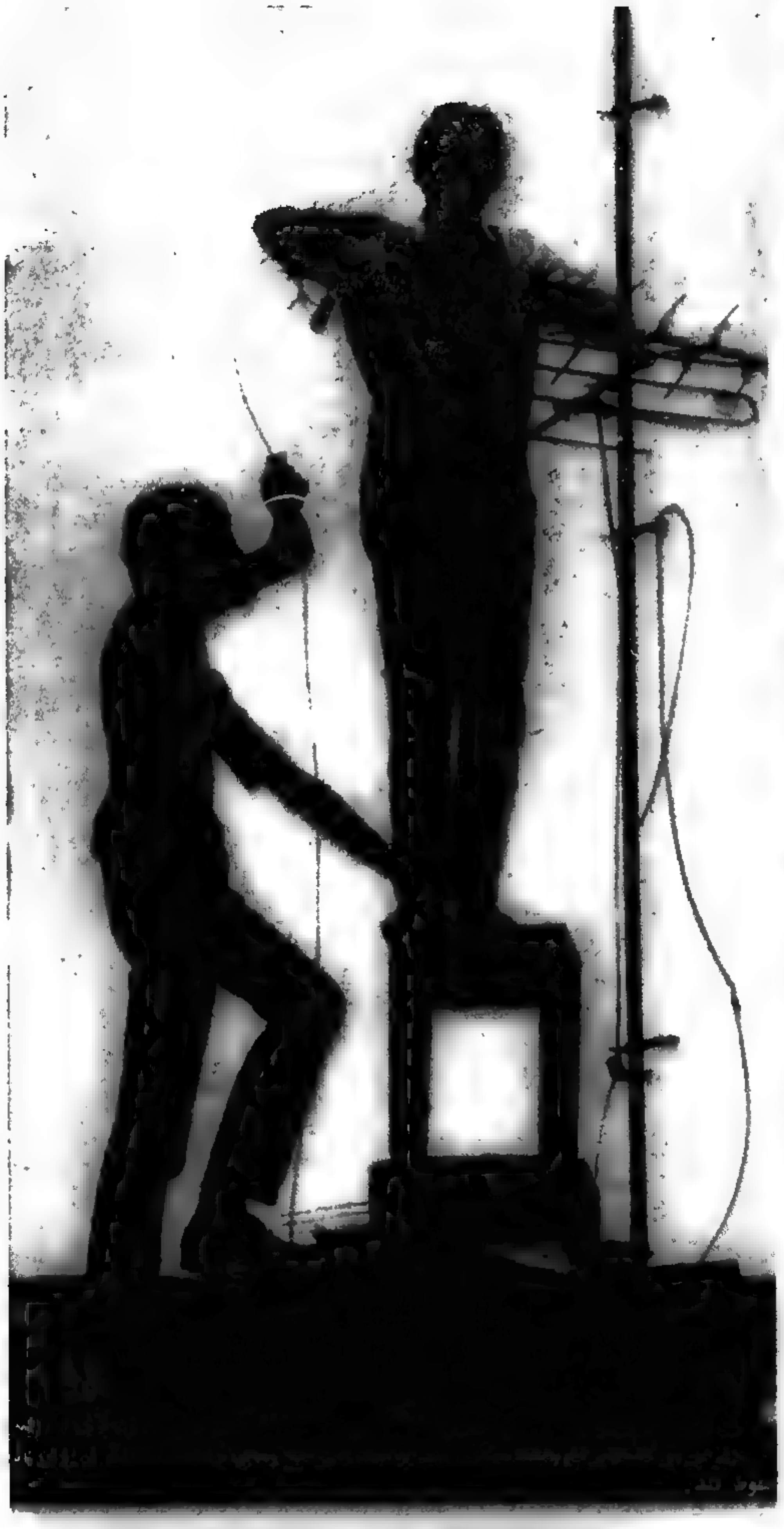

این کار هم بی‌احتیاطی است. کارگرانی که در گودال‌ها کار می‌کنند باید حتماً حفاظ و جان‌پناه داشته باشند و بدون آن، هم برای آنها خطر وجود دارد و هم برای عابرانی که از اطراف گودال می‌گذرند.

آیا این‌ها بی‌احتیاطی نیست؟

عکسهای این دو صفحه ساختگی و تصنعی نیست. این عکسها صحنه‌هائی از کارهای روزانه را نشان میدهد که چگونه با بی‌احتیاطی و غفلت ممکن است به حوادث و سوانح منجر شوند و کارگر را از یک عضو ناقص کنند. مشاهده این عکسها درس عبرتی برای کلیه کارگرانست که بیش از پیش در موقع کار مراقب خود باشند.

به عوض جک، برای بلند کردن جلوی اتومبیل، از چند آجر و سنگ استفاده شده است و این کار خطرناکست و هر لحظه احتمال دارد سنگ و آجر از جای خود تکان بخورد و اتومبیل روی کارگری که برای تعمیر زیر آن دراز کشیده است، بیفتد.

این کار اشتباه و خطای محض است. هر آن ممکن است نردبان تکان خورده و کارگر را از ارتفاع به زمین سرنگون کند. برای کار در نمای ساختمان، باید حتماً از چوب بست استفاده شود.

چیدن این بسته ها به روی هم تا این ارتفاع بی احتیاطی است، زیرا وقتی کارگران برای جابجا کردن آنها بخواهند اقدام کنند، با یک حرکت کوچک بسته‌ای از جای خود منحرف میشود و کارگر به زمین سقوط می کند.

میزگردی باشرکت کارگر، کارفرما، نماینده وزارت کار و امور اجتماعی، نماینده وزارت رفاه

بهداشت ونظافت ر

*** در این گفتگو توافق شد یکی از کارگران برامور رستوران نظارت کند**

شرکت کنندگان درمیزگرد به ترتیب عکس:

۱ **دکتر افشار** مدیر کل سازمانی درمانی وزارت رفاه اجتماعی
۲ **محمد تقی فراهانی** مدیر امور اداری کارخانه پارس آمریکن
۳ **امیر ویکتوری** قائم مقام مدیر عامل شرکت پارس آمریکن
۴ **حسامی** نماینده وزارت کار و امور اجتماعی
۵ **سید علیرضا سجاسی** نماینده کارگران پارس آمریکن
۶ **ناصر امیرسلیمانی** عضو هیئت مدیره سندیکای کارگران پارس آمریکن

خجسته

۷ **داداش خجسته** رئیس هیئت مدیرهٔ سندیکای کارگران پارس امریکن
۸ **جمشید یوحنائی** صندوق‌دار سندیکای کارگران پارس آمریکن
۹ **داود بزرگی** دبیر سندیکای کارگران پارس آمریکن.
۱۰ **دکتر روحانی** مدیر کل دفتر پاسخگوئی وزارت رفاه اجتماعی

*** رستاخیز کارگران:**

« با تشکر از حضور آقایان ، همانطور که میدانید مجلهٔ رستاخیز کارگران ، بخاطر کارگران و برای انعکاس افکار آنان منتشر میشود . از این رو سعی ما این استکه مطالب مورد علاقهٔ شما کارگران عزیز را تهیه و در صفحات آن منعکس کنیم . برگزاری این میز گرد نیز در جهت همین کوشش است لذا خواهش میکنم ، هرگونه نظریه یا پیشنهادی دارید مطرح سازید تا باحضور نمایندگان کارفرما و وزارتخانه های رفاه اجتماعی ، کار و امور اجتماعی که دراین میز گرد شرکت کرده‌اند، بررسی و پاسخ گفته شود».

***خجسته رئیس هیئت مدیره سندیکا:**

« با تشکر ازمجله رستاخیز که این فرصت را بما داد که با حضور کارفرما و نمایندگان وزارتخانه های کار و امور اجتماعی و رفاه اجتماعی مطالب و مشکلات خود را مطرح کنیم ، باید بگویم اولین و اساسی‌ترین مشکلی که ما در کارخانه با آن روبرو هستیم مسألهٔ بهداشت است که متأسفانه کمتر مورد توجه مسئولین کارخانه قرار گرفته است . برای مثال از آشپزخانه و سالن رستوران کارگران یاد میکنم که نه تنها ازنظر بهداشت محیط وضع نامطلوبی دارد ، بلکه کارکنان آنهم فاقد لباس تمیز و مرتب هستند و از همه مهمتر ، غذای رستوران است که از کیفیت خوبی برخوردار نیست».

***محمد تقی فراهانی مدیر امور اداری کارخانه:**

« رستورانی که درحال حاضرمورداستفاده کارگران است ، تنها دو سال از احداث آن میگذرد و در حال حاضر کاملا مجهز بوده و محیط آن بهداشتی است . هم چنین غذائی که بکارگران داده میشود . دارای کیفیتی مطلوب است . چنانکه بازرس وزارت کار و امور اجتماعی نیز ، از کیفیت غذا و وضع بهداشت رستوران اظهار رضایت نموده است ».

*** امیر ویکتوری قائم مقام مدیر عامل شرکت پارس آمریکن:**

« البته باید این نکته را هم اضافه کرد که کیفیت غذا حدومرزی ندارد . ممکن است غذائی در مذاق فردی خوشمزه آید ، ولی همان غذا با ذائقهٔ فرد دیگری سازگار نباشد . از این گذشته ، کارگران ما ده سال پیش برای هر وعدهٔ غذا ، «۲۵ ریال» پرداخت میکردند ، در حالیکه امروز ، با وجود بالا رفتن هزینه درچندسال اخیر و بهبود کیفیت و کمیت غذا، تنها ۱۳ ریال پرداخت می کنند و کارخانه ناچار ۷ میلیون ریال درسال بعنوان کمک

دکتر رضا افشار

امیرسلیمانی

ستوران هم لازم است

حسامی

هزینهٔ غذائی ، پرداخت می‌نماید ، معهذا ما پیشنهاد کردیم ، سندیکا یکی از کارگران را بعنوان نماینده معرفی نماید تا در امور رستوران نظارت کامل داشته باشد . ولی سندیکای کارگران این پیشنهاد را نپذیرفت . در باره بهداشت رستوران همانطور که اشاره شد ، کلیه وسائل و تجهیزات یک آشپزخانهٔ مدرن را دارا می‌باشد . حال اگر ظروف کثیف است و یا کارگران رستوران در تمیز کردن بموقع محیط آن اهمال کرده‌اند این بر عهدهٔ خود کارگران و یا سندیکای آنهاست که تذکر لازم را به همکاران و اعضای خود بدهند».

*** رستاخیز کارگران :**

« تعیین ناظر ، پیشنهادی اصولی و منطقی است ، آیا برای عدم پذیرفتن آن دلیل خاصی وجود داشته است؟».

*** داود بزرگی دبیر سندیکا :**

« ما به نظارت کردن موافق بوده و هستیم ولی پیشنهاد کارفرما این بود که سندیکا اصولا رستوران را تحویل گرفته و رأساً آنرا اداره کند . ما حتی پیشنهاد کردیم به بهای هر وعده غذا بیافزایند و در عوض غذای بهتر و با کیفیت مطلوب‌تری به کارگران بدهند».

*** فرقانی :**

« پیشنهاد ما همانطور که بیان شد مبتنی بر اصل نظارت بود . چه میدانم در صورت واگذاری امور رستوران به کارگران ، آنها را از کار اصلی خود بازداشته‌ایم ».

*** حسامی نماینده وزارت کار و امور اجتماعی :**

« بدیهی است از غذائی که برای یک گروه ۵۰۰ نفری تهیه میشود نباید انتظار داشت که از هر نظر بخوبی غذائی باشد که در منزل تهیه میگردد . منتهی باید در تهیه مواد اولیه دقت کرد و کیفیت مطلوب را در نظر گرفت . و بهر حال منهم تصور می کنم در صورتیکه نماینده‌ای انتخاب شود که در امر تهیه مواد اولیه و چگونگی طبخ غذا و دیگر امور رستوران نظارت داشته باشدوهرگونه نواقص و نارسائی را به مدیریت کارخانه اطلاع دهد ، نظر کارگران تأمین خواهد شد . البته در مورد نظافت و تأمین بهداشت ، هم مدیریت کارخانه و هم سندیکا ، باید کنترل لازم بعمل آورند و خصوصاً کارگران رستوران باید موظف شوند از لباس مخصوصی که برایشان تهیه شده استفاده کنند و کارت بهداشتی نیز اخذ نمایند».

در اینجا طرفین به تعیین و معرفی یک نفر از

امیرویکتوری

کارگران بعنوان ناظر در امور رستوران توافق نمودند.... رستاخیز کارگران».

*** رستاخیز کارگران :**

«اکنون که برای نظارت در امور رستوران توافق حاصل شد، پیشنهاد میکنم که کارفرما یک دستگاه ماشین لباسشوئی تهیه و برای شستشوی مرتب لباس کارگران آشپزخانه و رستوران در اختیار آنها گذارد».

*** ویکتوری :**

« نه تنها این پیشنهاد، بلکه هر پیشنهاد منطقی و صحیحی که مطرح شود می‌پذیریم و از تقبل هزینهٔ آن خودداری نمی کنیم . کما اینکه براساس پیشنهاد کارگران، برای گرم نگاهداشتن غذای آنان، دستگاه و وسائل لازم را خریداری کردیم و در اختیارشان نهادیم، زیرا معتقدیم کارگران هرقدرراضی‌تر باشند بازده کارشان و درنتیجه تولید کارخانه ، زیادتر خواهد بود».

*** بزرگی :**

« نقص دیگر رستوران نداشتن صندلی است. درحال حاضر در رستوران بجای صندلی از نیمکت هائی که فاقد پشتی است استفاده میشود . تقاضایمان اینست که برای رستوران صندلی تهیه شود».

*** ویکتوری :**

« قبلا در رستوران از صندلی استفاده میشد، ولی چون صندلی جای زیادی را اشغال میکرد، به نظر نماینده کارگران آن را به نیمکت تعویض نمودیم . و برای آنکه رفع ... کارگران ... نباشد نیمکت های بدون پشتی تهیه کردیم . معهذا در این باره با نظر سندیکا بررسی میکنیم و درصورتی که عملی باشد، برای نیمکت ها پشتی تهیه خواهیم کرد.»

*** جمشید یوحنائی صندوقدار سندیکا :**

« قبلا در زمانی که کارگران به صرف ناهار میپرداختند، یک شماره تلفن آزاد در اختیار آنها بود که می‌توانستند با استفاده از آن با خارج تماس بگیرند . ولی مدتی است که از در اختیار گذاردن تلفن مزبور خودداری می شود . تقاضا داریم که مجددا تلفن مزبور در وقت ... در اختیار کارگران قرار گیرد.»

*** فرقانی :**

« اگرچه درحال‌حاضرنیز کارگران می‌توانند از تلفن استفاده کنند، ولی این نظر آنها را هم تأمین خواهیم کرد.»

*** یوحنائی :**

« تقاضای دیگر ما این است که نسبت به تأمین پرسنل مورد نیاز شرکت تعاونی کارگران

محمد تقی فرقانی

هم اقدام شود.»

*** ویکتوری :**

« سال گذشته هم، چنین تقاضائی مطرح شد و چون برای کارخانه امکان نداشت دو نفر کارگر برای شرکت تعاونی استخدام کند، ماهیانه مبلغ ۱۵ هزار ریال بعنوان کمک هزینه و برای این قبیل امور بطور مرتب در اختیار شرکت تعاونی قرار داد . و حتی چون شرکت زیان دیده بود، ۴۵۰ دستگاه یخچال به بهای عمده‌فروشی در اختیارشان گذاردیم که جبران زیان شرکت بشود . درحال‌حاضر هم محل مناسبی برای شرکت تعاونی در نظرگرفته‌ایم و تصورمی کنم تا سه‌ماه دیگر آماده‌شده و تحویل شرکت دهیم . منظورم اینست که درصورت امکان از هرگونه کمک و یاری به شرکت دریغ نکرده‌ایم.»

*** سیدعلیرضا علیجانی نماینده کارگران :**

« با اینکه از چندی پیش کمیته حفاظت فنی کارخانه تشکیل شده، ولی درحال‌حاضر فعالیتی ندارد درصورتیکه از نظر اهمیتی که «حفاظت فنی» داراست باید موضوع موردتوجه بیشتر قرارمیگرفت . مثلا هستند قسمتهائی از کارخانه که هنوزفاقد هوا کش‌اند.»

*** ویکتوری :**

« تأخیر در امر فعالیت کمیته حفاظت فنی را تأیید می کنیم، ولی دراین‌مورد آمادگی لازم برای فعالیت داریم و همینطور نسبت به نصب هوا کش نیزفوراً اقدام خواهیم کرد.»

*** داود بزرگی :**

« هدف کارگر ایرانی پیشرفت است . کارگرایرانی میکوشد که با بالا بردن بهره‌وری و کارآئی خود، سطح تولیدات مملکت را بالا ببرد . خوشحالیم که می‌بینیم این تلاش به نتیجه رسیده است ومثلا کشورما که تا چندسال پیش وارد کننده یخچال بود، امروز علاوه بر تأمین نیازهای داخلی، صادرکننده یخچال هم هست . درواحد ما نیز این پیشرفت و افزایش تولید بچشم میخورد . ما توانسته‌ایم طی سالهای ۵۲ و ۵۳ تولید را حدود ۱۵۰ درصد افزایش دهیم حال آنکه تعداد کارگران ما از ۵۰۰ نفر متجاوز نبوده‌اند . ولی با اینکه برای سال جاری هم پیش‌بینی افزایش تولید کرده بودیم، متأسفانه نمی‌توانیم به این هدف یعنی تولید ۱۱۸ هزار یخچال برسیم .مااهمال کارگر را تذکر میدهیم و دراصلاح آن می کوشیم و حتی برای آنکه میزان تولید بالا رود کارگران را وادارمیکنیم روزهای تعطیل را هم کار کنند ولی بعلت خراب بودن دستگاه‌و تجهیزات آن و عدم وجود متخصصین که از عهده تعمیر برآید،

داود بزرگی

سعی ما بیهوده می‌ماند . ما این نقیصه را بدلیل ضعف مدیریت داخلی کارخانه میدانیم و برای رفع آن تقاضای جدی داریم . از سوی دیگر کارگران کارخانه مرتباً درحال‌تغییر هستند و تا کارگری تجربه‌می‌آندوزد ،بعلت کمی دستمزد، به کارخانه دیگری جذب میشود و از

بقیه در صفحه ۸۳

کارآموز، کارآموزی و آموزش

بحثی در مورد قانون کار

بطوریکه در مقالات گذشته، در این زمینه، یادآور شدیم کارگر، یکی از مهمترین ارکان رابطهٔ کار تلقی میشود و ایجاد قوانین و مقررات کارگری و اصولاً پیدایش حقوق کار در جهان بمنظور حفظ حقوق این رکن اساسی بوده و از آن پس نیز هرچه مقررات و قوانین جدید، در این زمینه تنظیم و تدوین میگردد، بر این اساس میباشد.

ولی در قانون کار ضمن تعریف و تعیین مفهوم کارگر بعامل دیگری نیز اشاره شده است و آن کارآموز است. بموجب ماده ۲ قانون کار: «کارآموز از لحاظ این قانون به افرادی اطلاق میشود که بسن ۱۸ سال تمام نرسیده و بمنظور تکمیل یا فراگرفتن حرفه یا صنعت مخصوصی طبق قرارداد کارآموزی کتبی برای مدت معینی که زائد بر دوسال نباشد در یک کارگاه و یا کلاسهای مخصوص اشتغال ورزد.»

بدین ترتیب در قانون کار، کارآموز بفردی اطلاق میشود که بسن ۱۸ سال تمام رسیده باشد و بعبارت دیگر در آغاز اشتغال بکار باشد و منظور از افرادی است که از محیط روستائی و یا شهرهای کوچک، بشهرهای بزرگ و محیط صنعت جلب میگردند ولی هنوز بمسائل صنعتی آشنائی ندارند.

در این ماده چند مسأله بچشم میخورد که باید در مورد آن توضیح داده شود و به منظور آگاهی ذهن کارگران عزیز روشن گردد.

۱ــ سن کارگر هنگام کارآموزی کمتر از ۱۸ سال باشد.

۲ــ قرارداد کارآموزی، قرارداد کتبی است و حتماً باید بصورت کتبی تنظیم گردد.

۳ــ آموزش بمنظور فراگرفتن و یا تکمیل حرفه باشد.

۴ــ در کارگاه و یا کلاسهای مخصوص باشد.

بطوریکه در قسمت اول ماده ملاحظه میگردد، سن کارآموز نباید از ۱۸ سال کمتر باشد. با مشاهدهٔ این جمله بلافاصله این امر متبادر بذهن میشود که چرا قانون چنین امری را پیش بینی کرده است؟ با وجودیکه امروزه کلیهٔ افراد، کارگران، تکنسین ها و غیره نیاز به آموزش و بالابردن سطح تخصص و مهارت خود دارند و در این زمینه هیچگاه مسأله سن نمیتواند بعنوان ملاک و ضابطهٔ قطعی تلقی گردد و بخصوص با توجه به گسترش صنایع و استفاده از تکنولوژی پیشرفته امروزی، نیاز به کسب تخصص و مهارت روزبروز بیشتر میشود چگونه قانونگزار شرط سنی را برای کارآموز پیش بینی کرده است.

پاسخ بدین سؤال کاملاً روشن است و برای توجه بدین امر چند نکته را باید مورد توجه قرار داد. اولاً: هنگامی که قانون کار تهیه میگردید (سالهای ۱۳۳۶ و ۱۳۳۷) رشد صنعتی کشور به حد سالهای اخیر نبوده و لذا تهیه کنندگان قانون شاید نمی‌توانستند پیش بینی کنند که روزی سطح صنعتی شدن در کشور ما بجدی میرسد و ایران بپایه‌ای از صنعتی شدن نائل میگردد که لزوماً افزایش تخصص و بالابردن سطح مهارت فنی و حرفه‌ای کارگران در تمامی سطوح ضرورتی حتمی می‌یابد.

در آن روز، کشور ما ایران، اولین مراحل صنعتی شدن خود را می‌گذراند و اگر نیازی هم به کسب تخصص و مهارت احساس میشد، بیشتر مربوط به مراحل اولیهٔ تخصص و مربوط به افراد و جوانانی بود که به تازگی به کار پرداخته و در کارگاههای صنعتی مشغول بکار میشدند.

ثانیاً: با توجه به آنچه بیان گردید، تهیه کنندگان قانون در این رهگذر، نظر حمایتی نسبت به کارآموز داشته‌اند، بدین عبارت که منظور آنها از ذکر سن ۱۸ سال نیز برای حمایت از کارگر بوده است.

اکنون این سؤال مطرح میگردد حمایت از چه و در برابر چه؟

منظور قانونگزار از حمایت کارآموزان اینست که در قانون کار کلیه موارد حمایتی که پیش بینی گردیده مربوط به کارگران است و موارد حمایتی از قبیل مدت کار، شرائط کار و میزان مزد و غیره که در قانون کار پیش بینی گردیده مربوط بکارگران است و کارگران میتوانند از آن بهرمند گردند و نه کارآموزان. بدین لحاظ قانونگزار برای اینکه کارفرما نتواند، افراد دیگر را در سنین بالاتر بکار گیرد و آنها را تحت عنوان کارآموز از حقوق پیش بینی شده در قانون معاف دارد، این امر، در مادهٔ ۲ قانون کار پیش بینی گردیده است. بویژه این نکته از قسمت دیگر این ماده نیز کاملاً بچشم میخورد و آن کتبی بودن قرارداد کارآموزی است.

بدین معنی در مورد قرارداد کار، قانون کار بهیچوجه ذکری از کتبی بودن یا شفاهی بودن آن بمیان نیاورده است و بلکه هم کتبی بودن و یا شفاهی بودن آن را پذیرفته و تنها ایجاب و قبول از طرف کارگر و کارفرما را برای اشتغال بکار قبول نموده است. چنانکه در ماده ۳۰ قانون کار در این زمینه چنین مقرر داشته است: «قرارداد کار عبارتست از قرارداد کتبی یا شفاهی که بموجب آن کارگر متعهد میشود در قبال دریافت مزد کاری را برای مدت معین یا مدت نامحدودی برای کارفرما انجام دهد.»

بدین ترتیب ملاحظه میشود، که قرارداد کار میتواند کتبی یا شفاهی باشد و حتی اگر شفاهی هم باشد از نظر مسؤولان امر پذیرفته است ولی در مورد کارآموزی قانونگزار مقرر داشته است که قرارداد باید کتبی باشد تا تمامی شرائط پیش بینی شده، از لحاظ سن کارآموزی، مدت کارآموزی و محتوی آن و محل کارآموزی همگی در آن پیش بینی گردد تا از این نقطه نظر حقی از کارآموز که در سنین پائین است زائل نگردد.

بدین ترتیب ملاحظه میگردد که نظر قانونگزار بیشتر جنبهٔ حمایتی داشته و بویژه در همین زمینه است که در قسمت دیگری از همین ماده مدت کارآموزی را به دوسال محدود نموده و مقرر داشته است که مدت کارآموزی زائد بر دو سال نباشد. این مسأله نیز ناشی از جنبهٔ حمایتی امر میباشد و ضروریت های صنعتی کشور چنانکه باید مورد توجه قرار نگرفته است.

نکتهٔ دیگری که در مادهٔ ۲ قانون کار مورد عنایت قرار گرفته است مربوط به محل کارآموزی است که میتواند در محل کار و در سر کار باشد که میتوان آنرا کارآموزی و یا آموزش ضمن خدمت خواند و دیگر ممکن است در محلی دیگر مثلاً مراکز آموزش باشد.

آنچه در سطور فوق بیان گردید مربوط به دوران حکومت ماده ۲ بر امر کارآموزی میباشد ولی گذشت زمان و بویژه گامهای اساسی که در جهت صنعتی شدن کشور برداشته شد و بخصوص طی سالهای پس از انقلاب، جهش صنعتی کشور و ایجاد واحدهای بزرگ صنعتی سبب گردید، که مسأله بالارفتن سطح تخصص و مهارت کارگران فوق العاده مورد توجه قرار گیرد و کارگران بدون توجه به سن آنها و نیز بدون توجه بمدت مورد نیاز برای مهارت، در پی کسب مهارت برآیند و بدین منظور قانون جدیدی تحت عنوان «قانون کارآموزی» تهیه و به تصویب مجلسین رسید که ذیلاً اصول کلی و رئوس عمدهٔ آن مورد بررسی و تفسیر قرار میگیرد.

بموجب مادهٔ اول قانون کارآموزی مصوب اردیبهشت سال چهل و نه کارآموز شخصی است که بر طبق قرارداد کارآموزی، برای فراگرفتن افزایش مهارت در رشتهٔ معینی از صنایع، در کارگاهها و یا مراکز کارآموزی که بوسیلهٔ صاحبان صنایع بموجب این قانون تأسیس میشود یا در مراکز وزارت کار و امور اجتماعی و یا در سایر مراکز کارآموزی که وزارتخانه مذکور تشخیص دهد مشغول گردد».

و همچنین ماده ۳ قانون مذکور در مورد کارآموزی چنین مقرر میدارد: کارآموزی در مورد افراد ذیل انجام می‌یابد:

۱ــ جوانانی که بدون داشتن تخصص و یا اینکه بدون اتمام تحصیلات حرفه‌ای وارد بازار کار میشوند.

۲ــ کارگران شاغل برای فراگرفتن تخصص های مورد نیاز و افزایش مهارت.

۳ــ کارگرانی که بمنظور تغییر رشته کار خود لزوماً باید مهارت جدیدی کسب کنند.

آنچه که در قانون کارآموزی اصول کلی و رئوس اساسی امر را مشخص میسازد، همین دو ماده است. البته در سایر مواد این قانون نیز به مسائلی از قبیل صندوق کارآموزی، کمیته های کارآموزی و مراکز کارآموزی پرداخته است ولی آنچه که از نظر بحث ما در این مقاله مورد توجه است همین دو ماده میباشد که باید در مورد آن به بحث و تفسیر پرداخت.

بطوریکه در مادهٔ اول قانون بیان گردیده است، امر کارآموزی بموجب قرارداد کارآموزی انجام می‌پذیرد و مادهٔ ۲ و نیز تبصرهٔ مادهٔ ۹ قانون مذکور نیز صریحاً بدین امر اشاره کرده است زیرا در مادهٔ ۲ قرارداد کارآموزی بیان شده و در تبصرهٔ یاد شده نیز چنین مقرر گردیده است که: شروع کارآموزی در کلیهٔ موارد پس از انعقاد قرارداد کارآموزی خواهد بود.»

البته نکته‌ای را که در این زمینه باید خاطرنشان ساخت اینست که منظور قانونگزار در این قانون صرفاً جنبهٔ حمایتی ندارد، بلکه هدف آنست که مسائل مربوط به کارآموزی و آنچه را که کارآموز باید فراگیرد و مدت آن و نیز محل انجام کارآموزی مشخص و معین گردد.

مسألهٔ دیگری که در قانون پیش بینی گردیده است مواردی است که کارآموزی داده میشود.

موارد کارآموزی

بطوریکه در ماده ۳ قانون یاد شده ملاحظه میگردد کارآموزی در سه مورد به کارگران داده میشود.

الف: موردی که کارگری جدیداً وارد کار میشود و به مسائل مربوط به کار خود وارد نیست و ماشین را نمی‌شناسد.

ب: در موردی که کارگر بکار اشتغال دارد ولی برای آشنائی بیشتر و فراگرفتن تخصص های مورد نیاز و افزایش مهارت، نیاز به کارآموزی دارد.

پ: در موردی که کارگر کار خود را تغییر می‌دهد و نیاز به آموزش فنی و حرفه‌ای دیگری دارد.

بدین ترتیب ملاحظه میشود که موارد کارآموزی عبارت از:

- کسب تخصص و مهارت
- افزایش و تکمیل تخصص و مهارت
- تغییر تخصص

۱ــ کسب تخصص و مهارت

کسب تخصص بمنظور آشنا شدن کارگران با ماشین و نحوهٔ کارکرد آن انجام می‌پذیرد. زیرا هرچه صنعت و تکنولوژی پیشرفت مینماید ماشین پیچیده‌تر میشود و کار کردن با آن نیاز به تخصص و مهارت بیشتری دارد.

روزی انسان، میتوانست با دست و بسهولت ابزاری بسازد و آن ابزار را در تولید مورد استفاده قرار دهد. در آن روز کارها بیشتر یدی بود و انسان که بطور گروهی زندگی میکرد با این ابزار ساده سنگی یا چوبی و یا بعداً فلزی نیاز های خود را مرتفع میساخت، حتی در آن روز نیز ایجاد این ابزار و لوازم ابتدائی و ساده نیاز به تخصص داشت و شاید همگان نمیتوانستند از این ابزار بسازند ولی بکاربردن آن امری همگانی و عمومی بود.

بتدریج کار انسان پیچیده‌تر و وسیع تر و متنوع تر شد و لذا ابزار و لوازم جدیدی مورد

فنی وحرفه‌ای

استفاده قرار گرفت ، در این ابزار و استفاده از آن هم دست و هم اندیشهٔ انسان دخالت داشت و تخصص و مهارت برای استفاده از آن بیشتر بود.

با گذشت زمان و پیشرفت های علمی و صنعتی انسان بتدریج کار اندیشه و فکر فزونی گرفت و بتدریج استفاده از کارهای یدی کاهش یافت . اتوماسیون سرانجام دست انسان را از ماشین کوتاه کرد ولی مغز و فکر وی را بیشتر بکار انداخت و امروز زمانی است که کارگر هرچه بیشتر به تخصص و مهارت نیاز دارد و در این انگیزه فکر و اندیشه او راهنما و هادی وی بشمار میرود زیرا ماشین با کمک اتوماسیون بمرحله‌ای از تکامل رسیده است که کار کردن با آن علاوه بر اندیشه و فکر نیاز بسیار به تخصص و مهارت دارد.

از سوی دیگر کارگرانی که به شهرهای بزرگ و بسوی صنایع روی میآورند ، غالباً روستائیانی هستند که اطلاع زیادی از کار با صنایع ندارند و لذا ضرورت ایجاب می کند که قبلاً کارآموزی ببینند و آموزش یابند تا از یکسو ماشین را بشناسند و کار با آن را دریابند و از سوی دیگر از ماشین بنحوی مطلوب‌تر استفاده کنند.

آموزش فنی و حرفه‌ای در این رهگذر به کارگر امکان خواهد داد که از ماشین استفاده بهتر نماید ، ماشین را بنحو مطلوب حفظ کند و محصول بهتری تولید کند.

۲ــ افزایش و تکمیل تخصص و مهارت

غالباً اتفاق می‌افتد که کارگر در نتیجهٔ لزوم اشتغال با ماشین در سطح بالاتر و نیز پیچیده‌تر نیاز به آموزش بیشتری دارد و لذا در حین کار مجبور است سطح تخصص و مهارت خود را افزایش بخشد.

این امر ممکن است یا در اثر ورود ماشین و تکنولوژی پیچیده‌تر و نوتر در کارخانه باشد و یا بلحاظ افزایش مزد خویش . زیرا باتوجه به طبقه‌بندی مشاغل ، افزایش مزدها منوط به ترقی طبقه و رتبه‌ای که کارگر در آن قرار دارد و بالنتیجه افزایش تخصص و مهارت وی میباشد و لذا برای اینکه حقوق بیشتری دریافت دارد لزوماً باید از تخصص و مهارت بیشتری برخوردار گردد ، بویژه مسأله‌ای که از این نقطه‌نظر واجد اهمیت بسیار است ، ورود اتوماسیون و مکانیزاسیون در صنایع میباشد که نیاز به تخصص و مهارت بیشتری دارد و کارگرانی که با آن کار میکنند باید با آن آشنائی بیشتری داشته باشند.

اینکه این سؤال مطرح میگردد که چرا کشورها همواره در صدد افزایش و بالابردن سطح تکنولوژی و استفاده از ماشین های مدرن‌تر هستند ؟

پاسخ این سؤال کاملاً روشن است . برای اینکه همواره درصدد تولید بهتر و بیشتر هستند. اقتصاد هر کشور متکی و مبتنی بر تولید هر کشور است و هر چه سطح تولید در رشته های مختلف و بویژه صنعت بالاتر برود ، بدون تردید درآمد ملی آن کشور افزایش می‌یابد و امکان تهیه و تنظیم برنامه های اقتصادی و صنعتی‌شدن کشور بیشتر میگردد و از آنجا که در بازارهای رقابت بین‌المللی ، کالائی بهتر و بیشتر بفروش میرسد که از دو خصیصه لازم برخوردار باشد یعنی هم ارزانتر تمام شود و هم کیفیت آن مرغوب باشد و این امر نیز هنگامی میسر تواند بود که سطح تکنولوژی ترقی و پیشرفت نماید لذا کشورهای مختلف و سکتورهای اقتصادی در این کشورها همواره بر آنند که از تکنولوژی پیشرفته‌تری استفاده نمایند.

۳ــ تغییر تخصص ومهارت

تغییر تخصص ومهارت کارگران غالباً ناشی از این امر است که کارگر کار قبلی خود را از دست میدهد و یا حرفه‌ای که وی بدان اشتغال دارد ، دیگر نیازی بکارگر ندارد و یا نیاز به کارگر کمتری دارد و لذا کارگران مذکور کار خود را از دست میدهند و برای یافتن کاری دیگر لزوماً نیاز به تغییر تخصص و مهارت خود دارند.

کارگر کار خود را در نتیجهٔ دو امر از دست میدهد ، یا در اثر مسائل اقتصادی و یا در نتیجهٔ مسائل فنی و تکنولوژیک.

مسائل اقتصادی

مسائل اقتصادی که موجب بیکاری کارگر میگردد ، رکود بازار و عدم استقبال مردم یا بازارهای بین‌المللی از کالای معینی است . غالباً اتفاق می‌افتد که محصولی که تا چندی قبل بازار خوبی داشته ، دچار رکود میشود ولذا دیگر از طرف مردم مورد اقبال قرار نمیگیرد و میلیونها واحد از آن محصول در انبار ها باقی میماند.

این امر یا ناشی از پائین‌آمدن کیفیت محصول است و یا رقابت کالا های دیگر که با کیفیت بهتر و قیمت ارزان‌تر وارد بازار میشود . و در هر حال نتیجهٔ این امر کاهش فروش کالاست و کارفرما ، نیز در نتیجهٔ چنین مسأله‌ای مجبور است میزان تولید خود را کاهش بخشد و در نتیجه تعدادی از کارگران خود را اخراج نماید . این بیکاری که جنبهٔ اقتصادی دارد ، همواره در کشورهای مختلف بچشم میخورد و هر روز گروههای زیادی از کارگران دچار بیکاری میشوند که لزوماً درپی کسب تخصص و مهارت دیگری برمیآیند تا بتوانند در رشتهٔ صنعت دیگری بکار اشتغال ورزند.

مسائل فنی وتکنولوژیک

پیشرفت های تکنولوژیک ، یکی دیگر از عوامل بیکاری کارگران میگردد زیرا همزمان با پیشرفت و ترقی صنایع و ورود اتوماسیون به بازار لزوماً تعداد زیادی از کارگران ، کار خود را از دست میدهند و به خیل متقاضیان کار می پیوندند . اینان برای اینکه کار جدیدی

بقیه در صفحه ۹۳

از تعاون و شرکتهای تعاونی چه میدانیم؟...

چگونه انسانهای اولیه، به یاری تعاون، ناهمواری ها را هموار کردند و مشکلات را آسان ساختند؟..

وظیفه کارگران در تقویت شرکتهای تعاونی

نوشته: حسین سالکی

تعاون شرکتهای تعاونی

بشر بحکم یکی از غریزه های طبیعی اش همواره مایل بهمکاری با یکدیگر بوده است. در هر زمان که انسان نتوانسته بود مشکل خود را به تنهائی از پیش پای بردارد دست اتحاد و همکاری بسوی سایر همنوعان خود دراز کرده وسعی نموده است راههای پرسنگلاخ زندگی را با یاری و همکاری دیگران هموار سازد.

تاریخ پیدائی آدم داستانسرای این حقیقت استکه اجداد نخستین ما که بصورت نیمه وحشی ابتدا در بیابانها و جنگلها بسر می‌برده‌اند با سختی های زیاد روبرو بوده‌اند و از آنجا که وسایل زندگی در اختیار نداشته‌اند بدشواری روزگار میگذراندند. آدمیزاد بر اثر گذشت زمان و کسب تجربه از همان دشواریها تدریجاً یاد گرفته بود که چگونه باید ناهمواریها را هموار کرده و دنیای خود را بنحوی بسازد که باسطح و کمال مطلوب وی (؟) گردد.

اصولا هر رفاه و آسایشی حاصل مدتهای مدید سختی و مشقت است. بشرط آنکه انسان درصدد یافتن راه رسیدن بآن برآید نه آنکه زانوی غم درآغوش گیرد و بجای تلاش و کوشش بدست این وآن نگاه کند. بهمین ترتیب نیز طبیعت سرکش و وحشی جز از این طریق نمیتوانست رام انسان شود و زیر فرمان وی درآید.

آدمهای نیمه وحشی که حتی وسایل دفاع از خود را در برابر خطر در اختیار نداشته اند پس از قرنها تحمل رنج و ناراحتی سرانجام با همدستی و همفکری همنوعان خویش توانسته بودند بدان وسایل و ابزارها دست یابند و با شروع یک زندگی دسته‌جمعی از فریادها و صداهای نامفهوم الفاظی مشترک وقابل بیان و فهم پدید آورده و بدان وسیله وارد یکی از پراهمیت‌ترین مراحل حیات خود شوند. ابداع و استفاده از یک زبان مشترک که خود حاصل نیاز مشترک و میل بهمکاری را میان آدمهای اولیه موجب گردید بآنها آموخت که برای دفع هر مانع مشترک و جمعی چگونه باید از این وسیله که همانا تعاون و همفکری بوده باشد استفاده کنند. زیرا همین امر خود انگیزه نیرومندی بود که بعدها آنها را وامیداشت یک سلسله کارهای جمعی دست زنند و برای رسیدن بهدفهائی که در پیش داشته اند تشکیل اجتماعات بدهند تا از نظرات یکدیگر آگاه شده و در امور مشترک مساعی مشترک را بکار گیرند.

انسان که در ابتدا از میوه های جنگلها و از گیاهان روی زمین تغذیه میکرد و بسبب نداشتن دانش و عدم دسترسی بوسایل کشت از تولید مواد غذائی چیزی نمیدانست در سایه همکاری با دیگر همنوعان خویش یاد گرفت چگونه غذای خود را در همانجائی که زندگی میکند فراهم آورد و ناگزیر نشود برای سیر کردن شکم خود فرسنگها در دشت و بیابانها و در داخل جنگلهای انبوه و اسرارآمیز باین سو و آنسو رفته و خود را در معرض خطر و طعمه جانوران زورمندتر از خود سازد. بر اثر گذشت زمان همکاری و خودیاری آدمیان از صورت یک کار غریزی خارج و جزئی از راه و روش زندگی‌شان قرار گرفت و بنی‌آدم توانست از این روشی که قرنهای متمادی بطور غیرمدون جاری بوده است سرلوحه واساسی برای همه کارهای اجتماعی واقتصادی خویش فراهم آورد.

پس، از مجموع آنچه که تابحال گفته شد میتوان دریافت که تعاون و همکاری باندازهٔ قدمت پیدایش انسان قدیم است. از دوران ابتدائی که بگذریم و تمدنهای چند هزارساله اخیر را مورد مطالعه قرار دهیم آگاه میشویم که مردم قلمروهای متمدنی مانند ایران — بابل — مصر — چین — روم و یونان باستان تا چه اندازه روش تعاون و همکاری را برای بهبود زندگی و رونق فعالیتهای اقتصادی خود بکار می‌بستند.

از روزگاران دور تا بامروز کشاورزان بسیاری از سرزمینها برای اجاره کردن زمین — تهیهٔ ابزار کشاورزی تهیهٔ آب مورد نیاز کشتزارها — کاشت — وجین — درو و انبار کردن و امر بازاررسانی محصولات و خلاصه توزیع فرآورده های زراعتی بمراکز و بازارهای مصرف دور و نزدیک هیچ سرمایه ای مؤثرتر از همکاری و تشریک مساعی با یکدیگر نیافته و با وثیقه گذاشتن این امر توانستند علیرغم فقر و نداری سرمایهٔ مورد نیاز را فراهم آورده و در سایهٔ همفکری با یکدیگر در راه رفاه جمعی خود بکوشند.

کار دسته‌جمعی آن مردم آنقدر بالا گرفت تا بدانجا که آبگیرها و سدهای پرخرج خاکی وچوبی برای ذخیره آب در فصل کم‌آبی تابستان بنا کردند. آنها که درگذشته برسر تقسیم آب و پاره‌ای مسایل قومی و اقتصادی با هم نزاع و کشمکش میکردند از آن پس زیر لوای همکاری یک زندگی صلح‌آمیز دست یافته و از بازدهٔ چنین روشی بمنافع فراوانی رسیده‌اند.

همگام با سایر دگرگونیهائی که در زندگی بشر پدیدار گشت همکاری و تعاون نیز توانست بعنوان یک وسیله سازندهٔ زندگی طبقات کم درآمد را بهبود بخشد.

همکاری و تعاون سرانجام کشاورزان، صاحبان صنایع دستی و دیگر مردم مولد ثروت را از زیانهای ناشی از ناآگاهی از امور زندگی آسوده ساخت و بآنها یاری کرد تا بدانش و فنون پیشرفته تولید و زندگی بهتر آشنا شوند.

انواع شرکتهای تعاونی

در دنیای امروز مردم هر کشوری را باید بدو گروه مصرف کننده و تولید کننده تقسیم کرد، اگرچه انسان امروزی در عین مصرف کننده بودن تولید کننده نیز هست.

بعضی ها صاحبان کارخانجات و مزارع بزرگ را که در واقع صاحبان سرمایه میباشند تولید کننده میخوانند. سرمایه اعم از نقدی یا جنسی یکی از عوامل تولید بشمار میرود، اما همهٔ آن نمیتواند باشد. پس تولید کننده بکسی گویند که یکی از دو نیروی فکری یا جسمی اش را بخدمت تولید بگمارد. در اینمورد بد نیست بدانیم که در جهان صنعتی امروز برای این دو گروه واژه ویژه‌ای ابداع گردیده باین بیان که کارگران یدی را کارگران یقه‌آبی و کارگران فکری و مغزی را کارگران یقه‌سفید میخوانند.

در حقیقت کارگر تنها بکسی نمیگویند که بالباس کار پشت ماشین ریسندگی و بافندگی و یا انواع و اقسام صنایع دیگر کار میکند. بلکه پزشک — استاد دانشگاه — معلم — مدیر یک مؤسسه — ماشین نویس — حسابدار و غیره وغیره همگی جزو کارگران یقه‌سفید بشمار میروند. پس همهٔ آنها را نیز میتوان تولید کننده نامید زیرا هر یک چیزی را تولید میکند یا خدمتی را انجام میدهند که عدم دسترسی بهر یک از خدمتهای مذکور گوشه‌ای از کار زندگی بشر لنگ میماند.

لذا هر کدام از دو دستهٔ فوق که تولید کننده و مصرف کننده بوده باشند، میتوانند برای برآوردن نیاز مشترکشان شرکت تعاونی تشکیل دهند. حال میخواهد این شرکتهای تعاونی از نوع مصرف باشند یا از نوع تولید.

باتعریفی که از تولید وتولید کننده کردیم شرکتهای تعاونی رامیشود بدودسته تقسیم کرد که عبارت میشوند: ازشرکتهای تعاونی تولیدات کشاورزی وشرکتهای تعاونی تولیدات صنعتی.

شرکتهای تعاونی تولید مقدم برشرکتهای تعاونی مصرف

ازنظر تاریخی باید یادآور شد که شرکتهای تعاونی تولیدات کشاورزی و صنایع کوچک دستی تا آنجا که در کتابها و تواریخ ثبت است پیش‌تر از شرکتهای تعاونی مصرف آمده‌اند هر چند که مصرف در هر حال مقدم برتولید بوده است زیرا نوع بشر پیش‌ازاینکه بداند چگونه میتوان مواد غذائی را تولید کرد روزی خود را بطور حاضر از طبیعت می‌جسته است. پس بهمین دلیل دراینجا هم بشرکتهای تعاونی تولید پیش از مصرف می‌پردازیم.

۱ — دهقانان بدین لحاظ دورهم گرد میآیند و به تشکیل شرکت تعاونی تولید و استفاده از خدمات آن میپردازند که اگر به قرض احتیاج پیدا کردند به نزولخواران بی‌انصاف مراجعه نکنند. برای برآوردن نیازهای فوری یعنی هزینه پیش‌بینی‌شده و یا پیش‌بینی‌نشده روزانه محتاج این و آن نشوند. برای فراهم آوردن بذر خوب، کود حیوانی یا شیمیائی ماشین های کشاورزی ـ حفر یا ترمیم قنات، زدن چاه، انبار برای نگهداری محصول، رساندن محصول ببازار که محصول در آن به بهای مرغوب فروخته شود — تهیه وسایل منزل و پوشاک که محل تولید آنها در شهرها و مراکز صنعتی قرار گرفته‌اند. اجاره داری زمین و خلاصه رهائی از شرسلف‌خرها و دلالهای محلی و شهری و در نتیجه تثبیت قیمت مواد کشاورزی و رسیدن بحداکثر قیمت از راه فروش جنس بمصرف کننده‌ها بطور مستقیم — تهیه مسکن و نظایر آنها بدون دخالت دست واسطه ها عمل کنند.

کشاورزان برای تأمین هر یک از احتیاجات فوق‌الذکر خواهند توانست شرکت تعاونی با منظور واحد و یا شرکت تعاونی با چند منظور تأسیس کنند.

«ادامه دارد»

روزنامه رستاخیز
کارگر

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی از کارخانه تولید پوشاک برای کارگران بازدید کردند

تاپایان سال جاری ۶ کارخانه تولید پوشاک ارزان برای کارگران ساخته میشود

والاحضرت پس از بازدید کارخانه تولید پوشاک از تأسیسات جدید چاپخانه ۲۵ شهریور که درمجاورت کارخانه تولید پوشاک قرار دارد بازدید کردند وطی آن از کارگران و سرپرستان قسمت های مختلف در باره شرایط کار و وضع زندگی آنان سئوالاتی فرمودند.

والاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی نیابت ریاست عالیه سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی از کارخانه تولید پوشاک ارزان برای کارگران و تأسیسات جدید چاپخانه ۲۵ شهریور وابسته باین سازمان بازدید کردند.

دراین بازدیدکه آقای امیرعباس هویدا نخست‌وزیر و وزرای مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه - کار و امور اجتماعی - رفاه اجتماعی سناتور طاهر ضیائی رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و سناتور علی رضائی حضور داشتند آقای عبدالرضا انصاری مدیرعامل سازمان شاهنشاهی و خدمات اجتماعی طی گزارشی بعرض رساند: بفرمان شاهنشاه آریامهر موسسهٔ تولید و پوشاک دوسال قبل درسرخه‌حصار تأسیس شد و هم‌اکنون نیز درشهرهای زاهدان - سنندج - گنبد کاووس - خرم‌آباد - ایلام و تهران ساختمان شش

کارخانه جدید تولید پوشاک آغازشده که بجز واحد تولیدی تهران که بپایان رسیده بقیه تا پایان سال جاری برای بهره‌برداری کامل‌آماده میشود. وی اضافه کرد هدف از تأسیس این مؤسسهٔ تولید لباس کار و پوشاک مناسب بمقدار زیاد و با قیمت ارزان برای کارگران و کشاورزان و روستانشینان است.

دولت بیش از گذشته از بخش خصوصی حمایت می کند

● فعالیتهای اقتصادی در سراسر کشور به سرعت جریان دارد.

● سطح مدیریت در بخش خصوصی باید افزایش یابد

بمنظور بررسی مسائل مربوط به نیروی انسانی واصل چهاردهم انقلاب شاه وملت جلسه هیات نمایندگان اتاق بازرگانی وصنایع و معادن با حضور مهدوی وزیر بازرگانی ومعینی وزیر کارواموراجتماعی تشکیل شد.

فریدون مهدوی وزیر بازرگانی در اجتماع هیات نمایندگان اتاق بازرگانی وصنایع ومعادن ایران گفت ، بر اساس گزارش هائی که‌دریافت شده ، فعالیت‌های اقتصادی درتمام کشور ، بخوبی جریان دارد وهیچگونه نقطه ضعفی در هیچ مورد دیده نمیشود . دراجتماع نمایندگان اتاق که طاهر ضیائی رئیس اتاق ایران نیز حضور داشت، مهدوی باردیگر، مساله حمایت دولت از بخش خصوصی را مطرح کرد وگفت هم اکنون دولت بیش از هر زمان دیگر ،بخش خصوصی را درحمایت خود داردودروضع کنونی دولت طرفدار بخش خصوصی ومشوق سرمایه گذاریهای تازه است اما بهر صورت حمایت‌باید در چارچوب یک روش صحیح اقتصادی که بر یک سود معقول متکی باشد پایه گذاری شده باشد.

دراین اجتماع چند تن از صاحبان صنایع درباره مسائل مربوط به مشکل کارگری و کمبود نیروی‌انسانی ماهر سوالهائی مطرح کردند که معینی وزیر کار وامور اجتماعی‌در مورد آنها گفت : باید سطح مدیریت دربخش خصوصی بالا برده شود واین مشکل همپای، دیگر مشکلاتی است که درزمینه مسائل کارگری و کمبود نیروی انسانی ماهر دربخش خصوصی‌وجود دارد.

معینی ضمن تائید بر وجود تنگنای نیروی انسانی ماهر گفت بسیاری از مسائل دیگر در بخش خصوصی وجود دارد که با یک مدیریت صحیح میتوان به مقابله با آن رفت. معینی در مورد معدود کارگرانی که درواحدهای خود روش صحیح در کارندارند گفت، صاحبان‌صنایع در بر خورد با این مشکل می‌توانند آن رابا وزارت کار مطرح کنند که‌سلماً راه‌حل های آن انتخاب وعمل خواهد شد ، درمورد دستمزد کارگران وتقاضای آنان به افزایش مرتب دستمزدها وزیر کارواموراجتماعی به صاحبان صنایع توصیه کرد ، پیشنهادهای خود را دراین زمینه به وزارت کار بدهند تا وزارت کار با مطالعه آن ، راه‌حلی انتخاب وبه صاحبان‌صنایع توصیه کند.

اخبار حزبی

باحضوردبیر کل حزب

جلسه مقدماتی صاحبنظران بمنظور تدوین فلسفه کلی اصول انقلاب شاه و ملت تشکیل شد

در اجرای فرمان شاهنشاه آریامهر مبنی بر تشکیل هیئتی ازصاحبنظران برای تدوین فلسفه کلی اصول انقلاب ایران یک جلسه مقدماتی بریاست آقای امیرعباس هویدا نخست‌وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز ملت ایران و با شرکت گروهی از صاحبنظران در کاخ نخست‌وزیری تشکیل گردید.

فرمان شاهنشاه که در بیست‌ونهم آبانماه امسال صادر گردید مقررمیدارد که فلسفه کلی اصول انقلاب ایران بصورت یک سیستم فکری جامع ایدئولوژیک برمبنای یک دید دیالکتیک و علمی دورنگر تدوین گردد تا منطق تحولات که در مسیر حیات معنوی و فرهنگ ملی قرار دارد روشن شود و انتشار یابد.

آقای نخست‌وزیر در این جلسه تأکید کردند که برای اجرای این فرمان اصول انقلاب باید از دیدهای دیالکتیکی بررسی شود و نظریات مختلف در این زمینه ارزیابی و مورد مطالعه قرار گیرد و رابطه های موجود بین وقایع و فصول مختلف انقلاب روشن گردد و چه بسا که این بررسی بصورت یک بررسی دائمی درآید.

آقای نخست‌وزیر اضافه کردند که آنچه در این بررسی اهمیت خاصی خواهد داشت ویژگی انقلاب ما است که در یک مقطع زمانی خاص بدست توانای شاهنشاه طرح‌ریزی و رهبری شده و با پیروزی بمرحله اجرا درآمده است که این خود در مسیر تاریخ تحولات و انقلابهای عالم نمونه‌ای شاخص و منحصربفرد بشمارمی‌آید.

آقای هویدا سپس اظهار داشتند که منظور از تشکیل این جلسه مقدماتی تعیین افرادی است که نخستین گام را در راه پیاده کردن فرمان همایونی بردارند و اولین دستورالعمل را در این مورد تهیه کنند.

در این جلسه پس از اظهارنظر عده‌ای از شرکت کنندگان به پیشنهاد آقای نخست‌وزیر مقررشد که کمیته‌ای مرکب از ۷ نفر برای پیشنهاد رئوس اقدامات بعدی تشکیل شود.

آقای هویدا در پایان این جلسه که حدود یکساعت‌ونیم طول کشید تأکید کردند که همه افراد بصیر و مطلع و صاحبنظران در هر گوشه‌ای از مملکت که باشند باید نظرات خود را ابراز کنند تا آنچه ارائه میشود کامل و واجد تمام خصوصیات و سنن و فرهنگ ملی ایران باشد.

۱/۳۰۰،۰۰۰ نفر ازطریق جزوه های سیاسی و حزبی در کانونهای حزب آموزش می بینند.

کمیته آموزش سیاسی حزب رستاخیز ملت ایران به منظور آموزش اعضاء کانون های حزبی جزوه های آموزش سیاسی را در نسخ متعدد منتشر می کند و با انتشار این جزوه ها مقدمات آموزش سیاسی و حزبی بیش از ۱/۳ میلیون نفر از اعضاء کانون های حزبی فراهم میآید.

کمیته آموزش سیاسی حزب با تشکیل اولین کلاس آموزش سیاسی در تهران فعالیت خود را آغاز کرده است و مسئولان حزبی در سراسر کشور نیز جزوه های آموزش سیاسی را به محل کانون های حزبی ارسال خواهند داشت. کانون های حزبی در روستا ها و شهرهای کشور برای تجزیه و تحلیل مفاهیم جزوه ها کمیسیون های تخصصی تشکیل خواهند داد و اعضاء کمیسیونهای تخصصی با هیات‌رئیسه کانون ها میتوانند برای انتقال مفاهیم مندرج در جزوه ها به ایراد نطق و خطابه مبادرت ورزند. کلیه اعضاء کانونها در جلسات مرتبی که بمنظورگفت‌وشنود درباره مفاهیم این جزوه ها تشکیل میشود، شرکت می کنند وگزارش برگزاری جلسات مربوط و همچنین نظریات کانون ها ازطریق هیات‌رئیسه کانونها تنظیم میشود و درصورتجلسات کانونها منعکس خواهد شد. سپس مسئولان حزب نظریات اعضاء کانونها را درباره مفاهیم آموزشی جزوه ها ازصورتجلسات استخراج میکنند و مراتب را به شاخه تشکیلات حزب اطلاع می‌دهند. از سوی دیگر تشکیل کلاس های آموزش‌سیاسی و حزبی در سطح استانها و شهرهای کشور در افزایش معلومات و آموزش سیاسی و حزبی اعضاء حزب کمک مؤثری خواهد کرد و افرادی که در کلاس ها آموزش می‌بینند، آموخته ها و اطلاعات خود را در کانونهای حزبی به سایر اعضاء منتقل خواهند کرد.

جلسه کمیته بررسی ۵۰ سال ترقیات ایران در حزب تشکیل شد

کمیته بررسی نیم قرن ترقیات ایران با شرکت بیش از ۳۰ نفر از استادان دانشگاه و صاحبنظران در محل ساختمان مرکزی حزب رستاخیز ملت ایران تشکیل گردید.

در این جلسه که دو ساعت بطول انجامید یکی از اعضای کمیته به تفصیل پیرامون آئین بزرگداشت ۵۰ سال شاهنشاهی دودمان پهلوی، و برنامه هائی که بدین منظور تهیه و تنظیم شده است مطالبی بیان داشت، سپس چند نفر از اعضای کمیته در این زمینه که چون این آئین مربوط به ملت ایران است، حزب فراگیرنده مردم این سرزمین باید مردم را برای شرکت در این جشنها بسیج کند، مطالبی اظهار داشتند و با توجه به پیشنهادهائی که در مورد توجه کارهای بنیادی دوران سلطنت دودمان پهلوی ارائه شده مقرر شد در جلسه دیگری که بهمین منظور تشکیل میشود با توجه بهدف های کمیته و برنامه های تنظیم شده تصمیمات لازم گرفته شود.

طرح انقلاب اداری پس ازتصویب به مسئولان اجرائی تسلیم میشود.

طرح کمیته نظارت بربهبود اموراداری حزب در نهمین جلسه این کمیته مورد بررسی قرار گرفت. این طرح که حاوی پیشنهاد ها و راه‌حلهای جامعی درزمینه پیشبرد انقلاب اداری است به زودی به‌حزب رستاخیز ملت ایران ارائه خواهد شد و پس ازتصویب به مسئولان اجرائی تسلیم میشود.

در دفتر سیاسی بررسی شد

بودجه ۳۰۱۰ میلیاردی دولت ماه آینده به مجلس تقدیم می‌شود

اعتبارات عمرانی بودجه سال آینده ۲۳ درصد افزایش یافته است
اعتبارات برنامه های جاری ۵۱ درصد افزایش را نشان میدهد

پنجمین جلسه دفتر سیاسی حزب رستاخیز ملت ایران بریاست آقای امیرعباس هویدا نخست‌وزیر و دبیر کل حزب رستاخیز تشکیل گردید. درپایان این جلسه که به بررسی بودجه سال ۱۳۵۴ — ۱۳۵۵ اختصاص یافته بود. آقای نخست وزیر به خبرنگارانی که برای کسب اطلاع از نتایج کارجلسه دفترسیاسی در کاخ نخست‌وزیری اجتماع کرده‌بودند اضافه کردند که دراین جلسه خلاصه‌ای از رئوس بودجه سال ۱۳۵۵، که دراواخراین ماه به مجلس داده میشود باطلاع اعضای دفترسیاسی حزب رستاخیز ملت ایران رسید.

آقای نخست وزیرضمن تاکید اینکه درمصرف اعتبارها سخت گیری بیشتری در وزارتخانه ها خواهد شد اضافه کردند که بودجه کل کشور درسال ۱۳۵۲، نسبت به سال ۱۳۵۱، حدود ۵۰ درصد وبودجه سال ۵۳ نسبت به سال ۱۳۵۲ حدود ۲.۵ درصد وبودجه سال ۵۴ نسبت به سال ۱۳۵۳، حدود ۱۸ درصد بالا رفته ولذا مجموعه بابه بودجه سال ۱۳۵۵، حدود ۳۱۸ درصد بیش از بودجه سال اول برنامه پنجم عمرانی است واین نشانه ونمایانگر پیشرفتهائی است که در مملکت طی اجرای برنامه حاصل شده است.

آقای هویدا همچنین اظهار داشتند که در جلسه دفترسیاسی مسائل روستاها وپیشرفت آنها وتشکیلاتی که در روستاها پیاده خواهد شد نیز مطرح گردید وگزارش وزیر تعاون و امور روستاها مورد بررسی قرارگرفت.

آقای نخست وزیر گفتند که برنامه وزارت تعاون وامور روستاها این است که خدمات بیشتری به روستاها برساند واضافه کردند که اصول تشکیلات جدید روستاها برای این کاردر جلسه امروزمطرح شد وبعدازاین زمینه گزارشهائی تهیه خواهدشد.

دبیرکل حزب رستاخیزملت ایران همچنین گفتند. در جلسه دفتر سیاسی مسئله انتخابات میان دوره‌ای انجمن های شهرتبریز و اندیمشک مطرح شد ودفترسیاسی از استقبال مردم این دو شهر برای شرکت در انتخابات اظهار خوشوقتی کرد.

مسئولان حزب در ۷۱ شهرستان تعیین شدند

۱۱ تن از مسئولان حزبی شهرستانها در استان آذربایجان شرقی وغربی، کردستان، سیستان وبلوچستان وایلام تعیین شدند.

انتصاب این عده که از طرف مسئولان حزب در استانهای مذکور پیشنهاد شده بود پس از بررسی از سوی حزب مورد تائید قرار گرفت.

با تعیین این عده تاکنون جمعا ۹۵ نفر از مسئولان حزب در شهرستانها معرفی شده‌اند و بقیه مسئولان شهرستانها نیز به ترتیب تعیین خواهند شد.

مسئولان بخش های کشور که مستقیما از طرف مسئولان در مراکز استانها انتخاب خواهند شد، بر تشکیل کانونها و شوراهای حزبی و همچنین پیاده کردن تشکیلات حزب دربخش های کشورنظارت خواهند داشت.

هیأت مدیره جدید سندیکای کارگری کارخانه پارچه بافی آذربایجان — قزوین انتخاب شدند

مجمع عمومی سندیکای کارخانه پارچه بافی آذربایجان — قزوین در تجدید انتخابات اخیر افراد جدیدی را به سمت هیأت مدیره و بازرسان و هیأت داوری انتخاب کرد. از بین هیأت مدیره رحیم پورحیدرعلی بعنوان رئیس، جهانگیر گرشاسبی بعنوان دبیر و محمد مهدی نیک‌فهم به سمت خزانه‌دار سندیکا برگزیده شده‌اند.

سندیکای کارگران کارخانه پارچه بافی آذربایجان—قزوین درسال ۱۳۴۴، به شماره ۵۱ در وزارت کار و امور اجتماعی به ثبت رسیده است.

سندیکای کارگران کارخانه پارچه بافی آذربایجان — قزوین تاکنون توانسته است با پشتکار و همکاری کارگران و مسئولین کارگاه ضمن حفظ مناسبات حسنه کارگر و کارفرما، در هر دوره خدمات ارزنده‌ای برای کارگران عضو سندیکا انجام دهد.

به پیشنهاد شورای ورزشی حزب

۵ سازمان دولتی مشترکاً فروشگاه ورزشی تأسیس میکنند

شورای ورزشی حزب برای سازمان دادن توزیع قسمت وسائل ورزشی حکومتی تشکیل یک شرکت تعاونی و توزیع کالای ورزشی را بررسی کرد.

این شرکت که با مشارکت وزارتخانه‌های علوم و آموزش عالی، آموزش و پرورش، کار و امور اجتماعی، تعاون و امور روستاها و سازمان تربیت بدنی تشکیل خواهد شد کالا‌های ورزشی را به بهای وارد شده در دسترس دانش آموزان، روستائیان، کارگران و دانشجویان قرارمیدهد.

در جلسه شورای ورزشی حزب همچنین پیشنهاد شد که وزارت آموزش و پرورش در مدارس جدیدالساخته زمینهای ورزش و در محوطه آزاد آنها نیز زمینی را به این منظور اختصاص دهد.

اعضای شورای ورزش حزب توصیه کردند که از این پس در طرحهای ساختمانی مستغلات عمومی ایجاد زمین های ورزش نیز منظور شود و درغیراینصورت از دادن اجازه ساختمان جلوگیری بعمل آید.

پیشرفتهای سریع کشورمان باعث شده که با کمبود نیروی انسانی متخصص مواجه شویم

* کشورما نه تنها بحران بیکاری ندارد، بلکه با کمبود نیروی انسانی نیز مواجه است.
* اکثر کشورهای توسعه یافته صنعتی با بحران اقتصادی وافزایش بیکاری مواجه هستند.
* تاپایان سال جاری میزان بیکاری در ۲۳ کشور صنعتی و نیمه صنعتی به بیش از ۱۸ میلیون نفر بالغ میشود.

آقای امیرقاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی در یک گفتگوی مطبوعاتی و رادیو تلویزیونی هدف از تشکیل نخستین کنفرانس جهانی اشتغال را تشریح کرد.

در این مصاحبه که آقای «پانماراجا» مشاور مخصوص مدیر کل دفتر بین المللی کار و آقای فریدون ناصری معاون نیروی انسانی وزارت کار و امور اجتماعی شرکت داشتند، آقای معینی با اشاره به تجهیز منابع نیروی انسانی و اشتغال گفت:

اهمیت روزافزون مسائل مربوط به تجهیز منابع نیروی انسانی واشتغال ضرورت داشت که تدابیری در سطح ملی و بین‌المللی اتخاذ شود. بنا بر این کنفرانس بین‌المللی کار در اجلاس خرداد ماه سال جاری خود تصمیم گرفت کنفرانس تحت عنوان کنفرانس جهانی وسه جانبه اشتغال وتوزیع درآمد وپیشرفت بین‌المللی وتوزیع بین‌المللی کاربرگزارگردد.

منظور از تشکیل این کنفرانس اینست که ماهیت ودامنه مسائل ومشکلات مربوط باشتغال در مناطق مختلف جهان شناخته شود ومورد بررسی مسئولین تدوین سیاستهای اقتصادی واجتماعی وسازمانهای کارگری و کارفرمائی کشورها که در کنفرانس شرکت خواهند داشت قرار گیرد وبدین ترتیب احیاناً نظرات جدیدی از لحاظ تنظیم سیاستهای رشد و توسعه در کشورهای مختلف ونیز یافتن راههائی بمنظور اقدام در سطح بین‌المللی در جهت تسهیل اجرای سیاستهای مذکور ارائه دهند.

وزیر کار اضافه کرد. کنفرانس جهانی اشتغال در شرایط واحوالی تشکیل میشود که نه تنها بسیاری از کشورهای درحال رشد بلکه اکثر کشورهای توسعه یافته صنعتی با بحران اقتصادی وافزایش بیکاری مواجه هستند. کما اینکه طبق ارقام منتشره از طرف سازمان بین‌المللی کار در تاریخ ۲۸ نوامبر سال جاری افزایش تعداد بیکاران طی دوازده ماه اخیر در ۴۰ سال گذشته بی‌سابقه بوده است.

مطابق تخمین سازمان بین‌المللی کار اگر روند وروال فعلی ادامه یابد میزان بیکاری تنها در ۲۳ کشور صنعتی ونیمه صنعتی مورد مطالعه در پایان سال جاری به ۱۸/۵۰۰/۰۰۰ نفر بالغ خواهد گردید. که با محاسبه افراد تحت تکفل کارگران بیکار برقم ۳۳/۸۰۰/۰۰۰ نفرخواهد رسید. درهنگامی که دنیا با چنین وضعی روبرواست کشورما تحت رهبری خردمندانه شاهنشاه آریامهر نه تنها بحران بیکاری روبرو نیست، بلکه باتوجه به پیشرفتهای سریع کشورمان با کمبود نیروی انسانی است.

از آنجا که مسائلی نظیر اصول بازرگانی بین‌المللی، بحران‌های مالی، جریانات سرمایه‌گذاری تأثیر زیادی بر شرایط اشتغال وتوزیع درآمد در جهان دارد لذا بنظر دفتر بین‌المللی کار ضرورت جستجوی ضوابط جدیدی برای روابط اقتصادی کشورها وبطورکلی استقرار نظام اقتصادی جدید مطرح است وطبعاً این موضوع از مهمترین مسائلی خواهد بود که مورد رسیدگی وتبادل‌نظر کنفرانس قرار خواهد گرفت.

وزیر کار سپس به رئوس دستور کنفرانس پرداخت واضافه کرد:

دولت شاهنشاهی ایران که کمال توجه وعلاقه را بمسائل مربوط به تجهیز منابع نیروی انسانی وارتقاء سطح مهارت نیروی کار کشور دارد همواره از برنامه های بین‌المللی مربوط به نیروی انسانی پشتیبانی کرده است.

در مورد کنفرانس جهانی اشتغال نیز درنظر است مسائل مربوط در دستور اجلاس کنفرانس ملی کار ایران که در دهه اول اردیبهشت‌ماه سال ۲۵۳۵ تشکیل خواهد شد، قرار داده شود تا بدین ترتیب هیات نمایندگی سه جانبه براساس تبادل‌نظر آن کنفرانس وبا آمادگی کافی در کنفرانس جهانی اشتغال شرکت نماید.

باتوجه به اهمیتی که سازمان ملل متحد وسازمان بین‌المللی کار برای کنفرانس جهانی اشتغال قائلند دبیرخانه ویژه‌ای به منظور انجام وتسهیل تبادل نظرهای لازم در دفتر بین‌المللی کار ایجاد شده ودر چهارچوب همین مقدمات وتدابیر است که آقای پانماراجا مشاور مخصوص مدیرکل دفتر بین‌المللی کار در امور مربوط به کنفرانس مورد بحث به کشورما آمده است.

آقای پانماراجا در این مصاحبه به نقش کنفرانس های بین‌المللی اشاره کرد وگفت: کنفرانس های بین‌المللی، خودشان فی‌نفسه نمی‌توانند مسایل فراوان سیاسی، اقتصادی واجتماعی جوامع را حل کنند. آنچه این کنفرانس ها می‌توانند انجام دهند، این است که توجه عامه را به این مسایل جلب کنند. یکی از هدف‌های اساسی کنفرانس جهانی کار، این است که کار را، درچارچوب توسعهٔ کلی، درجنبه صحیح آن قرار دهد.

وی اضافه کرد براساس تحقیق هائی که صورت گرفته در کشورهای روبه توسعه، ۳۰۰ میلیون نفر یا بیکارند، یا کار کافی ندارند ویا دستمزدهای ناچیزی دریافت میکنند و ۸۰۰ میلیون نفر دیگر تا پایان این قرن به نیروی کاراضافه خواهد شد. درآغاز این دهه، باوجود رشد فزاینده اقتصادی، بین ۶۰۰ تا ۷۰۰ میلیون نفر درفقر جدی زندگی کرده‌اند، و ۵۰۰ میلیون نفر از دیرباز به گرسنگی دچار شده‌اند.

مشاور مخصوص مدیر کل دفتر بین‌المللی کار در قسمتی دیگر از مطالب خود به استراتژی های جدید پرداخت وگفت بیشتر استراتژی های توسعه پس ازجنگ، برای ایجاد کار نقش درجه دوم قائل شده‌اند. حتی در ۱۹۷۰ که مجمع عمومی ملل متحد استراتژی بین‌المللی خود را برای دههٔ دوم توسعه اختیار کرد، هنوز تأکید کمی روی کار می‌شد. که امیداست با تشکیل کنفرانسهای آینده نقطه اتکاء جدیدی برای اشتغال درسطح جهانی فراهم آید.

آقای معینی وزیر کار و امور اجتماعی هدفهای کنفرانس جهانی اشتغال را تشریح کرد.

سندیکاهای کارگری

در نتیجه فعالیت سندیکای یک واحد تولیدی :

کارگران در مقابل افزایش تولید پاداش دریافت می کنند

مجله رستاخیز کارگران که بازگو کننده فعالیتها وپیشرفتهای جامعه کارگری کشور است، در این صفحه که به‌فعالیتهای واقدامات سندیکا های کارگران واتحادیه ها اختصاص داده است، تلاش میکند تاچگونگی کار ارگان‌های سندیکاها در واحدهای مختلف تولیدی وصنعتی کشور را به‌گزارش آورده باشد که کارگران دیگرواحدها، ازاقدامات و کوشش های همکاران خود که هدفی جز شرکت‌در سازندگی کشور وبهبود زندگی خویش ندارند، آگاه شوند.

مادر دو شماره قبل در مورد چگونگی تشکیل سندیکاها واتحادیه ها باشما صحبت کردیم و اکنون در پی این اندیشه‌گزارشگر رستاخیز کارگران در جمع کارگران عضو سندیکای کارگران لیلاند موتورایران حضور یافت‌وبااعضای هیأت‌مدیره این سندیکابه گفتگو نشست تاخواهران وبرادران کارگر مادر سراسر کشور باچگونگی کاروفعالیت این سندیکاآشنا شوند.

سندیکای کارگران لیلاندموتور که در محل کارخانه قراردارد، برای اولین بار درسال ۱۳۵۲ شروع بکار کرد ودر آبانماه سال‌جاری در انتخاباتی که‌در «خانه کارگر» انجام‌شد، هیأت مدیره ورؤسای ارگان های خود را انتخاب کرد. این واحدتولیدی‌از سال ۱۳۴۸ کارخود را آغازکرده و قطعات بزرگ وکوچک اتوبوسهای دوطبقه، کامیونها وتریلر تولید میکند ودارای ۱۳۰۰ نفر کارگر میباشد که ۸۶۰ نفرآنها عضویت سندیکارا پذیرفته‌اند و بقیه کارگران بتدریج عضوآن خواهندشد.

درانتخابات اخیر اعضای اصلی هیئت‌مدیره این سندیکا باین ترتیب انتخاب شدند.

ناصر ربیعی (دبیرسندیکا) که‌از سال ۱۳۴۰، کار خودرا درقسمت‌تراشکاری این کارخانه شروع کردو هم‌اکنون این‌حرفه را ادامه میدهد.

حسن سریع (رئیس هیئت‌مدیره) ازاوایل سال ۱۳۴۸ در قسمت اطاق‌سازی کارخانه فعالیت دارد وهم‌اکنون به‌این کار مشغول است.

خزانه‌دار سندیکا آقای « مرتضی محمودیان» است که‌ازسال ۱۳۴۵، درقسمت بازرسی کالا واجناس کارخانه کار میکند. علی طهماسبی (نایب‌رئیس) سندیکا ۵ سال است‌در قسمت مکانیکی این کارخانه فعالیت دارد. عباس محسنی که کارگر این واحد تولیدی‌است بعنوان نماینده کارگران ویکی از اعضاء اصلی هیأت‌مدیره‌انجام وظیفه می کند. علی اسلام پرست و قربان قیاوند اعضای علی‌البدل هیأت‌مدیره این سندیکا هستند، بازرسان این سندیکاعبارتند از آقایان: اصغر عرب‌واکبر خشنود.

برای آگاهی ازفعالیتها واقداماتی که توسط سندیکای کارگران این واحد تولیدی جهت اعضاء سندیکا ودیگرهمکاران‌آنها انجام شده‌است خبرنگار رستاخیز کارگران گفتگوئی بادبیرسندیکا بعمل‌آورده که‌در زیر بطورخلاصه ازنظرتان‌میگذرد.

اقدامات انجام‌شده

دبیرسندیکا در مورداقداماتیکه در جهت بهبود وضع کارگران کارخانه لیلاند موتوراز طریق این سندیکا انجام شده، میگوید که سندیکا در مدت کوتاه فعالیت خود به‌بسیاری از خواستهای کارگران رسیدگی کرده و پس‌از مطالعه و بررسی ومذاکرات مستقیم ومکاتبات مکرر با کارفرما موفق شده است به خواسته های مهم کارگران جامه‌عمل بپوشاند و برخی از این تقاضاها که به‌مطالعات بیشتری نیازدارد دردست اقدام‌است.

وی اضافه کرد که تا کنون سندیکا توانسته است‌اقدامات زیررا انجام دهد:

حقوق ومزایا واضافه کار

بمنظور جبران کمبود حقوق کارگران درگذشته با کارفرما تماس گرفته شد وپس از توافق طی‌مکاتبه باوزارت کارواموراجتماعی از اول سال‌جاری چهارپایه ترفیع به‌دستمزد کارگران اضافه‌شده‌است.

درمورد افزایش میزان حقوق اضافه کاری نیزاقداماتی صورت‌گرفته و از سه‌ماه پیش کارگران میتوانند در قبال ۵ ساعت کاراضافه علاوه بر دستمزد روزانه یک‌روز اضافه‌حقوق برمبنای حقوق فردی دریافت دارند.

ضمناً در زمینه تعیین حقوق اضافه کاری نگهبانان کارخانه که‌عضو سندیکا هستند مطالعاتی صورت‌گرفته است—بطوریکه ۲۴ نفر نگهبانان این کارخانه که بصورت شیفت ۲۴ ساعته انجام وظیفه میکنندودرگذشته هیچگونه حقوق اضافه کاری به‌آنها تعلق نمی‌گرفت در حال حاضر علاوه بر دستمزد ماهانه به‌میزان ۷۰ساعت‌اضافه کاری ۳۵٪ اضافه حقوق دریافت‌می‌دارند.

پاداش حسن خدمت

دبیر سندیکای کارگران لیلاند موتور با اشاره به‌این‌موضوع گفت: بمنظور تشویق کارگران در جهت افزایش میزان تولید و کمک دوجانبه به‌بهبود وضع کارگران و نیز پیشرفت‌تولید این کارخانه سندیکا تقاضا

تولید این کارخانه سندیکا تقاضا کرده است در برابرفعالیت بیشتر کارگران پاداش پرداخت شود. بهمین منظور طبق قراردادی که بین کارگران وکارفرما منعقد شده‌است از ۳ ماه‌گذشته درقبال افزایش‌میزان تولید(که معمولا ۵دستگاه لیلاند سوپرکمت در ماه میباشد) کلیه کارگران ۱۰ درصد حقوق بعنوان پاداش دریافت میکنند، واین پاداش درپایان هرماه‌بطورمستمر به کارگران پرداخت میشود.

حق‌اولادوحقوق‌دیگر

دبیر سندیکای کارگران دراین خصوص توضیح میدهد که‌معمولا حق‌اولاد به کارگرانی تعلق میگیرد که حداقل دو سال سابقه کارداشته‌باشند، امادراین کارخانه کارگران زیادی‌وجوددارند که جدیداً استخدام شده‌اند، در حالیکه دارای سنوات خدمت و تجربه کافی هستند. بدینمنظور متعاقب‌تقاضای سندیکا باپذیرش سابقه کاراینگونه کارگران (به‌تعداد ۲۰۰ نفر) ازمزایای حق‌اولاد استفاده خواهند کرد.

واین حق‌اولاد به‌دوفرزند کارگر به‌میزان هرفرزند ۲۹۲ ریال تعلق میگیرد.

سرویس وسایر خدمات

دبیرسندیکا اضافه کرد:

خدمتگزاران سندیکای کارگران لیلاند موتور تلاش میکنند که به نمایندگی از طرف کارگران عضو در جهت خواستهای ضروری کارگران هرچه‌بیشتر مطالعه کنند وسندیکا تا کنون توانسته است خدمات دیگری را انجام دهد، از جمله‌آنها تهیه ۳ دستگاه سرویس ایاب‌وذهاب برای ۲۰۰ نفر کارگران‌شادشهر (واقع درجاده ساوه) کرج وشهرری ونیز اضافه کردن ۳دستگاه ماشین کارت‌ساعت‌زن برای تسهیل تسریع درامر ورود و خروج کارگران.

ضمناً برای تأمین رفاه بیشتر کارگران این کارخانه در مورد تهیه [illegible] وتأمین غذای ارزان‌اقداماتی انجام شده‌وگنجایش رستوران این کارخانه از ۵۰۰ نفر به ۱۳۰۰ نفر افزایش یافته‌است وهمچنین در مورد توسعه شرکت تعاونی مصرف واعتبار اقداماتی‌صورت گرفته‌است.

ناصر ربیعی

کلاسهای آموزشی

دبیرسندیکا همچنین گفت:

طبق تقاضای سندیکا تا کنون در چند نوبت کلاسهای مبارزه بابیسوادی در محل کارخانه دایرشده‌است وعده زیادی از کارگران ازطریق این کلاسها باسواد شده‌اند.

همچنین در مورد کلاسهای آموزشی حرفه‌ای مذاکراتی انجام شده تا جهت‌تشکیل اینگونه کلاسها از وزارت کار کمک‌گرفته شود.

برنامه های آینده

دبیرسندیکای کارگران لیلاند موتوراظهار داشت: کارگران این کارخانه تا کنون‌تقاضاهائی‌داشته‌اند که‌توسط اعضاء هیأت‌مدیره سندیکا درمورد آنها بررسی ومطالعه شده وچون معقول ومنطقی بنظررسیده پس‌از جلب توافق کارفرما درمورد یکایک‌آنها تصمیم به‌اقدامات لازم گرفته‌شده‌است.

چندتقاضای کارگران که‌مورد مطالعه قرارگرفته عبارتنداز بررسی‌میزان تولید وتهیه طرح وانعقاد قراردادی جدید با کارفرما بمنظور افزودن میزان سودویژه کارگران ، تقاضای تأمین وسایل بهداشتی وایمنی وتهیه آمبولانس مجهزتر، تنظیم اوراق خریدسود سهام جهت ۸۰٪ ازکارگران داوطلب ، ارسال‌فرمهای تنظیم شده به وزارت کاربرای اقدامات بعدی.

دبیر سندیکای کارگران لیلاند موتور اضافه کرد:

—تهیه برنامه‌های مفید ورزشی، هنری، و همچنین درخواست وسایل سرگرم کننده‌ورزشی وهنری جهت ایجاد تسهیلات برای کارگران باذوق وورزشکار وایجاد وسایل تفریحات سالم ونیز تهیه مقدمات تشکیل صندوق کمکهای‌متقابل کارگران همچنین مذاکره باکارفرما در مورد تأمین حق‌سنوات خدمت کارگران باسابقه ونیزتأمین مسکن کارگران، بررسی‌ومذاکره درباره استاندارد کردن‌اوقات تعطیلات تابستانی کارگران وانتخاب کارگر مورد اعتمادبعنوان نماینده کارگران جهت تشکیل شورای سازش کارخانه در برنامه‌های آتی این‌سندیکا قراردارد.

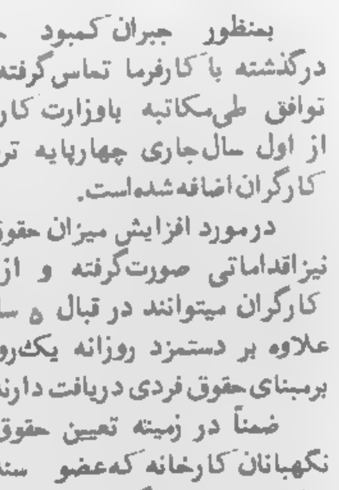

*حسن سریع

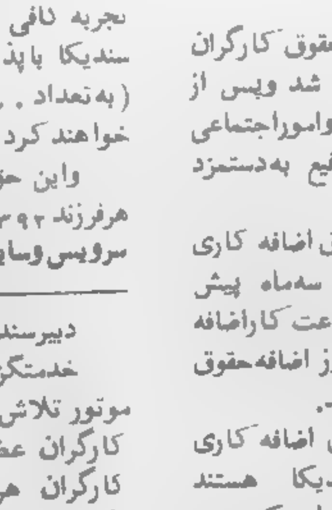

*عباس محسنی

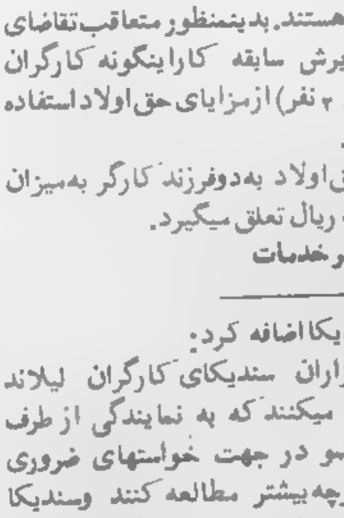

*مرتضی محمودیان

بیمارستانهای منطقه‌ای برای کارگران ساخته میشود

*۳۴۰۴ واحد مسکونی برای کارگران ساخته‌شده است

*برای کارگران کشت‌وصنعت خانه های ارزان قیمت ساخته میشود

هفته گذشته آقای مهندس نعمت‌الله مین‌باشیان رئیس هیات مدیره و مدیرعامل شرکت خانه‌سازی ایران وابسته به وزارت رفاه اجتماعی در گفتگوئی با خبرنگار رستاخیز کارگران طرح‌های اجراشده و نیز طرحهائی که این شرکت در آینده برای تهیه مسکن جهت کارگران درسراسر کشور اجرا خواهد کرد ،تشریح کرد .

رستاخیز کارگران؟ شرکت خانه سازی ایران از چه زمانی فعالیت خود را آغاز کرده و چه هدفی را دنبال میکند .

آقای مین‌باشیان اظهار داشت : شرکت خانه‌سازی ایران درآبان ماه سال ۱۳۴۷ ، بنا به اوامر شاهنشاه آریامهر تشکیل شد و ازهمان زمان اجرای تعدادی طرحهای خانه‌سازی را آغاز کرد . وچون این شرکت فاقد زمین برای اجرای این برنامه ها بود نخست با سرمایه خود که بالغ بر ۱۰۰ میلیون ریال میشد به خرید زمینهای ارزان قیمت درمناطق مختلف و بیشتر از طریق منابع دولتی مانند سازمان مسکن ـ سازمان اوقاف و یا شهرداریها اقدام کرد .

اقدامات انجام شده وطرحهائی که در دست اجرا میباشد

رستاخیز کارگران : تا بحال این شرکت در زمینه خانه‌سازی برای کارگران چه اقداماتی انجام داده است؟

مدیرعامل شرکت خانه‌سازی ایران گفت : اولین طرح این شرکت در« سربندر» اجرا شد، تا کارگرانی که در این منطقه کار میکنند از نظر مسکن درمضیقه نباشند . لذا شرکت خانه‌سازی ایران اقدام به ایجاد مسکن برای کارگران آن منطقه کردبود درمرحله اول ۳۰۴ واحدمسکونی تک واحدی ساخت که در مرحله بعدی این تعداد به رقم هزار رسید و هم اکنون کارکنان و کارگران « سربندر» بندرشاهپور از آن استفاده میکنند بعد از این طرح شرکت خانه‌سازی ایران طرحي برای ایجاد مسکن جهت تکنسینها و کارگران فني ماشین سازی تبریز در منطقه شاهگلی اجرا کرد . که شامل ۱۳۴ واحد مسکونی آپارتماني و بصورت اسکلت بتون آرمه بود وحتی دو بلوک ۱۲ و ۱۴ طبقه نیز احداث شد که اولین واحد های مسکونی مرتفع درشهر تبریز است . در این واحد های مسکونی تمام مسائل فنی پیش بینی و محاسبه شده‌است . سومین طرحي که این شرکت به‌مورد اجرا درآورد حدود چهارصد واحد مسکونی در کرمانشاه بود که دویست واحد آن بصورت انفرادی (تک‌واحدی) و دویست واحد دیگر آن آپارتمانی است که دریک مجموعه آماده‌شده و هم اکنون کارگران کرمانشاه از این مجموعه استفاده می کنند . بعد از این طرح درشیراز هم حدود چهارصد و پنجاه‌واحد مسکونی احداث شد

مدیرعامل شرکت خانه سازی ایران : پنجهزار واحد مسکونی برای کارگران ساخته میشود.

که زمین آن از سازمان اوقاف خریداری شد و خوشبختانه این طرح هم باموفقیت بپایان رسید و دراختیار کارگران شهرستان شیراز قرارگرفت . در کنار این اقدامات طرح جامع ووسیعی نیز در اصفهان به تعداد ۱۵۸۵ واحد مسکونی در مقابل دانشگاه اصفهان اجرا شده که نیمی ازآن مورد استفاده قرار گرفته و نیمی دیگر نیز درحال تکمیل است که بزودی بهره برداری از آنها آغاز خواهد شد . علاوه براینها برای کارگران زاهدان اخیراً ۹۶ واحدمسکونی احداث شد که کارگران این شهر از آنها استفاده میکنند و ۹۶ دستگاه دیگر هم در دست ساختمان است که با بهره برداری از آن تاحدودی مسکن کارگران زاهدان تامین خواهد شد . درقزوین هم این شرکت ۶۴ واحد مسکونی برای کارگران شهر صنعتی البرز احداث کرده که مورد بهره‌برداری قرارگرفته است و کارگران منطقه‌مذکور با خانواده هایشان در این واحد ها زندگی میکنند. پس ازاجرای اینطرحها شرکت خانه‌سازی ایران برای پیشبرد هدفهای خود روش جدیدی برگزید تا اجرای طرحها با سرعت بیشتری صورت گیرد و کارگران کشور هرچه زودتر ازمزایای خانه‌دارشدن استفاده کنند . ازاینرو این شرکت پس ازمطالعه باین نتیجه رسید که اگر با سیستمهای سنتی برای کارگران خانه‌سازی شود این کار بطول می‌انجامد چون به یکباره نمی‌توان افراد واجد شرایط وفنی را برای احداث مثلا دو هزار واحد مسکونی در یک شهر جمع کرد بدین منظورشرکت با همکاری کشورسوئد به احداث کارخانه تولید قطعات پیش ساخته اقدام کرده و هم اکنون این کارخانه در تبریز در کنار کارخانه ماشین‌سازی مشغول کار و ایجاد قطعات وخانه های پیش ساخته می‌باشد

وظرفیت تولید آن درسال حدود دو هزارخانه پیش ساخته است و اکنون طرحی حدود ۵۴۰۰ واحد مسکونی درشهرتبریز در دست اجرا است که توسط این کارخانه ساخته و بنا خواهد شد . این طرح در یک میلیون و دویست هزارمترمربع و بصورت یک شهرک مدرن ایجاد خواهد شد که از تمام سیستمهای مدرن برخوردار است بعنوان مثال سیستم حرارت مرکزی آن در یک منطقه متمرکز می‌باشد و از آن منطقه کلیه انشعابات آب سرد و گرم بتمام واحد های مسکونی که حدود ۱۳۵ بلوک در ۴ و۵ طبقه می‌باشند خواهدرسید در این طرح نیز همه امکانات و همه وسائل لازم پیش بینی شده‌است که بابهره برداری ازاین طرح جامع تعدادزیادی از کارگران و کارکنان شهر تبریز صاحب مسکن خواهندشد .

وی اضافه کرد : از دیگرطرحهای این شرکت باید به طرح عظیم خانه سازی درشهر مقدس مشهد اشاره‌شود که دراین‌طرح ۱۸۹۰ واحد مسکونی در زمینی به مساحت ۲۲۷ هزار متر مربع که ازطرف آستان مقدس رضوی خریداری شده ساخته خواهد شد که هم‌اکنون عملیات ساختمانی آن‌طبق برنامه زمانی پیش‌بینی‌شده باسرعت پیش میرود .

همچنین طرح خانه‌سازی درشاهی را باید نام ببرم . دراین شهر نیزاین شرکت ۱۴۷۰ واحدمسکونی احداث خواهد کرد .

درمورد ایجاد واحد های مسکونی برای تهران آقای مهندس مین‌باشیان اظهار داشت : چون جمعیت تهران همیشه درحال افزایش است واگرطرح خانه‌سازی برای کارگران دراین‌شهر بزرگ اجرا گردد موجب خواهد شد کارگران ازنقاط مختلف به پایتخت هجوم بیاورند لذا تا بحال این‌شرکت دراین‌مورد اقدامی نکرده‌است ولي براثر تقاضای بسیار یک‌طرح وسیع درمنطقه شرق تهران در کنارمنبع آب تهران پارس اجرا خواهد شد که دراین طرح پنجهزارواحد مسکونی بصورت‌آپارتمان برای کارگران‌ساخته خواهدشد .

قراراست که ازاول‌سال آینده عملیات‌ساختمانی آن شروع شود که با اجرا و بهره‌برداری این طرح عظیم در تهران نیز تا اندازه‌ای مشکل مسکن برای کارگران‌حل خواهدشد .

برای کارگران‌بندرعباس نیزطرحی دردست اجراست که بموجب این برنامه ۴۵۰ واحد مسکونی برای آنان احداث میشود که تاکنون دویست واحد مسکونی آن تقریباً تکمیل شده و ۲۵۰ واحد دیگر هم طبق برنامه‌زمانی تنظیمی با سرعت پیش میرود و بزودی مورد بهره برداری قرارخواهدگرفت و همچنین ۴۰۰ واحدمسکونی برای کارگران بوشهر ایجاد خواهد شد که عملیات ساختمانی این طرح هم با سرعت پیش میرود .

این واحدها و کلیه واحد های مسکونی که درجنوب کشوراجرا میشود بعلت شرایط زمین بصورت تک‌واحدی ساخته می‌شود زیرا احداث ساختمانهای چند طبقه در این مناطق مستلزم هزینه زیربنائی بسیارمیشود .

ازجمله دیگرطرحهائیکه شرکت خانه‌سازی ایران دردست‌اجرا دارد ایجاد ۴۵۰ واحد مسکونی برای کارگران در کرمان میباشد که ۱۰۰ واحد آن درحال تکمیل وبهره‌برداری است و ۳۵۰ واحد دیگر آنهم بزودی آماده خواهد شد .

در کنار این طرحها که تمام آن برای بهبود بخشیدن به‌وضع کارگران اجرا میشود طرحی نیز دردست تهیه است که برای کارگران کشت وصنعت خانه ومسکن تهیه شود واین طرح‌شامل هفت هزارواحدمسکونی میباشد که دردشت‌مغان بمرحله اجرا درخواهدآمد که هم اکنون نوع استاندارد وسیستم پیش‌ساخته تعیین شده و تاکنون به نصب ۱۸۰ واحد آن اقدام‌شده است .

طرح دیگری نیز تهیه شده است واین طرح در کنار کارون درشوشتر اجرا میشود و تعداد پنجهزارواحدمسکونی را دربرمیگیرد .

دراین طرح دو هزارواحد دیگر بصورت پیش‌ساخته ایجاد خواهدشد که بزودی قرارداد آن امضاء و عملیات ساختمانی آن شروع خواهد شد . درمنطقه خوزستان بغیر ازطرح مذکور طرحی دیگر در دست اجرا است که بموجب آن برای کارگران نیشکر هفت تپه ۱۲۰۰ واحدمسکونی ساخته خواهدشد که در حال حاضر ۴۶۰ واحد آن تحویل گردیده و امیدواریم بقیه این واحدها که درحال حاضر

با مشکلات مالی روبرو شده بزودی پس از رفع مشکلات تحویل شود.

این شرکت طرحهائی نیز برای خانه‌سازی کارکنان وزارت کشاورزی و منابع طبیعی دارد که این طرحها در مرحله اول در چالوس اجرا خواهد شد و این واحدها برای کارکنان جنگلداری در چالوس به تعداد ۲۷۰ واحد مسکونی ایجاد خواهد شد که هم اکنون طرح آن تهیه شده و بزودی عملیات ساختمانی آن آغاز خواهد شد.

علاوه بر این طرحها که برخی اجرا و بعضی دیگر در دست اجراست این شرکت دست اندر کار تهیه طرح ساختمان بیمارستانهای ۳۰۰ تا ۶۰۰ تختخوابی میباشد که این بیمارستانها برای کارگران در مناطق مختلف کشور احداث خواهد شد و بنام بیمارستانهای منطقه‌ای فعالیت خود را شروع خواهند کرد. درحال حاضر قرار‌داد مربوط به این طرحها امضاء و در کاشان — سنندج — خرم آباد — رشت — زاهدان آماده شده و بزودی بمرحله اجرا درخواهد آمد که با بهره‌برداری از این بیمارستانها وضع بهداشتی کارگران و خانواده آنان از بهبود بیشتری برخوردار خواهد شد.

این بیمارستانها پس از تکمیل در اختیار سازمان تأمین اجتماعی و سازمان تأمین خدمات درمانی قرار خواهد گرفت. برای اجرای این پروژه اقدامات مهمی صورت گرفته که نه تنها ساختمان، بلکه وسایل بیمارستانی نیز با دقت نظر تهیه و نگاهداری خواهد شد.

شرایط آسان برای خرید واحدهای مسکونی کارگران

رستاخیز کارگران: شرایط تهیه این خانه‌ها چگونه است و آیا تسهیلات برای پیش پرداخت و باز پرداخت آن برای کارگران بوجود آمده که بتوانند از خانه‌هائی که این شرکت میسازد استفاده و خریداری کنند؟

آقای سین باشیان: این شرکت طرحهایش را در دو قسمت اجرا میکند یک قسمت آن شهرسازی و قسمت دیگر آن خانه‌سازی است. در قسمت شهرسازی این شرکت از کمکهای دولت و سازمان برنامه استفاده میکند و این کمک به منظور آنستکه سطح هزینه کاهش یابد. و تا کنون در بسیاری از موارد دولت با این امر موافقت کرده و سعی شرکت اینستکه در قسمت شهرسازی تمام هزینه غیرساختمان را دولت تقبل نماید و در نتیجه پولی که از کارگران بابت خرید این واحدها، گرفته خواهد شد فقط قیمت تمام شده ساختمان باشد و هزینه لوله‌کشی و برق و اسفالت و زمین آنرا دولت بپردازد و در نتیجه این واحدها برای کارگران ارزان تمام خواهد شد. اما در قسمت دوم سازمان برنامه مابه‌التفاوت بهره (سوبسیت بهره) می‌پردازد برای اینکه وجوهی که در سازمان تأمین اجتماعی موجود است همان مستمری کارگران است که این مستمری باید به کارگران پرداخت شود و برای اینکه وام خرید خانه با بهره کم به کارگران پرداخت شود تفاوت بهره را سازمان برنامه به بانک رفاه کارگران که وام را با بهره، تا ۳ درصد با باز پرداخت ۲۰ ساله در اختیار کارگران قرار می‌دهد می‌پردازد درصورتیکه وام بانک رفاه به افراد غیر کارگر بهره‌ای معادل بهره دیگر بانکهای کشور که از ۷ تا ۹ درصد میباشد تعلق میگیرد و از طرفی پیش قسطی که کارگر بابت قیمت تمام شده می‌پردازد، خیلی ناچیز است، یعنی در شهرستانها حدود ۱۰ درصد و در تهران ۱۵ درصد می‌باشد.

رستاخیز کارگران: آیا شرکت خانه‌سازی ایران بجز تأمین مسکن برای کارگران و کارگران کشت و صنعت (کشاورزان) برای طبقات دیگر مردم هم خانه میسازد؟

مدیر عامل شرکت خانه‌سازی ایران: این شرکت برای کارکنان وزارت رفاه اجتماعی نیز تعداد یکصد واحد مسکونی به صورت آپارتمانی در شهرآراء احداث کرده که مورد بهره‌برداری قرارگرفته است و قرار است ۳۲۰ دستگاه دیگر نیز در همین منطقه ساخته و در اختیار کارکنان وزارت رفاه اجتماعی قرار دهد.

وی در خاتمه افزود: با اقداماتی که تا بحال انجام شده و طرحهائی که در آینده اجرا خواهد شد این شرکت تا اندازه‌ای مشکل مسکن کارگران را حل خواهد کرد، البته اجرای این طرحها مستلزم امکاناتی است که در اختیار ما گذاشته خواهد شد.

دستور العمل جدید سازمان تأمین اجتماعی

بمنظور تسریع در انجام حمایتهای قانون تأمین اجتماعی از طرف سازمان تأمین اجتماعی دستورالعمل جدیدی صادر شد. در این دستور‌العمل تأکید شده است که با توجه به هدفهای تأمین اجتماعی چون هرگونه تأخیر و وقفه در انجام حمایتهایی که در قانون تأمین اجتماعی پیش بینی شده مخالف هدفهای مذکور میباشد، لذا ضرورت دارد بعد از این ظرف مدت ۲۴ ساعت به درخواستهائی که از طرف متقاضیان میرسد رسیدگی و در مدت ۴۸ ساعت پرداخت کمکهای نقدی یا پیشنهاد مستمری صورت گیرد و در مورد مستمری بازماندگان نیز چون در خیلی از موارد دیده شده که همسر بیمه شده متوفی دارای عقد‌نامه رسمی نمی‌باشد و طبق مقررات سابق برقراری مستمری با ارائه انحصار وراثت ممکن بود و چون این امر زمان احتیاج دارد و ممکن است در این مدت همسر متوفی در مضیقه مالی قرار گیرد، لذا در این مورد بخصوص با انجام بازرسی و تحقیقات لازم نسبت به احراز علقه زوجیت حین فوت اقدام و حداکثر ظرف یکهفته به پیشنهاد مستمری اقدام میشود.

همچنین برای کمک بیشتر به اینگونه افراد مبلغی از مستمری پیشنهادی قبل از قطعیت یافتن آن بطور علی الحساب پرداخت خواهد شد.

در جلسهٔ هفتگی سازمان کارگران
خلف وعده سازمان خدمات درمانی مطرح شد

جلسه هفتگی سازمان کارگران تهران با شرکت بیش از ۲۰۰ نفر از نمایندگان کارگران و مسئولان سندیکاهای کارگری تشکیل شد.

در این جلسه ضمن تشریح اقدامات و فعالیت‌های سازمان کارگران برای بهبود و پیشرفت رفاه کارگران یکی از نمایندگان کارگران گفت سازمان خدمات درمانی قول داده بود از اول دیماه دفترچه بیمه درمانی در اختیار کارگران تهران و چند شهر دیگر قرار دهد، ولی اثری از این وعده‌ها دیده نشد و کارگران در اینمورد بلاتکلیف‌اند.

یکی دیگر از نمایندگان کارگران در این جلسه اظهار داشت: کارگران کارگاههای تولیدی حداقل سالی سه ماه سود ویژه میگیرند، ولی کارگران خدمات با وجودی که دستمزدشان از کارگران تولیدی کمتر است، از سود ویژه بی بهره‌اند.

اتحادیه کارگران کارخانجات دارو سازی تشکیل شد

در پی تصمیم سندیکاهای کارگران کارخانجات دارو سازی و آرایشی و بهداشتی ایران اتحادیه‌ای از این سندیکاها بوجود آمد.

در جلسه مجمع عمومی اتحادیه که نمایندگان سندیکاهای کارگری نامبرده شرکت داشتند، با رأی مخفی هیات مدیره، هیات داوری و بازرسان اتحادیه انتخاب شدند. پس از انجام انتخابات و تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده مدارک انتخابات جهت انجام تشریفات و ثبت اسناد به وزارت کار و امور اجتماعی تسلیم شد.

در نتیجه این انتخابات آقایان ناصر گل پرور، ابراهیم محمدزاده و اکبر تاری وردی به ترتیب به سمت رئیس، دبیر و خزانه‌دار اتحادیه کارخانجات مذکور برگزیده شدند.

این اتحادیه از عضویت سندیکاهای کارگران کارخانجات تولیددارو و شرکتهای وابسته — شرکت سهامی خاص (اسکویب) ایران — ایران مرک — شرکت سهامی خاص صنعتی هوخست — داروسازی داروپخش، دارو سازی ایران اورگانون — شرکت سهامی خاص لپتی ایران — شرکت بین‌المللی محصولات پارس تشکیل شده است. مسئولان اتحادیه کار خود را با جدیت و علاقه‌مندی هرچه بیشتر شروع کردند و برای افزایش سطح دانش و اطلاعات کارگران و بهبود هرچه بیشتر وضع آنان و بطور کلی پیشبرد هدفهای قانونی و مشترک اعضاء اقدامات لازم بعمل خواهد آورد.

سمینار مسائل کارگری آذربایجان غربی

سمینار مسائل کارگری و سندیکائی استان آذربایجان غربی باشرکت فرماندار رضائیه و چند تن از مقامهای محلی کار خود را آغاز کرد.

در این سمینار که باشرکت جمع کثیری از نمایندگان کارگران و اعضای هیات مدیره سندیکای کارگران در تالار اجتماعات باشگاه کارگران تشکیل شد، فرماندار رضائیه با اشاره به توجهات شاهنشاه آریامهر نسبت به طبقه کارگر از پیشرفت ها و تحولاتی که طی دهه اخیر تحت رهبریهای معظم‌له نصیب ملت ایران شده است ستایش کرد و نقش مؤثر و سازنده‌ای را که کارگران در به‌ثمر رساندن هدفهای صنعتی و اقتصادی مملکت در عصر رستاخیز دارند، تشریح کرد. سپس مدیرکل اداره کار و امور اجتماعی استان ضمن نطقی به‌نتایج همه جانبه‌ای که انقلاب ششم بهمن برای ملت ایران به ارمغان آورده است اشاره کرد و گفت: کارگران که یکطبقه بزرگ از افراد مملکت ما را تشکیل میدهند باید بخوبی وبادقت نظر وظایفی را که بعهده آنان محول شده است انجام دهند. وی افزود: کارگران عزیز که همیشه از عنایات شاهنشاه آریامهر برخوردار هستند نشان داده‌اند که شایسته آنچه به‌آنان تعلق گرفته، هستند و این شایستگی را مسلماً همچنان حفظ خواهند کرد.

تعداد مستمری بگیران از مرز ۹۰ هزار گذشت

سازمان تامین اجتماعی اعلام کرد ۱۲۱ هزار واحد کارگاهی مشمول تامین اجتماعی شدند و تعداد مستمری بگیران سازمان تامین اجتماعی نیز از مرز ۹۰ هزار نفر گذشت. سازمان تامین اجتماعی جمعاً حدود ۹۹۰ میلیون ریال ماهانه‌ به‌بیمه‌ شدگانی که شامل بازنشستگان، از کار افتادگان، بازماندگان بیمه‌شدگان متوفی هستند پرداخت میکند.

بیشترین رقم پرداختی سازمان‌تامین اجتماعی مربوط به بازنشستگان است که تعداد آنها به بیست و هفت هزار نفر میرسد.

بموجب آخرین آمار منتشره این سازمان تا کنون بیش از پنج‌میلیون و ششصد هزار نفر را در قبال بیماریها، بار‌داری، غرامت دستمزد، از کارافتادگی، بازنشستگی، فوت، کمکهای ازدواج و عائله‌مندی زیرپوشش حمایت‌های بیمه‌ای قرار داده است، که این آمار در مورد ۱۲۱/۸۴۸ واحد قید شده است، اضافه بر اینها کارکنان و کارگران ۳۸۶ کارگاه کشور نیز بطور قرار دادی بیمه شده‌اند.

در مرکز تکامل صنعتی تهران :

۲۰۰ کارآموز به آموزش حرفه‌ای اشتغال دارند

*۱۰ کارگاه جدید اتومکانیک درحال ساختمان است
*ایجاد پایگاه کارآموزی در سنگسر

توسعه انقلابی علم وتکنولوژی بیش از پیش مهارتها را تخصصی کرده و هرروز مهارتهای جدیدی جایگزین مهارتهای گذشته میشود.

کسب مهارتهای تجربی که درگذشته بصورت«استاد وشاگردی»معمول بود بدلیل وقت گیری زیادوبدآموزیها ازیکسووالزامات علم وتکنولوژی از سوی دیگر نمی‌تواند جوابگوی نیازصنایع امروزباشد.

صندوق کارآموزی وابسته به وزارت کار و امور اجتماعی که براساس قانون کارآموزی مصوب اردیبهشت ۱۳۴۹، تعلیم کارگران را بعهده دارد. کوشش میکند مهارت کارگران را با تکنولوژی معاصر هماهنگ کند.ودراین امر به ایجاد مراکز ،پایگاهها و واحدهای سیار ونیمه سیاراقدام کرده‌است.

یکی از مراکزی که صندوق کارآموزی ایجاد نموده ،مرکز تکامل صنعتی تهران‌است. این مرکز که در جنوب غربی تهران واقع در کیلومتر ۲ جاده تهران وساوه قرار دارد درزمینی بمساحت سی هزار مترمربع و با زیربنائی حدود ۲۸۰۰ متر مربع احداث شده و در آن یک سالن بزرگ برای مکانیک موتور وسه سالن کوچک برای رشته های برق و سمعی و بصری در ساختمان اداری ـ ساختمان کلاسهای تئوری و انتشارات سمعی و بصری ،خوابگاه با گنجایش ۸۰ نفر برای کارآموزانیکه بطورشبانه روزی در این مرکز تحت تعلیم هستند ،بوجود آمده‌است.

در کنار این مجتمع ساختمان ده کارگاه جدید برای استفاده در رشته های اتومکانیک در حال تکمیل است که با بهره‌برداری از این کارگاهها در رشته اتومکانیک بطور کامل کارآموزپذیرفته خواهدشد.

در حال حاضر حدود ۲۰۰ نفر کارآموز در رشته های تعمیرموتور،تعمیر دستگاههای انتقال قدرت ـ صافکاری و نقاشی خودرو ـ سیم کشی ساختمان ،تراشکاری ـ جوشکاری برق ، جوشکاری کاربید ـ سوخت رسانی دیزل کشتی وعرشه مشغول کارآموزی میباشند که بیشترین تعداددرقسمت مکانیک اتومبیل کارآموزی می نمایند.

کارآموزان این مرکز در دوشیفت بکار ـ آموزی اشتغال دارند ،گروهی از ساعت ۷/۵ تا ۱۶ که مدت کارآموزی این گروه سه ماه می باشد مدت دوره گروهی دیگر که ازساعت ۱۶/۵ تا ۲۰ کارآموزی می نمایند حدود ۹ ماه است.

علاوه بر رشته های مذکورکه کارآموزان سرگرم کارآموزی هستند ،رشته های دیگر مانند نوسازی موتور (میل لنگ تراشی و سنگ زدن سیلندر) فلز پاشی (نوسازی قطعات فرسوده موتور اتومبیل) و تو دوزی اتومبیل که شامل سه قسمت برشکاری ، دوزندگی و مونتاژ است در این مرکزوجود دارد.

در هر کلاس حدود ۱۲ تا ۱۵ نفر به کار آموزی اشتغال دارند که کارآموزان شهرستانی بطور شبانه روزی در این مرکز نگاهداری میشوند . این کارآموزان از غذای رایگان و بیمه استفاده می کنند و کارآموزانیکه در نوبت روزآموزش می بینند نیز ازیک وعده غذای مرکز استفاده می نمایند.

در مرکز تکامل صنعتی تهران علاوه بر رشته های ذکر شده گروه دیگری نیز آموزش رانندگی پایه یکم می‌بینند در این کلاس که مدت آن یکماه است ،رانندگانیکه دوسال سابقه رانندگی با گواهینامه پایه دوم شخصی یا همگانی دارند ،آموزش علمی و عملی می‌بینند و ضمناً این مرکز برای دریافت کارت آزمایش و گواهینامه تسهیلاتی فراهم نموده ودر مقابل این مرکز از رانندگانی که تعلیم داده است تعهد دوسال خدمت درمحلهائی که با کمبود راننده پایه یک مواجه هستند دریافت می کند تا روی وسائل نقلیه سنگین کار کنند.

براساس برنامه های آموزشی مرکز تکامل صنعتی تهران کارآموزان مبتدی رشته های مکانیکی بمدت ۱۵ روز برای آشنائی با وسائل و ابزار کار، سوهانکاری می کنند و پس از طی دوره مقدماتی پانزده روز در رشته های مورد نظر کارآموزی خواهند کرد.

در این مرکز کارآموزان درسه تا پنج مرحله کارآموزی تقسیم میشوند و مدت کارآموزی در هرمرحله سه تا پنج ماه است ، یعنی درمرحله اول کارگرساده یا مبتدی یکدوره سه تا پنج ماهه را خواهد گذراند و درصورت موفقیت به درجه بالاتر خواهد رفت و بهمین صورت مراحل بعدی راطی می نماید تا به آخرین درجه مهارت برسد . برای رسیدن به این حد مهارت کارآموز باید قبل از پایان آخرین دوره آموزشی یکسال بطورعملی در رشته خود کارآموزی کند و پس از آن دوره آموزش نهائی را طی خواهد کرد و درصورت موفقیت گواهینامه درجه مهارت دریافت می کند.

همچنین درمورد افرادی که دارای مهارت در رشته های گوناگون میباشند این مرکز یک دوره امتحانات ادواری ترتیب داده است که واجدین شرایط میتوانند با آزمون و موفقیت در امتحانات گواهینامه درجه مهارت دریافت دارند.

کارآموزان مرکز تکامل صنعتی تهسران هنگام کارآموزی درسالن انتقال قدرت

در رشته سوخت رسانی دیزل وعرشه کشتی نیز حدود ۱۹ کارآموز مربوط به شرکت کشتیرانی آریا دراین مرکزمشغول کارآموزی هستند .در حال حاضر شرکت کشتیرانی آریا برای بالا بردن تخصص افراد خود و تامین نیاز داخلی ازطریق صندوق کارآموزی ، اقدام به آموزش نموده و بهمین منظور افراد خود را در گروههای مختلف به این مرکز اعزام میدارد . این افراد پس ازطی دوره آموزش ، کارسوخت رسانی دیزل و کنترل عرشه کشتی را بعهده خواهند گرفت.

مرکزتکامل صنعتی تهران‌علاوه‌برآموزش کارآموزان کارتعلیم مربی برای کادرآموزشی صندوق کارآموزی رانیز بعهده دارد .واحدهای سیارونیمه‌سیارسراسر کشوروداجرای‌این برنامه هفته گذشته گروهی از این مربیان پس ازطی دوره کارآموزی به نقاط مختلف کشور اعزام شدند.

دو مرکز جدید آموزش حرفه‌ای در زنجان و ایرانشهر تاسیس می شود

اداره کل آموزش حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی دو مرکز تعلیمات حرفه‌ای یکی در زنجان و دیگری در ایرانشهر ایجاد خواهد کرد.

مرکز تعلیمات حرفه‌ای زنجان در زمینی به وسعت ۵۰ هزار متر مربع که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در اختیار وزارت کار و امور اجتماعی قرار گرفته است با زیربنائی حدود چهار هزار مترمربع ساخته میشود.

در این مرکز ۳۷۸ نفر کارآموز در سال در سه دوره (در هر دوره ۱۲۶ نفر) در رشته‌های الکترومکانیک — رادیو و تلویزیون — الکترونیک — مکانیک موتور ماشین-ابزار لوله کشی ساختمان — جوشکاری برق و گاز — ماشینهای کشاورزی — تعمیر وسائل خانگی — سفت کاری و نجاری عمومی آموزش میبینند. در مرکز تعلیمات حرفه‌ای ایرانشهر نیز که در زمینی بوسعت ۲۰ هزار مترمربع با زیربنای سه هزار متر مربع احداث میشود سالانه ۳۶۰ نفر کارآموز در سه دوره هر دوره ۱۲۰ نفر در رشته های فشار قوی — تأسیسات برقی — اسکلت سازی — ورقکاری — جوشکاری — برق و گاز — موتورهای دیزل اتومکانیک — لوله کشی آب و پمپ و کمپرسور — تراشکاری و ماشین ابزار تحت تعلیم قرار میگیرند.

ضمناً کلیه هزینه کارآموزان در مدت تحصیل بعهده اداره کل آموزش حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی میباشد.

پانزدهمین دوره آموزش طبقه بندی مشاغل پایان یافت

پانزدهمین دوره آموزش نحوه طبقه بندی مشاغل برای نمایندگان کارگران و کارفرمایان و صاحبان صنایع کشور طی مراسمی با حضور آقای شایان معاون وزارت کار و امور اجتماعی و جمعی از مقامات این وزارتخانه پایان یافت.

در این دوره که بمدت شانزده روز ادامه داشت هفتاد نفر شرکت داشتند و پس از طی دوره و انجام آزمون، ۶۲ نفر آنان موفق بدریافت گواهینامه شدند و به نفرات اول تا سوم قبولشدگان جوایزی نیز وسیله آقای شایان داده شد.

در این دوره کارشناسان موسسه کار و تأمین اجتماعی شرکت کنندگان را با روشهای طبقه بندی مشاغل و مسائل مربوط به آن آشنا کردند.

در دو ماه گذشته:

۱۲۹ کلاس پیکار با بیسوادی تشکیل شد.

در امر جهاد ملی با بیسوادی دفتر باسواد کردن کارگران وزارت کار و امور اجتماعی که عهده‌دار اجرای باسواد کردن کارگران سراسر کشور است، در دوماه گذشته یکصد و بیست و نه کلاس پیکار با بیسوادی در تهران و شهرستانهای کاشان — اراک — ساری — شاهی — گرگان — رشت — لاهیجان — تبریز — اردبیل — خرمشهر — دزفول — زاهدان — نیشابور — شیراز — کرمان — بوشهر — همدان — کرج و مسجد سلیمان دائر کرده است در این کلاسها مربیان و معلمان دفتر باسواد کردن طی دو دوره سه هزار و سه نفر کارگر بی‌سواد و کم‌سواد را با ساده‌ترین و جدیدترین روش سوادآموزی به خواندن و نوشتن و یادگیری آشنا خواهند ساخت.

مدت هر دوره شش ماه می‌باشد و کارگران شرکت کننده پس از آزمون و موفقیت در آن تحصیل در دوره دوم را که آخرین دوره پیکار با بیسوادی است آغاز میکنند. این کارگران پس از طی دوره دوم در صورت موفقیت در امتحانات گواهینامه پایان دوره کلاسهای پیکار با بیسوادی دریافت خواهند کرد.

کلاس آموزشی برای نمایندگان کارگران

به منظور آشنائی نمایندگان کارگران با مسائل عمومی کار و تأمین اجتماعی یک دوره آموزشی از طرف مؤسسه کار و تأمین اجتماعی وابسته به وزارت کار و امور اجتماعی درمحل سازمان کارگران تشکیل شد. در این دوره آموزشی که به مدت ۱۲ روز به طول انجامید کارشناسان مؤسسه کار و تأمین اجتماعی مواردی را برای کارگران تشریح نمودند. از جمله شرایط کار — مدت کار — تعطیلات و مرخصیها و نوبت کار — قرارداد کار و انواع آن — قانون سهیم کردن کارگران وروشهای آن - سندیکا و طرز تشکیل آن ارکان سندیکا واتحادیه های سندیکائی و وظایف و هدفها و نقش آن - انتخاب نمایندگان کارگران و کارفرمایان و وظایف آنها — مذاکرات و پیمانهای دسته جمعی و تشکیل یک جلسه نمونه جهت انعقاد پیمان دسته‌جمعی — مراجع حل اختلاف — تشکیل یک شورای کارگاه نمونه و بررسی پرونده آن بوسیله کارگران و همچنین مزد و حقوق — خدمات و فعالیتهای تأمین اجتماعی و نحوه استفاده از خدمات آن — بهره‌وری کار — آموزش حرفه‌ای و اثرات آن و طبقه‌بندی مشاغل و روشهای آن - شرکتهای تعاونی و اثرات اقتصادی و اجتماعی آن در بهبود وضع کارگران و بازرسی کار و حفاظت صنعتی.

مرکز آموزش حرفه‌ای در کرمانشاهان

کارگران کرمانشاه در مسابقات مهارت فنی. آقای علیمحمد فهیم دژبان، مدیرکل کار استان کرمانشاهان، از این مسابقات دیدن می کند.

رشد صنایع در هر نقطه‌ای از کشورمان هویدا است و گشایش واحدهای تولیدی در نقاط مختلف هر روز گروه دیگری از افراد را بخود جلب میکند.

استان کرمانشاهان که یکی از استانهای زرخیز کشورمان است در راه صنعتی شدن هرروز گامهای سریعی برمیدارد و وجود کارگران ماهر در این استان که در مسابقات مهارت فنی نیز موفقیت قابل توجهی بدست آوردند نوید دهنده پیشرفت هر چه بیشتر صنعت در این استان و کارگران شریف آن است.

آموزش حرفه‌ای کارگران که اینک اهمیت فوق‌العاده‌ای یافته در کرمانشاه نیز با گشایش مرکز آموزش حرفه‌ای در رشته های مختلف وارد مرحله جدیدی شده است بطوریکه امید میرود کارگران استان کرمانشاهان در راه رسیدن کشورمان به دوران تمدن بزرگ وظیفه خود را هرچه بیشتر و بهتر ادا کنند.

آموزشگاه حرفه‌ای برای کارگران سمنان

* دانشجویان انستیتو تکنولوژی در این آموزشگاه آموزش می بینند

بمنظور بالا بردن سطح دانش و مهارت فنی کارگران سمنان یک کارگاه آموزشی از طرف صندوق کارآموزی وزارت کار و اموراجتماعی در این شهر تأسیس شد.

در این کارگاه رشته های فنی از قبیل لوله لوله کشی، تأسیسات حرارتی ساختمان، جوشکاری، برق، سیم کشی بطور تئوری وعملی بکارگران آموزش دادهمیشود.

شرکت کنندگان در این آموزشگاه علاوه بر اینکه از لوازم ومواد اولیه رایگان استفاده میکنند ماهیانه سه هزار ریال نیز کمک هزینه دریافت میدارند و پس از موفقیت در امتحانات به آنان گواهی نامه مهارت فنی داده میشود که به راحتی در بازار کار جذب خواهند شد.

در حال حاضر در این آموزشگاه ۲۰۰ نفر کارآموز در رشته های مختلف آموزش می بینند که اغلب آنها دانشجویان مدرسه عالی انستیتو تکنولوژی سمنان هستند. یک دستگاه تراش فلزات نیز در اختیار این آموزشگاه قرار خواهد گرفت تا دانشجویان رشته مکانیک بتوانند آموزش عملی مربوط بخود را بگذرانند.

هفدمین دوره کلاسهای تربیت معلم کارگران پایان یافت

هفدهمین دوره کلاسهای تربیت معلم کارگران پس از طی دوره آموزشی سه هفته‌ای بکار خود پایان داد و شرکت کنندگان در دوره با آموزشهای فشرده با روشهای تدریس آشنا شدند.

دفتر باسواد کردن کارگران وزارت کار و امور اجتماعی که همواره عهده‌دار اجرای این امر در کارگاههای تولیدی و صنعتی و مؤسسات کارگری در سراسر کشور است، در این دوره نیز ۷۸ نفر شرکت کننده را با روشهای جدید تدریس برای بهتر آموختن کارگران آشنا کرد.

کارگران شرکت کننده در این دوره، پس از آموزشهای لازم به کارگاههای خود اعزام و به امر سوادآموزی همکاران کارگر خود همت خواهند گماشت.

از این عده ۵۶ نفر نمایندگان کارگران در محل سازمان کارگران و ۲۲ نفر دیگر که کارگر نیستند در مؤسسه کار و تأمین اجتماعی تحت تعلیم قرار گرفتند.

واحدهای صنعتی در روستاها گسترش می یابد

* چهار واحد صنفی در حوزه عمل شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی

همزمان با اجرای طرح استقرار صنایع غذایی در روستاها وزارت تعاون و امور روستاها طرح ایجاد ۴ واحد صنعتی در حوزه عمل شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستائی کرمانشاه و سنندج را تهیه کرد.

براساس این طرح، یک واحد مرغداری گوشتی به‌گنجایش سالانه یک میلیون و پانصد هزار قطعه مرغ در سال در شرکت سهامی زراعی کامیاران سنندج و یک واحد مرغداری تخمی بظرفیت ۱۰۲ هزار قطعه مرغ در سال در شرکت تعاونی روستائی ورله کرمانشاه ایجاد میشود.

در اجرای این طرح که با همکاری کارشناسان یوگسلاوی به‌اجرا در می‌آید احداث یک کارخانه خوراك دام و طیور به‌گنجایش یکصد تن در ساعت و مجهز به‌سیلوی ۱۲ هزار تنی در شرکت سهامی زراعی روانسر کرمانشاه و ایجاد یک واحد پرورش گاو شیری بگنجایش ۵۰۰ راس گاو در شرکت سهامی زراعی قرمسو واقع در کرمانشاه نیز پیش بینی شده است.

تصمیم به‌احداث این واحدهای صنعتی در پی قراردادی است که چندی پیش بین وزارت تعاون و امور روستاها و نمایندگان دولت یوگسلاوی در تهران بامضاء رسید.

در حال حاضر نقشه‌های اجرائی این واحدهای تولیدی شامل طرحهای تاسیساتی و ساختمانی توسط سازمان توسعه فعالیت‌های غیرکشاورزی وزارت تعاون در اختیار کارشناسان یوگسلاوی قرار گرفته است و قرار است بزودی کارهای ساختمانی آنها آغازشود.

براساس توافق ایران، و یک کارخانه ماشین سازی در «سین سیناتی»:

کارخانه های ابزارسازی در ایران توسعه می یابد

سین سیناتی — یونایتد پرس - بمنظور توسعه عملیات صنعتی یک قرارداد ۱۰ ساله ۱۵ میلیون دلاری بین سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و یک کارخانه ماشین سازی در سین سیناتی بنام کارخانه «میلا کرون» امضاء شد.

براساس این موافقتنامه صنایع ابزارسازی ایران توسعه خواهد یافت و همچنین تکنیکهای جدید ماشین های اصلی ابزارسازی و نیز آموزش‌های مربوط به آن در اختیار کارگران ایران قرار خواهد گرفت.

باید دانست که کارخانه ابزارسازی اساس کارخانه های تولیدی صنعتی است و ماشین هائی که به کارساختمانی میله های عمودی و زانوئی مبادرت میورزند، از اساسی‌ترین انواع ماشین های ابزارسازی بشمار میروند.

صادرات سوئد افزایش میابد

استکهلم — اداره آمار سوئد اعلام کرد که رشد تولید ملی سوئد در سال جاری صفر و در سال آینده ۱/۵ درصد خواهد بود. پیش بینی میشود که در نیمه اول سال آینده هم تولیدات صنعتی و هم صادرات سوئد افزایش نشان دهد. صادرات سوئد امسال ۱۰ درصد کاهش یافت و سال آینده ۵/۷ درصد بالا خواهد رفت.

برای جلوگیری از ورشکستگی

کارخانه کرایسلر ۲ هزار کارگر اخراج می کند!

کارخانه کرایسلر انگلیس برای جلوگیری از ورشکستگی قصد دارد ۲۵ هزار کارگر خود را از کار بر کنار کند اما این تصمیم با مخالفت شدید اتحادیه کارگران انگلیس روبرو شده است.

خبر گزاری آسوشیتد پرس طی گزارشی از بروکسل مینویسد کمیسیون بازار مشترک اروپا پیشنهاد کمکهای نقدی فوری برای نجات کارخانه های اتومبیل سازی انگلیس وابسته به شرکت آمریکائی کرایسلر را تصویب کرد.

کمیسون بازار مشترک اروپا در آخرین جلسه سال جاری خود همچنین برنامه‌های دولت انگلستان را برای محدود کردن برخی از واردات که هفته گذشته توسط وزیر دارائی این کشور برای جلوگیری از بیکاری رو به افزایش کشور اعلام شده بود، تصویب کرد.

کمیسون مذکور طرح دیگر، را نیز بتصویب رساند که براساس آن ۱۶۲/۵ میلیون لیره استرلینگ از درآمد مالیاتی دولت انگلستان در چهار سال آینده به شرکت کرایسلر پرداخت خواهد شد.

اقتصاد امریکا رکود و کسادی را پشت سر می گذارد

طبق آمار منتشره از منابع اقتصادی آمریکا، به نقل از مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران اقتصاد این کشور با سرعت هرچه تمامتر دوره رکود و کسادی را پشت سر میگذارد و طبق همین آمار تولیدات صنعتی در ماه سپتامبر ۱/۹ درصد افزایش داشته که پنجمین افزایش متوالی ماهانه برای این شاخص مهم و بیشترین افزایش آن در یازده سال اخیر بشمار می‌آید.

همزمان با افزایش تولیدات صنعتی، فشارهائی نیز در زمینه موجودی انبارها نمایان شده است، زیرا طی ششماه گذشته شرکتها بر موجودی انبار خود اضافه نکردند و همین امر سبب شده که بسیاری از کارخانه ها راکد بمانند و بیکاری افزایش یابد، ولی آخرین آمار نشان میدهد که در ماه سپتامبر ۱/۳ میلیارد دلار بر موجودی انبار شرکتها افزوده شده که تقریباً افزایش مربوط به تولید اتومبیلهای جدید میباشد در همین مدت شاخص خرده فروشی بالا رفت و این افزایش نیز بیشتر در زمینه فروش اتومبیل بوده است.

علاوه بر اینها تسهیلاتی نیز در مورد اعتبارات بانکی فراهم آمده، بدین طریق که بانک مرکزی آمریکا ۳۵۰ میلیون دلار دیگر بر قدرت وام دهی بانکهای اینکشور افزود و با تقلیل ذخائر قانونی مربوط به سپرده های مدت‌دار گام دیگری در جهت افزایش نقدینگی سیستم بانکی برداشت.

بخش ساختمان در آمریکا هنوز دچار رکود است، ولی کارشناسان عقیده دارند که این بخش نیز تا پایان سال جاری و اوایل سال آینده بتدریج از حالت رکود درآمده و فعالیت خود را توسعه دهد.

در میان انتشار آمار و گزارشهای امیدوار کننده چشم‌انداز وضع اقتصادی رو به‌پیشرفته آنچنان مساعد بنظر میرسد که کارشناسان دولتی در برآورد مربوط به درآمد مالیاتی دولت تجدید نظر کرده و در برآورد جدید ۱۰ میلیون دلار بر عواید دولت از محل مالیاتها افزوده‌اند و این بدان معنی است که کسری بودجه در سال مالی ۱۹۷۶ از ۷۰ میلیارد دلار به ۶۰ میلیارد دلار تقلیل خواهد یافت.

نیروی اندیشه بر نیروی ماشینهای صنعتی حکومت می کند

دیسبورگ — آماری که اخیراً از چگونگی میزان تولید کارخانه های صنعتی آلمان غربی تهیه شده نشان میدهد مکانیزه‌شدن کارخانه ها و اتوماتیک شدن دستگاه های عظیم صنعتی کار دست را کمتر کرده و کار مغز را افزایش داده است.

بموجب این آمار در مدت ۳۰ سال گذشته مزد کارگران کارخانه های آلمان غربی سی درصد افزایش یافته است، در حالیکه میزان تولید در همین مدت بطوری باورنکردنی تا چهارصد درصد افزایش یافته است.

اگر در گذشته این ماشین های صنعتی بودند که میزان سرعت و فعالیت انسان را تعیین میکرد امروزه این انسان‌ها هستند که بر ماشینها حکومت میکنند و سرعت و فعالیت را مشخص میسازند. امروزه دستگاههای مغز الکترونیکی، در هماهنگ کردن کار ماشین های عظیم صنعتی نقش ویژه‌یی دارد و متخصصان در فضای کار تنها نقش ناظر و مراقب را دارند.

در کارخانه های بزرگ فولاد، دستگاه های پیچیده علمی بطور اتوماتیک ورق های بسیار نازکی از فولاد تولید میکنند که در تمام جریان کار، نیروهای انجام دهنده کار، اصولا بچشم نمی‌آید، در حالیکه انسان بعد از تولید محصول فقط نوع مرغوبیت کالا را تعیین و آزمایش میکند.

بهرحال «انسانی کردن جهان کار» یک ایده تازه در جهان صنعتی امروز محسوب میشود، برای اجرای این ایده هر روز ماشین های غول پیکر عظیم صنعتی به‌دست خود انسانها سالن کارخانه ها را اشغال میکنند.

اولین ساعت اتمی ایران

اولین ساعت اتمی ایران، بنام ساعت «سزیوم» در موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران نصب شد. این ساعت که از سویس خریداری شده و از هفته گذشته در موسسه استاندارد نصب شده با مبداء زمانی «گرینویچ» میزان شده و در راس هرساعت زمان دقیق را اعلام میکند. ساعت اتمی بقدری حساس و دقیق است که حتی در طول ۱۰ سال نیز یکصدم ثانیه، عقب یا جلو نمیرود. ساعت اتمی ایران در مرکز اندازه شناسی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران واقع در کرج نصب شده و برای تعین وقت دقیق و صحیح در آزمایشهای حساس مورد استفاده قرار میگیرد.

ساعت‌های رسمی، بویژه ساعت‌های رادیو و تلویزیون که معمولا در راس هر ساعت، ساعت دقیق را اعلام می کنند، از روی ساعت اتمی موسسه استاندارد تنظیم میشوند.

کمیته‌های حفاظت و حوادث

کلاس آموزش حفاظتی در اهواز

کارگران شرکت کننده در کلاس آموزش مسائل حفاظتی و ایمنی اهواز

کارگاهها و واحدهای صنعتی که بیش از ۲۵ نفر کارگر داشته باشند باید یک نفر را بعنوان مسئول حفاظت کارگاه تعیین کنند.

براساس این برنامه مسئولین حفاظت کارگاهها بایست هرماه یکبار کمیته‌ای تشکیل دهند و نقایص حفاظتی کارگاه خود را در آن مطرح و برای رفع آن چاره اندیشی کنند.

بهمین منظور و برای آگاهی بیشتر مسئولین کمیته های حفاظت استان خوزستان یک دوره آموزش حفاظت در اهواز تشکیل شد.

در مراسم گشایش این دوره که مدیر کل کار استان خوزستان و جمعی از صاحبان صنایع و بیش از یکصد نفر از مسئولین کمیته های حفاظت استان شرکت داشتند، چند فیلم حفاظتی نشان داده شد. در این دوره همچنین با نمایش اسلاید و متنا هداب عیبی مطالب حفاظتی برای شرکت کنندگان تشریح گردید و کارشناسان مربوطه مسائل حفاظتی را که کارگران بایستی در کارگاههای خود همیشه مد نظر داشته باشند یادآوری کردند.

تشکیل کمیتهٔ حفاظت در شرکت صنایع هواپیمائی ایـــران

بدنبال تشکیل کمیته های حفاظت در کارگاهها و کارخانجات تولیدی و صنعتی کشور، کمیته حفاظت در شرکت صنایع هواپیمائی ایران تشکیل شد.

در این کمیته برای بهبود شرایط ایمنی کار در تأسیسات این شرکت توصیه های لازم صورت گرفت و تصمیم گرفته شد کمبود ماشین های آتش نشانی و سیستم های آژیر خطر در موارد اضطراری تأمین شود.

شرکت صنایع هواپیمائی ایران تا کنون با مساعی مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظتی و بهداشت کار و از طریق کمیته های حفاظت برنامه های مختلف حفاظتی و ایمنی را برای کارگران این شرکت اجرا کرده است.

۷۲۰ نفر در مرکز ثابت کارآموزی گچساران آموزش دیدند

مرکز ثابت کارآموزی گچساران که مورد ... نماینده مردم کهکیلویه در مجلس شورای ملی و جمعی از طبقات مختلف مردم قرار گرفت، یکی از مراکز ثابت نمونه صندوق کارآموزی وابسته به وزارت کار و امور اجتماعی است.

در این مرکز تا کنون ۷۲۰ نفر طی چهار دوره آموزشی با رشته های مختلف حرفه‌ای و فنی آشنا شدند که از این عده ۲۲۳ نفر در رشته جوشکاری برق و گاز ..، ۲۰۷ نفر در رشته اتومکانیک، ۹۰ نفر در رشته بنایی، ۱۴ نفر در رشته نقاشی ساختمان، ۱۳۰ نفر در رشته برق ساختمان، ۳۵ نفر در رشته لوله کشی ساختمان، ۱۵ نفر در رشته تعمیرات وسایل و لوازم خانگی و ۱۶ نفر در رشته برق اتومبیل کارآموزی و موفق به دریافت گواهینامه مهارت شده‌اند.

همچنین ۱۲۵ نفر کارآموز نیز هم اکنون در دوره جدید در رشته های جوشکاری، سیم کشی ساختمان— لوله کشی ساختمان— مکانیکی و بنائی زیر نظر مهندسین و مربیان صندوق به فراگیری حرفه های مذکور مشغول هستند.

انفجار در یک معدن زغال سنگ در شرق هند روی داد

۹۰۰ کارگر هندی در انفجار معدن کشته شدند

آب معدن را فرا گرفته و ریزش سقف معدن ادامه دارد

دهلی نو. خبرگزاری فرانسه . خبرگزاری فرانسه از ایالت «بیهار» هندوستان گزارش داد که براثر انفجار در یک معدن ذغال سنگ دست کم ۹۰۰ نفر کشته شدند.

طبق گزارشهای رسیده این معدن از سوی دولت اداره میشود و در نزدیکی «دانباد» در ۲۵۰ کیلومتری شمال غرب کلکته قرار دارد. این گزارش ها حاکی است که ممکن است تلفات بیشتر از هزار نفر باشد. بدنبال این حادثه حکومت مرکزی هند و حکومت ایالتی بیهار عملیات امداد وسیعی را آغاز کرده‌اند، اداره اطلاعات دولت هند به شماره معدنچیان که در این تله افتاده‌اند اشاره‌ای نکرده‌است منابع آگاه گفتند دولت هند مایل نیست شماره افراد به تله افتاده در این معدن را انتشار دهد زیرا این امر یک شرکت دولتی را که مسئول اداره معدن است در وضع مشکلی قرار خواهد داد.

یک سخنگوی اتحادیه کارگران معدن هند در پاتنا گفت گزارشهای رسیده به او نشان میدهد که پس از ساعتی جستجو جسد ۴ کارگر پس از انفجار معدن از زیر خروارها خاک و سنگ خارج شده است وی گفت — بخاطر انباشته شدن آب در داخل معدن به عملیات نجات شدیداً لطمه وارد شده است.

یک مقام رسمی در پاتنا گفت برای خارج کردن این آب با پمپ ممکن است چند روز وقت لازم باشد.

منابع مطلع درمسائل معدن اظهار نظر کردند اگر بعضی از کارگران براثر انفجار اولیه جان سالم بدر برده باشند مسلما در اثر انباشته شدن آب و گاز اکسید دو کربن درمعدن خواهند مرد.

چهار کارگر شرکت مخابرات آتش گرفتند

چهار کارگر شرکت مخابرات که در خیابان امیریه مشغول تعمیر کابل تلفـــن بودند، دراثر ترکیدن منبع گاز پریموس آتش گرفتند و مجروح شدند.

خبرنگار ما گزارش میدهد این حادثه هنگامی اتفاق افتاد که سه نفر از کارگـــران باسامی ابوالفضل افشانی و محرم شکارچی و بهروز مقدم درون کانال مشغول تعویض سیم تلفن بودند و اسماعیل یکی دیگر از کارگران در دهانه کانال آنها را از بیرون کمک میکرد و در این موقع یکی از کارگران برای جوش دادن سیمهای تلفن چراغ کوره‌ای پریموس را روشن کرد و مشغول تلمبه زدن شد که ناگهان منبع چراغ با صدای مهیبی ترکید و نفت آن به سر و صورت کارگران پاشیده شد. در اثر این حادثه هر چهار کارگر دچار سوختگی شدند و بلافاصله به بیمارستان سوانح و سوختگی انتقال یافتند و تـــحت درمان قرار گرفتند.

کارگرجوانی براثر برق گرفتگی جان سپرد

هفته گذشته کارگر جوانی بنام تقی منصوری که در یک کارگاه قالی بافی در شهر ری کارمیکرد، دچار برق گرفتگی شد و جان سپرد.

این حادثه که براثر بی دقتی و بی توجهی بوقوع پیوست، بدین ترتیب صورت گرفت که تقی برای خشک کردن پشم قالی درمجاورت بخاری که در کنار دیوار قرار داشت ایستاده بود که ناگهان صورتش با جعبه تقسیم برق برخورد کرد و بلافاصله دچـــار برق گرفتگی شد و نقش زمین گردید، تقی را همکارانش به بیمارستان رساندند، ولی متأسفانه معالجات مؤثر واقع نشد و وی در گذشت.

عدم دقت و رعایت نکردن نکات حفاظتی همیشه موجب بروز حوادثی برای کارگران میشود. حادثه‌ای را که در بالا خواندید و متأسفانه منجر به فوت یک کارگر شد، تنها در اثر بی دقتی و عدم رعایت نکات حفاظتی پیش آمد.

بازدید بازرسان کار و امور اجتماعی از بیست تعمیرگاه

بمنظور نظارت بر اجرای مقررات قانون کار و آئین نامه های حفاظت و بهداشت کار، بازرسان اداره کل بازرسی کار طبق برنامه های تنظیمی از بیست تعمیرگاه بازدید کردند.

در این بازدید ها نقائص حفاظتی و بهداشتی بمنظور ایمن سازی و حفاظت محیط کارگاه بمسئولان مربوطه تذکر داده شد.

بازرسان اداره کل بازرسی کار بمنظور نظارت بر اجرای مقررات قانـــــون کار و آئین نامه های حفاظتی و بهداشتی از کلیـــه تعمیرگاهها بازرسی میکنند و چنانچه نقائصی وجود داشته باشد، بمسئولان مربوطه جهت رفع نقائص ایمنی وحفاظتی تذکر خواهند داد.

براساس همین برنامه کارخانه «شکو— مارس» مورد بازدید بازرسان مذکور قرار گرفت و بعلت ریزش سقف و دیواره قسمت دیگهای تولیدی و تعمیرگاه این قسمت کارخانـــه تعطیل شد و به مسئول کارخانه ابلاغ شد تا هر چه زودتر نسبت به رفع نقص آن اقدام کنند.

بازار کار

تکنیسین برق

۱— تخصص مورد نیاز: تکنسین برق
۲— تعداد مورد نیاز: ۱ نفر
۳— جنس: مرد
۴— سن: ۲۰ تا ۳۰ سال
۵— تجربه: ۱ سال
۶— تحصیلات: دیپلم
۷— شرایط دیگر: معاف دائم یا برگ خاتمه خدمت
۸— حداقل حقوق: با توافق
۹— مزایای شغل: ندارد
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۸

راننده پایه یکم

۱— تخصص مورد نیاز: رانندگی با وسائط سنگین
۲— تعداد مورد نیاز: ۴ نفر
۳— جنس: مرد
۴— سن: حداکثر ۵۴ سال
۵— تجربه: لازم است
۶— تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷— شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸— حداقل حقوق: ۲۰۰۰۰ ریال
۹— مزایای شغل: بیمه
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۷

نقاش پیستوله

۱— تخصص مورد نیاز: نقاش پیستوله
۲— تعداد: ۱ نفر
۳— جنس: مرد
۴— سن: ۲۰ تا ۳۵ سال
۵— تجربه: ۱ سال
۶— تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷— شرایط دیگر: معاف یا داشتن برگ خاتمه خدمت
۸— حداقل حقوق: با توافق
۹— مزایای شغل: بیمه
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۸

پرستار

۱— تخصص مورد نیاز: ندارد
۲— تعداد مورد نیاز: ۱۰ نفر
۳— جنس: زن
۴— سن: ۱۸ تا ۲۷ سال
۵— تجربه: مطرح نیست
۶— تحصیلات: ۶ ابتدائی
۷— شرایط دیگر: ندارد
۸— حداقل حقوق: با توافق
۹— مزایای شغل: بیمه—سرویس
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۸

کارگر ساده

۱— تخصص مورد نیاز: ندارد
۲— تعداد مورد نیاز: ۲۰۰۰ نفر
۳— جنسیت: مرد و زن
۴— سن: حداکثر سن ۳۵ سال
۵— تجربه: مطرح نیست
۶— تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷— شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت (درمورد آقایان)
۸— حداقل حقوق: روزانه ۱۸۱ ریال
۹— مزایای شغل: بیمه—سود ویژه—سرویس
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت: تا پایان سال جاری

راننده پایه دوم شخصی

۱— تخصص مورد نیاز: رانندگی با اتومبیل سواری
۲— تعداد: ۶ نفر
۳— جنس: مرد
۴— سن: حداکثر ۳۵ سال
۵— تجربه: یکسال
۶— تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷— شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸— حداقل حقوق: روزانه ۲۳۵ ریال
۹— مزایای شغل: وسیله رفت‌وآمد و ناهار
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۷

سوهان کار

۱— تخصص مورد نیاز: سوهانکاری
۲— تعداد مورد نیاز: ۱ نفر
۳— جنسیت: مرد
۴— سن: حداکثر ۳۵ سال
۵— تجربه: حداقل سه سال
۶— تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷— شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸— حداقل حقوق: ۱۲۰۰۰ ریال
۹— مزایای شغل: بیمه—سود ویژه—سرویس
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۱۷

خدمتکار منزل

۱— تخصص مورد نیاز: کارهای منزل
۲— تعداد مورد نیاز:
۳— جنسیت: مرد
۴— سن: حداکثر ۵۰ سال
۵— تجربه: مطرح نیست
۶— تحصیلات: مطرح نیست
۷— شرایط دیگر: ندارد
۸— حداقل حقوق: ۱۰۰۰۰ ریال
۹— محل خدمت: تهران
۱۰— آخرین مهلت: تا پایان سال جاری

ماشین نویس

۱— تخصص مورد نیاز: ماشین نویس فارسی
۲— تعداد مورد نیاز: ۱ نفر
۳— جنس: زن
۴— سن: ۲۰ تا ۳۰ سال
۵— تجربه: ۱ سال
۶— تحصیلات: شش ابتدائی
۷— شرایط دیگر: معاف
۸— حداقل حقوق: با توافق
۹— مزایای شغل: بیمه
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۸

راننده جرثقیل

۱— تخصص مورد نیاز: رانندگی با جرثقیل
۲— تعداد مورد نیاز: ۵ نفر
۳— جنس: مرد
۴— سن: مطرح نیست
۵— تجربه: حداقل دوسال
۶— تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷— شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸— حداقل حقوق: با توافق
۹— مزایای شغل: بیمه
۱۰— محل خدمت: مناطق جنوب
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۷

لوله کش

۱— تخصص مورد نیاز: لوله کشی
۲— تعداد مورد نیاز: ۵ نفر
۳— جنسیت: مرد
۴— سن: حداکثر ۳۵ سال
۵— تجربه: حداقل ۲ سال
۶— تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷— شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸— حداقل حقوق: ۱۲۰۰۰ ریال
۹— مزایای شغل: بیمه—سود ویژه—سرویس
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۱۷

پرداخت کار

۱— تخصص مورد نیاز: پرداخت کار
۲— تعداد: ۲ نفر
۳— جنس: مرد
۴— سن: ۵۰ سال
۵— تجربه: دارا باشد
۶— تحصیلات: مطرح نیست
۷— شرایط دیگر: معاف دائم
۸— محل خدمت: تهران—جاده کرج
۹— حداقل حقوق: با توافق
۱۰— مزایای شغل: سرویس
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۱۸

کارمند

۱— تخصص مورد نیاز: ندارد
۲— تعداد مورد نیاز: ۵ نفر
۳— جنس: مرد
۴— سن: ۲۰ تا ۳۰ سال
۵— تجربه: مطرح نیست
۶— تحصیلات: دیپلم
۷— شرایط دیگر: معاف دائم یا برگ خاتمه خدمت
۸— حداقل حقوق: با توافق
۹— مزایای شغل: —
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۸

تراشکار

۱— تخصص مورد نیاز: تراشکاری
۲— تعداد مورد نیاز: ۱۳ نفر
۳— جنس: مرد
۴— سن: حداقل ۱۸ سال
۵— تجربه: لازم است
۶— تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷— شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸— حداقل حقوق: با توافق
۹— مزایای شغل: بیمه
۱۰— محل خدمت: تهران
۱۱— آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۷

برتکار

۱ــ تخصص مورد نیاز: برتکاری ساختمانی وماشین آلات
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۱۰ نفر
۳ــ جنس: مرد
۴ــ سن: حداقل ۲۲ سال
۵ــ تجربه: دارا باشد
۶ــ تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸ــ حداقل حقوق: با توافق
۹ــ مزایای شغل: بیمه
۱۰ــ محل خدمت: تهران
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۷

ماشین نویس

۱ــ تخصص مورد نیاز: ماشین نویس فارسی ولاتین
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۲ نفر
۳ــ جنس: زن
۴ــ سن: حداکثر ۳۵ سال
۵ــ تجربه: یکسال
۶ــ تحصیلات: سیکل و دیپلم
۷ــ شرایط دیگر: در مورد دیپلمه ها معافیت یا خاتمه خدمت
۸ــ حداقل حقوق: برای دیپلمه ۱۸۰۰۰ ریال وسیکل با توافق
۹ــ مزایای شغل: ناهار
۱۰ــ محل خدمت: تهران
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۷

دستدوز و چرخکار

۱ــ تخصص مورد نیاز: دست دوزی
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۸ نفر
۳ــ جنس: زن
۴ــ سن: مطرح نیست
۵ــ تجربه: لازم است
۶ــ تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر: لازم نیست
۸ــ حداقل حقوق: روزانه ۲۰ تومان
۹ــ مزایای شغل: بیمه
۱۰ــ محل خدمت: تهران
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۵

جوشکار

۱ــ تخصص مورد نیاز: جوشکاری برق و کاربید
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۲۳ نفر
۳ــ جنس: مرد
۴ــ سن: حداقل ۲۰ سال
۵ــ تجربه: داشته باشد
۶ــ تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸ــ حداقل حقوق: با توافق
۹ــ مزایای شغل: بیمه
۱۰ــ محل خدمت: تهران
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۷

نظافتچی

۱ــ تخصص مورد نیاز: مطرح نیست
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۲ نفر
۳ــ جنس: مرد و زن
۴ــ سن: مطرح نیست
۵ــ تجربه: لازم است
۶ــ تحصیلات: مطرح نیست
۷ــ شرایط دیگر: زن و شوهر باشند
۸ــ حداقل حقوق: با توافق
۹ــ مزایای شغل: ندارد
۱۰ــ محل خدمت: تهران
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۵

آشپز ایرانی و فرنگی

۱ــ تخصص مورد نیاز: آشپزی فرنگی و ایرانی
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۲ نفر
۳ــ جنس: مرد
۴ــ سن: حداکثر ۴۰ سال
۵ــ تجربه لازم است
۶ــ تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸ــ حداقل حقوق: با توافق
۹ــ مزایای شغل: بیمه
۱۰ــ محل خدمت: تهران
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۵

کمک آشپز

۱ــ تخصص مورد نیاز: کمک آشپزی
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۲ نفر
۳ــ جنس: مرد
۴ــ سن: حداکثر ۴۰ سال
۵ــ تجربه: لازم است.
۶ــ تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸ــ حداقل حقوق: با توافق
۹ــ مزایای شغل: بیمه
۱۰ــ محل خدمت: تهران
۱۱ــ آخرین مهلت مراجعه: ۵۴/۱۰/۲۵

مکانیک

۱ــ تخصص مورد نیاز: مکانیک ماشین آلات صنعتی
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۱۵ نفر
۳ــ جنسیت: مرد
۴ــ سن: حداکثر ۳۵ سال
۵ــ تجربه: حداقل سه سال
۶ــ تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر: برگ معافیت یا خاتمه خدمت
۸ــ حداقل حقوق: ۱۴۰۰۰ تا ۴۰۰۰۰ ریال
۹ــ مزایای شغل: بیمه ــ سود ویژه ــ سرویس
۱۰ــ محل خدمت: تهران
۱۱ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۱۷

فرزکار

۱ــ تخصص مورد نیاز: فرزکاری
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۱۰ نفر
۳ــ جنسیت: مرد
۴ــ سن: حداکثر ۳۵ سال
۵ــ تجربه: حداقل سه سال
۶ــ تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر: برگ معافیت یا خاتمه خدمت
۸ــ حداقل حقوق: ۱۲۰۰۰ ریال
۹ــ محل خدمت: تهران
۱۰ــ مزایای شغل: بیمه ــ سود ویژه ــ سرویس
۱۱ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۱۷

آهنگر

۱ــ تخصص مورد نیاز: آهنگری و درب و پنجره سازی
۲ــ تعداد مورد نیاز: ۳۰ نفر
۳ــ جنسیت: مرد
۴ــ سن: حداکثر ۳۵ سال
۵ــ تجربه: حداقل سه سال
۶ــ تحصیلات: خواندن و نوشتن
۷ــ شرایط دیگر: معافیت یا خاتمه خدمت
۸ــ حداقل حقوق: ۱۲۰۰۰ ریال
۹ــ مزایای شغل: بیمه ــ سود ویژه ــ سرویس
۱۰ــ محل خدمت: تهران
۱۱ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۱۷

بازار کار شهرستانها

رشت

۱ــ فلزکار: خواندن و نوشتن ۱۰ نفر
۲ــ بافنده: باسواد ۵ نفر
۳ــ راننده پایه دوشخصی: سوم متوسطه ۱۰ نفر
۴ــ ریسنده: باسواد ۷ نفر
۵ــ کارگرساده: باسواد ۱۵ نفر
۶ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۲۶

کرمان

۱ــ قالی باف: باسواد ۲۰ نفر
۲ــ صافکار ماشین: باسواد ۵ نفر
۳ــ برتکار ماشین: ششم ابتدائی ۱۰ نفر
۵ــ کارگر صحاف: سوم متوسطه ۵ نفر
ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۲۷

بندر پهلوی

۱ــ کنسروساز: باسواد ۵۰ نفر
۲ــ لحیم کار: باسواد ۱۵ نفر
۳ــ نجار: باسواد ۲۰ نفر
۴ــ برتکار: سوم متوسطه ۱۰ نفر
۵ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۲۳

تبریز

۱ــ ماشین نویس ۱۰ نفر
۲ــ کارمند ۱۰ نفر
۳ــ جوشکار درو پنجره ۱ نفر
۴ــ انباردار ۴ نفر
۵ــ تراشکار ۱ نفر
۶ــ نجار ۴ نفر
۷ــ مکانیک برق ۲ نفر
۸ــ راننده پایه ۲ شخصی ۱۰ نفر
۹ــ آخرین مهلت ۵۴/۱۰/۲۲

رضائیه

۱ــ تراشکار و جوشکار ۵ نفر
۲ــ مکانیک تعمیرکار ششم ابتدائی تافوق دیپلم
۳ــ برتکار ۲ نفر
۴ــ کارگر چاپ عمومی ۴ نفر
۵ــ متصدی تهویه مطبوع شوفاژ ۱ نفر
۶ــ برنامه ریز مواد ۴ نفر
۷ــ متصدی اپراتور دستگاه بافندگی ۸ نفر
۸ــ سوهان کار ۲ نفر
۹ــ کارگرساده زن و مرد ۷ نفر

یاسوج

۱ــ مکانیک: ششم ابتدائی ۵ نفر
۲ــ کمک حسابدار: سوم متوسطه ۳ نفر
۳ــ ماشین نویس: سوم متوسطه ۵ نفر
۴ــ راننده: ششم ابتدائی ۱۰ نفر
۵ــ نامه رسان: ششم ابتدائی ۵ نفر
۶ــ برتکار: ششم ابتدائی ۱۰ نفر
۷ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۲۳

شیراز

۱ــ رنگرز: خواندن و نوشتن ۷ نفر
۲ــ تهیه مواد اولیه سرامیک: خواندن و نوشتن ۱۰ نفر
۳ــ تهیه لعاب و پخت: خواندن و نوشتن ۵ نفر
۴ــ برق و الکترونیک: دیپلمه ۱۰ نفر
۵ــ مکانیک: سوم متوسطه ۱۰ نفر
۶ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۲۳

قزوین

۱ــ کارگرساده: خواندن و نوشتن ۵۰ نفر
۲ــ جوشکار: خواندن و نوشتن ۲۵ نفر
۳ــ برتکار: خواندن و نوشتن ۳۰ نفر
۴ــ نساجی: سوم متوسطه ۱۰ نفر
۵ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۲۷

لنگرود

۱ــ کارمند سیکل اول ۸ نفر
۲ــ خدمتکار ۲ نفر
۳ــ نامه رسان ۳ نفر
۴ــ کارگرساده ۲ نفر
۵ــ آخرین مهلت: ۵۴/۱۰/۲۲

ساری

۱ــ کارمند دیپلمه ۱۰ نفر
۲ــ راننده پایه یکم ۲ نفر
۳ــ راننده پایه ۲ شخصی ۱ نفر
۴ــ خدمتکار زن ۱ نفر
۵ــ برتکار درجه ۱ ۱ نفر
۶ــ ریسنده مرد ۵ نفر
۷ــ مونتاژ کار ۵ نفر
۸ــ آخرین مهلت ۵۴/۱۰/۲۲

همدان

۱ــ لعاب کار ۱ نفر
۲ــ سفال کار ۲۰ نفر
۳ــ رنگرز ۲ نفر
۴ــ مکانیک ۵ نفر
۵ــ برتکار ۳ نفر

زاهدان

صافکار: خواندن و نوشتن ۳ نفر
نقاش: باسواد ۵ نفر
نظافتچی: باسواد ۱ نفر
سکرتر: دیپلمه ۱ نفر

اردبیل

۱ــ کارگر چاپخانه: باسواد ۳ نفر
۲ــ آشپز: باسواد ۲ نفر
۳ــ نجار: ــ ۵ نفر
۴ــ رنگرز: باسواد معاف
۵ــ صحاف: سوم متوسطه ۵ نفر
۶ــ کارمند: دیپلمه ۲ نفر

علاقمندان وواجدین شرایط میتوانند همه روزه تامهلت های ذکر شده در تهران به ادارات کاریابی و در شهرستانها به مراکز کاریابی ویا ادارات نیروی انسانی مراجعه نمایند

خبرهای کارگری

برنامه کارگر از رادیو

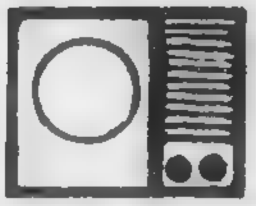

سه شنبه ۱۶ دیماه

*ساعت ۱۲/۳۰ — رویداد های خبری
* پیام ویژه
* گفتگوی بهداشتی
* دانستنی ها وشنیدنیها (برنامه ای علمی برای کارگران)
* شاهنامه خوانی — قرائت بخشی از شاهنامه فردوسی توسط غلامعلی حقیقت
* ساعت ۱۲/۵۵ رویداد های خبری

چهارشنبه ۱۷ دیماه

* ۱۲/۳۰ رویداد های خبری
* گفتار مخصوص بمناسبت سالروز اعطای حقوق اجتماعی زنان
* گزارشی رادیوئی — پخش رپرتاژ از چگونگی کار و نحوه فعالیت کارگران یکی از کارخانجات تهران

* بحث فنی و حرفه ای — این برنامه توسط مهندس محمد باقر میوه چی تهیه و اجرا میشود.
* گزارش خبری پخش خبرهای کارگران ایران و جهان که توسط گروه تحقیق رادیو و تلویزیون ملی ایران تهیه شده است.

پنجشنبه ۱۸ دیماه

* ۱۲/۳۰ رویداد های خبری
* پیام سودمند کارگری
* نمایشنامه — (معرفی بزرگان ومشاهیر تاریخ ایران)
* رویداد های خبری

شنبه ۲۰ دیماه

* ساعت ۱۲/۳۰ گزارش خبری
* پیام به کارگران
* گزارش رادیوئی — از گوشه و کنار کشور و آنچه به کارگران تعلق دارد
* دانستنی ها وشنیدنیها
* گزارش ورزشی مربوط به کارگران
* رویداد های خبری

یکشنبه ۲۱ دیماه

* ۱۲/۳۰ رویداد های خبری
* گفتار مذهبی بمناسبت فاجعه کربلا
* معرفی کارگران نمونه کشور
* سیر و سفر در کشور (برنامه آقای آگاه و آقای محبی)
این برنامه به معرفی وشناساندن شهرستانهای ایران اختصاص دارد.
* رویداد های تازه کارگری.

شنبه ۲۲ دیماه

* عاشورای حسینی (تعطیل)

برنامه کارگر از تلویزیون

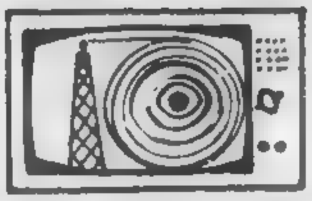

سه شنبه ۱۶ دیماه:

* ساعت ۱۶/۳۵ معرفی یک سندیکای کارگری

در این هفته ضمن گفتگو با آقایان آئینه چی (رئیس هیئت مدیره) سیامک طالع صفا (نماینده کارگران) و بهروز برهانی (عضو هیئت مدیره) سندیکای کارگران کارخانه جنرال موتور با فعالیتهای این سندیکا آشنا میشویم.

* اجرای ترانه توسط جمشید نجفی کارگر تأسیسات
* حرفه و فن — در این بخش از برنامه آقای امان مربی مرکز تعلیمات حرفه ای اطلاعاتی را درباره طرز صحیح و تنظیم و آب بندی سوپاپ های موتور در اختیار کارگران می گذارد.

یکشنبه ۲۱ دیماه

ساعت ۱۲/۰۵ — فیلم:

چگونگی اتصال مواد پلاستیکی و نحوه جوشکاری درست انواع مختلف پلاستیک موضوع این فیلم می باشد.

سه شنبه ۲۳ دیماه

* ساعت ۱۶/۳۵ فیلمی درباره طبقه بندی مشاغل.

این فیلم توسط مؤسسه کار و تأمین اجتماعی، وزارت کار و امور اجتماعی تهیه شده که ضمن آن درباره نحوه طبقه بندی مشاغل اطلاعات و آموزش های مورد لزوم را به کارگران عزیز میدهد.

یکشنبه ۲۸ دیماه:

ساعت ۱۲/۰۵ — فیلم کوتاه:

موضوع این فیلم به آزمایش های ویژه کلاههای حفاظتی اختصاص دارد در این فیلم ضمن طرح و ارائهٔ آزمایش لازم توسط بازرس کار توضیح داده میشود که اصولاً کلاه حفاظتی چیست و تفاوت آن با کلاههای غیر حفاظتی که اغلب خطر ایجاد می کند بررسی میشود.

* بررسی اصل چهاردهم انقلاب وشرکتهای تعاونی.

در این بخش از برنامه ضمن گفتگو با مدیر کل شرکتهای تعاونی وزارت کار و امور اجتماعی نقش شرکتهای تعاونی مصرف کارگران و مسئله مبارزه با گرانفروشی مطرح میشود.

* فیلم حفاظتی.

در این فیلم آقای خسرو پرویز طاهری مربی مرکز تعلیمات حرفه ای با ارائه اطلاعاتی در زمینه حفاظت در سیم کشی برق کارگران را با خطرات ناشی از عدم رعایت موارد ایمنی آشنا می سازد.

سه شنبه ۳۰/دیماه

* ساعت ۱۶/۳۵ — فیلم کوتاه:

این فیلم نمایشی بازسازی یک حادثه را نشان میدهد حادثه بعلت اهمال و بی احتیاطی و عدم توجه به مسائل فنی هنگام استفاده از مته های برقی بوجود آمده است.

* بحثی درباره اصل سیزدهم انقلاب و معرفی سندیکا:

در این بخش از برنامه طی گفتگوئی با عبدالله تنها رئیس هیئت مدیره، روح الله سویدی نایب رئیس و محمود نور شعبانی نماینده کارگران گروه صنعتی بهشهر با سندیکای کارگری یک واحد صنعتی آشنا می شویم.

* بحث فنی

در آخرین بخش برنامه امروز اطلاعاتی در زمینه سوپاپ ها و دنده ها در اختیار کارگران علاقمند گذارده خواهد شد.

برای شرکت در شورایعالی سازمان کارگران

۳۵ عضو این شورا در شهرستانها وارد تهران شدند

برای شرکت در اجلاس شورایعالی سازمان کارگران ایران، اعضای شورایعالی این سازمان وارد تهران شدند.

شورایعالی سازمان کارگران که ۷۰ نفر عضو دارد ۳۵ نفر آن از کسانی هستند که در شهرستانهای کشور مقیم می باشند، یک مقام آگاه در سازمان کارگران ایران ضمن اعلام این مطلب اظهار داشت در اجلاس شورایعالی سازمان کارگران ایران دستور کار سومین کنگره کارگران ایران تصویب خواهد شد.

وزارت صنایع و معادن موافقت کرده است

۸۶ کارخانه صنعتی تأسیس میشود

در دو ماهه اول سال جاری، وزارت صنایع و معادن موافقت اصولی خود را با ایجاد ۸۶ کارخانه صنعتی در مناطق مختلف کشور اعلام کرده است

سخنگوی وزارت صنایع و معادن گفت که این موافقتها در زمینه ایجاد صنایع مربوط به صنایع غذائی و آشامیدنی، نساجی و پوشاک، چوب و مبل، کاغذ و مقوا، لاستیک، چرم، پوست و ماشین آلات الکتریکی و غیرالکتریکی می باشد

مدت اعتبار این موافقتها حداکثر ۶ ماه است و چنانچه در طول این مدت اقدامات لازم برای تأسیس این کارخانجات به عمل نیاید، موافقتنامه از درجه اعتبار ساقط میشود.

خریدسهام کارخانه های بخش دولتی وخصوصی

کارگرانی که در«صنایع مادر» کارمی کنند سهام دارمیشوند

در اجرای فرمان شاهنشاه آریامهر برای برخورداری همه کارگران صنایع کشور از برنامه گسترش مالکیت واحدهای تولیدی و صنعتی بر اساس تصمیم‌هایی که در شورای گسترش مالکیت اتخاذ شده است کلیه کارگران صنایع مادر به ویژه کارگران صنایع نفت، ذوب آهن آریامهر و صنایع نظامی اجازه یافتند تا همانند سایر کارگران کشور بااستفاده از کمک سازمان مالی کمک به گسترش مالکیت واحدهای تولیدی به میزانی که در ضوابط پیش بینی شده، سهام خریداری کنند. یک مقام آگاه در شورای گسترش مالکیت ضمن اعلام این مطلب به خبرنگار رستاخیز کارگران گفت: در اجرای این هدف و برای برخورداری همه کارگران بخشهای مختلف کشوراز برنامه عرضه سهام واحدهای تولیدی هم اکنون پرسشنامه های لازم بین کارگران شرکت ملی نفت توزیع شده و قرار است با پایان کار جمع‌آوری پرسشنامه ها از کارگران صنعت نفت، به کارگران سایر صنایع مادراز جمله کارگران کارخانه‌ی ذوب آهن آریامهر در اصفهان ونیز کارگران صنایع نظامی و بطور کلی تمام واحدهایی که مشمول برنامه گسترش مالکیت نمی‌شوند توزیع‌شود تا از این طریق کارگران با مشخص ساختن میزان سهام موردنیاز خود بتوانند در صنایع مورد علاقه خود مشارکت نمایند.

سومین دورهٔ سندیکای کارگران خبازیهای کرمانشاه و حومه شروع شد

سندیکای کارگران خبازیهای کرمانشاه و حومه دوره سوم فعالیت سندیکائی خود را رسماً آغاز کردند.

آقایان خانبابا، سهرابی (رئیس)، عطاءاله لارتی (دبیر)، وشعبان‌الوندی (خزانه‌دار) جدیداین سندیکا انتخاب‌شدند.

در انتخابات اخیر این‌سندیکا اعضاء هیات مدیره، بازرسان و هیات‌داوری که در مجمع عمومی برگزیده شدند اکثرا همان افراد دوره قبل هستند.

این سندیکا در سال ۱۳۴۹ تاسیس شده و طی شماره ۷۲ وزارت کار و امور اجتماعی به‌ثبت رسیده است و مسئولان وکارکنان سندیکا همچنان در راه پیشبرد هدفهای سندیکائی تلاش خود را دنبال خواهند کرد.

دراتاق بازرگانی وصنایع معادن گفته‌شد:

کمبود نیروی انسانی ماهر ازخارج تامین خواهد شد

چگونگی کار اتباع بیگانه درکشور ما طی‌جلسه‌ای که در اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ترتیب یافت مورد بررسی قرارگرفت.

در این جلسه که معاون نیروی انسانی وزارت کار و امور اجتماعی و جمعی از مقامهای مملکتی و گروهی از صاحبان صنایع شرکت داشتند، نیازهای واحدهای صنعتی کشور به افراد متخصص با توجه به‌شرایط و امکان موجود مورد بررسی قرار گرفت.

آقای بنکدارپور دبیر کل اتاق‌بازرگانی و صنایع معادن ایران در مورد اشتغال اتباع بیگانه درایران و رابطه آن با نیازهای واحدهای صنعتی و اقتصادی کشور گفت: تا چند سال قبل تعداد اتباع خارجی که درواحدهای مختلف ایران کار میکردند از ۵ هزارنفر تجاوز نمیکرد، ولی پیش بینی میشود تا پایان سال جاری این تعداد به چند برابر افزایش یابد. بنابر این لازم است برای استخدام و بکارگماردن اینگونه افراد تسهیلاتی فراهم شود.

وی یادآور شد کمیته هائی در اتاق تشکیل شده تا در مورد اشتغال اتباع کشورهای‌دیگر درواحد های تولیدی کشوررابررسی کند.

در همین زمینه فریدون‌ناصری معاون وزارت کارو امور اجتماعی گفت:

— بدستور آقای نخست‌وزیر بمنظور هماهنگی امور مربوط به وضع اتباع بیگانه، شورائی دروزارت کار با مشارکت نمایندگان سازمانهای مسئول تشکیل شده است. بعلت توسعه روز افزون صنایع کشور بازار کاربا یک ناهماهنگی چه از لحاظ کمی و چه از نظر کیفی روبرو شده، که نظام آموزشی مملکت درفرصت کوتاه قادر به تامین آن نیست. بنابر این لازم است از متخصصین اتباع دیگر کشور ها استفاده کنیم و از طرفی باید این حقیقت را قبول کنیم که هیچ کشوری دردنیا نمیتواند از خدمات وارداتی بی‌نیاز باشد، همانطوریکه صدور کالا امری ضروری است.

معاون نیروی انسانی وزارت کاراضافه کرد: درشرایط فعلی دروازه‌های کشوربروی خدماتی که نیاز داریم باز است و با توجه به سیاست شورای هماهنگی امور اتباع بیگانه استفاده از متخصصان خارجی با یک سیاست کاملا مشخص دنبال میشود، ولی این نکته نیز مورد توجه است که درکنار این متخصصان افراد ایرانی نیز آموزش لازم را ببینند، پس‌لازم‌است متخصصینی را بخدمت بگیریم که از دانش آنها بتوان استفاده کرد و آنچه که درمسئله استفاده از افراد خارجی مطرح است، این است، که این افراد واقعاً از تخصصی بر خوردار، باشند که نظیرش در ایران نباشد، و درطول مدت اقامت این‌افراد بتوانیم مهارتشان را به کار آموزان ایرانی آموزش دهیم.

معاون نیروی انسانی وزارت کار افزود: وزارت کار وهمه دستگاههائی که در این مورد مسئولیت دارند، کمال همکاری و تسهیلات لازم را فراهم میکنند تا مجریان طرحها از این افراد بتوانند دربخش‌خصوصی و دولتی براحتی استفاده کنند. ولی افزایش این افراد خود درجهت دیگری قابل بررسی است زیرا به لحاظ ملاحظات اجتماعی و مقررات مملکتی باید در استفاده از متخصصان خارجی توجه لازم را بکنیم. امروزه خوشبختانه کشور ما از نظر توسعه اقتصادی درمرحله‌ای است که نظر بسیاری از کشورهای صنعتی جهان را بخود جلب کرده است واز این روواست که می‌بینیم تقاضای اشتغال‌در کشور ما از سوی متخصصان خارجی روزبروز افزایش می‌یابد که این فرصت را برای آموزش کارگران کشورمان نباید از دست بدهیم.

بامشارکت دولت وبخش خصوصی:

یک منطقه عظیم صنعتی در شرق اصفهان ایجاد می‌شود

یک منطقه عظیم صنعتی با مشارکت بانکهای صنعتی کشور، آب و برق منطقه‌ای اصفهان، سازمان صنایع کوچک و سازمان گسترش و نوسازی صنایع درشرق اصفهان ایجاد میشود.

طرح جامع شهر اصفهان با حضور وزیران صنایع و معادن، کشاورزی و منابع طبیعی، مسکن و شهرسازی و استاندار استان اصفهان در این شهرمورد بررسی قرار گرفت.

فرخ نجم‌آبادی وزیرصنایع ومعادن در یک گفت وشنود با رستاخیز کارگران درمورد کار کمیسیون هماهنگی توسعه اصفهان گفت که کمیسیون ضمن بررسی اجرای مرحله نخست طرح جامع اصفهان و توسعه این شهر از جهات صنعتی‌و کشاورزی، ازآنجا که اصفهان‌منطقه‌ای است کشاورزی‌وبیشترآب‌زاینده‌رود نیزبمصرف کشاورزی میرسد، تصمیم گرفت که تأسیسات صنعتی که قرار است در حومه این شهر ایجاد شود، دور از زمینهای کشاورزی و شبکه های آبیاری باشد.

نجم‌آبادی افزود:

برای آنکه صنایع در حومه شهر اصفهان پراکنده نشود، قرار است که در شرق اصفهان نزدیک مرداب گاوخونی یک منطقه عظیم صنعتی ایجادشود.

سهامداران اصلی این منطقه، بانکهای صنعتی کشور، آب و برق منطقه‌ای اصفهان، سازمان صنایع کوچک ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع، بخش خصوصی و احتمالا بانک توسعه کشاورزی خواهند بود.

ایجاد منطقه اصفهان، صدمات ناشی از صنعت را به بخش کشاورزی به حداقل خواهد رسانید.

مجتمع صنعتی رضا پهلوی با ۲۲۰ میلیارد ریال سرمایه ساخته می شود

* یک شهرک مدرن ۱۵۰ هزارنفری در این مجتمع احداث خواهد شد.
* در مرحله اول ۱۵ هزار و مرحلهٔ نهائی ۴۸ هزار کارگر و متخصص بکار مشغول میشوند.
* ۱۵ واحد سنگین ماشین سازی در این مرکز بوجود خواهد آمد.

طرح بزرگترین مجتمع صنعتی ایران «رضا پهلوی» با ۲۲۰ میلیارد ریال سرمایه گذاری و حداقل ۱۵ واحد سنگین ماشین سازی در ۲۹ هزار هکتار از زمین های شهرضا اجرا میشود، این طرح برای بررسی و تأمین بودجه آن به سازمان برنامه و بودجه تسلیم شده است.

در این طرح آمده است که در نخستین مرحله اجرائی فراگیر (مجتمع) صنعتی رضا پهلوی سه واحد ریخته گری، آهنگری و ماشین سازی به عنوان صنعت مادر برپا خواهند شد تا با کمک این واحدها مواد اولیه مورد نیاز صنایع دیگر این فراگیر تأمین شود. در فراگیر صنعتی رضا پهلوی که ۲۹ هزار هکتار از اراضی شهرضا — بروجرد را با توجه به تمام عوامل موجود در این منطقه به زیر طرح های بزرگ صنعتی میبرد، علاوه بر آنکه ۱۵ واحد بزرگ تولید کامیون و تریلر، پرسهای صنعتی، الکترود، لکوموتیوهای برقی، قالبهای صنعتی، غلطک های نورد فولاد، ماشین های کارخانه های سیمان و قند، ماشینهای جوشکاری جعبه دنده، ماشین های توربین و پروانه کشتی، رینگ و اسکلت های عظیم فولادی ساخته میشود و یک شهرک مدرن ۱۵۰ هزار نفری نیز با در نظر گرفتن تعداد کارکنان این فراگیر در کنار آن احداث خواهد شد.

برای برپائی ۱۵ واحد سنگین ماشین سازی در فراگیر صنعتی رضا پهلوی که طرح آن از سوی سازمان گسترش و نوسازی صنایع با توجه به انتخاب محل، طرح و برنامه ریزی های شهری و صنعتی فراگیر به سازمان برنامه داده شده است، در مرحله اول، ۱۵ هزار نفر و در مرحله نهائی ۴۸ هزار کارگر بکار مشغول خواهند شد. یک مقام آگاه در سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران به خبرنگار ما اظهار داشت این مجتمع بزرگ صنعتی با همکاری کارخانه کروپ آلمان و چند کمپانی فرانسوی ایجاد خواهد شد. و در اوایل تابستان آینده کار ساختمان آن آغاز می‌شود.

وزیر کشاورزی و منابع طبیعی در ۵ سال آینده

بخش کشاورزی به ۶۰ هزار مهندس و کارگر ماهر نیاز دارد

برای تبدیل نظام کشاورزی پیشرفته و فراهم ساختن زمینه اجرائی طرح های جامع کشاورزی در نقاط مختلف کشور بخش کشاورزی ایران طی ۵ سال آینده به ۶۰ هزار متخصص کار‌آمد نیاز دارد تا اجرای طرحهای وسیع کشاورزی را بعهده گیرند.

وزیر کشاورزی و منابع طبیعی ضمن اعلام این مطلب در جلسه انجمن مدیریت ایران گفت:

کمبود ۳۰ هزار متخصص کشاورزی در حال حاضر بزرگترین تنگنای موجود در پیشرفت فعالیت‌های کشاورزی است و این کمبود در بخش خصوصی کشاورزی نیز بهمین نسبت بچشم می‌خورد بهمین جهت برای هماهنگ ساختن فعالیتهای تولیدی بخش دولتی و خصوصی در کار کشاورزی طی ۵ سال آینده تأمین حدود ۶۰ هزار متخصص از جمله مهندس کشاورزی تکنیسین کشاورزی و کارگر ماهر، ضرورت دارد.

نمایندگان کارگران شوروی در تهران

بدعوت سازمان کارگران ایران هیأت نمایندگان کارگران شوروی وارد تهران شدند این هیأت که مدت ده روز در ایران اقامت خواهند داشت در این مدت از تأسیسات صنعتی و کشاورزی و تشکیلات کارگری ایران بازدید خواهند کرد.

هیأت مذکور نمایندگان کارگران کشاورز و کارگران پارچه بافی کشور اتحاد جماهیر شوروی هستند و رئیس این هیأت عضو شورایعالی و نماینده پارلمان این کشور می‌باشد.

این هیأت در طی اقامت خود با مقامات دولتی و مقامات حزب رستاخیز ملت ایران دیدار و گفتگو خواهند داشت.

کارخانه های سازنده موتور آسانسور تأسیس می‌شود

با افزایش مصرف آسانسور، که از گسترش کارهای ساختمانی و ایجاد ساختمانهای بلند، ناشی میشود، وزارت صنایع و معادن، پروانه تأسیس دو کارخانه جدید آسانسورسازی را درساوه و زنجان صادر کرد.

همزمان با صدور پروانه تاسیس دو کارخانه آسانسورسازی، گفته شد که با همکاری وزارتخانه‌های صنایع و معادن و مسکن و شهرسازی، اقدامات اولیه بمنظور، ساخت موتور آسانسور درایران آغاز شده است با بهره‌برداری از دو کارخانه جدید آسانسورسازی میزان ساخت آسانسور در ایران به سالی دو هزار دستگاه خواهد رسید. درحال حاضر کارخانه آسانسور سازی کشور که سهام آن به وزارت مسکن و شهرسازی و بانک توسعه صنعتی و معدنی تعلق دارد، سالانه ۸۰۰ دستگاه آسانسور به بازار عرضه می کند.

اعضاء هیئت‌مدیره سندیکای کارگری هتل های مشهد انتخاب شدند

در مراسم تجدید انتخابات هیات مدیره سندیکای کارگران هتلها، رستورانها و مسافرخانه های مشهد، محمد قلی فرخنده به سمت رئیس، علی اکبر شنائی‌زاهد به سمت دبیر و علی صبوری به سمت خزانه‌دار انتخاب شدند.

این کارگران در جلسه عمومی که اخیراً تشکیل دادند، اعضای هیأت مدیره، بازرسان و هیأت داوری خود را برگزیدند.

برای تربیت کارگر ماهر و نیمه ماهر

۸۰۰ پایگاه کارآموزی در نقاط مختلف کشور ساخته میشود

صندوق کارآموزی وابسته به وزارت کار و امور اجتماعی که برای تربیت نیروی انسانی ماهر با توجه به نیازهای روزافزون واحدهای تولیدی و صنعتی کشور تلاش مداومی را پیگیری می کند اعلام داشت، برای تربیت نیروی انسانی ماهر و نیمه ماهر مورد نیاز صنایع و ساختمان و کشاورزی ۸۰۰ پایگاه کارآموزی در نقاط مختلف کشور بتدریج ساخته میشود.

برای ساختمان و تجهیز این پایگاهها قبلاً رشته های فنی مورد نیاز صنایع مختلف هر استان یا شهرستان با بخش مورد بررسی قرار گرفته و سپس نسبت به ساختمان پایگاه کارآموزی و تجهیزات ماشین آلات کارگاه اقدام خواهد شد.

یک مقام آگاه در صندوق کارآموزی ضمن اعلام این مطلب به خبرنگار رستاخیز کارگران گفت هم اکنون کار ساختمان چندین پایگاه کارآموزی در نقاط مختلف کشور در دست اجرا می‌باشد.

گفته میشود ساختمان هر پایگاه بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار تومان و تجهیزات ماشین‌آلات آن بین یک تا دو میلیون تومان هزینه خواهد داشت.

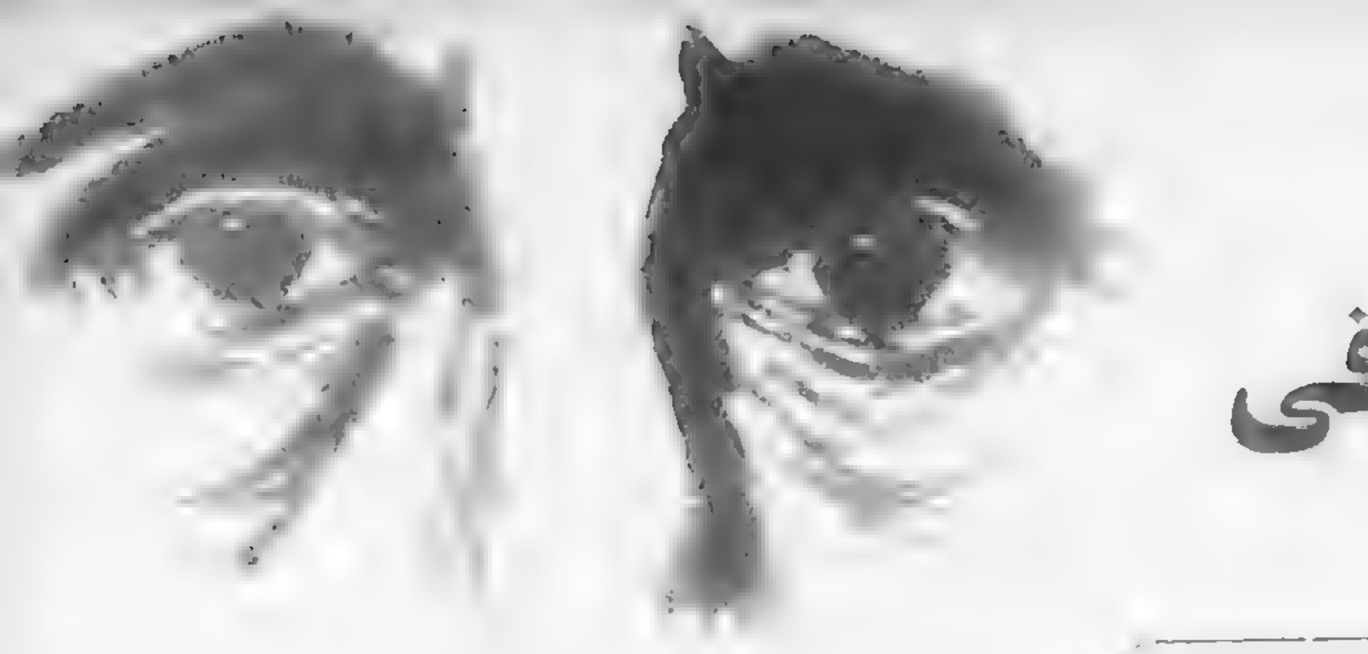

پرسشهای حقوقی

در کریدورهای دادگستری

مقابل دادگاه اطفال در کاخ دادگستری پاسبانی محکم دست جوان سیزده چهارده ساله‌ای را چسبیده بود و منتظر شروع دادرسی بودند. جوان بسیار شرمنده می‌نمود و سرش را زیر افکنده بود. در همین موقع پیرمردی هراسان از راه رسید و با نگاه‌پرس‌وجوکننده‌ای مقابل نوجوان قرار گرفت.

« این کارا ازمن و تو بعیده... چرا ازمحل کارت دزدی کردی، چرا؟ »

بعد ناله کرد: « سرت را بلند کن. سرت‌را بلند کن! » جوان به زحمت شرم سرش را نیمه بلند نمود و از زیر چشم به پیرمرد نگریست. پیر مرد دستهای زمخت و کار کرده‌اش را پیش آورد: « به این دستهای‌پینه بسته نگاه‌کن. آنها به این روز افتادن تا ما شرافتمند باشیم. ترا بخدا به این دستها نگاه کن...... »

جوان دیگر طاقت نیاورد: « پدر. پدر. دیگر نگو. غلط کردم بخدا تکرار نمیکنم... » و دستهای کارگر شرافتمند را که پدرش بود بوسید.

چک سفید امضای شریک

اینجانب پنجسال قبل با شخصی که خود را مسلمان و با تقوی معرفی می‌نمود کارگاهی برای تعمیر کولر و بخاری وآب گرمکن و کانال سازی دایر نمودیم. چون او را شخص مقدسی می‌دانستم از ابتدا کلیه دخل و خرج مغازه دست او بود حتی او اجاره نامه محل وجواز کسب را به نام خود نمود ومن اعتراض ننمودم. اکنون اختلاف حسابهائی پیدا کرده‌ایم و او می‌گوید تو در این مغازه هیچ سهم وشراکتی نداری. چون بعد از پنجسال خون دل خوردن و زحمت کشیدن مغازه ما رونقی یافته است تصور می کنم طمع گریبانگیر شریکم شده وقصد دارد مرا ازمغازه بیرون کند. ازطرفی من هیچ مدرك وسندی در دست ندارم که نشان بدهد درمغازه شریک هستم. شمارا بخدا هرچه زودتر مرا راهنمائی کنید تا حقم را از این مرد خدا نشناس بگیرم. ضمناً من یک برگ چک سفید او را با امضای خودش دارم که از آن اطلاع ندارد آیا می‌توانم چک را به میزان بدهی اووسهمی که ازمغازه دارم پرنموده واجرا بگذارم.

تهران—مسعود ناروق‌چی

دوست عزیز از وضعیت نا مساعدی که یافته‌اید بسیار متأسف شدم و بیشتر ازاینکه با اوضاعی که در نامه مفصل خود نوشته‌اید طریقی که شراکت شما را درمغازه اثبات نماید وجود ندارد. زیرا شما کوچکترین دلیل و مدرکی برای اثبات این موضوع ندارید. با این که توضیح نداده‌اید که نگهداری حسابهای شما « درآمد و مخارج » به چه نحو بوده است احتمال می‌دهم دفتر خاصی برای آن حداقل داشته باشید که راهی برای شما بگشاید. در این مورد دقت و بررسی نموده مرا هم درجریان بگذارید. اما دراینگونه موارد بهتر است از شهود و گواهانیکه ناظر همکاری شما و شریکتان طی پنجسال گذشته بوده‌اند و چند نفر از ریش سفیدان محل و معمرین همکار کمک و مساعدت گرفته و بدواً کوشش کنید از طریق مذاکره و سپس مراجعه به اتحادیه صنفی خود موضوع را فیصله دهید.

اما در خصوص چک سفید امضاء مسلم است که چک در هر صورت وجه نقد است لکن ازشما کارگرعزیزتوقع این نیست که ازمشاورحقوقی خود انتظار ارائه طرق سوء استفاده از قانون را داشته باشید. بعلاوه چون شریک شما شخصاً چک را بابت هر حسابی به شما نداده است در صورتیکه روی چک مزبور اقدامی نموده و ایشان بتواند این موضوع را اثبات نماید بعنوان خیانت درامانت قابل تعقیب هستید

موجرمن سفته میخواهد

اخیراً با خانواده خود دو اتاق درجنوب شهر اجاره نموده‌ام و اجاره‌های تعیین شده از طرف موجر بالنسبه قابل توجه و زیاد است. بعد ازچهارماه که درخانه ایشان هستم روی اختلافی که همسرمالک با خانم من پیدا کرده است ایشان ازمن خواسته است که سفته‌ای به مبلغ ۲۰۰۰۰۰/- « دویست هزار ریال » بابت تضمین پرداخت اجاره بوی بدهم در غیر اینصورت اتاقهای استیجاری را تخلیه نمایم. مالک می‌گوید چون از مستاجرین دیگر نیز چنین سفته هائی گرفته است منهم باید بدهم خواهشمندم مرا راهنمائی کنید آیا حرف مالک قانونی است ومن باید این سفته را بدهم؟

تهران—حسین منشی

کارگر عزیز اخذ هرگونه چک و سفته به عنوان تضمین پرداخت اجاره بها یا تخلیه از طرف موجر غیرقانونی است درصورتیکه درمتن سفته نیز موضوعات مذکور نوشته شود فاقد اعتبار است. چون در صورتیکه مستاجر از پرداخت اجاره‌بها خودداری نماید موجر در هر صورت می‌تواند با صدور اخطاریه معروف باخطار سه روزه » از دفترخانه محلی تنظیم سند اجاره و درصورت نبودن سند اجاره رسمی یا اجاره‌نامه عادی ازنزدیکترین دفترخانه محل وقوع ملک ازمستاجر بخواهد ظرف سه روز از تاریخ رویت اخطاریه « علت معروف بودن اخطاریه مزبور به اخطاریه سه روزه نیز همینست » بدهی خود را بابت اجاره‌بها تأدیه نماید و درصورتیکه مستاجر ظرف مدت مزبور نیز اجور عقب مانده را نپردازد موجرحق خواهد داشت ازطریق اداره ثبت محل نسبت به تخلیه ملک اقدام نماید. بنابراین اخذ اسنادی ازقبیل چک وسفته بابت تضمین تخلیه مورد ندارد. در خصوص تخلیه نیز موجر در صورت احتیاج به اطاق یا خانه‌ایکه باجاره داده است و اثبات آن به دادگاه قادر به تخلیه رقبه می‌باشد.

درباره قانون تامین اجتماعی

« کمک ازدواج من را نمیدهند »

هفت سال‌پیش بازرسان سازمان بیمه های اجتماعی به کارخانه ما آمدند و کارفرما بعد گفت که بیمه گفته است شما باید بیمه شوید و حق بیمه بدهید. از آنروز تاسه‌ماه‌پیش مرتب حق بیمه‌ازمزدم‌ دادم سه‌ماه پیش خواستم‌زن بگیرم مدتی به‌دهخودمان رفتم وبعد ازعقد کنان که به کارخانه برگشتم، کارفرما گفت اخراجی. بوزارت کار شکایت کردم. بعد از مدتی گفتند کاری از دست ما ساخته نیست و کارفرما طبق قانون بیرونت کرده و سازمان بیمه های اجتماعی هم‌می‌گوید چون کارگر اخراجی هستی کمک ازدواج نمیدهیم. آیا من گناه کردم که‌زن گرفتم وحالا کارفرما بمن کار نمیدهد وازکمک‌ازدواج هم‌مضایقه‌میکند؟

قم. حسن مشهدی

کارگرعزیز ازنامه شما معلوم است که بعلت آشنانبودن بقانون سخت‌گرفتار شده‌اید. دوست عزیز تصور میکنم که بدون اجازه کارفرما کارخود را ترک کرده ومدتی‌طولانی در کارگاه حاضر نشده باشید و کارفرما هم چون نمیتوانسته کار را تعطیل کند شما را اخراج کرده وشکایت بوزارت کار هم بهمین جهت بجائی نرسیده‌است. اما موضوع کمک ازدواج شما، طبق قانون تأمین اجتماعی بیمه شده‌ای میتواند کمک‌ازدواج دریافت کند که‌درتاریخ ازدواج رابطه استخدامی او با کارفرما قطع نشده باشد، یعنی از کاراخراج نشده باشد واین‌شرط اولین و مهمترین شرط دریافت کمک ازدواج است. متأسفانه چون از کار اخراج شده‌اید و هیئت حل اختلاف هم شکایت شما را صحیح ندانسته است واخراج شما قطعی بوده‌است، طبق قانون کمک‌ازدواج بشما نپرداخته‌اند. مطلب قابل توجه اینست که سابقه شما نزد سازمان تأمین اجتماعی محفوظ است و برای استفاده از همه مزایای بیمه قابل استفاده خواهد بود.

« آیا بمن غرامت دستمزد پرداخت‌میشود »

من کارگری هستم ۴۲ ساله ودرآهنگری کارمیکنم. سه‌ماه پیش مریض شدم و نتوانستم سرکار بیایم. بدرمانگاه بیمه های اجتماعی رفتم برای من نسخه نوشتند و دکترگفت دو روز درخانه بمانم وسر کارنروم، بعد که بشعبه بیمه های اجتماعی رفتم وغرامت دستمزدی که باید بمن بدهند خواستم، گفتند بتونمیتوانیم بدهیم. آیا من که حق بیمه میدهم و هرماه کلی ازمزدم کم میشود، حق ندارم غرامت دستمزد بگیرم؟

تهران—علی حسینی

دوست محترم، درحالتی که معالجه براثر بیماری معمولی است و کارگر درمنزل استراحت میکند غرامت دستمزد از روز چهارم پرداخت میشود، ولی اگر کارگر بیمه شده که مریض است در بیمارستان بستری شود از روز اول معالجه میتواند غرامت دستمزد دریافت کند. بنابراین چون شما بعلت بیماری بدرمانگاه‌ها زمان مراجعه کرده واستراحت درمنزل گرفته‌اید و مدت استراحت هم کمتر از چهار روز بوده نتوانسته‌اند بشما غرامت دستمزد بدهند.

« کمک‌عائله‌مندی بابت‌چندفرزند پرداخت‌میشود »

با قانون جدید تأمین اجتماعی و افزایش کمک عائله‌مندی کارگران که بفرمان شاهنشاه آریامهر از شهریور ۵۴ صورت گرفته و حداقل آن برابر است باحقوق سه روز کارگر در هرماه آیا بنده که دو بچه کوچک دارم کارفرما باید برای هردوی آنها، یعنی بچه هایم کمک عائله‌مندی بدهد، یا برای یکی ازآنها؟ از جوابی که‌میدهید‌ممنونم.

اصفهان. ج— ک

دوست عزیز، چون صاحب دو فرزند هستید با توجه بماده ۸۹ قانون تأمین اجتماعی اگروضع فرزندان شما با یکی ازحالات زیر تطبیق کند، حق دارید ازبابت هردو کمک عائله‌مندی دریافت کنید.

۱— اگرهردو فرزند شما ۱۸ ساله نباشند کارفرما باید بابت هردو کمک عائله مندی بپردازد.

۲— اگر هردو بیشتراز ۱۸ سال داشته باشند ولی‌بکار مشغول نبوده و فقط تحصیل کنند، کارفرما باید بابت هردو کمک عائله‌مندی بدهد.

۳— اگر یکی کمتراز ۱۸ سال داشته‌ویکی بیشتر از ۱۸ سال داشته، ولی بتحصیل مشغول بوده و کاری نداشته‌باشد باز هم کارفرما باید بابت هردو کمک عائله‌مندی بپردازد.

۴— اگرخدای نخواسته یکی ازفرزندانشما بیشتراز ۱۸ سال داشته وبعلت از کارافتادگی یا نقص عضو نتواند به تحصیل ادامه بدهد. از بابت او کمک عائله‌مندی قابل پرداخت است.

مبلغ کمک عائله‌مندی بابت هرفرزند شما سه برابر حداقل دستمزد روزانه کارگر عادی (۳۶۰ ریال) میباشد.

سرگرمی
جدول مسابقات

جدول کلمات متقاطع

از: جهانگیر پارساخو

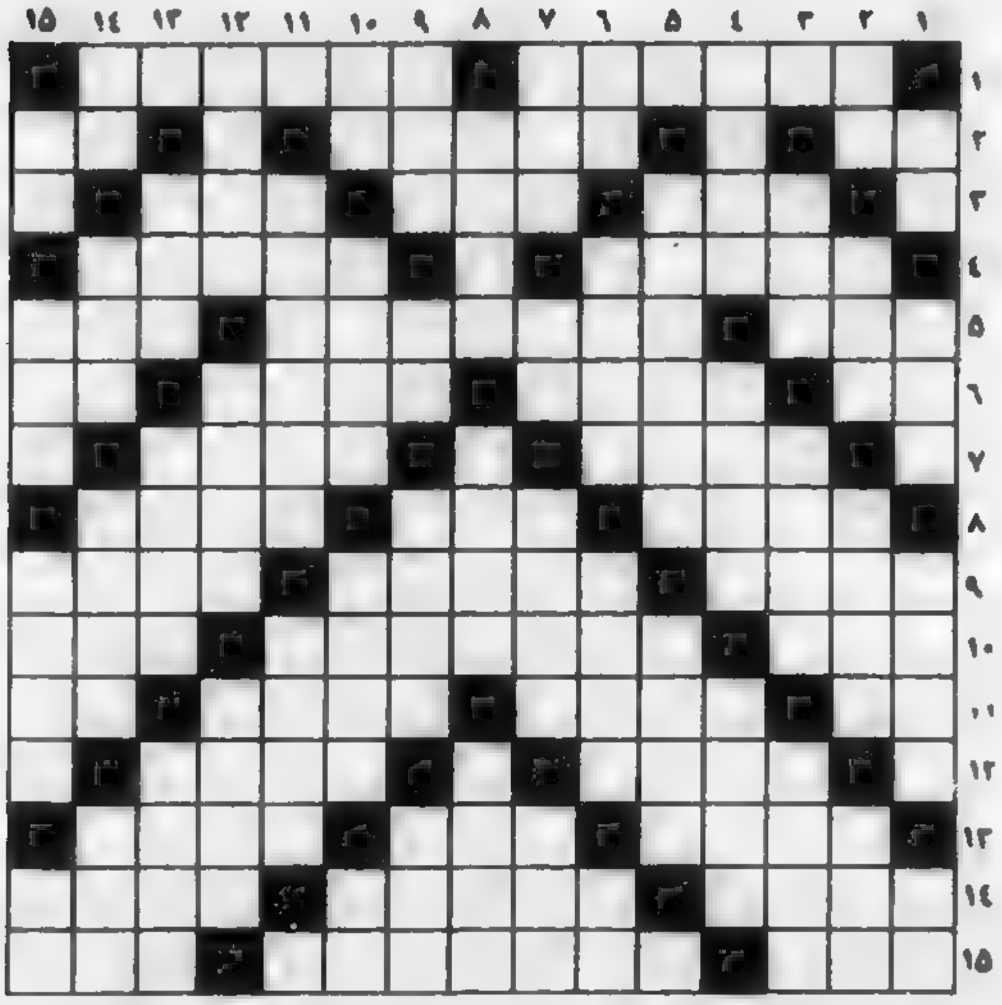

افقی: ۱ — سالها پیش نوعی بستنی بود — معلم دوم ۲ — رودی در استان فارس — شهرستانی که منطقه‌ای از استان لرستان است — ضمیر بنده ۳ — در همرفته وبهم چسبیده — نی میان تهی — سلطان ۴ — عسل آن معروف است — بخشی از شهرستان کرمان ۵ — عیدبی غل وغش مسیحیان — انتقامجو — مطیع ۶ — پهلوان نام دیگر تا یلند — خوشمزه — نت شراب ۷ — چوب سوختن — توانائی ۸ — آسایش — روزگاری مظهر زیبائی بود — خواننده رادیو تلویزیون ملی ایران ۹ — میمون کوچک — زیره را بآنجا نمیبرند — تار ۱۰ — جشن معروف باستانی — گاوباز — کرشمه ۱۱ — باید در بساط باشد تا با ناله سودا کرد — شکلی در هندسه — نامی برای آقا پسرها — آش ۱۲ — ظرف گلی که در کوره پخته شده باشد — آسیاب خانگی ۱۳ — مژده — برنده — پایتختی است ۱۴ — بندگان — پرورش — در روشنائی بیشتر بچشم میخورد ۱۵ — حاکم — نویسنده نمایشنامه رومئو وژانت — شکل.

عمودی: ۱ — کوچک — چپق مدرن — کارمشکل ازدیده خوشبین — فامیل پدری ۲ — صدمتر مربع — بهار خبر از نکوئی آن میدهد — مورد نیاز آشپز — پیامبر ۳ — مال بعضی‌ها خروس میخواند — تعداد روزهایش را برسر دارد — دستبند ۴ — اثری از ژان‌ژاک روسو — گردش کننده — سودمند ۵ — تمیز — مقصود ۶ — ویتامینی که سبب انعقاد خون میگردد — غلاف شمشیر — پایتخت یکی از کشورهای همسایه — حرف ادامه ۷ — ضمیر اشاره به نزدیک — رطوبت — چراگاه — قطار خارجی ۸ — عجز والتماس — شتر بی کوهان — اثری از محمدحجازی ۹ — واحدی برای گردو — زینت سر دخترخانم — راهنما — از این است بطور مختصر ۱۰ — مادر اعراب — اذیت کننده — گریه وشیون — بی ادب به شما میگوید ۱۱ — از فرزندان قهرمان ایران — واحد پول آشنا ۱۲ — بیماری نادان — ذره بسیار — اندردهان ماهی شد ۱۳ — عار نیست — درستکار — پنبه زن ۱۴ — دریا — فقیر وغنی همه دارند — عصاره تخمیر شده انگور — نور دهنده ۱۵ — عدد نفی — یکحرف وسه حرف — الف — سعی و کوشش.

هوش آزمائی

تنسی ویلیامز، چارلی چاپلین، همایون بهزادی، ژول‌ورن، مادام شانل، دکتر منوچهر اقبال، ارنست همینگوی، پروفسور شاندو، ام کلثوم هریک بعلتی بیکی از این تصاویر مربوط میشوند که برای شرکت در قرعه کشی و بهره‌گیری از جوایز کافی است پنج‌نفر را صحیح تشخیص بدهید که هریک به کدام تصویر بستگی دارد.

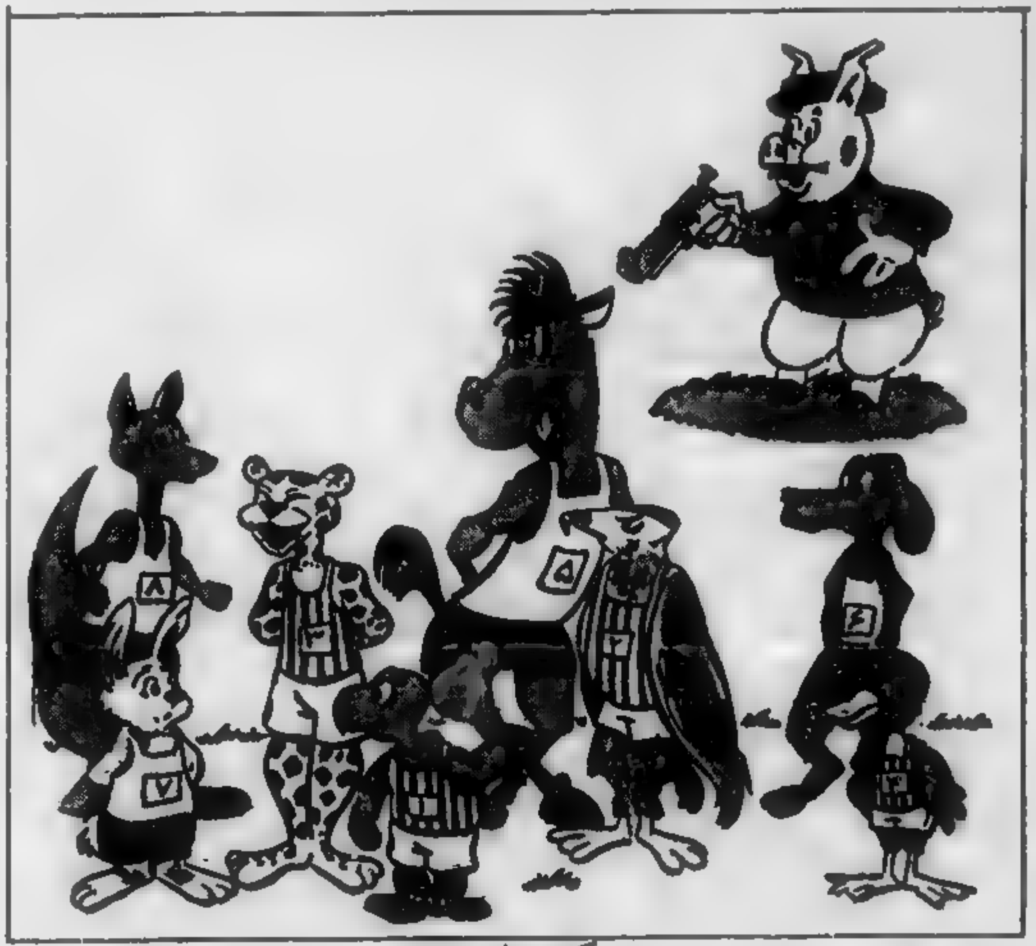

یک دانستنی

در این شکل یکی از حیوانات که خوک است برای آغاز مسابقه شلیک میکند، زمان مسابقه یک ساعت است و در طی آن باید تعیین نمود که هریک از این حیوانات در طول یکساعت چه مسافتی را طی می کنند، این مسابقه جایزه ندارد بلکه یک دانستنی است و پاسخ آنرا در زیر بخوانید:

۱- طوطی (۰/۴) کیلومتر درساعت ۲- عقاب (۱۶۱) ۳- پلنگ (۱۱۲) ۴- اردک (۹۶) ۵- اسب (۶۴) ۶- سگ (۳۲) ۷- خرگوش (۴۰) ۸- کانگرو (۴۸).

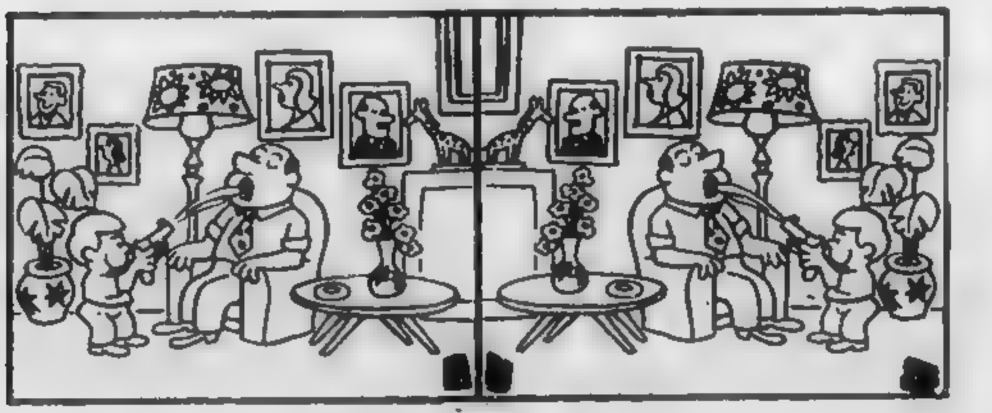

از هفت تا پنج تا!

این دو نقاشی درظاهر شبیه هم، که یکی اصل و دیگری عکس آنست، در هفت مورد با یکدیگر اختلاف دارند که برای شرکت در قرعه کشی و بهره گیری ازجوایز کافی است پنج مورد آنها را بنویسید.

صیادچه صید کرده است؟

ماهیگیر قلاب میاندازد ومدتها منتظر صید میماند و بالاخره موفق میشود، اما چه صید کرده است معلوم نیست و باید ردقلاب را گرفت و دید ماهی صید کرده است یا کرم ویا اختاپوس! و این باشما خواننده عزیز است که معلوم کنید.

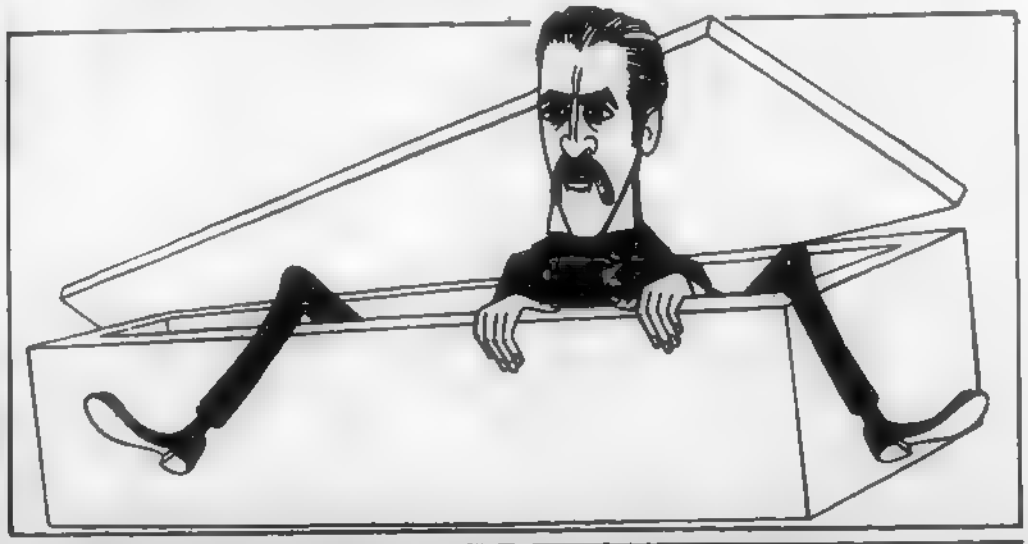

... کمی هم ازسینما

این مرد که ازتابوت خارج میشود، کسی جز معروفترین خون آشام سینما نیست، او کیست؟

این کشورهاچه نام دارند؟

در هریک از این چهار تمبر نقشه کشوری مشاهده میشود که همراه هرنقشه تصویری بچشم میخورد وآن تصویر میتواند راهنمای خوبی برای بهترشناختن کشورمورد نظر باشد.

نتیجه مسابقات اولین شماره رستاخیز کارگران

درمسابقات اولین شماره تا تاریخ ۱۰ دی ماه که اولین قرعه کشی بعمل آمده (۴۶۳۷) نفر شرکت کرده بودند که ازمیان آنها سه نفربحکم قرعه برنده شناخته شدند که عبارتند از:

آقای علی نراقی (ساعت) دوشیزه شهین قاسمی (رادیوترانزیستوری) آقای غلامعلی معین (قلم خودنویس).

لطفا توجه فرمایید:

نام برندگان مسابقات هرشماره درچهارشماره بعد اعلام میگردد تا فرصتی برای شرکت خوانندگان عزیز شهرستانی در مسابقات باشد و روی این اصل نام برندگان شماره اول رستاخیز کارگران دراین شماره اعلام شد.

جوائزمسابقات این شماره و هرشماره مجله رستاخیز کارگران:

۱ـ یک ساعت مچی

۲ـ یک رادیوترانزیستوری.

۳ـ یک قلم خودنویس.

این جوائز بحکم قرعه بسه تن از شرکت کنندگان درمسابقات که پاسخ صحیح داده اند تعلق می گیرد. دقت فرمائید که نام، نام خانوادگی، تاریخ تولد، شغل وآدرس دقیق خود را در زیر پاسخ و نام مسابقه و شماره مجله را در بالای پاسخ و روی پاکت قید نمائید.

فال

اشاره:
ستارگان درباره حوادثی که در دوهفته آینده در انتظار شماست چه میگویند.

«رستاخیز کارگران» به خرافات اعتقاد ندارد ودرفکر اشاعه آن نیست ازاین رو «فال» را جدی نگیرید، رمز موفقیت درکار و کوشش است

عقاید وافکارتان را درمحیط خانه آزادانه برزبان بیاورید دراین چند روز می توانید برمحبوبیت وشهرت خود درمحیط کار یا تحصیل بیافزائید. اصولا این روزها برای شخص شما وزندگی فامیلی تان روزهای شیرینی است. یکی از دوستان یا آشنایان بشما سودی خواهد رساند مشکلاتتان به آسانی حل میشود.

اگر شغل آزاد دارید، این روزها خودتان را خیلی خوشبخت وراضی حس خواهید کرد. روزهای چهارشنبه خوشترین روزهای این دوهفته خواهد بود. عدد یک برای شما شانس میاورد. یکی از بستگان دراین هفته بسراغ شما میاید. هشیار باشید چون روزهای با اهمیتی درانتظار شماست.

بجای اینکه به اصل مطلب بپردازید خودتان را با فرع های بی حاصل سرگرم نکنید. اگر عادت دارید با عجله غذا بخورید، این طرز غذا خوردن را ترک کنید، زیرا ممکن است شما را دچار سوء هاضمه کند، دراین دوهفته نسبت به زندگی بسیار امیدوار میشوید مشکل قدیمی شما حل خواهد شد.

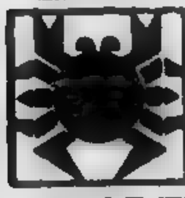

طرحی که برای آینده خود ریخته اید بسیار خوب است ولی انکار حس بدبینی شما مانع ازآنست که این طرح را اجرا کنید، شهامت داشته باشید، ازاینکه بزرگترهای فامیل بشما توجیه هائی می کنند دلگیر نباشید وبدانید آنها خیرو صلاح شما رامی خواهند، عدد سه برای شما بسیار شانس می آورد.

پشتکارو کوشش شما قابل تحسین است هیچگاه وقتی به مشکلی برمی خورید از میدان بدر نمی روید وهمین باعث می شود که دراصل همهٔ ماجراها به نفع شما پایان گیرد. نامه ای در راه دارید که خیلی زود بدست شما می رسد. با اعضای خانواده بیشتر مهربان باشید واز درگیری با افراد مختلف بپرهیزید.

برای سفری نقشه می کشید، ولی این سفر فعلا انجام نمی گیرد. واین بنفع شماست، درگیر خریدن چیزی هستید، اگر این معامله سر بگیرد بنفع شماست. روز پنجشنبه خبر خوشی از یکی از دوستان دریافت می کنید به زندگی بیشتر خوش بین باشید. که آبی آسمان بسیار زیباست.

احساس می کنید، برسر دوراهی قرار گرفته اید، ولی در حقیقت یک راه بیشتر وجود ندارد وآن درمیان خانواده بودن است چون آنها به شما بیش از هر وقت دیگری احتیاج دارند. اطرافیانتان بشدت به شما علاقمند هستند وهیچ نگرانی دراین مورد وجود ندارد

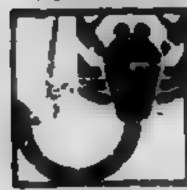

این هفته از نظر شغلی برای شما هفته دلچسبی است بطور غیر منتظره ای همه را تحت تأثیر قرار میدهید زندگی شما بطور کلی همیشه درجهت صحیح پیش رفته است دوستان درکنار شما احساس خوشحالی می کنند چند پیغام ونامه درراه دارید که درآینده نزدیکی بدست شما می رسد.

تنهائی را برحضور درجمع ترجیح میدهید ولی انکار اطرافیان شما این موضوع را درک نمی کنند. نباید برآنها خرده بگیرید، چون رفتار آنها با شما حکایت از علاقه وافر آنها بشما دارد. مشکلات خانه بزودی رفع می شود واز انجام معامله ای سود می برید. روزهای سه شنبه این دوهفته برای شما دلچسب است.

اگر رژیم غذائی دارید رژیم خودرا نشکنید، حال عمومی شما رو به بهبوداست. سعی کنید با پیش کشیدن حرفهای گذشته اوقات خود واطرافیان راتلخ نکنید طرحی که برای آینده خود ریخته اید، بسیار خوب است به آن عمل کنیدو بدانید که موفق می شوید احتمال دارد به سفر کوتاهی بروید.

شما انسان بسیار خوش فکری هستید، واین به شما کمک میکند که همیشه موفق باشید. ازنظر مادی ماه بسیار خوبی در پیش دارید. به مسائل کم اهمیت کمتر توجه کنید. این همهٔ حساسیت جز اینکه خود شما را آزار دهد نتیجه ای ندارد.

بی شک این روزها خیلی خوشحال خواهید بود. ازنظر شغلی هفتهٔ متوسطی را در پیش دارید. بهتر است بیش ازاینها مراقب سلامتی خود باشید. حادثه بسیار شیرینی درانتظارشماست. محیط خانه برای شما بسیار دلچسب خواهد بود.

این همه دگرگونی در زندگی

بچه احتیاج به مراقبت دارد و مراقبت احتیاج به وقت ..

به خانه کوچکی واقع در خیابان مجیدیه وارد می‌شویم.

خانم زاویه با مهمان‌نوازی خاصی ما را به اتاق پذیرائی راهنمائی می کند. بچه ها، رامش و رامین، نگاه پرسشگرشان را به ما دوخته‌اند.

اتاق از نظافت برق میزند و من احساس میکنم خانم زاویه در خانه‌داری خیلی دقیق است. سماور در گوشه اتاق غلغل می کند و بی اختیار آدم را به هوس نوشیدن چای میاندارد.

بعد از اینکه گلوئی تازه میکنم از رضا زاویه می‌خواهم که باهم راهی سفری به گذشته ها شویم و اولین سئوالم را به اینگونه مطرح می کنم

***از کی شروع به کار کردید؟**

*خیلی زود، وقتی چهارساله بودم با دو ریال دستمرد روزانه در یک مغازه نجاری پادو شدم و هنگامی که به مرز شش سالگی رسیدم روزانه ۶ ریال دستمزد میگرفتم. بعد از مدتی به مؤسسه اطلاعات رفتم و در آنجا نیز پادو شدم ولی در اثر پشتکار و تلاش مداوم توانستم میزان حقوقم را تا روزی پنجاه ریال افزایش دهم. این تلاش زیاد موجب شد که در شانزده سالگی در حالیکه برای خودم هم قابل قبول نبود روزانه بیست و سه تومان حقوق بگیرم.

درست است که روزهای سختی را گذراندم ولی هیچگاه مردی نبوده‌ام که از میدان بدر روم چرا که می‌دانستم برای دست یافتن به هر چیز استقامت لازم است.

بهر جهت در حال حاضر ماهانه دو هزار تومان حقوق می‌گیرم و بعضی اوقات اضافه هم کار میکنم.

***ماجرای آشنائی و ازدواج**

***چندساله بودید که ازدواج کردید؟**

*بهترین سالی که بر من گذشته است بیست و پنج سالگی بوده، چون در این سال با دختری که براستی یک جواهر است ازدواج کردم. زنم تا آنجا که بتواند وسائل آسایش مرا در خانه فراهم میکند. همیشه مشوق من بوده، هیچگاه چیزی از من نخواسته که در قدرتم نباشد، از هر کار کوچکی که برایش انجام داده‌ام آنقدر اظهار خوشحالی کرده که من احساس کردم مرد بزرگی هستم. بچه هایم را خیلی خوب تربیت می کند، با خداست و به همه اصول مذهبی و اخلاقی پای بند. با بد و خوب من می‌سازد.

چنان پاکیزه است که من خانه دو اتاقه اجاره‌ای خودم را راحت‌تر و گرم‌تر از همهٔ خانه‌های بزرگ دنیا میدانم.

(رضا هنگام گفتن این حرفها چنان دستخوش احساسات شده که قابل توصیف نیست و خانم زاویه نیز که زنی با حجب و حیا است با نگاهی مملو از حقشناسی در حالیکه او را مینگرد چادرش را جا بجا می کند و آرام به کنار سماور میرود.)

***وضع کارگر امروز در مقایسه با کارگر دیروز**

***وضع طبقه کارگر امروز با کارگر دیروز چه تفاوتهائی کرده است؟**

*جواب دادن به این سئوال خیلی ساده است. چون به لطف پدر تاجدارمان از موهبت‌هائی برخوردار شده‌ایم که در گذشته در خیالمان هم نمی گنجید.

درآن روزها جرأت نداشتیم با کارفرما حرف بزنیم. چنان سدی بین طبقه کارگر و کارفرما ایجاد شده بود که شکستنش تقریبا غیرممکن مینمود. یادم میاید جرأت نداشتیم حتی حقوق ماهانه خود را مطالبه کنیم، ترس از بیکاری، و دربدری تمام اعتماد بنفس ما طبقه کارگر را از بین برده بود. از ابتدائی‌ترین حقوق انسانی بی‌بهره بودیم خیلی پیش میامد که کارگری بعلت عدم توانائی مالی بچه هایش را از دست میداد، چون دکتر پول می‌خواست، داروخانه بدون پول دارو نمیداد و کارگر ناچار بود تسلیم آنهمه بی‌عدالتی شود. ولی حالا در طرح هر برنامه‌ای که شاهنشاه آریامهر مطرح میفرمایند، کارگر جائی بسیار وسیع دارد.

به طبقه ما از هر جهت رسیدگی می‌شود. از نظر بهداشت در وضع خوبی قرار داریم و طبقه کارفرما دریافته است که کارگر اسیر و بردهٔ او نیست و بهمین جهات همیشه سپاس و دعای همهٔ کارگران ایرانی بدرقهٔ شاهنشاه آریامهر است.

***چند بچه برای یک خانواده کارگری**

***می‌بینم که شما یک پسر و یک دختر دارید آیا همین دو بچه را کافی میدانید؟**

*مسلماً بله، من اگر بتوانم همین دو بچه را طوری تربیت کنم که مفید بحال اجتماع باشند، کار بسیار بزرگی انجام داده‌ام. از مسئله توانائی مالی که بگذریم، مسئله وقت مطرح

کارگر تصور نمیشد

نسرین نادرشاهی

رضازاویه ، کارگر چاپخانه سی‌وسه‌سال دارد .تا کلاس ششم ابتدائی درس خوانده ، ازدواج کرده وثمره آن دوبچه به اسامی رامش ورامین است.
سال گذشته از سودویژه هفت‌هزارتومان بهره‌گرفت .درخانه‌ای اجاره‌ای زندگی می کند یک اتومبیل شخصی نیز دارد...

می‌شود . بچه احتیاج به مراقبت دارد و مراقبت احتیاج به وقت ، من که کار میکنم و طبعا اوقات فراغت زیادی ندارم .زنم هم مجبوراست به همهٔ کارهای خانه رسیدگی کند . بنابراین وجود همین دو بچه کافیست .ما همهٔ تلاشمان را برای بهتر به ثمر رساندن آنها میکنیم و حتم دارم موفق می‌شویم .دلم می‌خواهد همهٔ خانواده‌ها متوجه اهمیت این مسئله باشند که با بی‌فکری بچه درست کردن گناهی نابخشودنی است.

(رامش و رامین که گوئی کم کم با ما خودمانی میشوند شادمانه ازسرو کول پدربالا میروندوخانم زاویه نیزپی درپی ازما عذرخواهی می کندوبچه ها را به سکوت دعوت می کند.)

*** سودویژه کارخانه هاو تأثیرآن**

***بنظر شما سود ویژه چه تأثیری در وضع طبقه کارگرگذاشته‌است؟**

* اولین اثرش بهتر کار کردن کارگر بوده است .چرا که کارگر میداند از منافع کارگاهش دارای سهم است وطبیعتا با میل و رغبت بیشتری فعالیت می کند وقتی کار خوب انجام شد ،محصول بهتری بدست میاید واین به اقتصاد مملکت نیز کمک می کند.

به نظر من کارگر ایرانی باید متوجه مسئولیت مهمی که دربالا بردن‌سطح اقتصاد مملکتش دارد ، باشد. سال گذشته معادل هفت هزاروچهارصد تومان سود ویژه دریافت داشتم.

فکر نمیکنم آن شور و حالی را که بعد از دریافت سود ویژه در خانه ما موج میزد ، هیچ ثروتمندی نتواند با هر مقدار پول زیاد احساس کند.

*** درددل های کاری**

*** هرچه دلت می‌خواهد بگو**

* دلم میخواهد محیط کارم روز بروز بهتر و مجهزتر شود . با ماشین هائی کار کنم که ارزش کارم را نشان دهند. نمیدانید چقدرلذت‌بخش است بازی کردن با پیچ ومهره‌ها.

من حتی زمانی که می‌خوابم صدای ماشین‌ها را درگوش دارم واغلب شب ها بجای هرچیز دیگری خواب ماشین های چاپ را می‌بینم.

دیگر اینکه تمام کارگرها باهم دوست یکرنگ باشند البته منظورم این نیست که فعلاازحس محیط کاری برخوردار نیستم ، چون آدم پرتوقعی باید باشم اگر ناراحتی های کوچک از دوستان را وسیله گله کردن قراربدهم.

***اهمیت طبقه کارگر دراجتماع**

*** کارگر ایرانی از چه اهمیتی برخوردار است و درخواست های منطقی او ازمردم چیست؟**

* مردم باید بدانند کارگری کردن یعنی مراحل انسانی راطی کردن ، کارگر جماعت به همه اعتماد دارد ، خود را خدمتگزارمردم‌میداند با کسی که یا «علی» گفت رک و راست است و خواسته‌اش ازمردم این است که ارزش کارش را بدانند . با او دوستی کنند شاید که بتوانند خیلی چیزها بهم بدهند و برای هم مثمر ثمر باشند. صحبت ازاهمیت شد،یاد پدرمرحومم افتادم ، خدا رفتگان شما را بیامرزد . پدرم هم مثل من کارگر بود وواقعاً مرد شریف و زحمت کشی بود . وقتی که مرد علاوه بر دوستان کارگرش خیلی ازاداری ها که درزمان‌حیاتش به آنها خدمت کرده بود زیر تابوتش راگرفتند و پا بپای ما در همهٔ مراسم سوگواری شرکت کردند. آنروزبود که من به اهمیت یک کارگر در بین مردم پی بردم . دلم می‌خواهد من هم بتوانم راهی را که او دنبال کرده بود ، یعنی راستی‌ودرستی را دنبال کنم.

*** کاروتحصیل**

*** ممکن است بگوئید چطور توانستید هم کارکنید وهم درس بخوانید؟**

* من از کودکی به درس خواندن علاقه داشتم ولی متأسفانه شرایط مالی مناسبی نداشتم وقتی‌درمؤسسه اطلاعات‌مشغول کارشدم‌ودنیای مطبوعات‌راتجربه کردم همان سوق کودکی سراغم آمدو با تلاش بیشتر به درس خواندن پرداختم. خیلی دلم می‌خواست تحصیلات‌عالیه داشته باشم واین استعداد را هم درخودم سراغ دارم. ولی آن موقع بعد ازموفق شدن درامتحانات نهائی ششم ابتدائی خانواده‌ام در وضع مالی بدی قرارداشتند. مادرم مریض شد ومن بناچار میبایست شب ها هم کار کنم. این بود که دست ازتحصیل کشیدم ولی حالا که الحمدالله اوضاعم روبراه است حتماً به کلاس شبانه می‌روم . حتی زنم را تشویق کرده‌ام که در کلاسهای شبانه نام‌نویسی کند ، چون او هم تصدیق ششم ابتدائی را دارد.

*** نقش تلویزیون درخانواده**

*** بنظرشما تلویزیون چه نقشی می‌تواند در یک خانواده داشته باشد؟**

* تلویزیون می‌تواند خیلی چیزها را به خانواده‌ها بیاموزد . برنامه های کودک تلویزیون برای بچه ها خیلی مفید است من خودم

بقیه درصفحه۸۳

کارگاه خنده

زیر نظر: علی طواف زاده

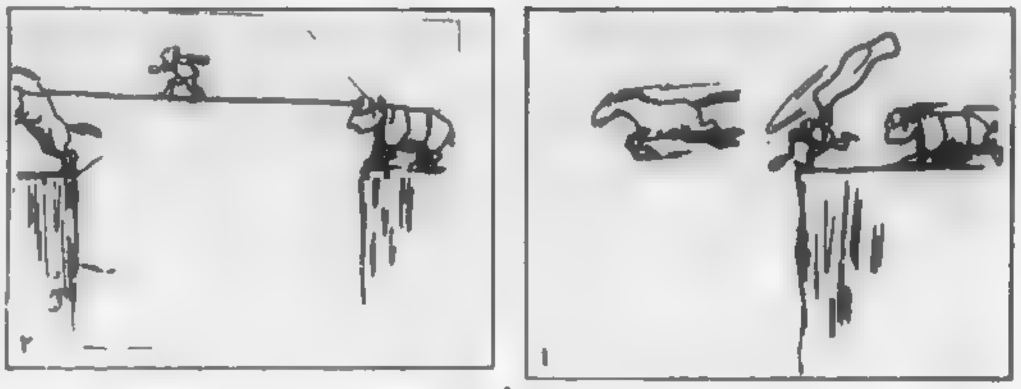

بدون شرح

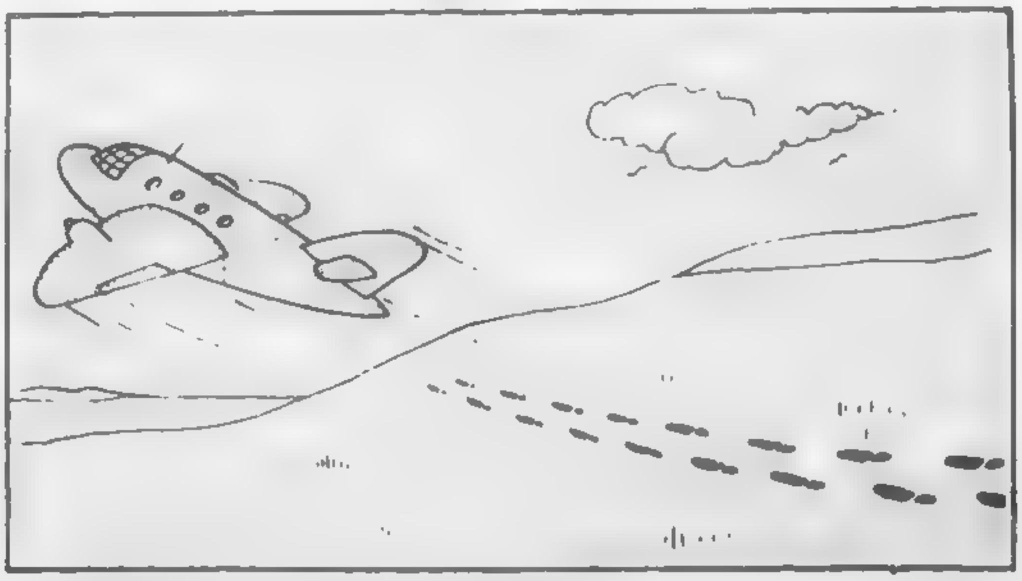

بدون شرح

اهمیت ندارد

— مامان، مامان، داداش دارد روزنامه رامیخورد...
— اهمیت ندارد، روزنامه مال دیروز است!

در مغازه عینک فروشی

پشت ویترین یک مغازه عینک فروشی این جمله نوشته شده بود:
«اگر شما آنچه را که میخواهید در ویترین این مغازه نمی‌بینید، این خود دلیل برآنست که آنچه را که لازم دارید نزد ما موجود است!

بدون شرح

«چند کلمه جدی» خوانندگان و علاقمندان «کارگاه خنده»....

در فاصله شماره دوم و سوم مجله «کارگران رستاخیز» ضمن نامه های تشویق آمیزی که برایمان فرستادید و یا بوسیله تلفن ما را قرین محبت خود گردانديد، ما را برآن داشت ضمن آنکه به تهیه مطالب این صفحه ادامه می‌دهیم، شما را نیز در تهیه کارگاه خنده، یاری بطلبیم و از شما خواننده عزیز بخواهیم چنانچه جوك یا نکتی سراغ دارید، در صورتیکه در نشریات دیگر چاپ نشده باشد برای ما بفرستید تا بنام خودتان در کارگاه خنده چاپ شود.
منتظر نامه های شما هستیم، متشکریم.

اضافه کار!

رئیس شرکتی با عجله وارد اطاقش شد و برخلاف انتظار کارمندش را با سکرتر خود در حال معاشقه دید. در حالیکه خون در صورتش موج میزد با فریاد به‌او گفت: مردك خجالت نمی کشی حقوق و اضافه کار ازمن دریافت میداری و با سکرترم لاس میزنی؟
کارمند خیلی خونسرد جواب داد: درست است قربان اما برای این کار اضافه کار نمی خواهم!

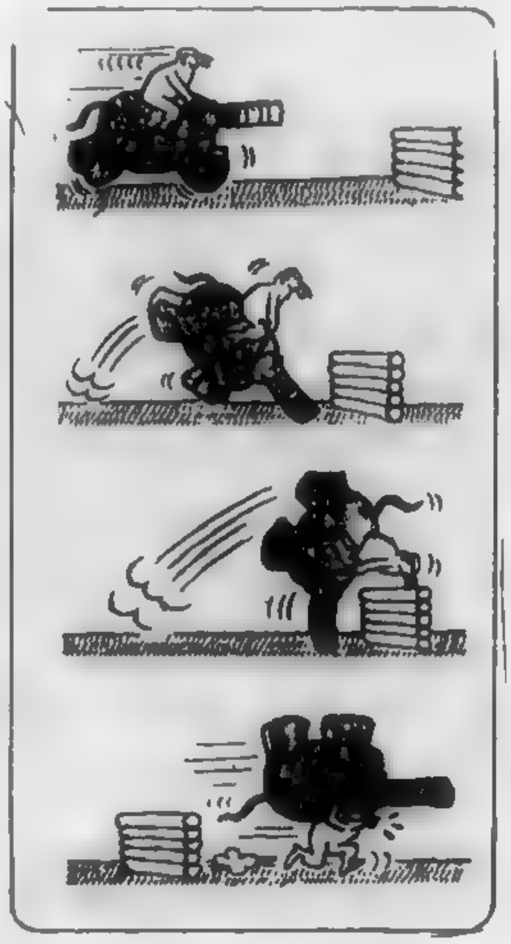

در مسابقه پرش با فیل

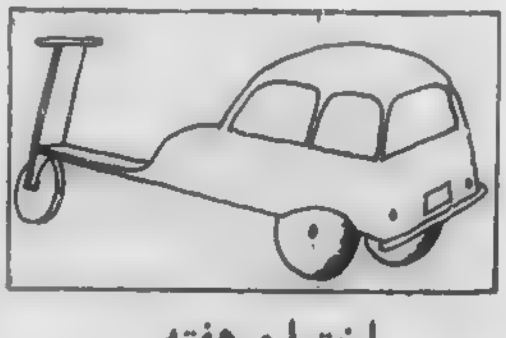

اختراع هفته

لغات اصلاح شده!

کافه رستوران: جائیکه در آنجا پول پرداخت میکنیم، تا سلامتی خود را بخطر اندازیم!
اتومبیل: وسیله‌ایکه که انسان را یاری میدهد و که وبال گردن آدمی است!
آمبولانس: اتومبیلی که هر لحظه اراده کند، دیوار صوتی را میشکافد و زنده را مرده تحویل میدهد!
تاکسی: بودن و نبودنش یک اندازه واسه آدم ضرر دارد!
شراب: تنها مشروبی که با «شر» همراه است!

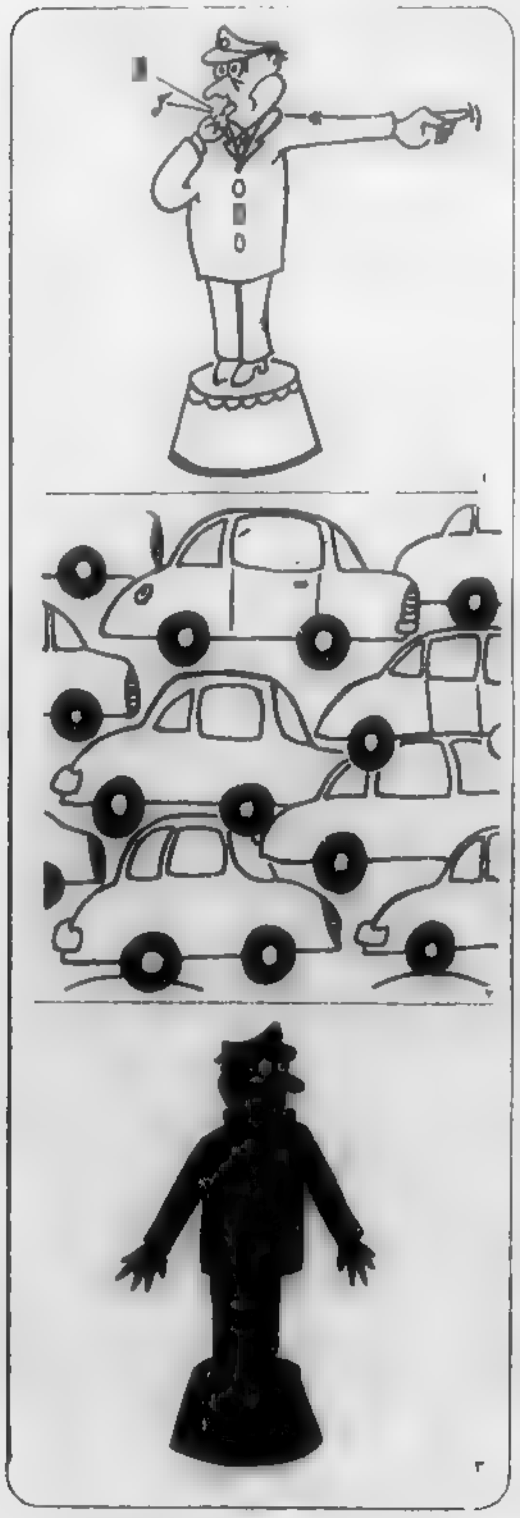

از بالا به پائین، بدون شرح

از کلمات قصار یک دیوانه

* از بس خجالت کشید نقاش ماهری شد!
* چون آدم دو رویی بود نمی‌دانست با کدام رو به خانه برود!
* آدم سنگدلی است لذا احتیاج به سنگ قبر ندارد!
* چشمانم را به او دوختم تا گم نشود!
* هر «روز» «نامه»‌ای می‌نویسم تا درآینده «روزنامه نگار» ماهری شوم!
* دروازه‌بان گل نخورد، چون می‌ترسید تیغ های گل دهانش را زخم کنند!

داستان کودکان

ماه نخشب

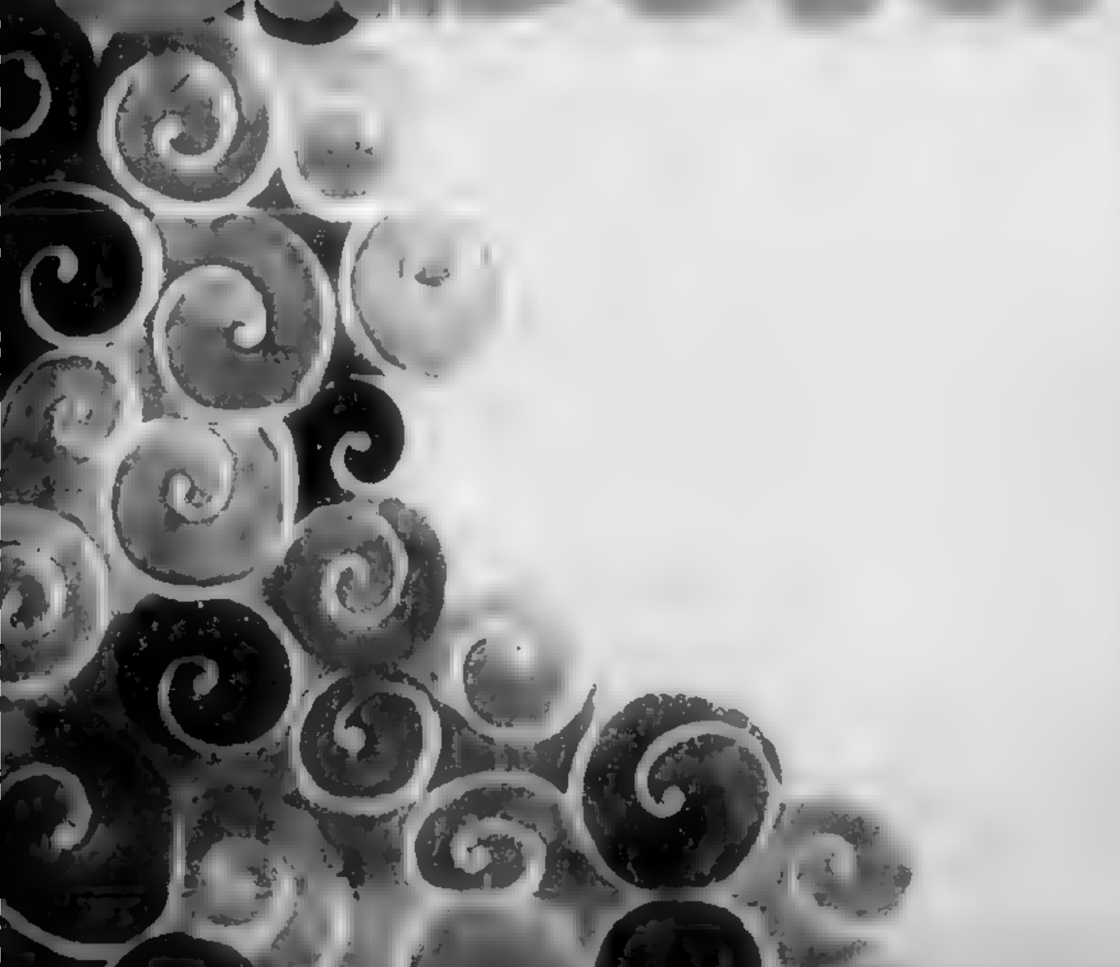

ابن مقنع شجاع ترین مرد شهر نخشبو سرتاسر ماوراءالنهر بود. صورت او را هرگز کسی ندیده بود . چون همیشه نقابی برچهره داشت. بعضی‌ها می‌گفتند اوبه اندازه‌ای زشت‌روست که نمی‌خواهد کسی صورتش را ببیند ، باین جهت همیشه نقاب می‌زند. ابن مقنع ایران را پس از عزیزترین کسانش دوست می‌داشتو بازگشت شکوه ایران باستان، آرزوی همیشگی او بودو فکر بیرون راندن حکام عرب از این سرزمین هرگز راحتش نمی‌گذاشت ، اما می‌دانستمبارزه بالشکریان خلیفه بغداد ، کارآسانی نیست. او چطور می‌توانست به تنهائی بایک سپاه عظیم به مبارزه برخیزد؟

البته گروهی از مردم ماوراءالنهر هم‌با او هم عقیده بودند. آنها کسانی بودند که آزادی دوباره ایرانو بیرون راندن اجانب رااز خاک وطن، وظیفه ملی‌خود می‌دانستند. یکشب در اوائل تابستان ابن‌مقنع روی‌بام خانه‌اش خوابیده بودو ماه را مینگریست. او از زیبائی ماه چیزها شنیدهو درباره آن شعرهای زیادی خوانده بود. ناگهان فکر کرد چه‌خوب بوداگر این ماه پائین‌می‌آمد ، به‌زمین نزدیک می‌شدو نورش چشمان لشکریان عرب را خیره‌میکرد ، این فکر لحظه به لحظه در ذهن ابن‌مقنع اوج گرفت ، ولی‌او می‌دانستماه هرگز به‌زمین نمی‌آید. این بود که به‌فکرش رسید خودش یک‌ماه بسازد.

اما بازفکر کرد این کار ممکن نیست . چون تنها خدا می‌تواندماه بسازد. بااینهمه می‌شد چیزی ساخت که مانندماه جلوه کند. بهمین جهت‌ناامیدنشدو سعی کرد فکرش را به مرحله‌عمل نزدیک کند.

از آن موقع به‌بعد ، ابن‌مقنع روزوشب فکر میکردو طرح می‌ریخت. او شب‌ها بادبادکهای فانوس‌داری را که بچه‌ها به‌آسمان‌می‌فرستادند، نگاه میکردو سعی‌داشت جسمی‌نورانی‌بشکل‌ماه درست کند. روزها وشب‌های زیادی‌فکر کرد تااینکه سرانجام‌توانست از طریق علمی این‌ماه مصنوعی را بسازدو از ته‌یک چاه عمیق به هوا بفرستد.

ابن‌مقنع چندروز پیش از اینکه ماه خودش را به آسمان بفرستد ، به‌وسیله دوستانش بین مردم شهر نخشب شایع کرد که بزودی ماه به‌قدری به‌زمین نزدیک می‌شود که چشم‌ها را خیره‌خواهد کرد. این شایعه فوراً بین‌عرب‌ها پراکنده شدو شبی که ابن‌مقنع ماه خودش را به آسمان فرستاد ، سپاهیان عرب که تصمیم داشتند به‌قلعه‌یی که ابن‌مقنع و یارانش درآن بودند حمله کنند ، از درخشندگی ماه‌نخشب چشمانشان دچارناراحتی شدوپابگریز گذاشتند.

ابن‌مقنع از این موقعیت استفاده کرده‌با یاران خودبه تعقیب عرب‌ها پرداختو بسیاری ازآنان رابه خاک هلاکت افکند...

ابن‌مقنع باخوشحالی مشغول تهیه یک سپاه بزرگو مجهز بود تا کار سپاهیان عرب را تمام کندو آنها رابه کلی از ماوراءالنهر بیرون نماید.

نور افشانی‌ماه به‌قدری چشمان لشکریان عرب را خیره میکرد که آنها شب‌ها لحظه‌ای نمی‌خوابیدندو هرلحظه در انتظار یک‌بلای آسمانی بودند. این‌خبر عجیبو باورنکردنی به‌گوش خلیفه بغداد هم‌رسیدو فوراً دستورداد لشکرعظیمی بسوی‌ماوراءالنهرحرکت کند.

لشکریان عرب که در اطراف نخشب پراکنده بودند، باشنیدن خبر حرکت سپاه تازه نفس‌جرأت تازه‌ای یافتند. از سوی‌دیگر ابن‌مقنع باتلاش بیشتری برای آماده کردن افرادبیشتروشروع جنگ‌سرنوشت تلاش‌میکرد.

شب‌هنگام بود که سپاهیان تازه‌نفس عرب به‌نزدیکی ماوراءالنهر رسیدندو همینکه نگاه آنها برماه افتاد چشم‌هایشان تارشد . اما فرمانده آنها فوراً دستور حمله به‌شهر را صادر کردو سربازان ناچار در حالیکه دست‌چپشان را برای جلوگیری‌از تابش نورماه‌جلوپیشانی گرفته بودند جنگ را شروع کردند. ابن‌مقنع هم باافرادخود به‌دفاع برخاست. جنگ‌چندین شبانه‌روز ادامه داشتو سرانجام لشکریان‌عرب که عده آنها چندبرابر افراد ابن‌مقنع بود ، دروازه‌های شهررا گشودندو وارد شهر شدند. آنها تصمیم داشتندپیش از اینکه شب‌فرارسد و روشنائی ماه بازچشم آنها را خیره کند، ابن‌مقنع را دستگیر کنند.

نزدیک غروب سرتاسر شهراز اجساد کشته‌ها پوشیده شده بود. ابن‌مقنع کـــه می‌دانست دستگیر خواهد شد ، به‌قصرخود رفتو تمام خویشانو فرزندانش‌را در اطراف خود جمع کرد. بعدهمه را باخوراندن‌زهـر مسموم کردو اجسادشان را در تنور بزرگ‌خانه که قبلا بدستور اوانباشته از هیزم کرده وآتش زده بودند انداخت. سپس خودش راهم به‌تنور افکند ، بطوریکـه لحظه‌ای‌بعداز ابن‌مقنع و خویشانش جزمشتی خاکستر بجانماند ، در حالیکه‌ماه اوباآغاز شب‌در آسمان شروع بـه درخشیدن کرده‌بود.

فضانوردان سفر به ماه را با موشکی آغاز می کنند که تقریباً ۱۰۰ متر ارتفاع دارد. سفر به این کره، سه یا چهار روز به طول خواهد انجامید. وقتی فضانوردان به سطح ماه نزدیک می‌شوند، اول در یک مدار معین به دور کره گردش می کنند. سپس از اتاقک فرماندهی به اتاقک ماه نشین (مدول ماه نشین) نقل مکان می کنند و با این «مدول» در سطح ماه فرود می‌آیند. فضانوردان ابتدا لباس های فضایی خود را خوب بررسی می کنند و سپس با احتیاط به سطح ماه که پر از خاک است قدم می‌گذارند. لباس های آن ها محافظ بسیار خوبی در مقابل تابش شدید آفتاب و درجهٔ حرارت شدید است.

نخستین چیزی که فضانوردان در این کره با آن برخورد می کنند، سبکی وزن آن هاست. وزن آنان چنان سبک می‌شود که هرقدمی که برمی‌دارند، مقدار زیادی از سطح ماه بلند می‌شوند. علت این پدیده، نیروی جاذبهٔ ناچیز ماه است که تقریباً یک ششم نیروی جاذبهٔ سیارهٔ ماست.

فضانوردان اگر به اطراف خود نگاه کنند پستی وبلندی های سطح ماه و همچنین دهانهٔ آتش فشان ها و فرورفتگی ها را خواهند دید. این آتش فشان ها وفرورفتگی ها در اثر برخورد شهاب ها به وجود آمده است. آن ها ممکن است دشت وسیع و بی‌آب وعلف را در اطراف خود مشاهده کنند ورشته کوه هایی را که در فواصل دور قرار دارد ببینند.

چون حجم کرهٔ ماه بسیار کوچک‌تر از حجم کرهٔ زمین است، افق این سیاره، بسیار کمتر و روشن تر از افق سطح زمین است. فضانوردان بعد از این که تحقیقات وآزمایش های مختلف خود را در سطح کرهٔ تسخیر شده انجام دادند، به مدول ماه نشین بازمی‌گردند و به طرف مدول مادر یا فرماندهی حرکت می کنند. مدول ماه نشین، در مدار ماه، به مدول فرماندهی ملحق می‌شود. پس از این که فضانوردان در مدول فرماندهی جای گرفتند، مدول ماه نشین در فضا رها می‌شود و فضانوردان به سرعت به سوی زمین بازمی‌گردند تا آن چیزهایی را که دیده‌اند وانجام داده‌اند، گزارش دهند.

سفر به ماه، جزء نخستین گام هایی است که بشر برای تسخیر سیارات منظومهٔ شمسی برداشته است. نزدیک‌ترین این منظومه به زمین مریخ و زهره‌است. سفر به این دو کره، یکسال یا بیش از یک سال به طول خواهد انجامید. این سفرها ممکن است مدت ها به طول انجامد تا آن که بشر موفق شود موشک های بسیار نیرومند تری مانند موشک هایی که با اتم یا برق کار می کنند بسازد.

ایستگاه های فضایی

ایستگاه های فضایی، در آیندهٔ نزدیک بسیاری از مشکلات پروازهای فضایی را حل خواهد کرد. این ایستگاه ها در مدار سیارهٔ ما قرار خواهد گرفت و در آن آزمایشگاه ها ووسایل مختلفی برای دانشمندان فضایی و ستاره شناسان وجود خواهد داشت. همچنین ممکن است از این ایستگاه ها برای توقف فضانوردان و پایان سفرهای فضایی آن ها استفاده شود.

هر قسمت از موشک به وسیلهٔ قدرت موتور خود سرعت بیشتری به موشک می‌دهد تا موشک به مدار مورد نظر برای گردش به دور زمین می‌رسد. سرعت موشک هرچه بیشتر می‌شود، فضانوردان فشار بیشتری را از

دانستنی‌ها

طرف بالا احساس می کنند و نیروی بسیاری به آن‌ها وارد می‌شود. وقتی فضانوردان به مدار زمین می‌رسند میزان فشاری که به آنان وارد شده است، کاهش می‌یابد. در این موقع فضا‌نوردان حتی وزن خود را احساس نمی کنند، یعنی در حالت بی‌وزنی قرار گرفته‌اند. در این جا فضانوردان می‌توانند کمربندهای ایمنی خود را باز کنند و چون در حالت بی‌وزنی هستند، می توانند آزادانه در فضا حرکت کنند. اما باید بسیار دقت کنند تا صدمه یی به آن‌ها وارد نشود، زیرا حتی کمترین فشار سبب برخورد شدید انان با دیواره های اتاقک می‌شود.

در فضا، فضانوردان وظایف مختلفی برای انجام دادن دارند. آن‌ها ممکن است از اتاقک خارج شوند و با وسایل مخصوص به تمرین بپردازند. اما آنان در تمام اوقات باید تماس خود را با زمین حفظ کنند و در مورد کارهایی که انجام می‌دهند، مسئولان کنترل پرواز را که در زمین هستند، آگاه سازند. فضانوردان وقتی وظایف گوناگون خود را کاملا انجام دادند، باید خود و سفینهٔ خود را برای بازگشت آماده سازند. اولین کاری که فضانوردان برای آمادگی برای بازگشت انجام می‌دهند، این است که در محل خود قرار میگیرند و کمربندهای ایمنی خود را می‌بندند. آن‌ها در همین زمان نیز سیستم کنترل سفینه را بازرسی می کنند. مسئولان کنترل پرواز، چگونگی وضع قرار گرفتن سفینه را برای فرود نشان می‌دهند و زمان روشن کردن موتورهای ترمز کنندهٔ موشک را برای کاهش سرعت نیز اعلام می کنند.

موقع روشن شدن موشک های ترمز و زمانی که آن‌ها از مدار زمین خارج می‌شوند، فشار زیادی را احساس می کنند. سپس موشک‌های ترمز کننده از اتاقک جدا می‌شود و اتاقک که سرنشینان را حمل می کند، بسرعت به طرف زمین پیش می‌رود. وقتی اتاقک به جو زمین میرسد، سرعت آن افزایش بسیار مییابد. در این جا فضانوردان فشار زیادی احساس می کنند، یعنی به اندازهٔ فشاری که موقع پرتاب احساس کرده‌اند. بنابراین آنان طاقباز می‌خوابند تا بتوانند این فشارها را تحمل کنند.

پس از چند دقیقه که سرعت اتاقک بتدریج کم شد، چترنجات هائی که بالای اتاقک نصب شده است، کپسول را به آرامی برسطح زمین می‌نشاند. در این موقع فضانوردان می‌توانند از کپسول خارج شوند و با چترهایی که خود دارند فرود بیایند یا این که با اتاقک باقی بمانند و در سطح دریا بنشینند.

اگر فرود فضانوردان مطابق برنامهٔ قبلی باشد، آنها به‌طور کامل و صحیح در جایی فرود خواهند آمد که کارشناسان قبلا تعیین کرده‌اند.

فضانوردان، پس از فرود آمدن، بی‌درنگ معاینهٔ پزشکی می‌شوند تا معلوم شود در طول سفر فضایی هیچ گونه صدمه یی به آن‌ها وارد نشده‌است.

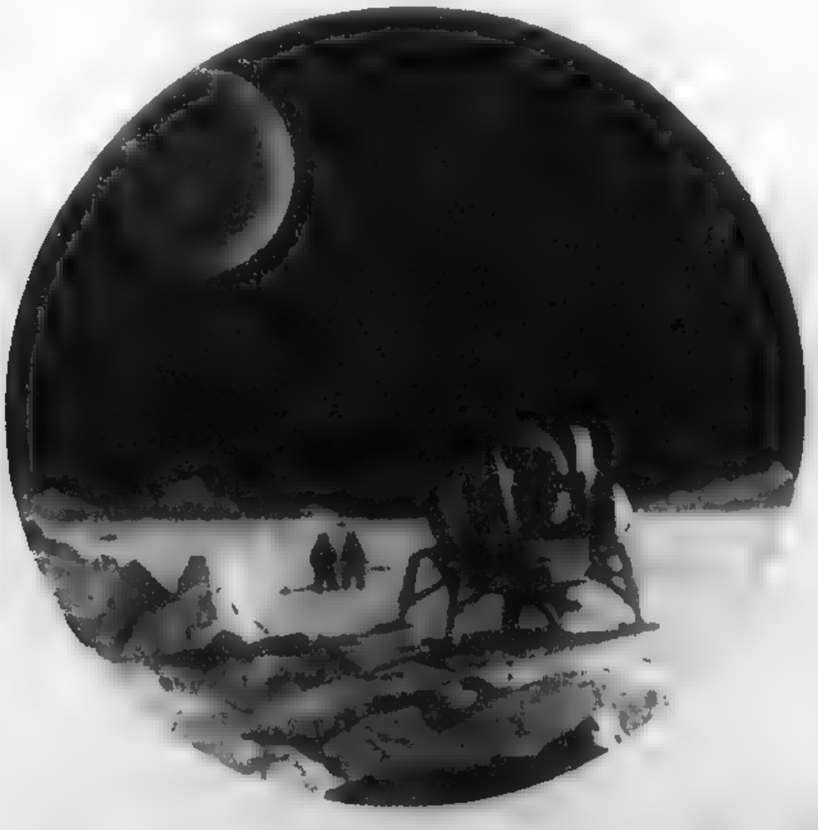

قصه زنی که از شوهرش سواری گرفت

از: نسترن فرنژاد

در قدیم‌و ندیم مثل امروز مشکلات اجتماعی و معضلات خانوادگی و زناشوئی از طریق وسایل ارتباط‌جمعی توضیح و تفسیر نمیشدو‌مورد بررسی‌قرار نمیگرفت بلکه مردم «موعظه ها» وراه‌حل های مختلف رابصورت قصه در میاوردند وبرای‌هم بازگومیکردند وچنین است که قصه های‌ایرانی هر کدام‌که دارای چندین مضمون حاوی‌پند وحکمت بسیاری است که‌اغلب هم‌عبرت‌آمیز است .

یکی از مشکلات زندگی زناشوئی در ایران دخالت اقوام طرفین در زندگی دختر و پسرجوانی است که درآغاز راه زندگی مشترك هستند.

آنان اعم از پدر و مادر عروس یا داماد یا بستگان دیگر — اغلب غرض و مرضی ندارند ، و صرفاً بخاطر اینکه « تجربه » خود را در اختیار همسران جوان بگذارند به « نیت کمك » در زندگی آنها دخالت می کنند . اینکه چه بکنند و چه نکنند . عروس چه تمهیداتی بکار ببرد که مهر » شوهرش دوچندان شود و مادرشوهر در فکر اینکه پسرش چه فوت‌وفنی بزند تا همسر جوانش همیشه فرمانبردار او باشد .

بگفته خود پیداست که اینگونه دخالت ها بیمورد وگاه خانومان‌برباده‌ده است و اغلب موجب نقار و کدورت میان همسران جوان‌شده و هر کدام در مقابل دیگری جبهه‌گرفته‌اند . گفتیم گذشتگان ما این چنین مسائل را درقالب قصه بیان میکردند و از جمله قصه‌ای است در این روال که مادر، دختری که تازه بخانه‌شوی رفته بود مدام به دخترش یاد میداد که چه نوع مراودتی باشوهر داشته باشدو‌بقول خودش ازاو پول دربیاورد و خرج‌تراشی کند و باصطلاح شوهر عبدوعبید او باشد . خلاف اینکه باهم تفاهم داشته باشند چون در زندگی زناشوئی اصلا مسأله این نیست که کدام یك از طرفین زیرفرمان دیگری باشد .

بله ، این مادرزن نقشه کش به دخترش می‌گوید : برای اینکه حسابی شوهرت در زیر قدرت توباشد باید اوراگول بزنی‌وسوارش شوی !

دختر تعجب میکند که مگر میشود از شوهرسواری گرفت ؟ !

مادرزن میگوید : اینکه کاری ندارد امشب که برای خواب به پشت‌بام میروید، به او بگوحتماً ترا به پشتش سوار کندو به پشت‌بام ببرد .

دست‌برقضا شوهر جوان پشت دراتاق بود و این فرمایش مادرزن را شنید و سخت مکدر شد ولی بروی خودش نیاورد نشستندو شام خوردند . موقع خواب رسید و عروس‌خانم به شوهرش تکلیف کرد که او را به پشت خودش سوار کندو به پشت‌بام ببرد.

شوهر قبول کرد وگفت : تابحال هرچه گفتی قبول کردم، اینکار را هم بخاطر تو که زن‌من هستی انجام میدهم .

تا آنشب هیچگاه بابت امرونهی های زنش به بدل نیاورده بود . اما حالا فهمیده بود که دستورات » در واقع از جای دیگری میرسد ! با این‌حال زن را به پشت خودش سوار کرد و ازپله هاروانه‌پشت‌بام‌شدو همینکه به‌پله آخر رسید ناگهان کمرراست کرد و زن دستش رها شدو ازبالای پله ها تا به زیر غلتیدوسرو دستش شکست و آه و ناله‌اش بلند شد . شوهر آمد سروقت زن‌گفت : « اونکه بهت یاد داد که‌سوار خرشی بهت یادنداد که‌تنگ‌خرومحکم ببندی که زمین نخوری ؟ »

برو که تو لایق من نیستی ... و دیگه هم حرف نمیشم ... !

* * *

توجه می کنید که این یك حکایت‌قدیمی است ولی نشاندهنده نوع روابط خانوادگی در زندگی زناشوئی‌وسنتی است .

سخن برسراین نیست که همسران جوان از تجربه اطرافیان خود بهرمند نشوند، و از راهنمائی های آنان سود نبرند، ولی « راهنمائی» سوای دخالت و جبهه‌گیری است . اگر شما مشکلاتی در زندگی دارید . یك زن و مرد باید اول خودشان بنشینند و بقول‌معروف عقل های خودشان را رویهم بگذارند تا راه‌حلی پیدا کنند و بعد اگر نارسائی‌هائی داشتند از تجربه و راهنمائی دیگران سود بگیرند .

در بالاگفتیم در زندگی زناشوئی اصلا مهم نیست که چه کسی باید از دیگری دستوربگیرد و « اطاعت » کند ! اصل بر دوستی است‌وهم‌رائی و معاضدت و کمك یکدیگر تا اینکه بار مشکلات را باهم بانتها برسانند چراکه یك زن و شوهر که مدام باهم و درکنار هم هستند بیشتر می‌توانند نقطه‌نظرهای یکدیگر را دریابند، با خصوصیاتی که ازهم می‌شناسند زودتر می‌توانند انس و الفت برقرار کنند تا دیگرانی که دور از فضای خانوادگی آندو هستند . میدانیم که اصل مراودات اجتماعی بر تفاهم است و مشارکت در امور و بخصوص در این زمانه که بکلی روابط زناشوئی از آن ویژگی های « مردسالاری » خود، درگذشته دور شده و دوستی جایگزین اطاعت کور کورانه گردیده است ولی این بدان معنی نیست که از مسؤولیت مرد بکاهد و یا افزون‌طلبی زن را دامن بزند . و یا اینکه آنان را از هرگونه مشورت و کمك فکری دیگران بی‌نیاز کند .

اگر دو نفر می‌پذیرند که با یکدیگر زندگی کنند لامحاله بایستی بهم کمك کنند تا ویژگی های روحی و اخلاقی خود را بهم‌نزدیك گردانند . گذشت، تحمل و بالاخره درك حالات و افعال و اعمال طرف مقابل اصل و اساس این توافق ذهنی است و نه آنگونه راه‌حل های‌سنتی و یا راهنمائی های افرادی که بقول‌معروف فقط دستی از دور بر آتش دارند و چه‌بسا که دراین مورد بی‌شیله پیله و بی‌غرض و مرض هم نباشند و با عادتاً از برپا کردن هیچگونه شری ابا ندارند و از دعوا و مرافعه و برخورد و درگیری افراد — بخصوص در محیط خانواده — درواقع خود تسکین می‌یابند . نکته دیگر اینکه زن و مرد نبایستی اختلاف های بین خود را اگرنیاز به رأی و نظر دیگران دارند به خویشان و بستگان و فامیل واگذار نمایند و ازآن یك مسأله عمومی فامیلی بسازند و ناچار دررودربایستی های فامیلی مجبور شوند که بعضی از نظرهای نا‌سلامت را بپذیرند که‌گفته‌اند « دوستان‌وفادار بهتر ازخویشند » .

آنها می‌توانند بدون آن وابستگی های خویشی در زندگی یارو یاور و مورد مشورت شما باشند بدون اینکه فکر کنند در این‌گونه اختلافات‌فامیل زن برنده است یا فامیل مرد .

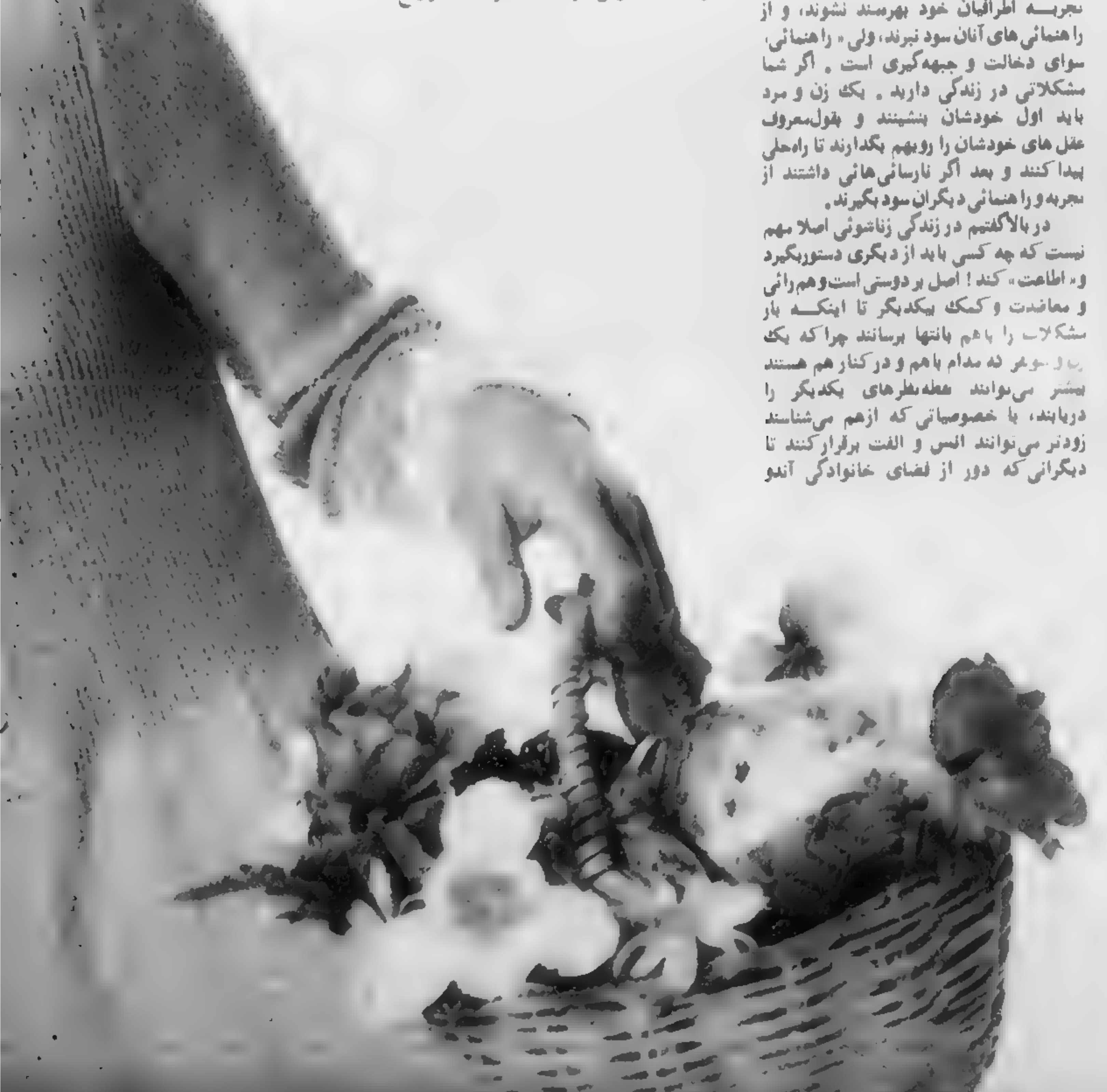

+ مرد =

اهریمن هر روز یک نوع غذا برای ضحاک می‌پخت و خود کنار سفره می‌نشست و از شاه پذیرایی می‌کرد و ضحاک چنان از بوی خوش و مزه‌ی لذیذ این غذاها لذت می‌برد که در تمام مدت صرف نهار و شام یک لحظه از تحسین اهریمن و دستپخت او غفلت نمی‌کرد.

یک روز که اهریمن لذیذترین غذاها را برای شاه پخته بود، ضحاک وقتی سیر شد، رو به اهریمن کرد و گفت:

— برای اینهمه خدمت که بمن کرده‌ای پاداشی از من بخواه... مطمئن باش که هرچه بخواهی مضایقه نخواهم کرد.

اهریمن با تشکر تعظیم کرد و گفت:

— تنها پاداشی که از شاه می‌خواهم اینست که اجازه دهند بر شانه‌هایشان بوسه بزنم تا این افتخار ابدی را داشته باشم که بر شانه‌ی شاه بزرگی چون شما بوسه زده‌ام...

ضحاک خندید و با تمسخر گفت:

— اینهم از پاداش خواستنت! بسیار خوب، بیا و افتخار ابدی کسب کن!

اهریمن پشت سر ضحاک قرار گرفت، خم شد و بر هر شانه‌ی او بوسه‌ای زد. ضحاک سر برگرداند تا بر روی دوستش لبخند بزند اما با کمال تعجب او را ندید و از آنچه می‌دید وحشت زده فریاد کشید و از ترس بیهوش شد:

بر شانه‌های او، از جای بوسه‌های اهریمن دو مار سیاه و درشت روییده بود! و اهریمن خود ناپدید شده بود.

ضحاک لحظه‌ای بعد بهوش آمد اما بار دیگر از شدت وحشت بیحال افتاد. مارها نفیر کنان به سر او حمله می‌کردند و اطرافیان ضحاک که بفریاد او جمع شده بودند سعی می‌کردند با هر وسیله‌ای که در اختیار داشتند این مارهای سیاه و بزرگ را از سر ضحاک به دور نگهدارند.

ضحاک چون بهوش آمد دستور داد مارها را از بیخ ببرند اما هنوز مدت کوتاهی نگذشته و نفسی براحت نکشیده بود که مارها دوباره روییدند.

ضحاک تازه فهمید که در تمام این مدت بازیچه‌ی دست اهریمن لعنتی بوده است و بر خوش باوری و نادانی خود نفرین فرستاد.

ضحاک همه‌ی موبدان و پزشکان را از سراسر گیتی گرد آورد تا درد او را چاره کنند اما تلاش این چاره گران همه بیهوده بود و هیچ دوایی برای کشتن و یا آرام نگهداشتن ماران دوش‌های ضحاک اثری نمی‌کرد.

پزشکان این مارها را از بیخ بریدند اما هنوز ضحاک یک شب را به آرامی و آسایش نگذرانده بود که مارها چون شاخه‌های درختی دوباره روییدند و نفس کشیدند و آسودگی را از ضحاک گرفتند.

اهریمن که دورادور مراقب ضحاک بود، بصورت پیرمردی درآمد و به دربارگاه ضحاک آمد و گفت:

— شنیده‌ام که سلطان را گرفتاری غریبی پیش آمده... من حکیمی ماهر هستم و چاره‌ی درد سلطان پیش من است.

دربانان کاخ بی‌درنگ او را نزد ضحاک بردند. مرد پیر نگاهی به شانه‌های ضحاک و مارها انداخت و به ضحاک گفت:

— این مارهای وحشی، گرسنه و تشنه‌ی مغز آدمی هستند. مگر نمی‌بینید پیوسته بسوی سر شما حمله می‌برند؟ چون تنها با خوردن مغز آدمی اینها سیر می‌شوند و آرام می‌گیرند.

ضحاک با تعجب گفت:

— منظورت چیست؟ چه میخواهی بگویی؟

مرد پیر لحظه‌ای مکث کرد و بعد گفت:

— میخواهم بگویم که اگر سلطان خواهان آسایش و آرامش خود هستند، دستور بدهند مغز دو مرد جوان را با هم مخلوط کنند و از آن خورشتی بسازند و به خورد مارها بدهند. آنها با خوردن این خورشت آرام می‌شوند و به خوابی سنگین فرو می‌روند و شما می‌توانید نفسی به راحت بکشید.

ضحاک که برای رهایی از شر مارهای دوشش به هر دوا و درمانی دست زده بود و به نتیجه‌ای نرسیده بود گفت:

— اما اگر این خورشت معجزه‌ی تو اثر نکند دستور میدهم مغز خود ترا هم در بیاورند و غذای این مارهای لعنتی کنند.

— من مطیع فرمان شما خواهم بود... به دانش این چاکر پیر اعتماد بکنید.

ضحاک خورشگر خود را خواست و به او دستور داد:

— چند نفر از شمشیرداران مرا بفرست تا دو مرد جوان دستگیر کنند و به کاخ بیاورند. آنگاه سر آنها را ببر و مغزشان را در بیاور و بهم مخلوط کن و خورشتی برای این مارهای دوزخی بساز.

خورشگر با وحشت گفت:

— مردم بی گناه را بکشیم و....

اهریمن با خشم حرف او را قطع کرد و گفت:

— در برابر آرامش و آسایش سلطان، جان مردم چه ارزشی دارد؟ فقط دقت کن مردهایی که میکشی جوان باشند....

خورشگر باز هم مردد ایستاد اما ضحاک فریاد زد:

— معطل چه هستی؟ فوری فرمان را اجرا کن!... و تو، پیرمرد، همینجا بمان و نتیجه‌ی مداوایت را ببین...

اهریمن تعظیم کنان گفت:

— من در خدمتم قربان!

***

فرمان ستمگرانه‌ی ضحاک اجرا شد و لحظه‌ای بعد، خورشگر خورشتی را که با مغز دو مرد جوان ساخته بود آورد و به مارهای دوش ضحاک داد. مارها این خورشت را با حرص و ولع خوردند و بلافاصله به خوابی سنگین فرو رفتند.

ضحاک و اطرافیانش با حیرت به پیرمرد حکیم نگاه کردند و او لبخند زنان گفت:

— ملاحظه فرمودید قربان؟ حالا می‌توانید به استراحت و تفریح بپردازید.

ضحاک با رضایت گفت:

— آفرین ای حکیم، تو مرا نجات دادی... اما اگر این مارها دوباره بیدار شدند چه کنم؟

— این مارها یک شبانه روز در این حال میمانند و چون بیدار شدند خورشگر شما باید دوباره از همین خورشت برای آنها فراهم کند تا بخورند و باز بخوابند.

خورشگر با وحشت فریاد زد:

— یعنی ما باید هر روز دو مرد جوان را قربانی این مارها بکنیم؟

پیرمرد با خونسردی گفت:

— بله... برای آرامش خاطر سلطان چاره‌ای جز این نیست...

ضحاک پرسید:

— و این کار تا کی باید ادامه پیدا کند؟

پیرمرد سر فرود آورد و گفت:

— تا روزی که مارها بمیرند... شاید همین خورشت سبب شود که مارها خیلی زودتر بمیرند... بهر حال، چاره‌ای که بنظرم رسید همین بود... و اکنون اجازه‌ی مرخصی می‌خواهم.

***

از آن بعد، مأموران ضحاک هر روز دو مرد جوان می‌گرفتند و به آشپزخانه‌ی دربار ضحاک می‌بردند تا خورشگر ضحاک آنها را بکشد و از مغزشان برای ماران ضحاک خورشت بسازد.

آوازه‌ی این ستمگری ضحاک در سراسر گیتی پیچید. مردم از ترس جان خود و فرزندانشان خواب راحت نداشتند و پسران خود را به کوهها و دشتها می‌فرستادند تا پنهان شوند مبادا که دست شمشیرداران سلطان به آنها برسد و آنها را قربانی ماران دوش های ضحاک کنند.

سالها به این منوال گذشت. هر روز دو خانواده در سوگ فرزندان جوان خود لباس ماتم می‌پوشیدند و شب و روز فریاد و شیون از خانه ها بلند بود. همه‌ی مردم در غم و رنج بودند و هیچکس هم راه چاره‌ای نمی‌دانست و از ترس مأموران ضحاک — که در همه جا پراکنده بودند — کسی جرئت دم زدن نداشت.

دو مرد پاکدل ایرانی به نام ارمایل و گرمایل سرانجام تصمیم گرفتند بهر شیوه‌ای هست خورشگر سلطان را از میان بردارند و خود جای او را بگیرند، باشد که راهی و چاره‌ای برای نجات جوانان از مرگ و قربانی شدن پیدا کنند.

آنها یک شب به خوابگاه خورشگر ضحاک راه یافتند و او را در خواب کشتند و از روز بعد، در آشپزخانه‌ی سلطان جای او را گرفتند.

ارمایل و گرمایل، چاره‌ای که یافتند این بود که هر روز از دو مرد جوان که مأموران ضحاک می‌گرفتند و به آشپزخانه می‌آوردند یکی را پنهانی آزاد کنند و مغز دیگری را با مغز یک گوسفند مخلوط کنند و خورشت ماران ضحاک سازند.

به این ترتیب آنها هر ماه سی نفر را از مرگ نجات می‌دادند و نجات یافتگان پنهانی از شهرها دور می‌شدند و در دره‌ها و میان کوهها مخفی می‌شدند.

***

سالهای سال گذشت. ضحاک که با ارنواز و شهرناز - دختران جمشید - ازدواج کرده بود هر شب را در قصر یکی از آندو میگذراند.

یکشب که در قصر ارنواز خوابیده بود نیمه شب هراسان و وحشت زده از خواب پرید در حالیکه فریاد می‌زد:

— نه! نه! مرا نکش! مرا نکش!

ارنواز که به فریاد ضحاک بیدار شده بود بالای سرش آمد و پرسید:

— چی شده؟ خواب بدی دیده‌اید سلطان؟

ضحاک که از ترس خیس عرق شده بود گفت:

— خواب نه، یک کابوس بود... یک کابوس وحشتناک!

ارنواز نوازش کنان گفت:

— آرام باشید سلطان... اگر مایلید خوابتان را برایم تعریف کنید.

ضحاک لحظه‌ای ساکت ماند و بعد به بازگویی خوابش پرداخت:

— خواب عجیبی بود... همه چیز را خیلی روشن و آشکار، مثل عالم بیداری می‌دیدم... دیدم که سه مرد جنگی از نژاد شاهان ایران از سوی البرز کوه ظاهر شدند، دو مرد مسن و یک مرد جوان در میان آنها... مرد جوان کمر کیانی بر میان بسته بود و فر کاخ شاهانه داشت. او به سوی من آمد و با گرزی که در دست داشت و بشکل سر گاو بود بر سرم کوفت و طناب بر گردنم انداخت و مرا کشان کشان تا کوه دماوند برد و در آنجا بندم کشید...

ارنواز خندید و گفت:

فکر می‌کنم سلطان در غذا و شراب زیاده روی کرده‌اند و بی خوابی آمده است. همه می‌دانیم که سراسر گیتی زیر فرمان شماست و از ترس قدرت سلطان کسی را یارای نفس کشیدن نیست... چه جای نگرانی از این خواب هاست

ضحاک گفت:

اما از این خواب نباید به کسی حرفی بزنیم... ممکن است بعضی ها آنرا باور کنند و امید های احمقانه‌ای در دل بپرورند....

ضحاک با آنکه میکوشید آرامش خود را باز یابد اما سخت پریشانخاطر و مشوش بود. ارنواز که این حال او را دید گفت:

— برای اینکه تشویش خاطرتان یکسره برطرف شود، سحرگاه ستاره شناسان و خوابگزاران را از سراسر گیتی نزد خود بخوانید و از آنها بخواهید که خوابتان را تعبیر کنند.

بی‌شک همه‌ی آنها به سلطان خواهند گفت که جای هیچگونه نگرانی نیست و این رویا کابوس بی‌معنایی بیش نبوده است.

ضحاک لحظه‌ای اندیشید و سپس گفت:

— بله، همین کار را می کنیم... باید اطمینان خاطر پیدا کنیم.

***

ضحاک تا صبح دیگر نتوانست بخوابد و چون روز شد دستور داد همه‌ی خوابگزاران و ستاره شماران را در بارگاهش گرد آورند.

(ادامه دارد)

تا اینجای داستان

بهزادان، یک جوان دلیر ایرانی که در کوفه به کار ساختن زین و برگ اسب اشتغال داشت به‌علت مقاومت در برابر زورگوئی مأموران حکومت بنی امیه زندانی شدو در زندان با سلیمان‌بن کثیر که از تبلیغ کنندگان آل‌عباس بود آشنا شد. ابن کثیر بهزادان را از زندان رهانید و به‌مکه نزد ابراهیم امام برد. ابراهیم او را جوانی شجاع، کاردان و خردمند یافت و به‌او نام عبدالرحمن ابومسلم داد و برای شوراندن مردم علیه بنی‌امیه و دعوتشان بـه‌بیعت آل‌عباس او را به‌خراسان فرستاد. ابومسلم قریه «سفیدنج» از روستاهای مرو را مرکز فعالیت خود قرار داد و در روستاهای خراسان به‌تبلیغ و فعالیت پرداخت و بزودی مردم بیش از شصت روستای خراسان که از جور و ستم بنی‌امیه بجان آمده بودند دست بیعت و همکاری به‌او دادند.

در اینموقع میان خدیع کرمانی و نصر سیار ـ که از طرف خلیفه حاکم خراسان بود ـ جنگ وستیز درگیر بود. ابومسلم به‌اندیشه‌ی بهره‌برداری از این دودستگی افتاد و به کرمانی وعده‌ی یاری و مساعدت داد. نصر که از این جریان مشوش شده بود به‌خدیع کرمانی پیغام داد که بیا همدست شویم و با ابومسلم به‌مبارزه برخیزیم و بعد هم با حیله خدیع را کشت، اما یاران کرمانی وسیاه‌پوشان ابومسلم به‌سپاه نصر سیار حمله کردند و در جنگ سختی، نصر را شکست دادند و اورا زخم خورده وادار به هزیمت کردند...

دنباله‌ی داستان

نصر سیار، پس از شکست از سیاه‌پوشان و سپاهیان علی‌پسر خدیع کرمانی به‌شهر مرو پناه برد. در آن زمان مرو شهری آبادو معتبر با برج‌وباروی مستحکم بود. نصر دستور داد دروازه‌های شهر را ببستند وآنچه را که از سپاهیانش مانده بود به نگهبانی شهرگماشت.

نصر سیار آنگاه نامه‌ای بمروان خلیفه‌ی اموی نوشت‌و با یادآوری خطربزرگی که ابومسلم و یاران سیاهپوش او برای حکومت بنی‌امیه بوجود آورده بودند درخواست کمک‌و یاری کرد...و نامه‌اش را با پیکی تیزتک به‌شام فرستاد. سپس چندنفر را به شهرهای‌مختلف خراسان فرستادتا از میان هواداران بنی‌امیه‌و کسانی که با امویان بیعت کرده بودندسپاهی برای مقابله باسیاهپوشان فراهم کنند.

* * *

یاران ابومسلم از نخستین پیروزی که بدست آورده بودند بسیار شادمان بودنداما در چهره‌ی ابومسلم نشانی از سرورو خوشحالی دیده نمی‌شد. سلیمان‌بن کثیر که ازین موضوع حیرت کرده بود، به‌وی گفت:

ــ شما را خوشحال نمی‌بینم... آیا از نتیجه‌ی نخستین جنگ سیاهپوشان راضی نیستید؟

ابومسلم با همان حالت جدی گفت:

ــ چرا، اما هنوز خیلی زود است که ما غرق شادی‌و غرور شویم... بهر کار کوچک راضی شدن انسان را از پرداختن به کارهای بزرگ بازمی‌دارد... ما هنوز فرصتی برای شادمانی کردن نداریم، باید افراد را برای کاری عظیم آماده کنیم. میدانید، اگر واقع‌بین باشیم باید بپذیریم که کار مهمی که درخور تحسین‌و شادمانی باشد انجام نداده‌ایم. کمک کردن به‌یک‌دشمن برای غلبه بردشمن دیگر چنان کاری نیست که برایش سرود بخوانیم، دست بیفشانیم‌و پای بکوبیم،ما باید کاری در خراسان بکنیم که مروان درشام برتخت‌خلافت بلرزد!

ابومسلم نفسی تازه کردو بعدازمکث کوتاهی گفت:

ــ این یک تجربه‌ی کوچک بود برای سنجیدن میزان‌آمادگی سیاهپوشان...و باید بگویم که تجربه‌ی موفقی بود... اکنون میتوانیم بااطمینان‌و امید بیشتری‌مقدمات‌قیام بزرگ درفش سیاهان‌خراسان را فراهم کنیم. اکنون مردم بیش از شصت روستای‌خراسان به‌علامت همکاری باما‌لباس سیاه پوشیده‌اند. من روز ۲۵ ماه رمضان را برای‌قیام سیاهپوشان معین می کنم. همین امروز پیک‌هایی رابه همه طرف روانه کنیدو به‌یارانما‌اطلاع دهید که همگی، در همه‌جا، در شب ۲۵ ماه رمضان آتش روشن می کنیم. شعله های آتش نشانه‌ی آغازقیام ماخواهد بود. افراد بادیدن شعله های آتش سلاح برمیدارندو سواربراسب میشوند و به‌سوی«سفیدنج»حرکت‌می کنندوسرراهشان هرجا کسی را دیدند که به‌زبان تازی سخن میراند ازدم‌تیغ می‌گذرانند.

ما در «سفیدنج» قدم یارانمان را گرامی خواهیم داشت‌و وقتی همه‌گرد آمدند. نخست به مرو حمله‌خواهیم کردتا کار نصرسیار را یکسره کنیم‌و سپس یک‌یک شهرهای‌خراسان را ازچنگ عمال حکومت اموی خواهیم‌رهانید تا نوبت‌جاهای دیگرایران برسد...

همان‌روز پیک‌ها به همه‌طرف روانه‌شدند.

* * *

درفش سیاه

علی پسر خدیع کرمانی که به یاری ابومسلم موفق شده بودنصرسیار راشکست و فراری دهد ، برسردوراهی عجیبی متحیر مانده بودو نمی‌دانست چه کند. ابومسلم‌ویارانش به‌او کمک کرده بودند اما او نمی‌توانست‌به ابومسلم بپیوندد زیرااز یکسو همه‌ی سپاهیان او از اعراب یمانی بودند که باایرانیان دشمنی داشتندو خسارات زیادی به‌ایرانیها زده بودند و میدانستند که هیچ ایرانی به‌چشم دوستی به آنها نگاه نمی کند. از سوی دیگر ، علی‌نیز مثل پدرش با بنی‌امیه بیعت کرده بودو ازعمال امویان بحساب می‌آمدو میدانست که ابومسلم علیه بنی‌امیه‌و به‌سودآل‌عباس تبلیغ می کند.

راه دیگر این بود که بانصرسیار صلح کند و بااو برای حفظ سلطه‌ی عرب در ایران‌بجنگد، که این راه نیز چندان مطمئن بنظرش نمی‌رسید زیرا میدانست نصر سیار مرد خود کامه‌و نادرستی استو دیده بود که چگونه پدرش را به بهانه صلح پیش خود خواندهو بقتلش رسانده بود. ازکجا معلوم که بااو نیز همین معامله را نکند ؟ مخصوصاً که پسرش‌تمیم نیز بدست علی کشته شده بود. ازطرف دیگر ستاره‌ی‌اقبال نصرسیار در حال‌افول بودو امید نمی‌رفت که بتواند در برابر سیاه‌پوشان ابومسلم مقاومت چندانی بکند.

علی پس ازمدتی اندیشه سرانجام‌تصمیم گرفت به‌ابومسلم بپیونددو بااین هدف‌به‌دیدار او رفت ،گفت:

—سردار ! مرا درسلک یاران خودبپذیرید تا پابه‌پای شما بانصر سیار بجنگم.ابومسلم در دلش گفت :«بعد از آنچه کنی؟تو که سرسپرده‌ی مروانی چگونه میتوانی درکنارمن و همراهانم باشی ؟» اما به‌روی خود نیاوردو باخوشرویی گفت:

— من همیشه شجاعت ترا تحسین میکنم علی...و پشتیبانت هستم اما توخودمرد میدان توسرداری شایسته هستی سپاه کافی هم داری، چه نیاز که بما بپیوندی ؟چرا نمیروی انتقام قتل پدرت را از نصر سیار بگیری ؟او از مقابل تو گریختهو به‌مرو پناه برده استوهم‌اکنون مشغول جمع‌آوری نیروست تادوباره به‌جنگ تو برخیزد. امانش نده ، شهر را درمحاصره‌بگیر و کارنصر را یکسره کن...

علی گفت :

— مااگر برنصر سیار پیروز شدیم به یاری شما بود. آیا این بارهم مارا یاری‌خواهید داد؟

ابومسلم گفت :

— توکار را شروع کن. من مراقب‌اوضاع هستم. اگر عرصه‌برتوو سپاهیانت‌تنگ شد سیاه‌پوشان بیاریت خواهند رسید. مطمئن باش.

—متشکرم‌سردار!

علی‌بن خدیع کرمانی سپاس گویان ازپیش ابومسلم رفتو سلیمان بن کثیر که شاهد این گفتوگو بود لبخندزنان گفت:

—خداوندظالمان راگرفتارظالمان کند !

* * *

نصر سیار در این زمان، روزهای بدی را در شهر مرو می‌گذراند. از یک سو زخمی که از ناحیه‌ی شکمش برداشته بود آزارش می‌داد و از سوی دیگر بسختی در تشویش واضطراب بود، زیرا نه‌خلیفه به‌نامه‌اش پاسخ داده بود ونه از پیک‌هایی که به اطراف فرستاده بود خبری رسیده بود.

سرانجام پیک‌های او برگشتند اما هیچکدام خوش خبر نبودند. همه‌ی کسانی که نصر سیار آنها را مطیع خلیفه و همراه و همگام خود می‌شناخت پشت به‌وی کرده بودند. گروهی از آنان با ابومسلم بیعت کرده بودند وگروهی دیگر نمیخواستند در هیچ جنگی درگیر شوند و زندگی راحت و دور از جنجالی پیش گرفته بودند .

در همین موقع، نگهبانان و دیده‌بانان برج های شهر خبر دادند که علی‌بن‌خدیع کرمانی با سپاهی بزرگ بسوی مرو می‌آید .

نصر با وحشت پرسید :

— سیاه‌پوشان ابومسلم هم با او هستند ؟

— نه ، تنها عربها وسپاهیان یمانی‌هستند.

نصر نفس راحتی کشید و گفت :

— جای تشویش نیست ، به پیشبازش می‌رویم و علی را نیز پیش پدرسرخوش می‌فرستیم ! ...سپاه را آماده کنید !

یکی ازسردارانش گفت :

— سپاه در هم شکسته ی‌ما حتی قدرت مقابله با سپاه کرمانی را هم ندارد ... تازه ، فراموش نکن که ابومسلم حتماً دورادور مراقب است و اگر ببیند علی دارداز ماشکست می‌خورد بیاریش خواهد شتافت .

نصرسیار اندکی فکر کرد و بعد گفت :

— شاید حق با تو باشد ... دراین‌صورت ما چه باید بکنیم ؟

— ما برج و باروی شهر را مستحکمتر می کنیم ودر همین جا به مدافعه می‌پردازیم ... ما میتوانیم ماهها کرمانی ویمانیها را پشت حصار شهر نگهداریم تا خسته شوند و بروند پی کارشان ! ....

— اگر ابومسلم و سیاه‌پوشان حمله کردند چه ؟

— شاید تا آنموقع از جانب شما کمکی برسد ...

نصر نظر سردارش را پذیرفت و دستورداد تمام سپاهیان پشت‌دروازه‌ها و دیوارها وبالای برج ها و باروی شهر مستقر شوند و به دفاع از شهر بپردازند .

نصر ، آنگاه ، نامه ی دیگری به‌مروان حمار خلیفه‌ی‌اموی نوشت و از او خواست که سپاهی به یاری وی بفرستد وتهدید کرد که در غیراینصورت بزودی تمام خراسان تحت تسلط ابومسلم و طرفداران آل‌عباس در خواهد آمد .

اما مروان چنان گرفتار جنگ با خوارج بود که نامه‌ی دوم نصر سیار را نیز مانند نامه نخستش بی‌جواب گذاشت.

* * *

شب ۲۵ رمضان،شبی نورانی و پرهیجان در شهرها و روستاهای خراسان بود. شعله های آتش که یاران و دوستداران ابومسلم در پشت بام خانه هایشان برافروخته بودند، همه جا را چون روز روشن کرده بود وبرای مردم‌خراسان نوید بخش روزهای شادتر وآزادتری بود ،روزهایی که دیگر کارگزاران ستمگر بنی‌امیه بمال و ناموس مردم تجاوز نکنند و جان و مال ایرانیان از دست اندازی حکام عرب در امان باشد.

تمام کسانی که با ابومسلم بیعت کرده بودند بمحض دیدن شعله‌های آتش به‌سوی خانه‌هایشان می‌دویدند، لباس سیاه می‌پوشیدند، دستار سیاه به‌سر می‌بستند، سلاح به کمر می‌بستند و پیاده و سواره‌بسوی‌قریه«سفیدنج»براه می‌افتادند .

به‌زودی کاروان بزرگی از سیاه پوشان بسوی قریه‌ی «سفیدنج» به‌حرکت درآمد که چون سیلی خروشان روستاها و شهرها را از لوث وجود مأموران و نوکران خلیفه اموی می‌شست و پاك می کرد.

مأموران و کارگزاران دستگاه خلافت بنی‌امیه که غافلگیر شده بودند، یا به‌دست سیاه پوشان کشته می‌شدند و یا وحشتزده گریزان بسوی مرو می‌گریختند اما مرو در محاصره‌ی سپاهیان کرمانی بود و این فراریان یا به‌ناچار به‌یمانیها می‌پیوستند ویا بدست آنها کشته واسیر می‌شدند.

نصر سیار در مرو محاصره شده از همه جا بی‌خبر بود و نمی‌دانست برسر عمال و کارگزارانش چه آمده است و احمقانه و خوش باورانه هنوز چشم براه کمک و یاری خلیفه‌ی اموی بود.

سپاهیان نصر با روحیه‌ی ضعیفی در برابر حمله‌های مداوم یمانیها از شهر دفاع می‌کردند و نصر میدانست که اگر این وضع طولانی شود و کمکی از شام نرسد بجای آنکه سپاهیان کرمانی خسته شوند، افراد خود او از پا در خواهند آمد و شهر را تسلیم دشمن خواهند کرد.

اما کار به‌اینجا هم نرسید.

غروب آنروز دیده‌بانان برج های شهر به‌نصر خبر دادند که از روستاهای اطراف شهر شعله‌های آتش زبانه می کشد. نصر با حیرت و نگرانی بالای یکی از برج‌ها رفت ونگاه کرد. از همه جا، دور و نزدیک، شعله های آتش دیده‌می‌شد.

این آتش به‌چه‌معنی است؟ یعنی سیاه پوشها خانه‌های روستائیان را به‌آتش کشیده‌اند؟

یکی ازدوستان نصر گفت:

— نه، این غیر ممکن است. همه روستائیان با ابومسلم بیعت کرده و به‌دوستداران آل‌عباس پیوسته‌اند.

— پس این آتش، این شعله ها چیست؟

دیده‌بان داخل شهر را نشان داد و فریاد زد:

— یا امیر، شهر را نگاه کنید.از پشت بام تعدادی از خانه‌هایش نیز شعله های آتش زبانه می کشد.

نصر با پریشانی گفت:

— این، به‌یقین نشانه‌ایست میان سیاه پوشان...

وبعد ازلحظه‌ای تأمل دستورداد:

— پیش از آنکه آتش ها خاموش بشود به‌آن خانه‌ها بروید و مردهایشان را دستگیر کنیدونزدمن بیاورید.

چند نفر برای اجرای دستور او رفتند و نصر سیار از برج پائین آمد و در حالیکه دستورهایی به‌فرماندهان سپاهش می‌داد به‌قرارگاه خود رفت.

مدتی طول کشید تا مأمورانی که برای دستگیری آتش افروزان رفته بودند برگشتند . آنها حتی یک‌نفر هم همراه خود نیاورده بودند . نصر پرسید :

—چرا دست خالی برگشتید ؟

— یاامیر ، درآن خانه ها جز زنها وبچه های کوچک کسی نبود .

— پس مردهایشان چه شده بودند ؟ نپرسیدید ؟

— چرا قربان ، گفتند مردها بعداز روشن کردن آتش لباسهای سیاه پوشیدند ، شمشیر برداشتند ورفتند...

بقیه درصفحه ۸۲

با این بن‌بست چکنم؟

ترا می‌پرستم ترا می‌پرستم

تنظیم از: «بهانه»

زندگی آرامی را می‌گذراندم ، تازه دیپلم گرفته بودم و در یک شرکت خصوصی با حقوق مناسبی استخدام شده بودم . محیط کار من یک محیط غیر رسمی و خصوصی بود . از فرمول های خشک اداری در آن خبری نبود چند مهندس تحصیل کرده در آنجا به کار اشتغال داشتند . اغلب دور هم جمع می‌شدیم و به صحبت و بحث و حتی خنده و شوخی می‌پرداختیم . در میان این کارمندان یک جوان خوش قیافه و شهرستانی بود که غلام نام داشت . خیلی خجول و نجیب بود و بطور کلی با سایر همکارانم تفاوت بسیاری داشت . اغلب موقع حرف زدن دچار لکنت زبان می‌شد و هیچ گاه بیاد نداشتم که بصورت من نگاه کرده باشد . این حجب و حیای ذاتی باعث شده بود که همکارانم در غیاب او ، مسخره‌اش بکنند و همین تمسخرها باعث شد که من بیش از حد معمول به او توجه کنم و بعد از مدتی فهمیدم که او با همه مردان دیگر فرق دارد فرسنگ‌ها از حقه بازی و ریا کاری دور است و اینگونه بود که به او علاقمند شدم .

غلام از یک خانواده شهرستانی بود که وضع مالی متوسطی داشتند پدر و مادرش در آن شهرستان با آداب و رسوم همان شهر زندگی میکردند . و غلام تنها فرد فامیل بود که به تهران آمده بود .

توجه من به غلام از مرحله ساده گذشت و زمانی متوجه شدم که به او عشق فراوانی پیدا کرده‌ام ، که دیگر بریدن از او برایم امکان‌پذیر نبود .

شاید من تنها دختری بودم که در زندگی غلام وارد شده بود . خیلی زود داستان عشق ما بر سر زبانها افتاد و زمانی بخود آمدیم که فهمیدیم بدون وجود یکدیگر دقیقه‌ای نمیتوانیم زندگی کنیم . پدر و مادرم بزودی در جریان عشق ما قرار گرفتند و اولین ضربه وقتی فرود آمد که دریافتیم آنها سخت با این ازدواج مخالفند . پدرم عقیده داشت من که در شهر بزرگی پرورش یافته‌ام نمی‌توانم خودم را با آداب و رسوم یک خانواده شهرستانی تطبیق دهم و خانواده غلام هم به من بچشم یک دختر خوب نگاه نمی کنند . دختری که ماهها با پسرشان دوستی داشته است نمی‌تواند عروس خانواده‌شان باشد . اختلاف عمیق‌تری که وجود داشت مسأله وضع مالی غلام و اختلاف بیش از حدش با سایر خواستگارانم بود . پدرم مصرانه از من میخواست که غلام را ترک کنم ، و این آغاز یک کشمکش بزرگ و جنجال خانوادگی بود . چه بحث‌ها که درنگرفت ، ولی همهٔ این مخالفت‌ها نه تنها مرا دلسرد نمیکرد ، بلکه روز بروز عشقم را به غلام افزایش میداد .

ضربه دوم ، مخالفت خانواده غلام بود وقتی فهمیدند که ما قصد داریم با هم ازدواج کنیم ، آنها از سالیان دور پروین دختر عموی غلام را بنام عروس خود انتخاب کرده بودند و عشق پسرشان بیک دختر بقول خودشان ، «بی پروای تهرانی فاجعه‌ای عظیم محسوب می‌شد . پدر غلام بتهران آمد و مبارزه‌ای پی‌گیر را آغاز کرد ولی هر چه این پافشاری‌ها شدت می‌گرفت ، علاقه ما دو نفر را بیکدیگر شدیدتر می‌ساخت . پنهانی همدیگر را میدیدیم ، اشک می‌ریختیم ، حرف از عشق میزدیم . حالا هر دوی ما راضی شده بودیم علیرغم مخالفت‌های خانوادگی به عقد یکدیگر درآئیم و این برای هیچکدام از ما مهم نبود که با اینکار خانواده‌هایمان را از دست میدادیم .

پائیز آن سال پایان گرفت و زمستان فرا رسید .

غلام برای یک دیدار خانوادگی و اتمام حجت با خانواده‌اش راهی شهرش شد . دوری از او ، و وضع نامساعدی که در خانه پیش آمده بود ، زندگی را برایم به صورت جهنمی پس سوزان درآورده بود . هم روزهای زمستانی هم بیشتر غمگینم میکرد ولی همواره به خودم نوید میدادم که این روزهای سخت گذرا است وطولی نمی کشد که همهٔ فصلهای زندگی من بهار خواهد شد . چند روزی از رفتن غلام گذشته بود که یکروز پدرم بوسیله مامان برای من پیغام داد که می‌خواهد مرا ببیند وقتی به اتاق او رفتم و روبرویش قرار گرفتم و چهره عصبانی و عبوس او را دیدم دلم فرو ریخت . پدرم گفت :

— میدونی غلام برای چه سفر کرده ؟

با صدائی که از وحشت میلرزید گفتم :

— نه ، ولی خوب بله ... برای دیدن اقوامش رفته .

— نه دختر دیوانه ، رفته با دختر عموش عروسی کنه ! با همون کسی که سالها نامزدش بوده ، او فقط می‌خواسته تورو گول بزنه . شنیده‌ام یکی از دوستانش گفته مگه من دیوونه هستم با دختری عروسی کنم که قبل از ازدواج با من دوست بوده . می‌بینی که بخاطر اینهمه ساده دلی و خوش قلبی چطور آلت دست قرار گرفته بودی !

آرزو میکردم که مرده بودم و این حرفها را نمی‌شنیدم . چطور ممکن بود غلام چنین بازی وحشتناکی را با من آغاز کرده باشد آه ... چگونه ممکن بود آنهمه حرفهای قشنگ ، آنهمه وعده‌های خوب دروغ باشد . فریاد زدم :

— نه ، این حقیقت نداره ، این حقیقت نداره . من نمیتونم تحمل کنم ، نمی‌توانم ...

نمیدانم چند روز من با گریه گذشت . به اداره نرفتم . چند روز غذا نخوردم . فقط وقتی خودم را توی آینه دیدم ، احساس کردم سالها پیر شده‌ام دیگر مثل روحی سرگردان بودم که کالبدش را گم کرده باشد راه میرفتم و می‌گریستم . فکر هم نمی کردم ... فقط نفس می کشیدم .

روزهای بعد تصمیم گرفتم باغلام تلفنی صحبت کنم ودلیل اینهمه بی‌رحمی او را بپرسم . وقتی صدای گوش‌نواز غلام توی گوشی تلفن پیچید ، نزدیک بود از حال بروم وقتی گفتم : غلام چرا ، چرا این کار را کردی ؟ غلام خیلی ساده و آرام گفت : بعداز اینکه به تهران آمدم همه چیزها رو برات توضیح میدهم تو باید همه چیز را بدونی ، ولی حالا نمی‌توانم صریح حرف بزنم . وبعد ... یک خداحافظی خشک و کوتاه ، قطع ارتباط واشکهای من و یک هیچ .

وقتی با پدرم برخورد کردم ، به او گفتم :

— پدر ، من میخواهم فوراً ازدواج کنم . اینکه شوهر من چه کسی باشد ، فرق نمی کند ، فقط میخواهم ازدواج کنم .

یک هفته طول کشید تا سرسفره عقد نشستم . بی‌اختیار اشک می‌ریختم وبالاخره به مردی « بله » گفتم که نه او را می‌شناختم و نه دوستش داشتم . از کارم استعفا کردم و معاشرت هایم را با همه قطع کردم . سعی کردم تمام پیوندهایم را با گذشته از بین ببرم بالجبازی قدم به‌راهی گذاشته بودم که‌نه انتهایش را میدیدم ونه حتی‌جلوپایم راتشخیص میدادم .

پنج ماه گذشت توی خیابان منتظر تاکسی بودم که ناگهان غلام را دیدم . بله خودش بود . همان مرد آرزوهای من ، همان که زمانی عشقش چون خون در رگهای من جاری بود ، همان که بی‌رحمانه تمام زندگی مرا بباد داد بود . رنگ پریده ولرزان جلو آمد دستش را پیش آورد ودست مرا فشرد . برق حلقهٔ طلائیش چشمهای مرا سوزاند . غمگین مرانگاه میکرد . گفت :

— چرا ؟ چرا اینکار را کردی مگر تو بمن قول نداده بودی ؟ از شدت عصبانیت به مرز دیوانگی رسیده بودم . این سؤال را من باید از او میکردم . ازشدت خشم لبم راگازگرفتم وگفتم :

— غلام بهتره حرفش را هم نزنیم . بهتره فراموش کنیم . ولی غلام‌مصرانه می‌خواست دلیل این پیش آمدها را بداند ومن واقعاً خنده‌ام گرفته بود . او می‌خواست چیزی را که خود مسببش بود بداند . از من خواهش کرد به چایخانه‌ای که چند قدم بالاتر بود برویم وحرف بزنیم و انقدراصرار کرد که‌قبول کردم .

وقتی پشت میزی قرارگرفتم غلام سرش را به دو دست تکیه داد ومثل یک پسربچه کوچک بگریه درآمد . گریه‌ای غم‌انگیز که تمام سلول های تنم را لرزاند وقتی کمی آرام شد ، دستم راگرفت وگفت :

— ترا می‌پرستم .. ترا می‌پرستم .

ومن درحالیکه پوزخند می‌زدم گفتم :

— بخاطر همین بود که ازدواج کردی ؟

— ازدواج کردم ؟ . من یا تو ؟

وآنوقت بود که پرده‌ها کنار رفت .

غلام گفت :

— وقتی بشهرمان رفتم پدرومادرم با اصرار ازمن خواستند که با دخترعمویم ازدواج کنم ، دختری که هیچگاه دوستش نداشتم . آنها حتی آینه‌شمعدان وانگشتری عروسی را هم خریده بودند ولی من با پشتوانه عشق تو با سرسختی زیاد مقاومت کردم . روزی که تلفن کردی همهٔ اعضای فامیل مرا دوره کرده بودند . آخر دختر عمویم دست به خود کشی زده بود وهمه مرا عامل این کار میدانستند ولی من بازهم فقط می‌گفتم ، نمیدلم نمی‌خواست در آن لحظه ترا هم با گرفتاری های خود شریک کنم . این بود که گفتم بعداً همه چیز را برایت توضیح میدهم . بالاخره یکروز خودم با دختر عمویم حرف زدم و وقتی فهمید که هیچ عشقی به او ندارم غرور زنانه‌اش به‌جوش آمد وگفت :

— غلام خان ! من برای همیشه از زندگی تو کنار میرم . وبعد باشادی به طرف تلفن خانه دویدم که با تو حرف بزنم وبگم دیگر مشکلی وجود ندارد . به شرکت تلفن کردم . یکی از بچه ها گفت تو از کارت استعفا کردی وشب بعدهم ازدواج می کنی . این بزرگترین ضربه‌ای بود که برمن وارد آمده بود . چندبار تصمیم گرفتم به تهران بیایم وبا تو حرف بزنم و بپرسم « چرا ؟ » ولی بعد پشیمان شدم چرا که ترا میشناختم ، ومیدانستم این کار را به میل خود انجام داده‌ای ، وگرنه هیچکس نمی‌تواند ترا مجبور به کاری بکند که مایل نیستی . بیست وچهار ساعت از اتاقم خارج نشدم وبعد از آن در نهایت عجز و درماندگی موافقتم را برای ازدواج با دخترعمویم اعلام کردم ودرست دو شب بعد از عروسی تو پای سفرهٔ عقد نشستم ...

تازه فهمیدم که چه برسرما آمده است .

پدر بیرحم من با دروغی بزرگ همهٔ زندگی دوجوان را ویران کرده بود .

بقیه در صفحه ۸۲

چاره ساز همه چاره ها...

نوشته: شاخ نبات

جوانها همیشه به دنبال زیبایی ظاهری میروند و زیبایی باطن هرچه قدر هم عمیق باشد، کمتر توجه جوانی را جلب میکند، یا در او احساسی به وجود می‌آورد. جمال هم به همین دلیل از صفورا می‌گریخت و چشم هایش را به روی چشم های او که از مهربانی ومردمی پر بود، می‌بست. صفورا زشت بود و باشاید هم زشت می‌نمود. چشمانش بی نور، لبهایش بی رنگ، گیسوانش خشن و چانه‌اش باریک بود اما با این همه شاید اگر روزی در صورت دست نخورده‌اش دستی برده میشد، حالت دیگری پیدا میکرد و این بظاهر بچه اردک، تبدیل به قوی زیبایی میشد. اتفاقاً زنهای محله هم همین عقیده را داشتند ووقتی جلوی در خانه ها چمباتمه میزدند وخودشان را با شایعه‌سازی و دروغ پردازی سرگرم میکردند، به محض اینکه صحبت به صفورا و اینکه کم کم داشت بیست‌وپنج — شش‌ساله میشد ولی هنوز شوهر نکرده بود میرسید، سری تکان میدادند و میگفتند. «طفلکی، برورویی نداره، اما اگه دستی توصورتش ببره! ممکنه از این سروریخت در بیاد و بتونه شوهری واسه خودش دستو پا کنه و خودش دام بیاندازه!»

اما صفـــورا بدون توجه به این حرفها در دنیای دیگری سیر میکرد، دنیایی که از دنیای شلوغ و توخالی زنهـــای محله بکلی بدوربود. صفورا اصلا پدرش را ندیده بود و هروقت که حرف پدر به میان می‌آمد، چهره‌اش به طور ناخود آگاه در تیرگی غم آلودی فرو میرفت، مخصوصاً که از ده سال پیش مادرش هم فلج شده بود و از مادر هم دیگر تصویر کاملی در ذهن خود نمی‌داشت. بیچاره صفورا که تنها فرزند آن خانواده بود و تقریباً تمام عمرش را در محرومیت گذرانده بود. وقتی که یک شب مادرش که با خدمتکاری در خانه این و آن چرخ زندگی را میگرداند، با پاهای سالم به بستر رفت و صبح روز بعد دیگر از بستر بلند نشد، مجبورشد درس ومدرسه را هم رها کند.

او تا نیمه کلاس ششم ابتدایی راخوانده بود، اما دیگر برای ادامه تحصیلش امکانی وجود نداشت. از یک طرف باید از مادر فلج پرستاری میکرد، از یک طرف دیگر باید کار مادر را در خانه ها انجام میداد و پولی را که برای ادامه زندگی لازم بود، به دست می‌آورد. و از همین زمان بود که صفورا مانند غنچه‌ای بر شاخه پوسید و شادابی و طراوت آغازبلوغ در او به صورت پژمردگی مداوم در آمد و باا و ماندنی شد. شاید اگر جمال به آن محله نمی‌آمد و در مغازه آهنگری که در شکم کوچه قرار داشت مشغول کار نمیشد و با چشم های میشی کشیده‌اش که به صفی از مژگان سیاه می‌پیوست مثل آفتاب در تاریکی تکرار آن کوچه طلوع نمی کرد، صفورا هرگز به نازیبایی خود پی نمی‌برد و هم چنان در پیله ابهام باقی میماند. چون عشق که از ذات زیبایی سرچشمه میگیرد، همیشه به دنبال زیبایی میرود و اصطکاک بانازیبایی را به سختی میپذیرد.

صفورا اولین باری که جمال را جلوی مغازه‌اش ایستاده دید، خود را دچار حالتی یافت که نظیرش را هرگز در تمام عمر احساس نکرده بود. آن ها فقط یک ثانیه به هم نگاه کردند، اما همان مدت کوتاه برای روشن کردن آتش کافی بود و آنشب وقتی صفورا به بسترمیرفت، صفورای شب گذشته نبود و نطفه‌ای که در روحش بسته شده بود هرزمان بزرگ وبزرگ‌تر میشد و مانند دانه‌ای در خاک در سکوت رشد میکرد و از هم بازمیشد. از روز بعد، به محض این که در چادر نماز گلدارش از در خانه بیرون میامد، قلبش مثل دیوار خرابه‌ای فرو می‌ریخت. انگار به همان اندازه که به ردشدن از جلوی مغازه جمال علاقمند بود، به همان اندازه هم از دیدن او وحشت داشت. معمولا وقتی به چند قدمی مغازه میرسید، چند لحظه می‌ایستاد، نفس بلندی میکشید، بعد دو مرتبه به راه می‌افتاد. گاه جمال را در جلوی در مغازه و گاه او را در میان مغازه در حال کار می‌دید و روزهایی که او را نمی‌دید حالت کسی را پیدا میکرد که عزیزترین چیز زندگی خود را گم کرده باشد. آن وقت دیگر دست و دلش اصلا به کار نمی‌رفت. با هر کاری را به‌طور ناقص انجام میداد و همه‌اش دلش مثل سیرو سرکه میجوشید. چرا؟ ... خودش هم هنوز نتوانسته بود به روی حالت تازه‌اش نامی بگذارد، اما روزی که به بهانه تعمیر چراغ خوراک پزی خانه به مغازه جمال رفت، بالاخره حقیقت را فهمید. جمال از نزدیک زیباتر و دوست داشتنی تـــر می‌نمود. وقتی که حرف میزد چشم هایش جور عجیبی برق میزد و صدایی که از میان لب های مردانه‌اش بیرون می‌آمد، شیرین — ترین و دلپذیرترین طنین ها را داشت. صفورا همانطور که به او نگاه میکرد، خودش رامیدید که بی اختیار به طرف او کشیده میشود. همانطورکه پر کاهی به سوی کهربا جذب میشود، به طرف او کشیده میشد و روی پاهای لاغر لرزانش ایستاده بود با او حرف میزد، اما حرفهایش را نمی‌شنید. فقط صدای طپش های قلبش را میشنید و احساس میکرد سراپایش در میان شعله های نا پیدایی میسوزد. وقتی می‌خواست از درمغازه بیرون برود، درحالی که چادرش را بالا میکشید، نیم‌نگاهی به صورت او انداخت و گفت: «ببخشید، اسم شما چیه؟ واسه این میپرسم که اگه کس دیگرروبرای بردن چراغ فرستادم...»

چهره پسرانه جمال ازلبخندی روشن شد و همانطور که پشت‌سر او می‌آمد، گفت: «اسم من جماله آبجی .... بیشتر وقت‌هام فقط من توی مغازه‌ام. چون اوستا کار یک مغازه دیگه ام داره. به هر حال اگه خودتون بیاین چراغ رو ببرین، خیلی بهتره، میترسم یک وقت این پسره‌رو که تازه آوردیم یک دسته گلی به آب بده!»

وآن‌شب صفو رابعدازآن که شام مادرفلجش را داد و ظرف ها را شست و به رختخواب رفت و تازه با خودش خلوت کرد، به حقیقت پی برد، حقیقتی که از چند ماه پیش به دنبال کشف آن بود، حقیقت یک عشق تلخ یکطرفه ......

و با رسیدن به این حقیقت تازه به خودشناسی پرداخت. برای دختری مثل او با آن چشمهای بی حالت و بی‌نور، با آن خنده‌های خالی از هرنوع جذبه زنانه، ودستانی که از کاردرخانه مثل دست کارگرهای مرد زبرو خشن شده‌بود، چه آینده‌ای میتوانست وجود داشته‌باشد. تمام دخترهای هم‌سن‌او یکی بعدازدیگری عروسی کرده و رفته بودند، ولی او هنوز دخترمانده بود. البته در عرض‌آن سالها یک بار یک مرد مسن زن مرده و یک‌بار یک‌سیگار فروش یک چشم از او خواستگاری کرده‌بود، ولی کدام یک از آنها میتوانستند دردوانده دختری را که خودش را به وظیفه فروخته‌است، بشناسند؟ آن‌ها برای خودشان یک‌جفت میخواستند و حاضرنبودند بارآن پیرزن درمانده فلج را هم به دوش بکشند......

مخصوصاً که صفورا به هیچ کدام ازآنها نیز به‌چشم‌جفت‌نگاه‌نکرده‌بودوواقع با نفرت خواستگاریشان راقبول‌نکرده بود. اما حالا وضع شکل دیگری داشت و صفورا با چشمان بسته به طرف دردی میرفت که از همه‌دردهای دنیا جانگدازتر است. اماگویی با اشتیاق به سوی این درد میرفت و خود را با آگاهی کامل به سرنوشتی که جلوی پایش پهن شده بود، میپرد. صبح روز بعد، چند لحظه جلوی آینه ایستاد. زنی که ازمیان آینه‌به او نگاهمیکرد، لاغرو تکیده و بی‌رنگ بود و درعمق چشمانش جز ناامیدی حالت دیگری به چشم نمی‌خورد. او یک انسان نبود، بلکه ماشین‌بود که سالهای سال فقط وظیفه‌اش را انجام داده بود. اما حالا روح دیگری درآن ماشین جاری میشد و به وظیفه‌ای‌که همیشه تلخ و نامطبوع است، چاشنی دلپذیری میزد.

درحالی که لبهایش را میگزید، به زنی که درآینه بود گفت: «درسته، تو خیلی‌زشتو بد ترکیبی و هیچ وقت نمیتونی جمال رومتوجه خودت کنی، اما تو جمال رو دوست داری. خوب، پس تا میتونی به او مهربونی کن...... تا میتونی خودت رو نشونش بده و باهاش از محبت حرف بزن. شاید یه روز خدا یکی از درهاش رو به روی تو باز کنه و جمال تورو اون‌جوری که هستی ببینه.»

و بعد سرش را ازآینه برگرداند و به‌سوی سقف اتاق بالا برد. دیگر حرفی نمیزد، اما همان طور که به آن نقطه خیره مانده بود، چهره‌اش لحظه به لحظه بیشتر ازهم بازمیشد و نوری نامرئی اطراف‌سرش رامانند هاله‌ای فرامیگرفت.

جمال ازچند سال پیش با برادرش در یکی از خانه های پر جمعیت خیابان شاهپور زندگی میکرد. هر دو کارگر بودند. جمال تعمیر کاری میکـــرد، عبدی هم که از چند ماه پیش هیجده ساله شده بود، تازه دریک مغازه معاملات املاک شاگرد شده بود. هر دوصبح زود ازخانه بیرون میرفتند و کمی بعد از غروب برمیگشتند آرام و ساکت، و سربزیر بودند و همه‌آن دو را به پاکی چشم ونجابت میشناختند. صاحب— خانه هم به همین علت بین آنها و همسایه های دیگر تفاوت میگذاشت. هیچ‌وقت‌سایه‌زنی در اتاق آنها دیده نشده بود و بعد از پنج‌سال هیچ کدام از زنهای محله نمی‌توانستند کوچک‌ترین نسبت را به جمال بدهند. به همین علت هم هرگز درمحله راجع به زندگی خصوصی آندو شایعه‌ای بر سر زبانها نیفتاده بود. اماآن روزصبح زود جمال یک دفعه عوض شد وجمال دیگری در او به دنیا آمد. صبح مثل بیشتر صبح های دیگر بود. خورشید میان آسمان موهای‌طلائیش را شانه‌میزد و چندگنجشک چاق که روی درخت برهنه آلبالو نشسته بودند، مثل زنها پرگویی میکردند. جمال از در اتاق بیرون آمد و به عادت همیشه اول به آسمان نگاه کرد و به محض این که سرش را پایین آورد، نگاهش‌روی زن لاغر بلندقدی

بقیه درصفحه ۸۹

علی

ابرمرد ایمان

حسن نکوئی

خلاصه شماره های قبل

ازعام الفیل سی سال می گذشت که علی (ع) درخانهٔ کعبه چشم به جهان گشود ودر ده سالگی، نخستین انسانی بود که راه حق و حقیقت، راه راستی و درستی، راه محمد پیامبر خدا را برگزیدودر هیجده سالگی در بستر پیامبر خفت وبزرگان قریش را که قصد جان رسول خدا را داشتند به حیرت افکند. محمد (ص) ازمدینه به مکه هجرت کرد وبت‌پرستان مکه را درخشمی جنون آمیز برجای نهاد. برای علی(ع) ازسوی محمد (ص) پیام آمد دراین پیام وظیفه داشت فاطمه زهرا، فاطمه بنت اسد وفاطمه بنت زبیربن عبدالمطلب وجمعی ازیاران مسلمان را ازمیان شمشیرها وخنجرها وکمندها به سلامت بمدینه رساند علی (ع) به مدینه رسید و دربسی جنگ ها، درکنارمحمد (ص) شمشیرزد.

در سال پنجم هجرت، قریش برضد اسلام بسیج عمومی اعلام کرد وقصد آن داشت اساس اسلام را واژگون سازد.

علی (ع) که اکنون یک جوان بیست و پنج ساله بود، دربرابر مردی جنگاورو ستیزه‌جو، مرد جنگاوری چون عمربن عبدود ایستاد وسرسردار پیکارگر قریش را ازتن جدا کرد وبرپای محمد(ص) افکند وپس ازآن، درنبرد خیبر، مرحب خیبری را کشت ودر قلعه خیبر را که درآن ده هزار مرد جنگجو سنگر گزیده بودند ازجای کند.

علی ابن ابیطالب، این دست پرورده پیامبر، درمقام خلافت برمنبر رسول خدا نشست و نخستین خطابه خویش را ایراد فرمود و رجال و بزرگان مدینه ازسخنان علی (ع) که سخن حق وحقیقت بود، به حیرت افتادند.

علی (ع) ازهمان آغازبه احیای دین محمد قلمت پر افراشت و حقیقت اسلام‌را به کرسی حکومت نشانید و این به کام رجال قوم شیرین نیامد.

علی مرتضی در روز چهارم خلافت به مسجد اعظم مدینه وارد شد که دراین هنگام یکی از مسلمانان گفت: «بزرگان و رجال قوم، چنین مصلحت دیده‌اند که شما منبر خلافت‌را به شورایی از بزرگان قوم واسپارید تا بنشینند و تصمیم بگیرند و اگر این مقام‌را دروجود شما کامل یافتند، دگربار باشما بیعت کنند.»

علی مرتضی، دراین هنگام برمنبر نشست و خطابه مشهورخویش را ایرادفرمود:

«ای مهاجر، ای انصار، بدانید که حکم خدا، حکم من خواهد بود، و روش رسول خدا، برنامه من...»

علی «ع»، در نخستین ماه خلافت خود، عبداله ابن عباس رابه امیری«شام» برگزید که این سیاست باسیاست روزسازگارنبود، زیرا معاویه بن ابی سفیان پس از هیجده سال (از سال هیجدهم هجرت تا سال سی‌وششم هجرت) همچنان برشام حکومت میکرد. معاویه در حکومت مستبدانه خود درشام، سپاهی عظیم فراهم آورده بود که برانداختن او از حکومت آسان بنظر نمی‌آمد.

ابن عباس به علی«ع» چنین گفت:

«مولای من، دراین کار سیاست چنین است که معاویه را برشام واگذارید و باوی مدارا کنید، تا همانگونه که برشام تسلط یافته است، از شام برکنار شود.» علی «ع» که بنای خلافتش برسیاست استوارنبود، فرمود:

«من دستهای ستمگر معاویه را ازشام کوتاه خواهم کرد، زیرا در نظر من، حکومت معاویه برشام، یک حکومت حرام بیش نیست.»

در این میان «مغیرة بن شعبه» که مردی حکیم و سیاستمداری وارسته بود به علی «ع» گفت:

«معاویه ازشام چشم نخواهد پوشید!»

اما علی «ع» این دست پرورده پیامبر که جزبه راه حق و حقیقت به راهی نمی‌رفت بجای عبداله ابن عباس که از حکومت شام بیمناک بود «سهل بن حنیف» را برگزید و روانه شام ساخت.

«سهل» از مدینه رهسپار دمشق شد، لیکن سپاهیان معاویه در اراضی «تبوک» صف آراستند و «سهل» بی آنکه ازخود مقاومت نشان دهد، ازتبوک به مدینه بازگشت.

در همین هنگام برای علی «ع» خبری رسید، که موجب شد پیش ازآنکه برای فرونشاندن آتش فتنه‌ای عظیم که در بصره بپا شده بود، مدینه را ترک گوید، درمسجد رسول اکرم «ع» برمنبر نشست وچنین فرمود:

«به فرمان خداوند، پیامبر ازجهان رحلت فرمود و ما که اهل بیت پیامبر هستیم و منبر خلافت حق مسلم ما است، هرگز نمی پنداشتم آنان که به قرآن کریم و آیین رسول خدا پیوسته‌اند، به آنچه که میراث اهل بیت پیامبر خداست، چشم طمع داشته باشند. ما هرگز چنین گمان نمی داشتیم، لیکن گمان ما به خطا رفت... من سکوت اختیار کردم.. انزوا پیشه کردم... بدانید که اگر ازگسستن و پریشانی وپراکندگی مسلمانان بیم نداشتم، و از بازگشت سیاهی و کفر در هراس نبودم، قبایی دیگر برچهرمیزدم و پلیسمایی دیگر در برابر ناحق برمی‌خاستم... روشنایی حق برتیرگی ناحق چیره گشت ومسلمین با من پیمان بستند و مرا به خلافت برگزیدند زیرا دانسته بودند که امامی عادل و عامل برمی‌گزینند. دو تن از بیعت کنندگان - از «طلحه و زبیر» سخن می گویم - به شما، پیمان شکنان پیوستند. آنان که در روز بیعت درصف نخستین دست مرا به عنوان یک پیمان استوار فشردند، امروز پیمان خود را شکستند و درشهر بصره فتنه برانگیختند و برآن شده‌اند که‌شمشیر برادر کشی بدست مسلمانان بسپارند. از چه روی این دو تن، از راه حق وحقیقت روی گردانیده‌اند؟ آیا آنان براین نیستند که بدعت های مرده را زنده کنند؟

من درمقابل قرآن کریم و آیین رسول خدا سر تسلیم فرود می‌آورم و بنام بازگرداندن صلح و آرامش درقلمرو اسلام بسوی بصره حرکت خواهم کرد و با آنان که به آتش فتنه وآشوب دامن می‌زنند، سخن خواهم گفت. اگر ازبیراهه به راه آیند، جان به سلامت بردماند، لیکن اگر دررای خود استوارمانند، شمشیرمیان ماقضاوت خواهد کرد.

***

علی «ع» ازمنبرفرود آمدومسجد رسول خدا را ترک گفت. سپاه مدینه که شمارجنگاورانش به مرز هزارمی‌رسید، دررکاب علی «ع» ازمدینه رهسپاربصره شد. درآن هنگام حکومت کوفه با عبداله بن قیس (ابوموسی اشعری) بود. او مردی سست بنیاد، تأثیر پذیروخود کامه بود وبا این اندیشه که با پیروی ازنهضت طلحه و زبیر بر حکومت خویش دوام بیشتری خواهند داد، برآن شدند که ازجنبش مسلمانان کوفه وبسیج

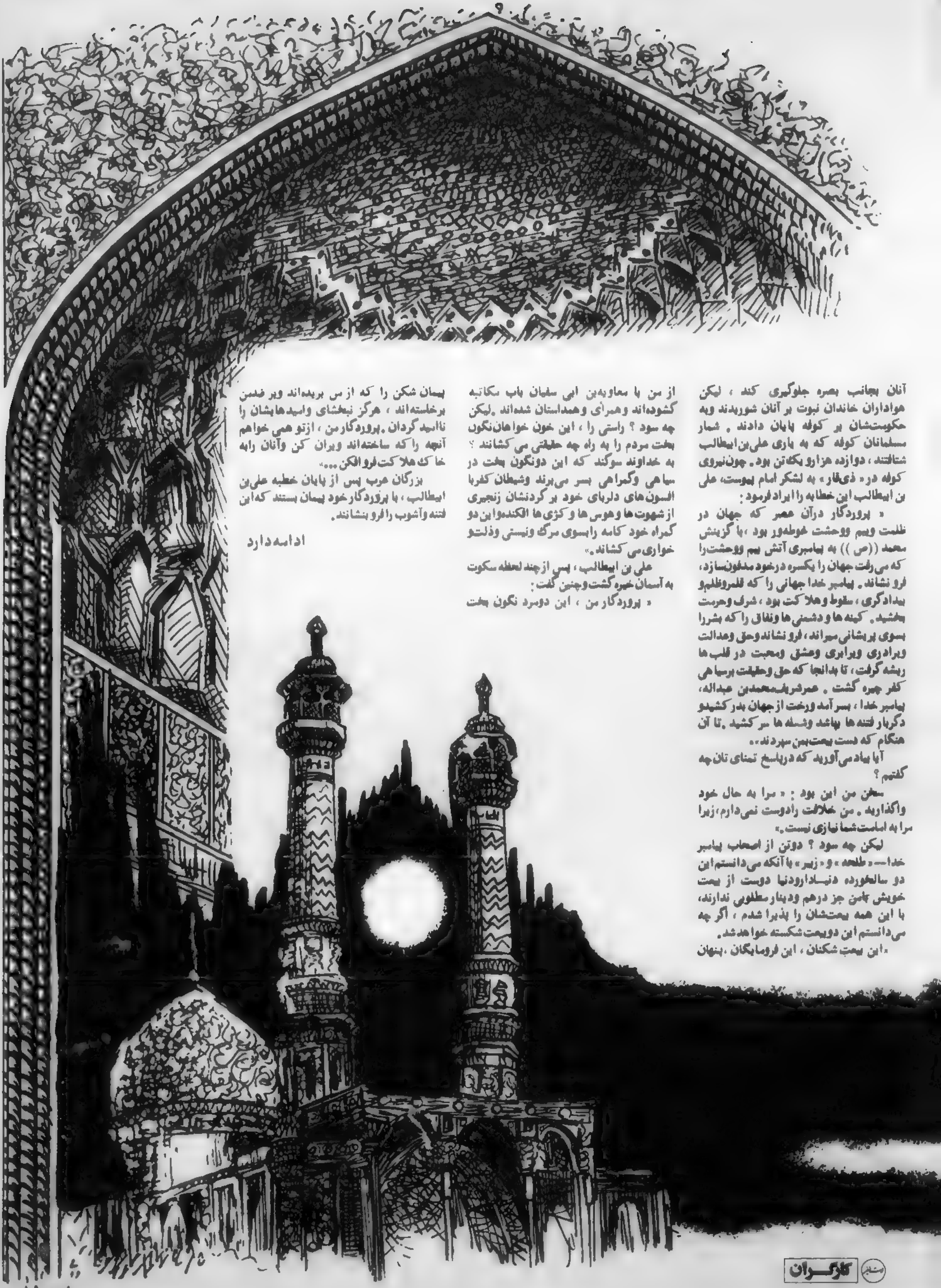

آنان بجانب بصره جلوگیری کند، لیکن هواداران خاندان نبوت بر آنان شوریدند وبه حکومتشان بر کوفه پایان دادند. شمار مسلمانان کوفه که به یاری علی‌بن ابیطالب شتافتند، دوازده هزارو یک‌تن بود. چون‌نیروی کوفه در «ذی‌قار» به لشکر امام پیوست، علی بن ابیطالب این خطابه را ایراد فرمود:

« پروردگار درآن عصر که جهان در ظلمت وبیم ووحشت غوطه‌ور بود، با گزینش محمد ((ص)) به پیامبری آتش بیم ووحشت‌را که می‌رفت جهان را یکسره درخود مدفون‌سازد، فرو نشاند. پیامبر خدا جهانی را که قلمروظلم‌و بیدادگری، سقوط وهلاکت بود، شرف وحرمت بخشید. کینه‌ها و دشمنی‌ها ونفاق را که بشررا بسوی پریشانی میراند، فرو نشاندوحق وعدالت وبرادری وبرابری وعشق ومحبت در قلب‌ها ریشه گرفت، تا بدانجا که حق وحقیقت برسیاهی کفر چیره گشت. عمرشریف‌محمدبن عبداله، پیامبر خدا، بسر آمد ورخت ازجهان بدر کشیدو دگربار فتنه‌ها بپاشد وشعله‌ها سر کشید. تا آن هنگام که دست بیعت‌بمن سپردند.»

آیا بیاد می‌آورید که درپاسخ تمنای تان چه گفتم؟

سخن من این بود: «مرا به حال خود واگذارید. من خلافت رادوست نمی‌دارم، زیرا مرا به امامت شما نیازی نیست.»

لیکن چه سود؟ دوتن از اصحاب پیامبر خدا — «طلحه» و «زبیر» با آنکه می‌دانستم این دو سالخورده دنیادارودنیا دوست از بیعت خویش تامین جز درهم ودینار مطلوبی ندارند، با این همه بیعتشان را پذیرا شدم، اگر چه می‌دانستم این دوبیعت شکسته خواهد شد.

«این بیعت شکنان، این فرومایگان، پنهان از من با معاویه‌بن ابی سفیان باب مکاتبه گشوده‌اند وهمرأی وهمداستان شده‌اند. لیکن چه سود؟ راستی را، این خون خواهان‌نگون بخت مردم را به راه چه حقیقتی می کشانند؟ به خداوند سوگند که این دونگون بخت در سیاهی وگمراهی بسر می‌برند وشیطان کفربا افسون‌های دلربای خود بر گردنشان زنجیری از شهوت‌ها وهوس‌ها و کژی‌ها افکندواین دو گمراه خود کامه رابسوی مرگ ونیستی وذلتو خواری‌می کشاند.»

علی بن ابیطالب، پس ازچند لحظه سکوت به آسمان خیره گشت وچنین گفت:

« پروردگار من، این دومرد نگون بخت پیمان شکن را که از من بریده‌اند وبر ضدمن برخاسته‌اند، هرگز نبخشای وامیدهایشان را ناامید گردان. پروردگار من، ازتو همی خواهم آنچه راکه ساخته‌اند ویران کن وآنان رابه خاک هلاکت فرو افکن...»

بزرگان عرب پس از پایان خطبه علی‌بن ابیطالب، با پروردگارخود پیمان بستند که‌این فتنه وآشوب را فرو بنشانند.

ادامه دارد

این کارگاه قهرمان ....

بقیه از صفحه ۱۱

و بانک رفاه کارگران، بتوانیم قسمهای بیشتری در جهت مسکن بپردازیم.

در زمینه رفاهی، در حال حاضر با اتوبوس و مینی بوس هائی که از پیمانکاران بطور استجاری گرفته می‌شود، ۱۲۱۲ نفر از کارگران بطور مرتب از سرویس استفاده می‌کنند.

*** رستاخیز کارگران: در زمینه بهداشت محیط کار — بیمه و درمان چه اقداماتی انجام گرفته و در آینده چه برنامه هائی دارید؟**

«شاهقلی»: در حال حاضر کلیه کارگران این سازمان چون دیگر کارگران بیمه هستند و از مزایای آن بهره‌مند میشوند.

در ادارات مرکزی سازمان، بیماران بطور سرپائی مداوا میشوند و در کارگاههای متعدد هم کمکهای اولیه برای جلوگیری از خطرات احتمالی وجود دارد. دیگر این که تمام کارگران چه در خطوط مخازن — تصفیه خانه ها و کارخانجات شیمیائی و بطور کلی در تمام کارگاهها از وسایل ایمنی برخوردارند.

*** رستاخیز کارگران: تنی چند از کارگران که و با بزبان شکایت داشتند که مبلغ ۱۲ ریال پول ناهاری که به آنان پرداخت میشود باوضع امروز مناسب نیست — نظر شما در این باره چیست؟**

«شاهقلی»: سازمان آب تهران چه در مرکز و چه در قسمتهای دیگر مانند «کن» — «تهران پارس» — کارخانجات شیمیائی — سد کرج و «سد فرحناز» سالن غذاخوری دارد و تعداد بیشتر کارگران از غذای رستوران استفاده می‌کنند، که البته مبلغ ناچیزی می‌پردازند.

و اما موضوع دوازده ریال — در واقع این مبلغ بعنوان پول ناهار نیست، بلکه بصورت کمک هزینه ناهار به آنها پرداخت میشود، که با توجه به ارزانی بهای غذاهای رستوران تصور می‌کنم، این ۱۲ ریال کمک مؤثری به پول ناهار است.

*** رستاخیز کارگران: در راه مبارزه با بیسوادی چه اقداماتی انجام یافته؟**

«شاهقلی»: «سازمان آب منطقه ای تهران» از آغاز نهضت مبارزه با بیسوادی تا امروز کلاسهائی در این زمینه داشته و دارد. مسئولین امر، کارگران را تشویق می‌کنند که حتی در خارج از محیط سازمان به تحصیل خود ادامه دهند.

دیگر این که اگر کارگری بخواهد تحصیلات بالاتری داشته باشد، سازمان تمام هزینه تحصیل او را پرداخت میکند. همچنین ترتیبی داده شده که ساعات کار کسانی که تحصیل می‌کنند تغییر یابد، تا به درس آنان لطمه‌ای وارد نشود.

*** رستاخیز کارگران: چون به پایان این گفت و شنود نزدیک میشویم، چه بهتر که کمی هم درباره ورزش و تفریحات سالم کارگران سخن بگوئیم.**

«شاهقلی»: از لحاظ تفریحات سالم، هر سال تعدادی از کارگران با هزینه سازمان در فصل تابستان از پلاژهای اختصاصی وزارت کار و امور اجتماعی استفاده می‌کنند. برنامه های زیارتی و تفریحی هم در جوار آن داریم، مانند زائرسرای مشهد مقدس و یا سایر مراکز زیارتی و توریستی که انجام می‌پذیرد.

سازمان آب زمینهای ورزش هم در جوار محلهای خود دارد که کارگران از تمام وسایل و امکانات ورزشی آن استفاده می‌کنند. هم اکنون چهار قهرمان «ملی پوش» داریم. نمونه پیگری ورزش در سازمان آب اینکه تیم کشتی سازمان در آلمان غربی بمقام قهرمانی رسید.. دیگر این که برنامه‌ای در دست اقدام است تا در سال آینده یکسالن مجهز ورزشی دیگر در محدوده این واحد بنا کنیم.

*** رستاخیز کارگران: آیا بنظر شما مسئله دیگری هست که فراموش کرده‌ام درباره آن سئوال کنم؟**

«شاهقلی»: فکر نمی کنم.. اما چون درباره ساختمان سالن ورزش صحبت شد، بهتر است در خاتمه یادآور شوم که درسال آینده احداث ساختمانی هم برای مهد کودک زنان کارگر منظور شده است

*** رستاخیز کارگران: از این که چندساعتی وقت شما را گرفتم، متشکرم.**

با این برزخ چکنم؟

بقیه از صفحه ۷۷

آنروز چکربه حادثه نکرده‌یم. احساس میکردیم بپایان راه رسیده‌ایم. دیگر هیچ شوقی برای ادامه زندگی نداشتیم حالا که همهٔ حقایق روشن شده بود تمام کینه ها از بین رفته بود و باز آنچه بود عشق بود، عشقی چنان وسیع که هیچ نیروئی نمی‌توانست آن را از بین ببرد.

سرانجام با قرار ملاقات بعدی و در میان اشک و آه از هم جدا شدیم و من سرآسیمه به خانه پدرم رفتم و گریه کنان گفتم که همه چیز را فهمیده‌ام. پدرم را سرزنش کردم و گفتم که هرگز او را بخاطر این همه سنگدلی نمی‌بخشم و او در کمال خونسردی گفت:

— تو هنوز بچه‌ای، هنوز نمیدانی که مادیات چه رل مؤثری در خوشبختی دارد، اما مطمئنم در آینده از من ممنونی که نگذاشتم تو آتش بیفتی و همه زندگیت رو وقف یک کسی بکنی که تو هفت تا آسمون یکستاره نداره.

در حالیکه با خشم در چشمهایش نگاه میکردم گفتم:

— من میرم و خودم راه حلی پیدا میکنم. ولی مطمئن باشید که خدا شمارو نمی‌بخشد. وبعد به خانه آمدم. گریه کنان همهٔ ماجرا را برای شوهرم تعریف کردم. بپایش افتادم، دستش را بوسیدم و از او خواستم که پرنده اسیری را از قفس آزاد کند ولی او با سرسختی و با این دلیل که نمی‌تواند زندگی و حیثیت اجتماعیش را بخاطر یک تصمیم کتف زیرپا بگذارد، ناله های مرا نادیده گرفت و گفت:

— ازت شکایت میکنم، آبرو تو می‌برم. تو حالا یک زن شوهردار هستی. اگه یه دفعه دیگه از غلام جونت حرف بزنی میندازمت زندون.

در این تردید نیست که من یک زن شوهردار هستم، ولی بایست با مرد غریبه ای هیچگونه ارتباطی داشته باشم. خدا گواه است که من و غلام، همیشه مراوده‌ی پاک و بدور از هرگونه آلودگی داشته‌ایم. هیچگاه به خطا و گناه فکر نکرده‌ایم. وقتی شوهرم مرا تهدید کرد من نه تنها در مقابل قانون و اجتماع گناهی نداشتم و ندارم، بلکه در پیشگاه خداوند هم روسفید بوده‌ام و هستم... اما انصاف بدهید چگونه میتوانم با مردی که ابداً دوستش ندارم به زندگی ادامه دهم، در حالیکه آشکارا می‌بینم مرد آرزوهای من، هنوز هم همانگونه، چون گذشته مرا دوست دارد و هر دو آرزویمان زندگی پاک مشترک با هم است...

از طرفی پدر و مادر غلام، چنان مهریه سنگینی برای عروس‌شان تعیین کرده بودند که اگر غلام تمام عمر هم کار می‌کرد نمی‌توانست این مهریه را بپردازد. از همه مهمتر اینکه همسر غلام در انتظار تولد اولین فرزندشان هم بود و هرگز حاضر به جدائی نمی‌شد....

بهرحال، تصمیم گرفتم دیگر غلام را نبینم ما همدیگر را نمی‌دیدیم، اما بوسیله دوستان مشترک، همکاران اداری او، که هنوز به سابقه سالهائی که در آن اداره کار میکردم با من دوست بودند، از حال او با خبر می‌شدم و او از حال من آگاه می‌شد. ما دور از هم بسختی زندگی می‌کردیم، اما دم بر نمی‌آوردیم. من داشتم کم کم به این زندگی خو میگرفتم که ... وای خدایا، چرا همهٔ این اتفاقات باید برای دو جوان بی‌گناه بیفتد ... یکی از دوستانم گفت که زن غلام هنگام بدنیا آوردن بچه‌اش زیر عمل سزارین جان سپرده است...

نه... این دیگر غیر قابل تحمل بود.

روزهای فراوان اشک ریختم بحال دختری که با هزاران امید و آرزو به خانهٔ شوهر آمده بود، بخاطر موجود بی‌گناهی که بی مادر شده بود، ولی هیچگاه به خودم جرأت ندادم که غلام را ببینم و در غمش شریک شوم...

یکسال گذشت و من در آرزوی بچه می‌سوختم فهمیدم که شوهرم نمی‌تواند این آرزوی مرا برآورده کند روزیکه به او گفتم تصمیم دارم به دادگاه حمایت خانواده مراجعه کنم و از او طلاق بگیرم، این بار او بود که گریه کنان بپایم افتاد و گفت:

— اینکار را نکن من بدون تو میمیرم. هرچه دارم به اسم تو می کنم خواهش میکنم ترکم نکن. اگه اینکار رو بکنی قسم می‌خورم که خودمو بکشم.

وحالا من مانده‌ام و غمی بس عظیم. غلام برایم پیغام داده است که بسویش بروم. او و دختر کوچکش را که احتیاج شدیدی به مادر دارد، یاری کنم. شوهرم شب و روز گریه می‌کند و مصرانه از من می‌خواهد که ترکش نکنم. نمی‌دانم چه کنم والتماس میکنم. چگونه می‌توانم همهٔ عمرم را در خانه مردی سپری کنم که حتی نمی‌تواند لذت مادرشدن را بمن ببخشاید.

اگر ترکش کنم مطمئنم که بلائی بسر خودش میآورد. غلام را چه کنم؟ دختر کوچکش را چه کنم؟.. خیلی زود بمن جواب بدهید و بگوئید با این برزخ چه کنم؟

حمله قلبی، مرگ سرخ

بقیه از صفحه ۹۲

پیشرفته هم باشد و شما دست کم چندماه قبل از بروز حمله قلبی مداوا را آغاز کنید مطمئن باشید که حمله قلبی به تأخیر میافتد و یا درصورت بروز شدت و حدتی را ندارد که شما را ازپای درآورد.

برای کسانی که بیشتر از ۴۰ سال دارند معاینه کامل سالانه یا طول فرنگی ها، «چکاپ» یک امر ضروری است و بعلاوه این عده باید هر شش ماه یکبار فشار خون خود را کنترل کنند.

ورزش های مناسبی برای این سن و سنین بالاتر وجود دارد اما ما بیشتر پیاده روی را توصیه میکنیم کافی است روزی دو ساعت در هوای آزاد قدم بزنند. از پیاده روی در هوای بسیار سرد پرهیز کنید وضمناً یادتان باشد که این پیاده روی را روی زمین آسفالت شده انجام ندهید چون به کمرتان آسیب میزند. رژیم غذائی مناسب یک امر ضروری است. استفاده از نمک و قند و چربی باید به حداقل برسد و سیگار و مشروبات الکلی را هم باید کنار گذاشت. در این سنین به روابط جنسی هم باید با احتیاط عمل کرد چون زیاده روی در آمیزش جنسی به قلب صدمه شدیدی میزند.

حرف آخر اینکه باید به خانمهایی که شوهرشان در معرض تهدید بیماریهای قلبی هستند توصیه هائی بکنیم.

خانم، شما شوهرتان را بهتر از هر کس دیگری میشناسید اغلب مردها، بویژه آنهائی که برای توفیق در زندگی کوشش های بی‌گیری دارند معمولاً کمتر به سلامت خود توجه دارند.

این وظیفه شماست که بسلامت او توجه کنید چون حمله قلبی او یعنی بروز فاجعه‌ای برای زندگی خانوادگیتان. مراقب باشید که وزن بدن شوهرتان زیاد نشود، مراقب باشید که بموقع استراحت و تفریح داشته باشد. مراقب باشید که به رژیم غذائی‌اش توجه کند و علاوه مراقب باشید که زندگی آرام و بی‌دغدغه‌ای داشته باشد. ما امیدواریم که این مقاله دست کم شما را با خطری که این روزها در کمین همه هست اما خوشبختانه قابل پیشگیری است و یا کمی دقت میتوان بروز آنرا به تأخیر انداخت، آشنا کرده باشیم.

درفش سیاه

بقیه از صفحه ۷۵

— رفتند؟ کجا رفتند؟

— نمی‌دانستند! هیچ کس مقصد آنها را نمی‌دانست...

— آنها از شهر محاصره شده که نمیتوانند خارج شوند. پس هنوز در شهر هستند. بگردید و آنها را دستگیر کنید.

— اطاعت می‌شود یا امیر!

***

نزدیکیهای صبح بود که نصر سیار — که دیرولت خوابیده بود — به فریاد نگهبانان بیدار شد و سراسیمه از بستر برخاست و داد زد:

— چی شده؟ این سروصدا برای چیست؟

یکی از قراولان جلو دوید و گفت:

— بیدار شده‌ید یا امیر؟ عجله کنید! سیاه پوشان شهر را گرفته‌اند و دارند به اینطرف می‌آیند؟

— سیاه پوشان؟ آنها چگونه داخل شهر شدند؟ مگر سپاهیان مراقب حصار شهر نبودند؟

— چرا قربان.. ولی می‌دانید که سپاهیان کرمانی دروازه‌های شمالی وشرقی شهر را تهدید می‌کردند و ما همه‌ی سپاهیان را پشت این دروازه‌ها متمرکز کرده بودیم. سیاه‌پوشان قسمتی از حصار جنوبی شهر را شکافته و از آنجا به شهر رخنه کرده‌اند.. عجله کنید یا امیر! اسب‌تان زین شده آماده است. فرار کنید!

نصر سیار باشتاب لباس پوشید و به طرف اسبش دوید و سوار شد و به راهنمائی یکی از سپاهیانش مخفیانه از دروازه غربی شهر بیرون رفت و تاخت کنان از میدان جنگ دور شد.

در اینموقع بیشتر شهر در تسخیر سیاه‌پوشان بود درحالیکه هنوز بعضیها در آنسوی دروازه‌های شمالی وشرقی با سپاهیان نصر مشغول زد و خورد بودند.

خبر فرار نصر سیار آخرین مقاومت باقیمانده‌ی سپاهیان او را از میان برد و همگی شمشیر به زمین نهاده تسلیم شدند و پا بفرار گذاشتند.

آفتاب تازه دمیده بود که ابومسلم سوار براسب وارد شهر شد و از طرف سیاه‌پوشان و همه‌ی مردم مرو مورد استقبال قرار گرفت.

ادامه دارد

بهداشت و نظافت ...

بقیه از صفحه ۵۳

دست دادن این نیروی باتجربه موجب پائین آمدن سطح تولید کارخانه میشود.»

*** ویکتوری:**

«اولا میکانیزه کردن کارخانه و نیز افزایش تقاضای بازار برای محصول پروفیل نیز به اندازه کارگر در بالابردن تولید کارخانه مؤثر بوده است. ثانیاً اگر مدیریت کارخانه ضعیف است، چطور در دو سال ۵۰ درصد ازدیاد تولید حاصل شده است؟ تأخیر در ترمیم ماشین آلات کارخانه هم تنها در مواردی صادق است که متخصص آن در ایران وجود نداشته، چنانکه برای تعمیر پرس بزرگ واحد تولید پروفیل مدت یکماه و نیم وقت صرف کردیم و با هزینه گزاف از آمریکا متخصص آوردیم. لذا در مورد تعمیر دستگاهها هیچگاه قصور نشده و از این گذشته کدام کارخانه دار است که مایل باشد تولید کارخانه اش کاهش یابد و یا زیان مواجه شود؟ گذشته از این، که خرابی دستگاهها در اثر اهمال کارگران ایجاد میشود (مواردی ذکر میکند) همچنین باید اضافه کنم کارگران خوب و باتجربه سرمایه کارخانه محسوب میشوند و همواره کوشیده ایم که رضایت آنان جلب شود. کارگرانی که کارخانه را ترک کرده اند در شمار این کارگران نبوده اند ولی موضوع مهم این است که: اصولا بعضی ماشین آلات کارخانه ما که اولین واحد تولید کننده یخچال در ایران است فرسوده شده و نیاز به نوسازی و نصب ماشین آلات تازه است که هنوز اجازه اش صادر نشده است.»

*** حسامی:**

همانطور که میدانید صدور اجازه نوسازی کارخانه و نصب ماشین آلات تازه براساس ضوابطی که یکی از آنها انتقال کارخانه به محل مناسب و دور از شهر است صورت میگیرد. از این گذشته، رعایت این نکته را هم باید موردنظر داشت که با توسعه و نصب ماشین آلات تازه نباید سطح تولید را آنقدر بالا برد که تورم تولید ایجاد شود.»

*** ناصر امیرسلیمانی عضو هیئت مدیره:**

«اجازه میخواهم در اینجا به مسکن کارگران اشاره کنم و سؤال نمایم آیا برای انجام این مهم اقدامی شده است؟»

*** ویکتوری:**

«این منتهای آرزوی ماست که کارگران صاحب خانه شوند. البته دولت برنامه هائی در این زمینه در دست اجرا دارد که درصورت عملی شدن ما هم نهایت همکاری را خواهیم کرد و هر وظیفه ای را که برعهده کارخانه بگذارند مورد عمل قرار خواهد گرفت.»

*** داود بزرگی:**

«با اینکه شاهنشاه آریامهر برای ایجاد تأسیسات ورزشی و رفاهی دستور مؤکد صادر فرموده اند ولی هنوز از این امکانات محروم هستیم.»

*** ویکتوری:**

«ایجاد تأسیسات ورزشی و رفاهی مورد نظر ما بوده است و حتی زمین کافی برای این منظور درنظر گرفته وطرح آنرا هم به تأیید وزارت کار و امور اجتماعی رسانده ایم ولی هنوز موفق به کسب پروانه ساختمان نشده ایم.»

*** حسامی:**

«موضوع را به وزارت کار و امور اجتماعی منعکس نمائید. ما در این مورد با شهرداری مذاکره خواهیم کرد و مسلما شهرداری با توجه به اهمیت مسئله نسبت به صدور پروانه اقدام خواهد کرد.»

*** بزرگی:**

«مسئله دیگر که باید درباره آن صحبت شود طرح طبقه بندی مشاغل است و هنوز در کارخانه ما بمرحله اجرا در نیامده است. البته دلیل عدم اجرای طرح ناقص بودن آن است که بهنگام پیاده کردن طرح، عملا نارسائی ها و نواقص آن مشهود گردید. لذا طی دو سال گذشته بجای آنکه دستمزد سالیانه کارگران براساس طرح طبقه بندی تعیین شود ناچار، براساس توافق سندیکا و کارفرما تعیین و پرداخت شده است و در سال اول هم بسبب بروز اختلاف ناچار به مراجعه به وزارت کار و امور اجتماعی شدیم و موضوع با حکمیت مسؤولین این وزارتخانه حل و فصل شد. اینک درخواست ما اینست که مسؤولین کارخانه طرح طبقه بندی را درباره کلیه کارگران اجرا نمایند تا کارگران از مزایای آن برخوردار شوند.»

*** ویکتوری:**

«از نظر کارخانه، طرح طبقه بندی مشاغل درباره کلیه کارگران پیاده شده است. یعنی ما برابر دستور وزارت کار و امور اجتماعی درسال ۵۰ طرح طبقه بندی را مورد عمل قرار دادیم و نسخه ای از آنرا هم به وزارت کار فرستادیم که مورد تأیید قرار گرفت ولی وقتی خواستیم آنرا عملی کنیم، سندیکا قبول نکرد و کارخانه حکمیت مسؤولین وزارت کار و امور اجتماعی را پذیرفت و مبلغی بیش از مجموع اضافه دستمزدی که براساس طرح طبقه بندی به کارگران تعلق میگرفت، پرداخت نمود. با اینهمه، سندیکا با وجود برخوردارشدن عموم کارگران از این افزایش دستمزد، بار دیگر تقاضای اجرای طرح طبقه بندی را نمود. سال بعد هم این وضع تکرار شد و کارگران هم اضافه دستمزد را گرفتند و هم تقاضای اجرای طرح طبقه بندی را داشتند. بهرحال اگر کارگران و سندیکا براستی خواستار اجرای این طرح هستند باید تعهد بسپارند که جز مزایای حاصله در اجرای طرح طبقه بندی، درخواستی مبنی بر اضافه دستمزد نداشته باشند.»

*** بزرگی:**

«نظر کارگران اجرای طرح طبقه بندی است. ولی سندیکا نمی تواند برای آنکه طرح بمرحله عمل درآید هیچ نوع تعهدی به کارفرما بسپارد.»

*** حسامی:**

«اخذ تعهد در این زمینه، ملاک قانونی ندارد، یعنی تقاضای افزایش دستمزد هم جز آنچه که بموجب طرح طبقه بندی و یا مصوبات قانونی تعلق میگیرد، بی مورد است. بهرحال من پیشنهاد میکنم نماینده کارفرما و نماینده سندیکا و کارگران کارخانه به وزارت کار و امور اجتماعی مراجعه کنند و ازطریق اداره کل طبقه بندی و مزد وزارت کار و امور اجتماعی موضوع را مورد رسیدگی و بررسی قرار دهند و با نظر کارشناسان مربوطه راه حل عملی و منطقی را انتخاب نمایند.»

*** بزرگی و ویکتوری:**

«این پیشنهاد را می پذیریم.»

*** بزرگی:**

«مشکل دیگری که باید در این میز گرد مورد بحث قرار گیرد مسئله درمان است. واقعیت این است که پزشکان بعلت مراجعه بیش از حد بیماران قادر به معاینه دقیق نیستند. بطور مثال باید بگویم که ... یکی از کارگران به پزشکان درمانگاههای تخصصی مراجعه میکند ولی پزشکان به او می گویند: بیماری تو علاج ناپذیر است (نام بیمار، پزشکان و درمانگاهها را ذکر میکند) و اگر هم مورد عمل قرار بگیری، خواهی مرد. ولی بیمار با اخذ وام از شرکت تعاونی در یکی از بیمارستانهای تهران بستری میشود و پس از انجام جراحی سلامتی خویش را باز می یابد. حالا هم که برای اخذ مخارج بیماری که رقمی در حدود ... هزار تومان است مراجعه کرده کسی پاسخگوی او نیست. [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... مراجعه ... [illegible]»

*** دکتر روحانی مدیر کل دفتر پاسخگوئی وزارت رفاه اجتماعی:**

«از زمانی که بیمه درمانی کارگران بر عهده سازمان ... خدمات اجتماعی گذارده شده دفتری تحت عنوان «دفتر پاسخگوئی به شکایات» ایجاد شده که هرگونه شکایتی را در مورد امور درمانی مورد رسیدگی قرار میدهند. در این مورد هم بیمار مورد بحث می تواند به این ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... می شود. در مورد استفاده کارگران از سیستم درمان غیر مستقیم که براساس آن کارگران قادر خواهند بود بهر پزشکی که مایل باشند مراجعه کنند مقدمات امر فراهم شده و بزودی پرسشنامه هائی بین کارگران توزیع میشود تا آنان نوع بیمه مورد علاقه خود را ... و معلوم نمایند آیا مانند گذشته مایل هستند تحت پوشش درمان مستقیم قرار گیرند و یا مایلند مانند کارمندان از بیمه غیر مستقیم برخوردار باشند. البته درصورتیکه کارگری هر سیستم را انتخاب کند تا مدت یکسال نمی تواند آنرا تغییر دهد.»

*** رستاخیز کارگران:**

«دقیقاً تا چندوقت دیگر کارگران از مزایای ... بیمه درمانی برخوردار ... [illegible]»

*** دکتر الشار مدیر کل سازمان درمانی وزارت رفاه اجتماعی:**

«... از اوایل بهمن ماه شروع به توزیع پرسشنامه ها خواهیم کرد و به محض آنکه پرسشنامه ها جمع آوری و مورد بررسی قرار گرفت نسبت به صدور دفترچه اقدام خواهیم کرد.»

*** جمشید روحانی:**

«کارگران تا کنون از وضع و نوع داروهائی که به بیماران داده میشد رضایت نداشته اند، آیا برای بهبود وضع دارو هم اقدامی شده است؟»

*** دکتر الشار:**

«ما سعی کرده ایم در نظام جدید اگر کمبودی در گذشته وجود داشته است مرتفع کنیم و همانطور که اشاره شد هرگونه شکایتی که به سازمان برسد مورد رسیدگی دقیق قرار میگیرد و نسبت به رفع مشکل اقدام میشود.»

این همه دگرگونی در زندگی کارگر تصور نمیشد

بقیه از صفحه ۵۹

بیشتر از همهٔ به اخبار و فیلمهای سینمائی علاقه دارم. همچنین ساعاتی که مسابقات فوتبال از تلویزیون پخش میشود از کنار آن تکان نمی خورم.

به بعضی از سریال ها نیز علاقه دارم و زنم سنتری پرو با قرص تلخ و شیرین است و میگوید دلیل علاقه اش نزدیک بودن زندگی قهرمانان آن با زندگی مردم است.

*** تفریحات خانواده**

*** تفریح شما و خانواده اتان چیست؟**

* روزهای تعطیل بچه ها را سوار اتومبیل می کنم و بیک طرفی میرویم. بچه ها عاشق ماشین سواری هستند و من هیچگاه آنهارا اینهمه خوشحال نمی بینم. دوستان و فامیلهائی هم داریم که گهگاه بدیدارشان میرویم و یا آنها به خانه ما میآیند. زنم اهل سینما نیست و من هم دلم نمیآید تنهائی به سینما بروم.

*** رابطه زاویه با صاحبخانه**

*** آیا رابطه حسنه ای با صاحب خانه خود دارید؟**

* انشاءالله ما هم یک روز صاحب خانه می شویم، خانه ای که مال خودمان باشد و در آن از آزادی کامل برخوردار باشیم.

مطالعه

*** اهل مطالعه هستی و اگر هستی چه نشریه ای را می خوانی؟**

* بله اهل مطالعه هستم، کتابهای علمی را که بدردم بخورد، می خوانم و در حال حاضر مسئله ای که برای من خیلی جالب است منتشر کردن همین مجلهٔ «رستاخیز کارگران» است. من با خیال راحت می توانم این مجله را به خانه ام ببرم و از همهٔ مطالب آن بهره بگیرم و مهمتر اینکه قیمتش بسیار ارزان است و مخصوص خانواده کارگر نمی شود. و از همهٔ اینها بالاتر، کارگر ایرانی بیشتر احساس غرور می کند وقتی می بیند که اینهمه بفکر اوهستند تا آنجائی که نشریه ای مستقل برای او درنظر گرفته اند.

*** دخل و خرج و پس انداز**

*** دخل و خرجتان چطور است؟**

* ماهانه دو هزار تومان حقوق می گیرم، خوراک و بار سه ماهه را یکجا میخرم. شصت و پنجاه تومان برای کرایه خانه کنار میگذارم و باقیمانده را نیز بزنم میدهم که البته اگر چیزی باقی بماند پس انداز می کنم.

***

گفتگو به درازا کشید، خانم زاویه با صفای خاص ما را به شام دعوت کرد، بطوریکه نتوانستیم بهانه بیاوریم و سر سفره نشستیم و با خانواده زاویه شام خوردیم. بچه ها خیلی خوشحال بودند و شیرین زبانی می کردند ... به ... آرزوی موفقیت برای خانواده خوشبخت زاویه از آنها جدا شدیم در حالیکه بوی خوش ... برای ... مفهوم واقعی خود را از دست داده بود.

دنیای پرتوان وشگفت انگیز صنعت نساجی در ایران

...وچنین است که تلاش ها

...و این نگاه کنجکاو و امیدوار کارگری است که در کنار ماشین ریسندگی ایستاده است.

بقیه از صفحه ۱۴

کشور۹ و تعداد دوک بافندگی ۱/۱۸۰۰۰۰ (یک میلیون و یکصد و هشتاد هزار) و تعداد ماشین های بافندگی پنبه‌ای ۲۱۷۷۰ دستگاه ماشین بوده است.

تولید سالانه پارچه تا پایان سال ۵۳ سالانه ۵۳۲ میلیون متر و روزانه ۱/۷۷۳۰۰۰ (یک میلیون و هفتصد و هفتاد و سه هزار)متر پارچه نخی والیاف مصنوعی بود. همچنین در این سال روزانه ۱۱۵ و سالانه ۳۴۸۴۰ تن نخ پنبه تولید میشد.

چون برای تأمین تقاضای بازار داخلی که باتوجه به پیشرفت‌های عمیق وگسترده در تمام جهات افزایش یافت ،این مقدار تولید کافی نبود در این سال حدود ۶/۸ میلیون کیلو (معادل ۲۲ تا ۳۲ میلیون متر) پارچه نخی و ۲/۱۹ میلیون کیلو (معادل ۱۰.۶/۵ میلیون متر) پارچه از الیاف مصنوعی به کشور وارد شد. تا پایان ششماهه اول سال ۲۵۳۵، تعداد کارخانه های نساجی پنبه‌ای از ۸۹ عدد به ۹۲ عدد افزایش یافته و همچنین تعداد دوک های ریسندگی به ۱/۲۲۵/۰۰۰ (یک میلیون و دویست و بیست و پنج هزار) عدد رسیده است.

تا پایان شهریورماه ۵۴ تعداد ماشین های بافندگی نیز به ۲۲۳۷۰ عدد فزونی یافته است.

این سیر صعودی در زمینه تولید نیز محسوس است چنانکه تا پایان ششماهه اول سال ۵۴ روزانه ۱/۸۳۳/۰۰۰ (یک میلیون و هشتصد و سی و سه هزار) متر و در مجموع شش ماه ۲۷۵ میلیون متر پارچه نخی والیاف مصنوعی تولید شده و تولید کلی نخ پنبه در این ششماه بالغ بر ۲۱۰۰۰ تن بوده است.

طبق آمار دیگر : بطور کلی در حال حاضر در سراسر کشور ۷۴ واحد بزرگ نخی و ۱۶ واحد پشمی و ۸۰۰ واحد کشباف پودی و ۱۰۰ واحد کشباف تاری و بیش از ۱۰۰ واحد جوراب بافی و حوله بافی فعالیت می کنند جمع سرمایه گذاری دولتی در این رشته بیش از دو هزار میلیون تومان است.

تولید سالانه فرآورده‌های نساجی در سطح کل کشور بالغ بر ۵ هزار میلیون تومان است که پس از شرکت ملی نفت ایران بزرگترین واحد صنعتی در کشور و از نظر نیروی انسانی شاغل در این صنعت اولین صنعت ایران است.

اولین کارخانه تهیه الیاف مصنوعی ایران ۱۵ سال پیش باظرفیت سالانه ۵۰۰۰ تن آغاز بکار کرده که هم اکنون ظرفیت آن به ۱۱۰۰۰ تن رسیده و تا پایان برنامه پنجم ظرفیت آن به ۲۴۰۰۰ تن خواهد رسید. در سال ۱۳۵۱ تعداد کارگران نساجی در واحدهای بزرگ نساجی ۱۰۰۳۴۲ (صد هزار و سیصد و چهل و دو) نفر بود که در سال ۱۳۵۲ این تعداد به ۱۱۳۸۳۳ نفر افزایش یافت و در حال حاضر بیش از ۲۳۰۰۰۰ نفر کارگر

پنبه را به پارچه مبدل میکند

نساجی (اعم از واحدهای بزرگ و کارگاههای کوچک) در سراسر کشور کار می کنند.

در حال حاضر در سطح کل کشور ۴ اتحادیه و ۳ سندیکای کارفرمائی و ۴۷ سندیکای کارگری صنعت نساجی وجود دارد. اغلب سندیکاهای کارگری در شهر اصفهان فعالیت دارند چنانکه از تعداد ۴۷ سندیکای کارگری در سطح کل کشور، تنها در اصفهان ۴۲ سندیکا وجود دارد.

با احداث واحدهای جدید صنعتی — که منجر به توسعه ظرفیت تولیدی این صنعت میشود کل تولید نخ پنبه‌ای و الیاف مصنوعی تا پایان برنامه عمرانی پنجم (سال ۱۳۵۷) به ۱۶۰/۰۰۰ تن و تولید پارچه سالانه به ۹۵۰ میلیون متر افزایش خواهد یافت.

کارخانه مادر

بی‌گمان کارخانه مادر در صنایع نساجی ایران کارخانه چیت‌سازی تهران است. گشت و گذاری — ولو کوتاه و گذرا — در این واحد صنعتی قدمت و فضای گسترده کارگری آنرا نشان میدهد.

بنای این کارخانه — که یک واحد مستقل دولتی است — در سال ۱۳۱۷ بفرمان رضاشاه کبیر آغاز و در سال ۱۳۲۷ بپایان رسید.

در سال ۱۳۲۹ با ۵۰ ماشین بافندگی بهره‌برداری آزمایشی بعمل آمد و تولید روزانه به ۳۰۰۰ متر رسید.

در سال ۱۳۳۵ با بکارگرفتن تجهیزات جدید توسط یک هیات امریکائی بهره‌برداری کامل آغاز شد و تا سال ۴۵ تولید روزانه به ۹۰ تا ۱۰۰ هزار متر افزایش یافت.

در سال ۴۵ اداره کارخانه به متخصصان ایرانی محول شد و از آنزمان تا بحال تولید روزانه کارخانه به ۱۰۰ الی ۱۲۰ هزار متر رسیده است. در حال حاضر در کارخانه چیت‌سازی ۲۰۰۰ کارگر در سه شیفت کار می کنند. حد متوسط سن کارگران بین ۲۷ تا ۴۰ سال و حد متوسط حقوق و مزایای روزانه ۵۰۰ ریال است.

بزرگترین کارخانه نساجی بخش دولتی چیت‌سازی تهران با ۲۰۰۰ کارگر و بزرگترین کارخانه بخش خصوصی کارخانه شهناز اصفهان با ۵۰۰۰ کارگر است.

* از پنبه تا چیت

مرکز اصلی کشت پنبه در ایران شهرستان گرگان است و در چند شهرستان دیگر کشت پنبه رواج دارد. سرگذشت تبدیل پنبه به چیت کوتاه نیست، چرا که پنبه پس از طی مراحل متعدد و مختلف به پارچه مبدل میشود و میتوان تمام مراحل آنرا در کارخانه چیت سازی تهران مشاهده کرد:

۱ — پنبه‌های خریداری شده از شهرستانها (که در نوع خود درجه‌بندی شده‌اند و رقم آنها مشخص است) به انبارهای کارخانه‌های نساجی حمل میشوند و هر روز مقدار مصرف تولید روزانه تسلیم به بخش «پرس» یا مخلوط کن می‌شود.

۲ — در قسمت پرس انواع پنبه‌ها را باهم مخلوط می کنند و در مجموع یک نوع پنبه بدست می‌آید و دستگاه مخلوط کن این پنبه را بوسیله لوله به ماشین پرس تحویل می‌دهد و بدینوسیله پنبه‌ها بار دیگر عدل‌بندی و در قسمت حلاجی جای می‌گیرند.

۳ — پس از این مرحله عدل‌های پنبه را در ماشین‌های حلاجی قرار می‌دهند و پنبه‌ها درون ماشین باز می‌شوند و پس از عمل حلاجی (که پنبه را مرغوب‌تر می کند) بصورت «متکا» در می‌آیند.

۴ — «متکا»ها در ماشین حلاجی (که بشکل بام غلتان است) توسط ریل‌ها به قسمت «کارد» منتقل می‌شوند تا بصورت «فتیله» درآیند. (فتیله خود دارای وزن مخصوص است) در این مرحله ضایعاتی از قبیل پاره شدن فتیله و ناصافی وجود دارد که برای رفع آنها از کلاهک زیر کارد استفاده می‌شود.

۵ — فتیله‌ها از ماشین کاردین به ماشین فتیله منتقل می‌شوند در ماشین فتیله هر ۶ بانکه در یک چشمه جای می‌گیرد (چشمه دستگاهی است که هر ۶ فتیله را از یک دریچه عبور می‌دهد) تا این شش فتیله به یک فتیله (با وزن قبلی) مبدل شود.

هدف از این عمل از بین بردن نوسانات و ناصافی‌ها است.

۶ — فتیله بدست آمده در پشت ماشین نیم تاب قرار می‌گیرد و دوک کلاف از آن ساخته می‌شود. دوک کلاف که دارای نمره‌های مختلفی است مخروطی شکل و بصورت نیم تاب یا تمام تاب ریسندگی است و پس از قرار دادن آن بروی ماشین نخ ریسی، نخ‌های مختلف را با نمره‌های مختلف از این دوکها بدست می‌آورند.

۷ — این نخ‌ها به ماسوره پیچیده می‌شوند و با توجه به دوک کلاف (نیم تاب یا تمام تاب) در دوک کوچکتری بصورت نخ نهائی در می‌آیند و این نخ‌ها از قسمت ریسندگی به قسمت مقدماتی منتقل می‌شوند تا در قسمت مقدماتی بصورت کلاف درآیند.

۸ — نوع استفاده از این کلاف دو گونه است: اول نخ ماسوره که «پود» پارچه را تشکیل میدهد و دوم «اسنو» یا «چله» که به ماشین نورد پیچیده میشود و «تار» پارچه را تشکیل میدهد.

۹ — نخ پود مستقیماً از قسمت مقدماتی به بخش بافندگی منتقل می‌شود و «چله» یا اسنو [illegible] که [illegible] میشد و [illegible] سیلیم قسمت آهار میشود. در قسمت آهار برای استحکام نخ [illegible] اعم [illegible] و مواد دیگری می کند.

۱۰ — پس از این مرحله نخ به قسمت طراحی سپرده میشود و نقشه پارچه در این قسمت در شانه‌ها و وردها ساخته میشود و پس از آن نخ‌ها را از بین میل میلک و شانه‌ها و وردها عبور می‌دهند. (البته به تعداد هر نخ یک میل میلک وجود دارد و میل میلک داخل ورد قرار دارد).

۱۱ — در بافندگی ابتدائی نخ تار بدست آمده از بخش طراحی را به ماشین می‌بندند و پود یا نخ ماسوره را نیز بوسیله جعبه روی ماشین قرار می‌دهند و در این مرحله بافنده نخ‌ها را توسط وردها بالا و پائین می کند (در بعضی ماشین‌ها ۲ و ۴ و ۶ ورد وجود دارد ماشین‌های ۲ ورد برای پارچه‌های نازک و ۴ وردها برای پارچه متوسط ضخیم و ۶ وردها برای نخهای نقشه‌دار مورد استفاده قرار می‌گیرند).

۱۲ — ماکو از لابلای نخ‌های تار عبور می کند و نخ پود بوسیله ماکو بافته می‌شود. ماکو خود توسط دو زانو (که در طرفین ماشین قرار دارد) بهر طرف که حرکت کند برگردانده می‌شود و شانه با حرکت ماکو خود را به سینه پارچه می کوبد. (شانه به دو زانو و همچنین دستگاه حرکت دهنده ماکو متصل است) وباین ترتیب پارچه بافته می‌شود.

پارچه بافته شده را در بخش متراژ و معاینه مورد بررسی قرار می‌دهند و در این قسمت است که پرزهای پارچه گرفته میشود و پارچه‌های باطله از بین میرود و پس از تعیین متراژ بصورت متقال عدل بندی میشود.

۱۳ — پارچه پس از قسمت متراژ و معاینه تحویل بخش سفیدگری میشود و بلافاصله با محلول‌هائی مانند آنزیم‌ها، رایبداز و انزیلا پارچه را شستشو می‌دهند و پس از شستشو عمل سفید کاری انجام میشود باین ترتیب که محلول سفید کننده (مرکب از آب اکسیژن و سدیم سیلیکات و سود سوزآور) پارچه را کاملا سفید می کند.

۱۴ — پارچه پس از سفیدگری، بمدت یک الی ۲ ساعت درون ماشینی بنام «جی‌باکس» (که دارای بیش از صد درجه حرارت است) نگهداری میشود و پس از این کار با آب جوش پارچه را می‌شویند و پارچه‌ها داخل حوضچه‌های مخصوص ذخیره میشوند.

۱۵ — پارچه‌های سفید ذخیره شده در حوضچه‌های مخصوص (که طناب‌وار پیچیده

بقیه در صفحه ۸۹

سلطان صاحبقران

محمدعلی عرفی نژاد

نگاهی عمیق به گوشه‌ای
از تاریخ ایران، در مجموعه
تلویزیونی سلطان صاحبقران.

سلطان صاحبقران توسط علی حاتمی چگونه ساخته شد؟

امروز همان روز است
روز قرن
روزنحس
روزکره
روزگشایش
روز آخر
روزسالهای دیگر

منجم باشي پیر سالها پیش خبر داد ، روز پنجشنبه ۱۲ ذیقعده ۱۳۱۳ که امروز باشد قرنی درطالع من است که اگر به سلامت بگذرد
اگــــربگذرد.
گـــرچه بازنوش ونیش در پیش است
پنجـــاه سال دیگرسلطنت درپیش است.
پنجاهسال‌دیگر سلطنت در پیش است
این قرن‌از روز تولد با بستن نطفه با ما بوده و هست.
امروزیا ما را با خود میبرد
یا تنها میرود و پنجاسال دیگر رو نشان‌نمیدهد
بی‌برگرد که نیست
خدا کند امروز نباشد
دورنیست منجم‌باشی هم از یاد برده باشد
همه از یاد برده‌اند
دوستودشمن
جز من
برای من از یاد رفتنی نیست
امروز چه روزی است
فقط خدای عالم میداند وبس
نه کس
سایه خدا هم نمیداند که من باشم
روزی که نه سرش پیداست نه دم
شمشیردو دم امروز است
سکه دو روست امروز
روز تلخ وشیرین

از سخنان ناصرالدین‌شاه ، سلطان صاحبقران در روز نحس ، روز قرن، روزی که با روز دیگر اشتباه شد ، وبراساس زندگی دوروزه ناصرالدین‌شاه و گذری به گذشته های‌زندگی یکی از پادشاهان قاجار ، علی‌حاتمی فیلمساز سینما و تلویزیون مجموعه موفق تلویزیونی خود را عرضه کرده است .

اکنون شاهد مجموعه تلویزیونی سلطان صاحبقران هستیم که با شورخاصی که در علي حاتمي وجود دارد ، این مجموعه را موفق ساخته است .

*سلطان صاحبقران چگونه ساخته شد

مجموعه تلویزیونی سلطان‌صاحبقران ، بعبارتی دومین کار علی‌حاتمی برای فیلم طویل تلویزیون بشمار میرفت ، در مجموعه شش قسمتی اول بنام « مثنوی‌مولوی » ،حاتمی کــــــــل کــــــــرد و حاتمی در دومیـــــن کار خود ، « سلطان صاحبقران » را انتخاب کرد ، او کتاب‌های مختلفی در زمینه تاریخ قاجار خوانده باافراد مطلع دراینباره صحبت کرد . به بررسی اوضاع احوال زمان ناصرالدین‌شاه پرداخت وعاقبت یک داستان براساس وقایع دوران سلطنت ناصرالدین شاه قاجار نوشت . حاتمی قبل ازاین میخواست فیلمی از زندگی ناصرالدین شاه‌برای سینما بسازد. اودراینباره‌می گوید :

— وقتی خوب فکر کردم دیدم اولا خرج چنین فیلمی برای یک تهیه کنندهٔ سینمائی زیاد است وممکن است آن چیـــــزی که میخواهم نتوانم دربیاورم . این بود که به سفارش واحد نمایش سازمان رادیوتلویزیون ملي ایران و تشویق داودرشیدی که‌از وزنه‌های تأتری ما است . سلطان‌صاحبقران را به تلویزیون بردم ، این فیلم باید در سیزده قسمت ساخته میشد ومن یک کتاب قطور داشتم باتوجه باینکه میخواستم در همان سیزده قسمت کار کنم ، به دوباره نویسی وپرداخت جدید روی آوردم . خوشبختانه از همان اول بودند بسیاری از دوستانم که میدانستم با اطمینان به وفاداریشان به خودم وسینمائی که بآن معتقد هستم از پای درنخواهم آمد . جمشیدمشایخی یکی ازآنها بود . اولا من حساب کردم که کار آکتر ناصرالدین‌شاه بخوبی روی صورت و اندام او پیاده میشود وبعد همسرم که‌غیراز بازیگری در نقش عزت‌الدوله خواهر ناصرالدین‌شاه کمک من هم بود . راجع ببازی او حرفی ندارم واین تماشاگر است که به حساب می‌نشـــیند . غیراز آنها پرویز فنی‌زاده اعتبار دیگری بود برای کارمن که به نقش ملیجک ظاهر میشد . فنی‌زاده در تمام طول فیلم‌برداری نشان داد معتقد بکارش هست . هیچ‌وقت دیر نکرد و هرگز غیبت نداشت . وجود او ومشایخی کار مرا راحت‌تر میکرد . از سوی دیگر وجود آدم‌های پشت دوربین مثل دستیار خودم .

حسن ارتباطی که خالصاً ومخلصاً بامن کار کرد ویا حسن زندی ودیگران قوت قلبی بود برای من که بتوانم کارم را بهتر عرضه کنم.

غیراز آنها گروه کم کم تکمیل شد دوستان یکی یکی آمدند، داورفر، بازیگر خوب تأتر وسینما، نوربخش بازیگری که یادش برای همه گرامی است ومتأسفانه نتوانست بازی خود را در این مجموعه ببیند. مرگ نوربخش برای من ضربه سختی بود، او با بازی یکدست وروانش به نقش سفیرروس ویکی از وزرا همیشه ماندنی شد، ایرن یا مهدعلیا، بهرامی، احمدی، سعیدنیکپور به نقش میرزا رضا کرمانی که چهره تازه‌ای بود که شکفت، سعیدپورصمیمی، مرضیه برومند، رضابابک و دیگران.

***امیر کبیر از راه میرسد**

وقتی همه بازیگران انتخاب شدند، برای نقش امیر کبیر ماندیم، چرا که باید کسی نقش او را به عهده می‌گرفت که اولا دارای انعطاف کامل می‌بود وبعد شباهت نزدیکی به او داشت وعاقبت ناصرملک‌مطیعی برای این نقش انتخاب شد.

***

ملک‌مطیعی بازیگر سینما که جزو چند تن بازیگر اول سینما است اول در قبول این نقش تردید می کند. با اینهمه سناریو را می‌خواند و او که چند بار با علی‌حاتمی کارکرده است، بالاخره می‌پذیرد.

امیر کبیر: زیردست نالایق خست ناخدمتی است

دیدن وخود را بکوری زدن
شنیدن وخود را به کری زدن
کارمن نیست،
شوهرتان مرد بدی نیست
میشود گفت بدطالع است
خدا کند که بد اقبالی من، شما و بچه ها را بدبخت نکند.

کلام فیلم ملک مطیعی را به بازی‌میکشاند و امیر کبیر در سلطان صاحبقران علی حاتمی زنده میشود.

ناصر ملک مطیعی در این باره میگوید.

— اگر برای بازی در تلویزیون بود که نقش امیر کبیر را بازی کردم، در ادامه دیگر چه نقشی میماند که من از ایفای آن ابا نداشته باشم، اگر بازی بود همین کافی بود و فکر میکنم ادامه اش صلاح نباشد.

***سلطان ومشایخی**

حرف مشایخی هم درباره این مجموعه زیاد است. مشایخی با این مجموعه زندگی کرد، شب و روز، مرتبا سناریو را خواند، برای اولین بار برای یک فیلم تلویزیونی تمرین پشت تمرین بود که انجام میشد. از یک سو حاتمی و ازسوی دیگر جمشید مشایخی کار کردند تا مشایخی نقش سلطان صاحبقران را ایفا کرد. نقشی که یکسال تمام برای زنده کردنش زحمت کشید، نه کار دیگر و نه فعالیتی دیگر ومشایخی نشان داد یک بازیگر توانا است.

***محل های فیلم برداری**

برای تهیه سریال سلطان صاحبقران احتیاج به مکان های قدیمی بود که خوشبختانه بسیاری ازآنها برجای مانده بود. واحد نمایش تلویزیون توانست کاخ گلستان را برای فیلم برداری مجموعه سلطان صاحبقران آماده کند، چندین ماه کار در سرسراها، اتاق ها و گوشه و کنار کاخ گلستان عظمت این کاخ را روی فیلم آورد از ساعت هفت صبح تا هفت بعد ازظهر مرتباً کار شد، حلقه های فیلم بود که مرتباً صحنه هارا ضبط می‌کرد و بعلابراتوار برای‌چاپ فرستاده میشد و درخلال فیلم برداری بخشهائی که گرفته شده بود مورد بررسی قرارمی گرفت که اگر قسمتی ازآن بد رنگ، بد چاپ و بد بازی بوده باشد، عوض شود. بعد از کاخ گلستان نوبت به شکارگاه فرح‌آباد رسید. حمام فین کاشان، موزهٔ نظمیه تهران که ساخته شده و صدها اسب و کالسکه مخصوص و نظایر آن، برای این صحنه ها وجود صدها سپاهی لشگر لازم بنظر میرسید، بهمین جهت بسیاری از بازیگران حرفه‌ای و غیر حرفه‌ای که مورد تعلیم قرار گرفته بکار گرفته شدند و بدینگونه کارفیلم‌برداری پایان پذیرفت.

حدود یکسال کار، دوختن صدها دست لباس ازلباس ناصرالدینشاه گرفته تا درباریان و مردم عادی مجموعه تلویزیونی سلطان‌صاحبقران را بوجود آورد.

*** کلام فیلم**

کلام یا دیالوگ فیلم کاملا مشخص و حساب شده بود، حاتمی ماهها خلوت کرد و کلام فیلم را برمبنای صحنه ها نوشت.

سریال سلطان صاحبقران، گوشه یی ازتاریخ ما را روشن کرد، و دوره‌یی را نشان داد که سفارتخانه های خارجی و عمال آنها موجب قتل یک وزیر درستکار مثل امیر کبیر شدند. دست نشاندگان میخواستند تومار ملی ما را بهم بریزند ولی وطن ما، مردم وطن ما ایستادگی کردند، گرچه امیر کبیر براثر دسیسه آنان‌بمرگ محکوم شد، ولی ایران برجای ماند. انحصار تنباکو نشانه دیگری ازپایداری ومبارزه‌ما بود. تحریم تنباکو در همین اوقات بود که یک شرکت انگلیسی امتیاز تنباکو را بدست آورده بود ومسئولان امر ناچارشدند درتصمیم خود تجدید نظر کنند، بدنبال این حوادث است که کودتای سردار بزرگ تاریخ ایران پیش میآید و ایران بعنوان یک کشور بزرگ که میتواند روی پای خود بایستد مشخص میشود، وقایع دوران ناصرالدین شاه آخرین روزهای تاریک تاریخ ایران بود و باید بدینگونه به تصویر درمیآمد تا بفهمیم چه دورانی را گذرانیده‌ایم،

شما بیمه شده اید؟.. پس این بحث را بخوانید

به منظور آگاهی کارگران شریف کشور و سایر بیمه‌شدگان از مزایای «قانون تأمین اجتماعی» رستاخیز کارگران، هر هفته ضمن گفت و گو با آقای حیدرقلی عمرانی معاون تأمین اجتماعی وزارت رفاه اجتماعی و رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، مواد قانون مزبور را مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد و فلسفه وجودی هر یک از مواد را ضمن مقایسه با وضع گذشته و موارد مشابه در قانون بیمه‌های اجتماعی بازگو می‌کند. لازم به تذکر است که خوانندگان عزیز می‌توانند نظرات و حتی انتقادات خود را طی نامه برای دفتر مجله ارسال دارند تا با آقای دکتر عمرانی مطرح شود، و پاسخ خود را در همین صفحه ملاحظه کنند.

«هر کس حق دارد ...... در مواقع بیماری، نقص اعضاء و از کارافتادگی، پیری، از دست دادن نان‌آور خود یا در تمام مواردی که به علل خارج از اراده انسان وسایل امرار معاش از دست میرود از شرایط آبرومندانه زندگی برخوردار شود.»

<u>ابهامی و اصلاحات در مورد</u>

در شماره قبل ماده یک قانون تأمین اجتماعی که حاوی هدفهای سازمان تأمین اجتماعی است مورد بحث قرار گرفت. اکنون بتوضیح ماده ۲ این قانون میپردازیم:

ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی صرفاً بتعاریف پرداخته است و بنظر میرسد که این خود بهترین روش در سبک قانون‌نویسی است و تاکنون چنین مرحی کمتر در ایران متداول بوده است. بوده تعاریف در سرآغاز قانون که بالصراحه مفهوم هر یک از مواد موضوع قانون را مشخص میکند ضرورت هرگونه تعبیر و تأویل شخصی از طرف استفاده کنندگان و همچنین مجریان یا سایر مامور کاران اجرای قانون را منتفی میسازد و بدون تردید محاسن چنین حالتی بر کسی پوشیده نیست.

بطور مثال در قانون تأمین اجتماعی با اصطلاحاتی روبرو میشویم که در اصل عامی مه اول است و در بادی نظر کاملاً عادی جلوه میکند و با اینکه در عرف عام اینگونه اصطلاحات نزد اشخاص مختلف معانی متفاوت دارد: «ساقته» «غرامت دستمزد»... «کمک عائله‌مندی» «مستمری» «بیمه» و یا «اورژانس» و امثال آنها، ... در قانون تأمین اجتماعی تعریف هر یک از این اصطلاحات موجب شده است که محل بحث وگفتگو برای بیمه‌شدگان و کارفرمایان و سایر اشخاص که بنحوی از انحاء با این قانون سر و کار دارند وضوح روشن باشد که در قانون تأمین اجتماعی ایران مراد از اینگونه اصطلاحات و مفاهیم چیست و ضمناً هیچگونه محلی برای استنباطات شخصی باقی نمی‌ماند.

۱ — بیمه‌شده

در اولین جزء ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی (مبحث تعاریف)، «بیمه‌شده» چنین تعریف گردیده است:

«بیمه‌شده شخصی است که رأساً مشمول مقررات تأمین اجتماعی بوده و یا بوضعیت اجتماعی بعنوان حق بیمه، حق استفاده از مزایای مقرر در این قانون را دارد.»

بنابراین از دیدگاه قانون تأمین اجتماعی کسی را بعنوان بیمه‌شده قلمداد کرد که مستقیماً یعنی بدون اینکه رابطه او با سازمان تأمین اجتماعی باعتبار شخص دیگری برقرار باشد خود بدون واسطه و علی‌الرأس در زمره مشمولین قانون بشمار میآید. به بیان دیگر درست است که همسر و شخص بیمه‌شده افراد خانواده او نیز از مزایای موضوع این قانون برخوردارند و در واقع بحکم ماده ۵۸ (بموقع خود به بحث درباره آن میپردازیم) در زمره استفاده کنندگان از مزایا و حمایت‌های موضوع قانون تأمین اجتماعی بشمار میآیند، ولی در حقیقت این افراد یعنی خانواده تحت تکفل بیمه‌شده باعتبار بیمه بودن نان‌آور خانواده که بموجب قانون تأمین اجتماعی «شخص بیمه شده» قلمداد میشود از حمایت‌های موضوع قانون بهره‌مند میباشند.

بنابراین در قاموس تأمین اجتماعی و نیز مستنبط از جزء یک ماده دو قانون تأمین اجتماعی ایران مقصود از «شخص بیمه‌شده» کسی است که رأساً و بدون واسطه با پرداخت حق بیمه، دارای حق برخورداری از مزایای مقرر در قانون میباشد.

در این جزء از ماده ... [illegible] ... حق بیمه ... [illegible] ... بیمه‌شده ... [illegible] ... حق بیمه ... [illegible] ... تأمین اجتماعی ... [illegible] ...

[illegible]

دو اینکه برای بیمه‌شدن و برخورداری از مزایای قانون تأمین اجتماعی باید حق بیمه مقرر ... پرداخت شود ... [illegible] ... تأمین اجتماعی ... [illegible] ... از مزایای این قانون ... [illegible] ... تأمین اجتماعی ... [illegible] ... حکم ماده ... قانون ... [illegible] ... کارفرما و مسئولیت کلی کارفرما ... [illegible] ... حمایت از حقوق ... [illegible] ... تأمین اجتماعی ... [illegible] ... جزء اول ماده ... قانون ... حکم این جزء را ... [illegible] ... ماده ... که موقع خود مورد بحث ما خواهد بود چنین مقرر داشته است ...... کارفرما

در پرداخت حق بیمه یا عدم پرداخت آن رافع مسئولیت و تعهدات سازمان در مقابل بیمه‌شده نخواهد بود. نکته ظریف دیگری که در این جزء و مبحث تعریف بیمه‌شده ملاحظه میشود و اتفاقاً مشکلات محل عمده‌گیری واقع شود اینست که ... قانون، بیمه‌شدن شخص را از اشخاص حقوقی است چرا بجای اینکه ... بیمه‌شده کسی است که ...... که شده است، بیمه‌شده شخصی است که ...... و ... که از کلمه «کسی» استفاده میشد تا هر شکال بیمه شدن اشخاص حقوقی نزد سازمان تأمین اجتماعی که یک مؤسسه غیر انتفاعی است و اساساً منحصر کارهای بیمه خصوصی و تجاری برخوردار نیست دو پیش یا شد. هرچند بیجای کلمه «کسی» را از کلمه «شخص» در این مقام نمیتوان انکار کرد، لکن در مجموعه مواد قانون که بترتیب مورد بحث و تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت بوضوح معلوم میگردد که در این قانون شخص حقوقی بعنوان بیمه‌شده مطمح نظر نیست و صرفاً منظور فرد انسانی است که بعنوان بیمه شده تحت شرایط و ضوابط معینه میتواند از مزایای قانون تأمین اجتماعی بهره‌مند گردد. زیرا هدف از انواع بیمه‌های اجتماعی و در مرحله کمال یعنی تأمین اجتماعی جاری در ابعاد سیاست اقتصادی و رفاه اجتماعی بشمول خاص خود برای افراد انسانی است. اولاً شخص حقوقی با شخصیت اعتباری که بنا بضرورت زندگی اقتصادی و روابط تجاری امروز بشر بموجب قانون بوجود میآید ذاتاً و طبیعتاً دارای اهلیت تمتع و برخورداری از حقوق اجتماعی همانند فرد انسانی نیست. چون بحکم قانون فقط از بعضی حقوق مانند حقوق مالکیت، خرید و فروش، طرفیت دعاوی و امثال آنها برخوردار است. نمونه اینگونه اشخاص را بعنوان انجمن‌ها و شرکتهای تجارتی و مؤسساتی که بموجب قانون تشکیل شده‌اند نام برد. درحالیکه انسان علاوه بر اینگونه حقوق از حقوقی مانند بنوت و ابوت (حق پدر و فرزندی) حق ارث، حقوق ناشی از ازدواج و یا حقوق مربوط به آزادیهای فردی و اجتماعی، — انتخاب کردن و انتخاب شدن برای عضویت در مجالس قانونگزاری، تشکیل انجمن‌ها و اتحادیه‌ها و سایر سازمانهای اجتماعی مشابه، حق کار و امتیازات موضوع حقوق کار و قس‌علی‌هذا برخوردار است.

پس چنین نتیجه میگیریم که از کلمه «شخص» در جزء اول ماده ۲ معانی حرشخص انسانی مستفاد میشود و بطور کلی انسانهایی که بموجب قانون بوجود آمده‌اند و دارای شخصیت حقوقی شده‌اند نمیباشند. کما اینکه در مباحث آینده قانون تأمین اجتماعی ملاحظه خواهد شد که حقوق شناخته شده برای بیمه‌شده و خانواده او در این قانون مانند حقوق بازنشستگی، از کارافتادگی، مستمری بازماندگان، کمک عائله‌مندی و حق ازدواج و غرامت دستمزد و غرامت نقص عضو و غیره عموماً از انواع حقوقی است که بشخص انسانی تعلق میگیرد و هیچیک از اشخاص حقوقی بااقتضای طبیعت و ماهیت خود از اینگونه حقوق برخوردار نیستند و همچنین ذیحقات دیگری جز انسان از آن متمتع نمیگردد.

<u>خانواده بیمه‌شده</u>

جزء دوم ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی خانواده بیمه‌شده را چنین تعریف میکند:

«خانواده بیمه‌شده شخص یا اشخاصی هستند که به تبع بیمه‌شده از مزایای موضوع این قانون استفاده میکنند.»

ماده ۵۸ که در آینده مورد بحث ما خواهد بود افراد خانواده بیمه شده را از لحاظ قانون تأمین اجتماعی بترتیب زیر بروشنی معین کرده است:

(۱) همسر بیمه‌شده

(۲) شوهر بیمه‌شده درصورتی که معاش او توسط بیمه‌شده زن تأمین میشود و سن او از شصت سال متجاوز باشد یا طبق نظر کمیسیون پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون از کارافتاده شناخته شود.

(۳) فرزندان بیمه شده که دارای یکی از شرایط زیر باشند:

الف — کمتر از هجده‌سال تمام داشته باشند و در مورد فرزندان اناث بشرط نداشتن شوهر تا بیست سالگی و یا منحصراً طبق گواهی یکی از مؤسسات رسمی آموزشی به تحصیل اشتغال داشته باشند.

ب — در اثر بیماری یا نقص عضو طبق گواهی سازمان تأمین خدمات درمانی قادر بکار نباشند.

(۴) پدر و مادر تحت تکفل بیمه‌شده مشروط براینکه سن پدر از شصت سال و سن مادر از پنجاه سال متجاوز باشد و یا اینکه به تشخیص کمیسیونهای پزشکی موضوع ماده ۹۱ از کار افتاده باشند و در هر حال از سازمان مستمری دریافت ننمایند.

قبل از اینکه به بحث در باب افراد خانواده بیمه‌شده که از کمکهای مقرر در قانون تأمین اجتماعی برخوردارند بپردازیم، تذکار نکاتی چند لازم بنظر میرسد.

شمول مقررات حمایتی قانون تأمین اجتماعی افراد خانواده بیمه شده یا به بیان دیگر افراد تحت تکفل بیمه‌شده ناشی از این اعتقاد است که منحصر بودن کمکهای قانونی از قبیل خدمات درمانی و انواع مستمریها به شخص بیمه شده و باصطلاح نان‌آور خانواده و عدم شمول آن به خانواده تحت تکفل بیمه شده نقطه‌نظرهای تأمین اجتماعی را کاملاً تأمین نمیکند، زیرا همان فلسفه‌ای که لزوم برطرف ساختن دغدغه

بقیه درصفحه ۹۳

دنیای پرتوان...

بقیه از صفحه ۸۴

میشوند) توسط پارچه بازکن ماشین خشک کن، باز می‌شوند (این کار برای این صورت می‌گیرد که تاب پارچه گرفته شود) و پس از آن پارچه بصورت بازو گسترده وارد ماشین خشک کن می‌شود و بوسیله این ماشین به‌قسمت رنگ ساده یا چاپ منتقل می‌شود.

۱۶ — قبل از چاپ پارچه طراحی لازم برای نقشهای مختلف (طبق سفارش مشتری و خریدار) انجام میگیرد و پس از اقدامات لازم غلطک مخصوص آماده چاپ پارچه می‌شود.

۱۷ — در کنار چاپ پارچه (با نقوش مختلف) از قسمت رنگسازی کمک گرفته می‌شود تارنگهای موردنظر مشتری تهیه شود و پس از اینکه پارچه مرحله چاپ را پشت سر گذاشت به قسمت تکمیل تحویل می‌شود و پس از این مرحله ، نوبت به بسته‌بندی میرسد و عاقبت پارچه آماده تحویل میشود.

از قلب زندگی ...

...و بدین ترتیب است که می‌بینی واحدی با کارخانه‌ای متولد میشود و در خط سیر تحولی خود — در فاصله دیروز و امروز — جای پای بسیاری از ویژگیها را می‌نماید و وقتی پای وقتی که با آن — مثلا همین چیت‌سازی تهران — روبرو می‌شوی ، درمی‌یابی چه بر سر گذشته و امتداد خطوط فاصله چگونه خاطره‌های زمان را انباشته است ...

دو باره بینی و حتی چندباره بینی هم نکته های تازه و پایادر بردارد :

چیت‌سازی تهران ، با آن بنای قدیمی و گسترده و چهره برجسته در جاده آرامگاه روبروی سیلوی تهران — بظاهرآرام خود غنوده است اما در کنه وجود و در سیلان رگهای پرتوش آن ، خون زندگی ، گلگون تلاش و بیداری ، سیلان دارد ... سیلان ممتد وماناتی که در استمرار سازای خود فردای روشن‌تر را ترسیم می کند . از صدای آرام و همسانو پیوسته‌ای که از قسمت ریسندگی و بخش چاپ بیرون می‌تراود می‌توانی رویش مدام حماسه‌دستها و چشمها را حس کنی . درون کارخانه، همه‌جا تحرک است وشوروبالندگی... در اینجا نبض زندگی می‌تپد . دستهای پرتوان کارگران — با چهره‌های مصمم وجدی — بر ماشین ها حکومت می کنند و در هرحرکت دستی ، باری و ثمری برک نهفته است ... و چنین است که در بازسازی ممتد اقتصادی و انسانی پیکار و تلاشهای پی‌گیر و مستمر کارگران همواره چشم گیرتر است ....

اینان از قلب سپیده‌دم می‌آیند ..سپیده‌دمی که مبشر صبح صادق است ، صبحی همه‌گیر و از همه والاتر انسانی . و جبروت‌وجلال این صبح است که قبل از همه چهره‌های اینان را روشن تر می کند ... و در درون کارخانه می‌توانی حلول ، حضور مدام این سپیدی را — بهمراه کدیمین و عرق‌جبین — بیابی ... درون کارخانه عظمت دوواژه‌را می‌توان‌دید : « تلاش » و « امید » ...

حرفهای « شامعلی‌صارمی » — یکی از قدیمی‌ترین کارگران کارخانه — متصدی قسمت تکمیل ، واژه‌های تلاش و امید را در مفهوم وسیعشان تفسیر می کند :

— « ۳۰ سال دارم و از اولین روزهای بهره‌برداری کارخانه در اینجا مشغول کار هستم . اولین دستمزد روزانه‌ام ۳۵ ریال بود و حالا به بیش از ۷۰۰ ریال رسیده است .

بنظرمن هر کسی می‌تواند درسایه کوشش و تلاش، زندگی خود را بسازد . من زحمت می کشم و از این مساله بسیار خرسندم چرا که نان تلاش و زحمتم را می‌خورم و می‌توانم شرافتمندانه زندگی کنم . پنج فرزنددارم و از کارم بسیار راضیم.این امید به فردا و آینده است که زندگی من وخانواده‌ام راشیرین ترمی کند .

ببینید دیروز وضع کارگران چه بود وامروز چه شده است . در سالهای اخیر واقعاً برای رفاه کارگران اقدامات اساسی بعمل آمده .من با وجودیکه ماهانه ۳۷۰۰ ریال قسط وام مسکن میدهم ، ولی صاحب یک خانه‌شده‌ام . »

« امیراصلان‌میرزائی امیرلو » متصدی چاپ پارچه و قدیمی ترین کارگر کارخانه چیت‌سازی تهران‌می گوید :

— « بیش از ۳۰ سال است دراین کارخانه کارمی کنم . درآغاز با ۳۵ ریال شروع بکار کردم وحال روزانه ۷۸۳ ریال دستمزدمی گیرم . بنظر من کاردربخش‌دولتی بهتر از بخش خصوصی است . میدانید که از چند سال پیش این کارخانه بدست متخصصان‌ایرانی اداره میشود و درحال حاضر ما بهترین متخصصان‌را در زمینه صنایع نساجی داریم . من از کارم رضایت بسیاردارم . »

مهندس فضل‌اله‌مقتدادی مدیرعامل چیت‌سازی تهران در پاسخ این سئوال که : « وضع کنونی صنایع نساجی چگونه است و مشکلات کار کدامند ؟ » می‌گوید :

— « وضعیت کنونی صنایع نساجی در ایران امیدبخش است چراکه تمام کارخانه ها میزان تولید خود را بالا برده‌اند و توجه به کیفیت محصول نیز افزایش یافته است ولی در زمینه مشکلات کارچندنکته وجوددارد که قابل ذکر است :

در وهله اول مشکل ما درمورد کارمندان است چراکه مقررات استخدامی شرکتهای دولتی اجازه نمیدهد کارمندان ومهندسان ما از حقوقی که در بخش خصوصی به آنها میدهند استفاده کنند و بهمین سبب این عده بطورسریع به بخش خصوصی جذب‌می‌شوند .

مشکل دیگر در زمینه نیروی‌انسانی است. با توسعه‌صنعتی کشور، ما درتمام‌رشته ها با کمبود کارگر مواجه شده‌ایم و در این زمینه هرچه به تخصص نزدیک می‌شویم مشکل ما زیادتر میشود، چراکه ارزش کارگر ماهر و متخصص بیشتر است و بخش خصوصی اینان را با حقوقهای گزاف جلب‌می کند.

درمورد صنایع نساجی من یک‌نظر شخصی دارم: میدانید که اکثر کارخانه های نساجی اروپا با بحران روبرو شده‌اند و درمقابل صنایع نساجی کشورهائی که کارگر زیاد اما با دستمزد پائین دارند، روزبروزگسترش بیشتری می‌یابد و چون در کشور ما با توسعه صنعتی سریع سطح دستمزدها طبعاً روزبروز به سطح دستمزدهای کارگران اروپائی نزدیک‌تر می‌شود، باید در صنایع نساجی ایران از ماشینهای بسیار مدرن و اتوماتیک استفاده کرد و بهمین‌سبب باید سعی کنیم کارگران ماهر و متخصصان ورزیده که بتوانند با این نوع ماشینها کار کنند ترتیب کنیم تادرآینده‌صنایع نساجی‌ما مواجه بامشکل نشود. »

*صاحب‌نظران چه می‌گویند؟

دکتر « میرهادی سیداصفهانی » رئیس انستیتو مهندسی نساجی‌وپلی‌مر دانشکده صنعتی پلی‌تکنیک تهران درمورد وضعیت کنونی صنعت نساجی پنبه‌ای و فرآورده‌های این‌صنعت می‌گوید:

— « درمورد محصولات صنعت نساجی پنبه‌ای چند مسأله وجود دارد . نخست اینکه طراحی‌چیت درایران کمبود بسیاردارد.

زیرا چلوار که محصول اولیه است ارزان تمام میشود و طرح جالب میتواند قیمت پارچه را فزونی دهد و یا آنرا مرغوب‌تر کند، چراکه ممکن است یک‌طرح بهتر مشتری بیشتری‌داشته باشدودرنتیجه بهره کارخانه بیشترمیشود.

نکته‌ای که درمورد طراحی محصولات پنبه‌ای قابل تأمل است اینکه : طرح شهری با طرح غیرشهری (که مختص روستاها است) فرق دارد . درحال‌حاضر در ایران در مورد طرحهای شهری پارچه بیشتر ازطرحهای خارجی اقتباس میشود و به‌گمان من این طرحها ناقص است زیرا باوجود تقلید باید به‌وطرح ایرانی نیز درپارچه هاگنجانده‌شود.

درمورد طرحهای روستائی تابحال اغلب در زمینه طرحهای شلوغ با رنگهای سیر (که‌معروف به « روستاپسند »شده) کار کرده‌اند ودرمجموع طراحی محصولات پنبه‌ای در کشور ما آنگونه که لازم است پیشرفتی نداشته است.

دیگر اینکه باید سعی داشت تا میزان صادرات‌محصولات نساجی افزایش یابدواگر به کشت پنبه مرغوب در داخل کشور توجه کافی شود نیازی به‌وارد کردن پنبه های خارجی نیست. مسأله دیگر « قسمت تکمیل » پارچه های نخی است . با تکمیل های مناسب و ارزان قیمت میتوان پارچه‌های ساده‌نخی را برای مصارف دیگر نیز بکارگرفت.

طبقه مصرف کننده پارچه های نخی داخلی مایلند پارچه را با ارزان‌ترین قیمت تهیه کنند و اگر قرار باشد « تکمیل » های گران‌قیمت در پارچه‌ها انجام شود مصرف کنندگان قادر به تهیه چنین پارچه هائی نخواهند بود. درحالیکه اگرسعی شود پارچه ها را با مواد تکمیلی داخلی تهیه کنندکه ارزان‌تر تمام بشود، طبقه مصرف کننده میتواند پارچه مورد علاقه خود را باقیمت نازلی تهیه کند... »

دکترسیداصفهانی می‌افزاید :

— « در این صنعت، در وهله اول ما با کمبود مواد اولیه مرغوب مواجهیم وگذشته از آن نیروی انسانی متخصص مشکل بزرگی است، چرا که با وجود ماشین‌آلات جدید به افراد ورزیده و فنی نیاز مبرمی وجود دارد و باید با تربیت مهندس متخصص وتکنسین متخصص و کارگرماهراین کمبود را برطرف کرد. »

دراینجا لازم است برای اطلاع خوانندگان عزیز کارگر یادآورشویم که درمورد مسائل کارگران این واحد تولیدی، با آقای مهندس مقتدادی گفتگو به عمل آمده، که در هفته های آینده، در صفحهٔ مخصوص « رستاخیز کارگران می‌پرسد، کارفرما پاسخ می‌دهد » ملاحظه خواهید کرد.

چاره‌ساز همه‌چاره‌ها

بقیه از ۷۴

که کنار حوض خم شده بود ، متوقف ماند . زن با هیکل کشیده‌وظریفش به شاخه‌گل‌مانند بود که زیروزش بادخم‌شده باشد . جمال که یک دفعه بی دلیل تکان خورده بود ، ایستاد . یعنی کاری را که هرگز نکرده بود ، کرد . آنقدرایستاد تا زن از جایش بلند شد ، چادر نمازش را که از کمرش به پائین‌لغزیده بود ، بالا کشید برگشت و به راه افتاد . چشم‌هایش درشت و طلائی موهایش بلند ، فراوان و خرمایی ، و دهانش کوچک‌و سرخ بود . جمال همه این ها را با یک نگاه دید ، ولی در نگاه دوم باز نگاهش رااز روی دختر بر نداشت . دختر به طرف جمال برگشت . نگاهی به او انداخت . بعد به طرف اتاق صاحب‌خانه رفت و در پشت‌در بسته آن‌ناپدید شد . قلب جمال با سریع ترین تپش هایی‌تپید و مثل یک مجسمه سنگی سرجایش ایستاده بود . همانطور که صفورا در یک لحظه و با یک نگاه در سکوت به اودل‌باخته‌بود ، او هم با یک نگاه مجذوب آن دخترک ناشناس شده‌بود . حالت عجیب و ناشناسی بود و جمال مثل کسی که درشبی تاریک با یک پری آسمانی روبروشده باشد ، بهت‌زده برجای ایستاده بود . در یکی از اتاق ها باز شد و جوانکی که در اداره برق آسانسورچی بود ، ازآن‌بیرون آمد و باصدای‌بلند به جمال سلام گفت . جمال از خودش بیرون پرید و به راه افتاد . روزدرحال شروع بودوتکرار روزانه آغازمیشد . جمال هم که جزیی از همین تکرار بود، به سوی کارمیرفت، امافکرش دیگر ازاو اطاعت نمی کرد و مرتباً به سوی خورشیدی که درچشمان دخترناشناس طلوع کرده‌بود ، میدوید . نزدیک ظهر صفورا که بعد از بردن چراغ خوراک‌پزی بازهم به بهانه‌های دیگر به مغازه آمده و با جمال هم‌صحبت شده بود ، از مغازه کوچه بیرون آمد . جلوی مغازه‌ایستاد و با صدایی که معلوم بود به زحمت ازگلویش بیرون‌می‌آید، گفت :

— سلام آقاجمال . حالتون چطوره؟

جمال از روی کاری که در دست داشت ، سربلند کردوچندلحظه مثل کسی که ازخواب پریده باشد ، به چهره صفورا نگاه کرد . صفورا دومرتبه گفت :« ساعت خواب . مثل اینکه چرتتون رو پاره کردم !»

جمال به زحمت تبسمی کرد و گفت :

— « نه ،اختیاردارین . شماخودتون‌چطورین . ازسر کارمیاین ؟»

— نه بابا ، امروز اصلا نرفتم سر کار. میدونین حال مادرم اصلا خوب نیست . دیدم خدا روخوش نمیاد تنهاش بذارم.

— چشه ، از دست من کاری برمیاد ؟

— نه بابا ، دیگه باید بسپرمش به خدا . هرچی اون بخواد ، همون میشه .

جمال سری تکان داد . انگار در پشت چادر نماز گلدار صفورا زن دیگری را میدید . زنی به باریکی و بلندی نی ، با خرمنی ازموهای خرمایی ویک‌جفت‌چشم بزرگ‌طلایی که گویی ازخورشید نورمیگرفت. صفورا همه‌اش پا به پا میکرد . شاید دلش میخواست برای ادامه صحبت بهانه ای پیدا کند ، اگر چه جمال‌چهره همیشگی خود را نداشت ، وخسته و بی‌حوصله به نظر میرسید . با زحمت خودش را جمع و جور کرد. نفسی را که ازسینه عاشقش بالامی‌آمد، فروداد . گوشه چادرش را به دهان گرفت و گفت :« خوب ، من دیگه میرم آقا جمال . انشاءالله دفعه دیگه که می‌بینمتون دیگه سگرمه هاتون این طوری توی هم نباشه . »

جمال دومرتبه به زحمت لبخندی زد و به زودی روی کارش خم شد و همانطور که به صدای پای صفورا گوش میداد ، دختر ناشناس را به همان شکلی که دیده بود ، در نظرش مجسم میکرد . باید آن شب هرطور شده بود او را میشناخت ، نامش را میفهمید و میفهمید کجایی است و از کجا آمده و چطور یک‌دفعه در آن خانه سبز شده است . و هر چقدر روزکش می‌امد و رو بجلومی‌رفت ، دراین فکر مصمم تر میشد . فکر دختر مثل وسوسه‌ای قوی به جانش افتاده بود و مانند دارکوب به مغزش نوك میزد و آن را میجوید . خوشبختانه روز روز خلوتی هم بود . استاد کار هم ازصبح

بقیه درصفحه ۹۲

کارگر ایرانی هم مولد ثروت است، هم صاحب ثروت

هر مسئله ای که به مملکت مربوط باشد به کارگران نیز ارتباط دارد

بقیه از صفحه ۷

در همین جلسه [illegible] کارگران سعی شده که به اعمال [illegible] سازمان کارگران کمک [illegible] شود و در طرح جدید [illegible] کنگره انتخاب خواهد شد و سازمان کارگران ایران از [illegible] اتحادیه ها و سندیکاهای کارگری بوجود خواهد آمد و همچنین موجب این طرح و توجه به گسترش سندیکاها و بوجود آمدن اتحادیه های کارگران [illegible] دیگر [illegible] اساسنامه جدید [illegible] تشکیلات اداری و مالی و وظایف کمیسیون های تخصصی و مشاوره ای توسط آئین نامه های خاصی که به تصویب هیئت اجرائی خواهد رسید معلوم شود و بودجه سازمان از محل حق عضویت ها و کمکهای مالی تأمین خواهد شد و ترتیب وصول آن نیز طی آئین نامه هائی که بعداً تدوین خواهد شد [illegible] خواهد بود.

بعد از [illegible] آقای [illegible] وزیر [illegible] که در این جلسه [illegible] کنگره خواهد بود تصمیم بگیرد که این پیشنهادات را تصویب کرد یا رد کند. البته موافق دارند برای اینکه این کار بررسی شود در جلسه قبل از تشکیل کنگره که خواهید داشت آخرین نظریات را در آنجا مطرح شد تا کنگره بتواند [illegible] را بدهد که نمونه ای از [illegible] عملی در سطح تمام کشور باشد.

در اینجا آقای [illegible] وزیر اظهار داشتند: چون [illegible] از سمت خود استعفا داده اند، [illegible] دیگری را بجای ایشان انتخاب [illegible].

در این هنگام [illegible] از اعضای شورای [illegible] خدمات آقای آبکاری که همیشه در جهت رفاه کارگران و پیشبرد هدفهای انقلاب [illegible] اقدامات مؤثری انجام داده است [illegible] و ایشان را جهت انتخاب [illegible].

پس از انتخاب آقای آبکاری طی سخنان کوتاهی با تشکر از همکاران کارگر خود به خدمات کارگری خود اشاره کردو اظهار داشت در عصر رستاخیز ، کارگران شریف کشورمان از آنچنان مزایائی برخوردارند که میتوان موقعیت آنانرا بهترو مرفه تر از سایر کارگران جهان دانست. کارگران همیشه مورد توجه خاص رهبر کشورمان بوده اندو در راه اعتلای مملکت و اقتصاد کشور گامهای ارزنده ای برمیدارند.

آقای آبکاری سپس به وضع کارگران در گذشته دور اشاره کردو اظهار داشت : برای من غرورآفرین است وقتی که صفحات تاریخ را از سال ۱۳۲۰ ورق میزنیم ، صفحات تاریخی که خود من شاهد وناظر آن بوده ام می بینیم کشورمان ، وبهمینگونه وضع کارگران چقدر پیشرفت کرده است. در اینجا اگر بخواهم به جزئیات وضع کارگران در آن دوران بپردازم، هم مایه تاسف استوهم مایه خوشحالی برای امروز ، چراکه در طول زمان اجرای اصول انقلاب شاه و ملت کشورما دچار آنچنان تحولات سریع و عظیم شده است که واقعا شگفت انگیز است.

آنگاه رئیس هیات نمایندگی کارگران شوروی که در رأس هیأتی بدعوت سازمان کارگران ایران ، به تهران آمده است طی سخنانی ضمن تشکر از آقای هویدا نخست وزیرو وزیر کار و امور اجتماعی اظهار داشت : اجازه بدهید بنام شورای مرکزی اتحادیه کارگری اتحاد جماهیرشوروی و بنام هیئت نمایندگی سندیکا های شوروی از سازمان کارگران ایران بخاطر این دعوت و مهمان نوازی گرم و دوستانه ای که از طرف وزارت کار و سازمان کارگران ایران بعمل آمده است ، تشکر کنم. ما در دومین روز اقامت خود در ایران با مسؤولان سازمان کارگران ایران و نمایندگان کارگران بحث و گفتگوهائی داشتیم. رئیس هیئت نمایندگی کارگران شوروی سپس به روابط دو کشور (ایران وشوروی) اشاره کردو اظهار داشت باملاقاتها و تماسهائی که بین سران دو کشور صورت میگیرد، روابط ایران وشوروی بر پایه مستحکمی بنا شده است.

کشور ایران وشوروی که دارای نظام های متفاوتی میباشند ،باروابطی که برپایه اصول دوستی و احترام متقابل و حق حاکمیت واستقلال ملی و عدم مداخله در امور یکدیگر میباشدوبه صلح جهانی کمک می کنیما امیدواریم که این روابط روزبروزگسترش یابد.

پس از سخنان رئیس هیئت نمایندگی شوروی آقای نخست وزیر بااشاره به روابط نزدیک ایران و شوروی اظهار داشت : من از طرف شورای سازمان کارگران ایران از رئیس هیئت نمایندگی و عضو پارلمان شوروی تشکر میکنم و از کلمات بسیار دوستانه ایشان سپاسگزارم. من اطمینان دارم که روابط صمیمانه دو کشور روزبروز گسترش میابدومن از شما خواهش میکنم پیام دوستانه شورای عالی سازمان کارگران ایران را به شورای سندیکا های شوروی ازطرف ما برسانید.

رئیس جدید سازمان کارگران ایران

آقای فرج الله آبکاری که در جلسه اخیر شورایعالی سازمان کارگران بعنوان رئیس سازمان کارگران ایران ازطرف این شورا انتخاب شده، دارای لیسانس درعلوم سیاسی و اقتصادی از دانشگاه تهران است و در زمینه قوانین و مقررات کار و کارگری و بیمه های اجتماعی و اتحادیه ها و سندیکا ها مطالعات و تخصص هائی دارد. و از صاحب منصبان قدیمی وزارت کار و امور اجتماعی است ،آقای آبکاری از سال ۱۳۳۴ ، بعنوان مدیر کل وزارت کار و امور اجتماعی فعالیت داشته و در چند استان از جمله خراسان ، گیلان ،مازندران ،خوزستان و اخیراً اصفهان درسمت مدیر کل کار و امور اجتماعی مشغول کاربوده است.

یکی از نمایندگان کارگران، حلقه گلی به گردن نخست‌وزیر می‌افکند.

پس از تحریکات و تحرکات کارگران نمونه صنعتی، حلقه گل از طرف کارگران به نخست‌وزیر درمراسم جشن شرکت میکنند و برای ... که درحال‌حاضر کارگران بعنوان مشاوران سازمانهای مختلف مشغول کار هستند، مشاورینی که همه مورد مشورت قرار میگیرند.

خواهران کارگر در فعالیتهای کارگری بایستی شرکت فعالتری داشته باشند.

آقای نخست‌وزیر سپس به‌افتتاح اولین خط لوله گاز بین‌ایران‌و شوروی در حضور شاهنشاه آریامهرو اقای پادگورنی صدرهیئت رئیسه اتحاد شوروی اشاره کردندو‌گفتند همانطور که در این مراسم مرز ایران‌و شوروی را مرز دوستی خواندند اطمینان دارم در همین محیط دوستانه روابطمادر چهارچوب هم‌زیستی مسالمت‌آمیز روزبروز گسترش خواهد یافت، چرا که این دوستی‌و همکاری به‌صلح جهانی کمک خواهد کرد.

در این مراسم امیرقاسم معینی وزیر کار و امور اجتماعی انتخاب آقای آبکاری را تبریک گفت و اظهار داشت سازمان کارگران که مورد تأیید تمام کارگران کشور است وظیفه‌ای سنگین بعهده دارد و بایستی براساس برنامه‌ای که توسط ریاست شوراــدوین شده‌ــکار خود را دنبال کند که افزایش مهارت‌فنی و استفاده ازمتخصصین فن ازمهم‌ترین آنهاست.

وزیر کار سپس به سخنان یک کارگر که درشماره سوم مجله رستاخیز کارگران چاپ شده بود اشاره کرد وگفت تشریح وضع گذشته و حال از زبان این کارگرگویای حقیقتی است که در حال حاضر با آن روبرو هستیم و باید اضافه کنم حقیقتاً این همه موهبت را برای کارگران تنها شاهنشاه این مملکت فراهم آورده‌اند.

کارگران مملکت در قبال این برکات که بدست آورده‌اند، باید هرچه‌بیشتر کوشش و تلاش کنند تا رضایت خاطر شاهنشاه فراهم شود.

ولی باید حضور جناب آقای نخست‌وزیر ریاست شورا عرض بکنم که کارگران هم مانند سایر افراد این مملکت فرزندان‌خلف شاهنشاه هستند و همیشه گوش بفرمان شاهنشاه دارند. آنزمان که شاهنشاه فرمودند میبایستی کارآئی و مهارت کارگران افزایش یابد، بجان و دل خریدار شدند زیرا براساس آماری که وزارت کار و امور اجتماعی دارد، احیاناً در یک یا چند کارگاه مملکت که دچار کم کاری بوده است، بنا به اظهار خود کارفرمایان و صاحبان صنایع این کم کاری شده است.

وزیر کار در قسمتی دیگر از سخنان خود گفت:

درحال‌حاضر سازمان کارگران ایران حقیقتاً تنها ارگان متشکل کارگران این مملکت است که براساس همکاری نزدیکی که بین وزارت کار و سازمان کارگران ایران وجود دارد در جهت سازندگی ورفاه‌و آسایش کارگران گام برمیدارد. و باید اضافه کنیم در جلساتی که همکارانم و یا جلساتی که با حضور خود من تشکیل میشود

وزیر کار سپس به تعاونی‌های دسته‌جمعی پرداخت و گفت: درحدود ۹۶۰۰ پیمان دسته‌جمعی در سراسر مملکت در مورد سودویژه کارگران در سطح کارگاهها تنظیم شده است. البته این پیمانها در سال گذشته ۶۰۰۰ بود که امسال به ۹۶۰۰ رسید. این پیمانها در یک محیط بسیار دوستانه‌ای بین کارگر و کارفرما با همکاری وزارت بازرگانی منعقد شده است که این پیمانها در سال جاری دونوع خواهد بود، یکی براساس واحد تولید و دیگری براساس ۲۰ درصد سودویژه کارگاهها. که البته درمورد نوع دوم بیشتر کارگران و کارفرمایان اظهار رضایت کرده‌اند. وزیر کار سپس اضافه کرد: سازمان کارگران ایران برای اجرای اصل گسترش مالکیت صنعتی همکاری نزدیکی با وزارت کار دارد، زیرا برای خرید سهام ۲۵۰ واحد تولیدی که سهام خود را عرضه کرده‌اند احتیاج به تهیه و توزیع برنامه بود که ابتکار و همکاری بسیار نزدیک سندیکاهای کارگری و با همکاری بسیار نزدیک شرکتهای تعاون مصرف کارگاهی صورت‌گرفته است. و جای خوشحالی است هرروز که میگذرد استقبال و اشتیاق کارگران برای خرید سهامهای عرضه شده افزایش می‌یابد. وما هر روز ناظر و شاهد آن هستیم که حتی کارگرانی هم که برنامه تنظیم کرده‌اند، تقاضا دارند آنرا تغییر دهند و تعهد پرداخت نقدی خود را افزایش دهند و بالاخره تعاون و همکاری درواحدهــــــای تولیدی روزبروزگسترش میابد وحتی در بعضی از کارگاهها شرکتهای تعاونی مصرف از موجودی نقدی خود وام بدون بهره در اختیار کارگران میگذارند و با توجه به این نکات که به اطلاع رسید، می‌بینیم که کارگــــران کشورمان بسرعت باتوجه به بهره‌وری بیشتر و تعاون سهم خود را نسبت به کشور هرچه بیشتر ادا می‌کنند.

*به امر شاهنشاه یک‌نفرازبستگان هر یک حجاج گمشده به‌عربستان سعودی‌اعزام خواهدشد

بدنبال حادثه آتش سوزی «منـــ...» عربستان سعودی طی آن عده‌ای از حجاج ایرانی مجروح و گروهی نیز مفقود شدند حسب‌الامر شاهنشاه آریامهر به سازمان اوقاف دستور داده شد که از هر خانواده زائران گمشده یک نفر به هزینه این سازمان به عربستان سعودی اعزام شود تا اگر از بستگانشان در میان مجروحین بیمارستانها باشند، آنان را شناسائی کنند.

آقای هویــــدا نخست وزیر در جمع خبرنگارانی که اقدامات دولت را در باره وضع مجروحان و گمشدگان ایرانی در آتش سوزی منا جویا شده بودند گفتند این آتش سوزی حادثه ناگواری بود که برای برادران مسلمان اتفاق افتاد و ضایعات بزرگی برای برادران مسلمان ما ببارآورد که موجب تأثر خاطر شاهنشاه شد.

لبخند پیروزی بقیه‌ازصفحه ۵

بود و روزنامه نگاری را بر همه کارهای دیگری که داشت ترجیح میداد و بالاخره هم در اطاق کارخود درروزنامه چشم ازجهان فروبست....

فرهاد مسعودی، فرزند آن مرحوم که پس از درگذشت پدر، مدیریت مؤسسه اطلاعات را به عهده دارد، در قسمتی از این کتاب، پیرامون لبخندی که پیوسته بر لبان شادروان مسعودی بود، نوشته است:

«درست بخاطر ندارم اولین بار که چهرهٔ آشنای پدر را شناختم چند ساله بودم. وقتی در خاطرات کودکی خود جستجو می کنم و باین موضوع می‌اندیشم که اولین خاطره او را بیاد آورم جز همان لبخند شیرین که بعد ها همیشه بر چهرهٔ پدرمیدیدم چیز دیگری بیاد نمی‌آورم و حالا که این خاطرات را می‌نویسم باز همان لبخند، اولین چیزی است که از او بخاطرم می‌آید، زیرا برای من زندگی او با آن لبخند شیرین آغازشد و نیز با همان لبخند با پایان یافت.

وقتی که با شتاب مرا ببالین او خواستند و من با دلهره و اضطراب خود را بدفتر او رساندم یکبار دیگر آن لبخند را بر لبهای او دیدم و با مشاهده همان لبخند دلهره و هراس من جای خود را به تسلیم داد. این آخرین لبخند او بود که بر چهره رنگ پریده‌اش نقش می‌بست و گوئی به درد جانکاهی که قلبش را آزار داده بود مثل همیشه لبخند زده است. در آخرین لحظات زندگی که قلبش ازحرکت باز می‌ایستاد همان لبخند را بر لب داشت و با این لبخند زندگی را وداع گفت. او همچون نقاشی بود که اثر خود را بپایان رسانده و با رضایت و خوشنودی به آن نگاه کرده است. نقاشی که رنگها و خط های تابلو رضایت او را جلب کرده و نقاش با غرورو خوشحالی امضای خویش را در زیر اثر خود گذاشته است.

پدرم درآخرین لحظات دفتر زندگی خود را مرور کردوبا این تبسمی که برگوشه لبهایش دیده می‌شد آنرا امضاء کرده بود.

شادروان عباس مسعودی، ازمردان نادر خود ساخته‌یی بود که کار را از هیچ شروع کرد، ودرآن هنگام که چشم ازجهان فروبست مؤسسه‌یی عظیم با بازده نشریه را برای وطنش برجای گذاشت.

خاطره این مرد فراموش نشدنی مطبوعات ایران همیشه گرامی باد!

بقیه از صفحه ۸۹

چاره‌ساز همه چاره‌ها

به مغازه نمانده بود. نزدیک غروب زودتر از هر روز مغازه را ترک گفت و در خیابان‌هایی که به خانه‌اش منتهی میشد، به راه افتاد. اصلا به فکر سوار شدن به اتوبوس نبود. انگار اگر راه را پیاده طی میکرد، بهتر میتوانست فکر کند و تصمیم بگیرد. اگـر چه خودش هم هنوز نمیدانست راجع به چه میخواهد تصمیم بگیرد. اما به هرحال خود و آن دختر و آینده را درهم مخلوط میدید و در عمق ابهام به نقطه روشنی بازمیرسید که بدون شک از وجود آن پری افسانه‌ای نورمیگرفت.

***

در خانه از دختر ناشناس کوچک‌ترین نشانه‌ای دیده نمیشد. انگار جمال دخترک ر در خواب دیده بود. اما چون به واقعیت آنچه که دیده بود اطمینان داشت، بعد از غروب با حالت مصممانه‌ای در اتاق صاحبخانه را زد. گلین خانم خوش‌رو و فربه، نفس نفس زنان در را به روی او گشود و با مهربانی مادرانه‌ای او را به اتاق دعوت کرد. سماور در گوشه‌ای از اتاق غلغل میزد. از شکم رادیو هم صدای یکی ازخواننده‌های روز بلند بود.

جمال با یک نگاه هم آن اتاق و هم اتاق بعدی را کاوید. همه‌جا خلوت و ساکت بود و خوب پیدا بود به جز گلین خانم، کس دیگری در آنجا وجود ندارد. چاره‌ای نبود، بـایـد می‌نشست و همه چیز را به پیرزن میگفت و از او چاره‌جویی میکرد. اما باز کردن آن کلاف، کار ساده‌ای نبود. گلین خانم یک استکان چای جلوی او گذاشت و مشغول حرف زدن شد. مرتب از شاخه‌ای به شاخه دیگر میپرید و به جمال مجال برای صحبت نمیداد. دل در سینه‌جمال مثل یک بچه کبوتر می‌تپید و می‌نالید، اما پیرزن کجا آن صداها را می‌شنید. شاید هم اگر یکی از زنهای همسایه وارد نمیشد، باز همانطور به پرگویی ادامه میداد. زن جوان که مشغول بافتن یک شال گردن دراز قرمز بود، همانطور که میل‌هایش را تکان میداد، در آستانه در پیدا شد و با صدای ریزی پرسید:

— گلین خانم، ناهید جون رفت؟

پیرزن که رویش را به طرف او گردانده بود، گفت:

— بیا تو یک چایی بخور. ناهید همین دم غروبی رفت. من میخواستم نگهش دارم، اما خودش نموند. گفت باز جمعه دیگه میاد و شب‌رو پیش من میمونه. باهاش کار داشتی؟

— نه، قرار بود یک فرم تازه بهم یاد بده، پس جمعه دیگه بازمیاد.

— آره جونم، دخترکم تازگی‌ها خیلی مهربون شده. موقعی که میرفت، زیرگوشم گفت همه جون من شما رو یک دنیا دوست دارم و ازخونه‌تون هم خیلی خوشم میاد!

زن همانطور که میان در ایستاده بود، گفت: «حالا خوب شد برادرتون اینها از رشت اومدن خوب، بعد از این دیگه اینقدر تنها نمیمونین. مخصوصا ناهید جون که دختر ماهیه. حتما خیلی بهتون میرسه.»

کلاف معما یک دفعه باز شده بود و گلین خانم بدون آنکه بداند چه میکند، دختـر ناشناس را بـه جمال شناسانده بود. استکان چایش را با سرعت تمام کرد، ازجایش برخاست و بدون آن که به گلین خانم بگوید اصلا برای چه به اتاق او آمده بوده است، از او خداحافظی کرد و باسرعت به اتاق و به بسترش پناه برد.

در روزهائی که درگیر خواستگاری ازناهید و خرید وسائل نامزدی بودگاه‌گاه با صفورا روبرو میشد ولی با تمام مهربانی‌ای که در او میدید همه‌اش سعی میکرد از آن چشمان مهربان ملتمسش بگریزد و با وجود این که هرگز از دهان بسته صفورا کلامی خارج نمیشد که از بوی عشق آکنده باشد با این همه در حالات او چیز آزاردهنده‌ای وجود داشت که جمال را خیال ناهید در قلب جمال نشسته بود دیگر واقعاً با بی‌میلی با صفورا هم‌سخن میشد و همه‌اش خداخدا میکرد که در برابر او قرار نگیرد جمال فقط دو ماه با خیال ناهید دوام آورد و در آغاز ماه سوم هنگامی که بارها و بارها ناهید را در چند قدمی خود دیده و هر بار عاشق‌تر از پیش شده بود بالاخره ماجرا را با گلین خانم درمیان گذاشت و برادرزاده‌اش را از او خواستگاری کرد گلین — خانم خواستگاری جمال را اول با حسرت و بعد با شادمانی پذیرفت.

اما مسأله اصلی رضایت ناهید و خانواده‌اش بود. آنها در واقع حرفی نداشتند. حتی گلین خانم احساس میکرد ناهید هم از جمال خوشش میاید. ولی

اشکال اصلی تا اندازه‌ای سر پول وتشریفات عقد بود. با حسابهایی که ناهید وخانواده‌اش کرده بودند، لااقل برای جشن عروسی وخریدهای اولیه، ده هزار تومن پول لازم بود. این را گلین خانم به سادگی با جمال درمیان گذاشت و اگر جمال جواب موافق میداد، در عرض یک هفته مجلس عقد کنان برپا میشد. پیشنهاد زیاد مشکلی نبود، کسی هم در راه وصال او وناهید سنگ‌اندازی نمیکرد، اما مسأله این بود که تمام پس‌انداز آقا جمال به پنج هزار تومن میرسید واگر میخواست پنج هزار تومن دیگر را هم قرض کند، گرفتار نزول خورها میشد وپایه زندگیش از اول بر بدبختی گذاشته میشد. فکر وخیال مثل مار وسوسمار در مغزش میچرخیدند ودمبدم نیشی به او فرو میکردند. گذشتن از ناهید زیبا ودلفریب برای او غیرممکن بود و باید به هرطریق شده، آن پول را به دست می‌آورد، مخصوصاً که گلین خانم و خانواده ناهید هم انتظار جواب او را میکشیدند. یک روز، دو روز، سه روز، گذشت وجمال هنوز به چه کنم فکر میکرد وبرای اینکه با گلین خانم روبرو نشود، شب‌ها خیلی دیر به خانه میرفت وصبح ها هم زودتر از معمول از خانه بیرون میدوید. مغزش دائم مثل یک ساعت کهنه تیک وتاک میکرد. اعصابش ضعیف شده بود و کسل وپژمرده به نظر میرسید. اواسط روز چهارم چند ساعت مانده به غروب، یک دفعه صفورا وارد مغازه شد. یک پاکت شیرینی در دستش بود ودر حالی که سعی میکرد خودش را آرام وخونسرد نشان بدهد، گفت: «داشتم از این‌ها رد میشدم، دلم نیومد به شما شیرینی تعارف نکنم. تو رو خدا چندتا بردارین...

جمال نیم‌نگاهی به او انداخت وبا بی‌میلی دستش را به طرف پاکت دراز کرد. باید هر طور شده بود، خودش را زودتر از دست صفورا نجات میداد، اما از آنجا که عشق به انسان ادراک بیشتری میدهد، صفورا خیره خیره به جمال نگاهی انداخت وگفت:

- از این که فضولی میکنم، منو ببخشین هرچی باشه من هم مث خواهر شمام. میتونین به من بگین چتونه وچرا اینقدر غصه دارین.

— چیزی نیست، آدم بعضی وقت‌ها از زندگی خسته میشه.

— اگه حرف بزنین بارتون سبک‌تر میشه. تازه شاید من بتونم کمکتون کنم.

صدایی در درون جمال او را به سکوت دعوت میکرد وصدای دیگری از او میخواست اسرار عشقش را با صفورا در میان بگذارد وبا اینکار او را فراری بدهد. وجمال صدای دوم را گوش داد وگفت:

— حق با شماست، آدم اگه با کسی حرف نزنه دلش میترکه، مخصوصاً که من نه مادر دارم نه خواهر. میدونین من یک مدتیه خاطرخواه شدم ومیخوام عروسی کنم!

قلب صفورا یک دفعه مثل یک کاسه چینی به زمین افتاد. تق صدا کرد وشکست، اما فقط چند لحظه خرد شد، برجای ماند و بلافاصله با زحمت به خودش مسلط شد وگفت:

— خوب خواطرخواهی که غصه نداره، اونم واسه جوونی مث شما. حتماً دختره هم دوستتون داره، نه؟

- آره... اما مشکل کارسر جهیزیه‌ایه. پدر و [illegible]، هرچند که پنج هزار تومن چیزی نیست، اما واسه کارگری مث من که خودشه ومزد روزانه‌اش، خیلیه! صفورا لبهایش را گزید. کسی در قلبش گریه میکرد، اما سعی میکرد آن صدا را ناشنیده بگیرد. سرش را تکانی داد وگفت: پس شما واسه پول ناراحتین؟

- آره. اون‌ها ده هزار تومن پول میخوان، اما من فقط پنج هزار تومن دارم ونمیدونم بقیه‌اش رو از کجا جور کنم..؟

صفورا چند لحظه به چهرهٔ جمال خیره شد. تنها حاصل زندگی او شش هزار وسیصد تومانی بود که از سالها پیش ده تومن ده تومن پس‌انداز کرده بود. اما پول در برابر شادمانی مردی که آنهمه دوستش میداشت چه ارزشی داشت. حالا که خودش نمیتوانست قلب آن مرد را داشته باشد ودر کنار او طعم خوشبختی را بچشد، باید کمک میکرد تا آن مرد به خوشبختی برسد. قلبش میسوخت وگلویش خراشیده می‌شد.

همانطور که به جمال نگاه میکرد، با صدای خفه‌ای گفت:

— آقا جمال، من نمیدونم شما منو چطور میشناسین. اما حتماً توی این مدتی که با هم آشنا شدیم، فهمیدین که من خیلی شمارو دوست دارم. شما مث برادر من میمونین، واسه همین هم اصلا دلم نمیخواد شمارو غصه‌دار ببینم. گوش کنین، من پولی رو که لازم دارین تا فردا ظهر بهتون میرسونم... خواهش میکنم اینطور سرخ وسفید نشین. دنیا با این پول‌ها تموم نمیشه... هروقت داشتین بهم پس‌میدین. نداشتین هم فدای سرتون... امیدوارم با دختری که دوستش دارین خوشبخت بشین. من از همین امشب واسه خوش بختیتون دعا میکنم...

اشک مثل بارون از چشمانش میریخت و مثل شبحی سرگردان در چادر نماز سفیدش به طرف خانه میدوید. جمال ایستاده بود واز پشت به او نگاه میکرد، اما مغزش اصلا کار نمیکرد. انگار صفورا او را با انسانیت خود جادو کرده بود.

گلین خانم حالت عجیبی داشت که جمال هرچه کندو کاو میکرد، نمیتوانست معنای آن را بفهمد. با بسته اسکناس به اتاق او آمده بود تا با او به خانه ناهید برود، اما گلین خانم همه‌اش پا به پا میکرد. انگار میخواست حرفی بزند، اما جرأت گفتن آن را نداشت. جمال بالاخره طاقت نیاورد وگفت: «خوب گلین خانم، بهتره همین حالا راه بیفتیم بریسم... دیگه کم کم داره دیر میشه.»

گلین خانم بااشاره دست، جمال را در گوشه‌ای نشاند وگفت:

— آقاجمال! روی من سیاه، اصلا نمیدونم چی بگم.... همه این کارها کار خداست. میدونین، من دیشب میخواستم اینو بهتون بگم، اما هرچی کردم پام بطرف اتاقتون کشیده نشد. جمال که چشم‌هایش را مرتب به هم میزد باصدای خفه‌ای گفت:

— مگه چی شده گلین خانم... نکنه واسه ناهید اتفاق بدی افتاده. یا خدا نکرده آقا داداشتون...

پیرزن به‌میان حرف جمال دوید وگفت: «نه، نه، موضوع سراین چیزا نیست. همه‌اش کار قضاوقدره. پریروز واسه ناهید یک خواستگار پیدا شده حالا شانس چطوری زده ویک مرد خانه‌دار وماشین‌دار چطور این دختره‌رو پسندیده نمیدونم. دیروز فرستادند دنبال من، وهمین دیشب شال انگشتر آوردند. خوب، چی کار میشه کرد. حتماً قسمت هم نبودین. حالا غصه نخور، دختر خوب توی این شهر زیاده. من خودم واست یک زن دیگه پیدا میکنم.

جمال ایستاده بود ومثل آدمی که یک دفعه زیرآوار میرود، از جایش تکان نمیخورد. چه دنیای وحشتناکی است وپول چطور همه امکانات را از آدم‌ها میگیرد وحتی عواطف را هم نابود میکند. پس ناهید مثل یک پروانه از دست او پریده ودر دست دیگری اسیر شده بود؟.. درحالی که اشک در چشمانش جمع شده بود، باصدایی که گویی از اعماق چاه بلندی بیرون میامد، گفت: یعنی... یعنی دیگه واقعاً کار تموم شده؟

— آره پسرجون.... شب همین جمعه هم عقد کنونه. کی از فردا خبرداره. همه این‌ها کار خداست، وتو هم باید به‌رضای خداراضی باشی.

شب دراز زمستان باجامه سیاه در کوچه‌های شهر راه میرفت وجمال هم با او راه میرفت. از شب گذشته، یعنی از وقتی که ناهید را ازدست داده بود، حتی یک لحظه هم آرام نگرفته بود. مغزش درست کار نمیکرد. چیزی را جستجو میکرد. اما ماهیت آنرا نمیدانست. از کوچه‌ها وخیابان‌ها میگذشت وخودش هم نمیدانست دارد به کجا میرود. حتی وقتی هم که یک دفعه خودش را دربرابر خانه صفورا دید و کوبـه در را به صـدا درآورد، بازهم نمیدانست میخواهد چه کار کند. صفورا با چشمان پف کرده ورنگ پریده در را باز کرد و از دیدن جمال صدایی از حیرت ازگلویش بیرون آمد. جمال مدتی باخیرگی به او نگاه کرد. بعد دستش را در جیبش برد، آن را با یک بسته اسکناس بیرون آورد. بسته را به‌طرف صفورا دراز کرد وگفت:

— اومدم پولت‌رو پس بدم.... چون دیگه به درد من نمیخوره.

— چرا، مگه چی شده؟

— چیزی نشده.... فقط من رأیم راعوض کردم.

— نمی‌فهمم، یعنی از عروسی منصرف شدین؟

— ازعروسی با اون دختر آره... اما...

— اما چی؟... بیاین بریم تو براتون چای درست کنم. مادرم هم خوابه.

— نه، وایسا میخوام ازت یک‌چیزی بپرسم. به من نگا کن ببینم، تومنو دوست‌داری، نه؟ چشمهای صفورا درتاریکی برقی‌زد، اما از دهانش کلامی بیرون نیامد.

جمال دومرتبه حرفش راتکرار کرد وگفت: چرا حرف نمی‌زنی. هرچی دلت میخواد بگو. بگو...

— درسته من شمارو دوست‌دارم، امانه اونطوری که فکرمیکنین. میدونین، من فقط خوشبختی شمارو میخوام و به‌چیز دیگه‌ای فکر نمی کنم. جمال این‌بار سرش راپائین آورد و گفت: خوب، اگر بفهمی خوشبختی من فقط د:

بقیه در صفحه مقابل

چاره‌ساز همه چاره‌ها

بقیه از صفحه قبل

عروسی با توست، چه جوابی بهم میدی ؟...

لحظه به لحظه معجزه بود و صفورا به کارگر جوان به چشم یک معجزه‌گر نگاه میکرد. مدتی چشمانش را پائین انداخت و وقتی آن را بالا آورد، جویی از اشک از گوشه چشمانش سرازیر بود. جمال سرش را باز هم کمی جلوتر آورد و گفت: هر کسی بموقع چشمش به روی حقیقت وامیشه. چشم های من هم دیشب وا شد. تو خیلی با اون دختر فرق داری. درسته که اون خوشگل بود، اما روح تو از اون خیلی قشنگ‌تره... واسه همین هم من بالاخره تورو واسه خودم انتخاب کردم. خوب، حالا بیا بریم با هم یک چای بخوریم.

شب با جامهٔ سیاهش همچنان دامن کشان از کوچه ها میگذشت. جمال که سرانجام حقیقت را یافته بود، با همه تلخی‌ای که شکست در روحش پاشیده بود، شادمان به نظر میرسید و صفورا در قلبش از خدا که چاره‌ساز همه چاره‌هاست، تشکر میکرد.

کارآموز کارآموزی و آموزش فنی و حرفه‌ای

بقیه از صفحه ٤١

بدست آورند غالباً نیاز به تخصص و مهارت جدیدی دارند و لذا امکانات جدیدی لازم است که سطح تخصص و مهارت آنان را افزایش بخشد و این امر از طریق مراکز آموزش حرفه‌ای و یا آموزش ضمن کار امکان‌پذیر تواند بود.

مراکز آموزش حرفه‌ای

نکتهٔ جدیدی که در قانون جدید کارآموزی مطرح گردیده است وسائل و ابزار مربوط به کارآموزی میباشد و مراجعی که این آموزش بوسیله آنها داده شده است.

در ماده ۳ قانون کار بهیچوجه نامی از اینکه این آموزش بوسیلهٔ چه مراجعی داده میشود بمیان نیامده است و حال آنکه در قانون جدید کاملا بیان شده است که در مراکز آموزش حرفه‌ای و یا در ضمن کار و در سر کار

مراکز آموزش حرفه‌ای چگونه ایجاد میگردد؟

این مراکز یا بوسیلهٔ وزارت کار و امور اجتماعی و یا از طریق صندوق کارآموزی و یا بوسیلهٔ کارفرمایان تشکیل میگردد.

زیرا ایجاد و پیش بینی استراتژی آموزش فنی و حرفه‌ای بعهده وزارت کار و امور اجتماعی است و لذا هدایت امر در این زمینه بعهدهٔ وزارت مذکور خواهد بود.

ولی مسأله‌ای که مطرح میگردد اینست که بودجهٔ این آموزش بچه وسیله تأمین میگردد؟

در گذشته امر آموزش حرفه‌ای در مراکز آموزش وابسته به وزارت کار و امور اجتماعی انجام می‌پذیرفت و کارفرمایان هیچگونه تعهدی در مورد هزینه این امر بعهده نداشتند ولی از تاریخ تصویب قانون جدید کارآموزی و ایجاد صندوق کارآموزی، کارفرمایان نیز سهمی از این آموزش را بعهده دارند و آن معادل ۲ درصد حقوق کارگران خود میباشد.

البته هرگاه کارفرمائی خود اقدام به ایجاد مرکز آموزش حرفه‌ای برای کارگران بنماید نه تنها از پرداخت ۲ درصد یادشده معاف خواهد بود بلکه دولت نیز کمک‌های مالی بسیاری برای اجرای وظائف آموزشی به این مرکز خواهد داد.

معذلک بطور کلی در بسیاری از کشورهای جهان و از جمله کشور ما ایران، امر آموزش بعهدهٔ دولت میباشد و قسمت اعظم هزینه های مربوط به آموزش نیز از طرف دولت پرداخت میشود، النهایه علت اینکه در قانون جدید کارآموزی کارفرمایان ملزم گردیده‌اند که معادل ۲ درصد حقوق و مزد کارگران خود را بدین منظور بپردازند. بدان لحاظ است که کارفرمایان که از بالارفتن سطح تخصص و مهارت کارگران سود میبرند در هزینهٔ آنها نیز شریک و سهیم گردند، در شمارهٔ آینده، به بحث و بررسی در مورد قرارداد کار میپردازیم.

مشاور صنعتی

بقیه از صفحه ۱۷

نگهداری فرزندان زنان کارگر، در آن ضمن آسوده ساختن افکار آنان، عملا اقدامی بسود افزایش بازده کار زنان کارگر انجام گرفته است.

شهرزاد پورشقالی: متاسفانه دیده شده است که پاره‌ای از کارفرمایان برای کارگر همان ارزش و اهمیتی را قائل هستند که برای دستگاهها و ماشینهای کارخود! درحالیکه باید به این گروه هشدار داد که هرگز نمی‌توان یک انسان را با ماشین مقایسه کرد و با او رفتار ماشینی داشت! کارگر قبل از هرچیز یک انسان است و یک مشاور صنعتی به محض ورود به هرمحیط کارگری برای جلب دوستی و نظر موافق کارگران می‌تواند بنا بر ۳ سری برنامه فعالیت خود را آغاز کند.

۱ ـ حل مشکلات با وسم نیم رخ روانی و برنامه ریزی کوتاه مدت.

۲ ـ حل مشکلات با برنامه ریزی میانه مدت.

۳ ـ حل مشکلات با برنامه ریزی درازمدت.

برای نمونه میگویم وقتی کارگری مسکنش در فاصله بعیدی از کارخانه قراردارد و هر روزصبح حدود ۲ ساعت را در ترافیک شلوغ شهر تا رسیدن به بمحل کارش طی میکند، مسلماً در شروع کار با ناراحتی روحی ناشی از فشار ۲ ساعته در ترافیک همراه خواهد بود. یک مشاور صنعتی خیلی زود می‌تواند با توصیه تغییر منزل کارگر و آوردن او به نزدیکی کارخانه یا ترتیب دادن آمد و شد آسانتر او از خانه بکارخانه، هرچه سریعتر در حل این مشکل کارگر بکوشد.

***مهشید ترابیان**: یک مورد مهم دیگر در مورد کارگران، مساله تغذیه است. بهترین طریق و بسود کارفرما اینست که کارگر وعده غذائی را که در کارخانه بسرمیبرد بطور رایگان تغذیه شود. تغذیه کارگر با مواد غذائی بهترشاید که نفع جزئی ومادی بسود خود کارگر داشته باشد؛ ولی نتیجه خوب و کلی اینکار نصیب کارفرما میگردد. چون کارگری که خوب تغذیه شده بمراتب بهتر وسرحال‌تر از عهده وظایف محوله برمی‌آید.

مساله تفریحات سالم نیز نقشی اساسی می‌تواند در زندگی کارگر و آرامش روحی او بازی کند. بخصوص در روزهای تعطیل که متاسفانه بسیاری از کارگران ما در این روزها هم برای درآمد بیشتر ودر حقیقت برای تأمین نیاز واحتیاجات خود بکار جداگانه‌ای می‌پردازند. درحالیکه این وظیفه کارخانه و کارفرما است که باخلق تفریحات سالم و سائل سرگرمی کارگر وافراد خانواده‌اش را دراین روزها فراهم کنند.

در پایان نخستین جلسه این میزگرد، مهندس کردبچه مدیر مجله رستاخیز کارگران ضمن تشکر از حضور شرکت کنندگان درمیزگرد اظهار داشت:

ـ صمیمانه میگویم، دراین میزگرد مسائلی مطرح شده که از لحاظ خودمن نیز تازه وجالب بود، درحالیکه بیش از ۳۰ سال است که بامسائل کارگری آشنا هستم.

همانطور که اکثراً آگاه هستید، مسائل کارگری بسیار متنوع است. من پیشنهاد می کنم این جلسات را بازهم تکرار کنیم. وهربار روی مساله واحد وخاصی بیشتر بررسی وصحبت کنیم تا نتیجه بهتری عاید شود. مسلما درضمن همین جلسات پیشنهاداتی ارائه خواهد شد که می‌توانیم باتوجه به‌اهمیت آنان، متن این پیشنهادات را به حزب وهم چنین وزارت کار ارائه دهیم.

بهرصورت به عنوان موضوع بحث میزگرد آینده با الهام از فرمایش گرانقدر اخیر اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر که فرمودند: مساله بالابردن مهارت کارگر وتولید عشق و علاقه در او برای افزایش بازده کار باید در صدر مسائل مورد توجه مربوط به کارگر قرار گیرد. پیشنهاد می کنم که مساله «عوامل روانی مؤثر در بهره‌وری» موضوع بحث آتی ما باشد.

شرافت کارگر بودن

بقیه از صفحه ۱۱

جامعه ایران اخیراً آغاز شده توجه بیشتر به توسعه سریع‌تر آن از ضروریات جامعه صنعتی امروز بشمار میرود.»

*: ـ «با این وصف بی‌گمان باید به بهبود «شرائط کار» نظر داشت چراکه در مجموع بهبود شرائط کار می‌تواند از هرنظر مثمروسازنده باشد بنظر شما اینطور نیست؟»

دکتر پیرنیا: ـ «همینطور است «شرائط کار» بحث مفصلی است که تشریح مبسوط آن خارج از حوصله این گفتگوی کوتاه است ولی بطور اجمال شامل این موارد است:

۱ ـ تعیین حداقل دستمزد بنحوی که جوابگوی یک زندگی سالم از لحاظ غذا و لباس ومسکن و بهداشت و آموزش و تفریح برای خانواده کارگر باشد.

۲ ـ طبقه بندی مشاغل در کارگاهها، بطوریکه بتدریج کیفیت کار کارگر بهبود یابد و به تناسب کیفیت کار دستمزد بیشتری باو پرداخت شود.

۳ ـ تأمین اجتماعی کارگران یعنی بیمه درمانی در دوران کار و پرداخت حقوق بازنشستگی و مستمری از کارافتادگی به آنان.

۴ ـ مرخصی سالانه برای کارگران و ایجاد سازمانهائی که کارگران در ایام مرخصی بتوانند در نقاطی که برای گذراندن ایام مرخصی تعیین میشود (مانند کنار دریا و جیره) دوره مرخصی خود را بگذرانند.

۵ ـ سهیم کردن کارگران در سود کارخانه ها بطوریکه کارگر احساس کند که قسمتی از نتیجه تلاش و زحمت بیشتر او به خودش عاید میشود.

۶ ـ گسترش مالکیت صنعتی بکارگران بطوریکه آنان خود را در توسعه کارخانه و بهبود تجهیزات آن و افزایش کارائی ومدیریت در اداره کارخانه سهیم وشریک بدانند.

۷ ـ مراقبت در بهداشتی بودن محیط کار از لحاظ تهویه و نظافت و بطور کلی بهداشت محیط کار وغیره...

درسالهای اخیر بموجب چند اصل از اصول انقلاب شاه و ملت وقانون کار و قانون تأمین اجتماعی مقررات مهمی برای بهبود شرائط کار واجرای مواردی که در بالا ذکر شد به تصویب رسیده است و اجرای دقیق این قوانین نیاز به سازمانهای اداری نیرومند و علاقمند و نظارت مستمر دارد.»

تأمین اجتماعی

بقیه از صفحه ۸۸

خاطر و نگرانی و دلهره فرد انسانی را بعنوان عامل اصلی کار از شرایط متغیر و بی ثبات اوضاع و احوال اقتصادی ایجاب میکند، بدون تردید عیناً درباره افراد خانواده نیز که تحت تکفل شخص میباشند و هنوز صاحب درآمدی نیستند که با پرداخت حق بیمه و مشارکت در هزینه های سیستم تأمین اجتماعی بالا مستقلا و راساً مشمول مقررات حمایتی قانون قرارگیرند صادق میباشد. بدیهی است که امنیت اقتصادی و رفاه اجتماعی نان‌آور یک خانواده و مجموع افراد خانواده او از یکدیگر جدا نیست و در انواع سیستمهای بیمه های اجتماعی و بالاخره نظام تأمین اجتماعی فرزندان و همسر شخص بیمه‌شده باعتبار بیمه بودن او از حمایتهای موضوع مقررات تأمین اجتماعی برخوردار میباشند و در بعضی از این سیستم ها پدرومادر از اینگونه حمایتها استفاده میکنند. بقیه دارد

توضیح درباره «غرامت دستمزد ایام بیماری

در شماره سوم ۵۴/۹/۱ در مصاحبه آقای عمرانی مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی عبارت «غرامت ایام بیماری کارگران افزایش خواهد یافت» اشتباهاً غرامت دستمزد ایام بیکاری افزایش خواهد یافت چاپ شده بود که بدین وسیله توضیح و تصحیح میشود.

۹۰ نفر در مرکز....

بقیه از صفحه ۸

اظهار رضایت مددجویان

سپس محمد علی مهاجری یکی از فارغ التحصیلان کارگاه الکتروتکنیک این مرکز از طرف کلیه فارغ التحصیلان سخن گفت و از نحوه بهبود، آموزش و بالاخره قدرت کارآئی خود و همکاران اظهار خرسندی کرد

اهدای گواهینامه ها

در پایان این مراسم آقای دکتر شیخ الاسلام‌زاده وزیر رفاه اجتماعی پس از سخنان کوتاهی برای کارآموزان این مرکز گواهینامه های فارغ التحصیلان را اهداء و با هریک گفتگو کرد.

مسئله جالبی که در گفتگوی رویاروئی وزیر رفاه اجتماعی با فارغ التحصیلان مطرح شد نوع اشتغال ومیزان قابل توجه حقوق آنان بود. بطوریکه اکثر کارگران معلول شفا یافته پس از گذراندن دوره آموزشی در این مرکز و پذیرش در بازارهای کار صنعتی کشور توانسته‌اند اداره سرپرستی کارگاههای تولیدی را که در آن کار میکنند به عهده بگیرند و نه فقط همگام با افراد کاملا سالم جامعه بلکه گاه امیدوارتر از آنها در پیشبرد هدفهای تولیدی و تأمین زندگی خود موفق شوند.

به‌شرف کارگر فخر کنیم وبه‌آن به بالیم !

روزگاری بود که کلمه « کارگر » درازهان فقروناداری‌را همراه داشت.
کارگر ، یک « رعیت » پشت ماشین تولید بود که برای « ارباب » صاحب صنعت جان می کند.

کارگر زاده‌را راهی به مدرسه نبود . او ؛ از همان اوائل کودکی محکوم بود که راه پدررا در پیش گیرد و درحقیقت توجه کارفرما به پرورش کارگرزاده تأمین منابع کار برای‌آینده بود.

اینها مربوط به گذشته است . گذشته‌ای نه چندان دور که سیمای اجتماعی وسیاسی ایران بـه دهه ها وقرن های گذشته پیونددانشت.

آن روزها ، بهرحال به سینه تاریخ رفت و کارگر نیز چون « رعیت » و زن ها به حقوق‌سیاسی واجتماعی خود دست یافتند.

کارگر، حاکم برسرنوشت خودشد! کارگر، در جریان انقلاب نقش تاریخی‌اش را بعهده‌گرفت. کارگر، نه‌بعنوان یک نیروی کار، بلکه بیش‌از هرچیز بعنوان یک انسان سازنده، یک انسان خلاق، ویک انسان شریف وبزرگوار که بخاطر خصلت خاص طبقاتی‌اش می‌تواندوباید— در حفظ دست‌آوردهای انقلابی پیشگام وپیشرو باشدشناخته‌شد.

کارگر سی‌سال پیش، امروز جبه وزارت بتن دارد. کارگر درقوه مقننه سهمش را بـاز یافت. کارگر درکارخانه‌ها به‌آنـچه‌را که استحقاقش را داشت رسید. ودرسود کارخانه‌ها سهیم شد. کارگر، درمالکیت واحد تولیدی خود شریک شد. کارگر، باپای فراگیری فـن و تخصص به‌سوادآموزی روی آورد. کارگرزاده به‌مدرسه راه یافت. کارگر وخانواده‌اش از بهداشت رایگان وتحصیل مجانی—چون دیـگر مردم این کشور— بهره‌گرفتند.

دست‌آوردهای انقلاب ایران برای طبقه کارگر کشورما تابدان پایه است که‌مزایای کارگر ایرانی بامزایای کارگران کشورهای بزرگ صنعتی جهان برابری می کند وچه‌بسا از آنها بیشتر هم باشد. این‌نکته‌ایست که‌رهبر بزرگ انقلاب ایران بدان اشاره فرموده‌اند.غرض آنکه کارگر عصر انقلاب، کارگر عصررستاخیز به‌شرف کارگری مفتخر است.

نگاهی گذرا به‌زندگینامه قهرمانان بزرگ ورزش ایران بخوبی نشان می‌دهد کـه تقریباً تمامی آنان‌یا به کسوت‌شریف کارگری آراسته بوده‌اند ویا در دامان پدرومادری کارگر وزحمتکش پرورش یافته بودند.

مردان بزرگ ورزش ما که شهره جهانـی‌شان پایدار است اغلب کارگران ساده‌ای بودند که‌از کودکیها واز پشت مـاشین کارخانه‌ها راهی میدانهای ورزشی شدند و تنها درسایـه استعداد وتقوی وپشتکـار به بزرگ ترین افتخارات ورزشی جهان نائل آمدند.

هـم‌اکنون نیز درمیان قهرمـانان و ورزشکاران ما کارگران افتخارآفرینی چـون، نصیری‌ها، برزگرها، خدرها فراوان داریم. که اغلب نه تنها درورزش شانه‌بشانه بزرگان‌جهان می‌سایند بلکه درحرفه وتخصص خود نیز یک کارگرماهروبتخصص هستند.

به‌شرف کارگری خود‌فخر کنیم وبه‌آن به بالیم. وسربلند باشیم که درعصر سازندگی، درعصر انقلاب، در عصر رستاخیز سهم کارگر ونقش تاریخی آن دررسیدن به‌دروازه تمدن بزرگ بس عظیم است.

الف— یکتا

مسوولان‌وصاحبنظران کارگری‌وورزشی پیرامون‌طرح «ورزش ضمن کار»مجله رستاخیزکارگران نظرمی‌دهند :

ورزش کارگر

ورزش ضمن کاردرکارخان

طرح پیشنهادی سرویس ورزشی مجله رستاخیز کارگران ، درمورد « ورزش ضمن کار » با اقبال صاحب نظران و مطلعان مسائل کارگـری و ورزشی رو برو شد . پیشنهاد ما این بود که بمنظور تأمین سلامت کارگر ؛و نیز افزایش سطح تولید و در حد نـهائی بهره‌گیری ورزش کشور از استعدادهای کارگری ؛— هر روز درساعت‌های معینی کارگران کارخانه ها و واحدهای بزرگ تولیدی چند دقیقه‌ای دست از کار بکشند و بـه نرمش وحرکات بدنی بپردازند.

این روشی است آزمون شده و مـوفق در کشورهای بزرگ صنعتی با نتایجی درخشان و تجربه هائی درحد فراگیری.

درطرح پیشنهادی مـا آمده بود کـه تجربه های کشورهای بزرگ صنعتی‌را در زمینه « ورزش ضمن کار » با شرایط زمانی ومکانـی و روحیات کارگر ایرانی هماهنگ کنیم و از آن بشکلی دلخواه بهره بگیریم.

مثلا اگر در ژاپن ، کارگران درساعت‌های معین با آهنگ‌های مخصوصی به ورزش‌می‌پردازند ، هر کارخانه یا کارگاه بزرگ مـا می‌تواند بابررسی وضع کارخانه و شرایط کار کارگران خود برنامه‌یی تنظیم و پیاده کند. ضمناً یادآوری کـردیم که برنامه‌ورزش‌ضمن کـار در کشورهـائی نظیر ژاپن‌وبسیاری از کشورهای بزرگ صنعتی غرب اجرا می‌شود و بازده آن ، چه درزمینه تأمین سلامت کارگرو چه درافزایش محصول انکارناپذیراست.

دراین زمینه گزارشگران ما با تنی چنـد از شخصیت های‌عالیمقام‌ومطلع کشورگفتگوهائی داشته‌اند که ذیلا بنظرتان می‌رسد:

صد درصد موافقم

تیمسار سپهبد حجت کاشانی معـاون نخست وزیروسرپرست سازمان تربیت‌بدنی ایران بعنوان مسئول ورزش مملکت دراین موردا‌ظهار داشت :صد درصد با اجرای این برنامه موافـق هستم . چون اجرای برنامه ورزش ضمن کـار یعنی تأمین سلامت کارگرو این کارهم یعنی افزایش بازده محصول .بنا بر این مـلاحظه می‌شود که این کارهم بنفع کارگراست و هم بنفع کارفرما . البته این کارباید ازطرف‌وزارت کاروامور‌اجتماعی با یک برنامه ریزی صحیح در کلیه کارخانه ها و واحدهای نسبتاً بـزرگ تولیدی عملی شود و هیچ عاملی هم نـتوانـد اجرای آن‌را معوق نگهدارد . مثلا وقتی قرار شد کارگران فلان کارخانه هر روز درساعت‌معینی بیایند ده دقیقه بدوند ، یا ده دقیقه نرمش کنند، نباید به بهانه باریدن برف یا باران یا تگرگ این برنامه متوقف‌شود.

— تیمسارسپهبد حجت ، جنابعالی به‌عنوان مسئول ورزش کشور چه کمکی می‌توانید به اجرای‌این برنامه بنمائید ؟

— تا من از کم و کیف برنامه با خبر نباشم که نمیتوانم کاری بکنم ، ولی این قـول‌را از حالا می‌دهم که از خرداد ماه سال آینده کـه اولین گروه‌فارغ التحصیلان مدرسه عالی ورزش در خدمت ورزش کشور قرار خواهند گرفـت هرچند نفررا که وزارت کارلازم داشته باشد در اختیارشان‌قرارخواهم‌داد.»

تـیمسارحـجت درمـورد تعداد این‌فارغ التحصیلان گفت :

— درحدود ۳۰۰ نفر هستند و اگـر دانشجویانی‌را که احتمالا درشهریورمـاه فارغ التحصیل خواهند شد به آنها اضافه کنیم جمعاً ۳۴۰ نفرخواهند بود.

حرکت‌فیزیکی‌بدن‌برای کارگرلازم‌است

آقای مهندس علی اصغر پیروی دبیر کل کمیته ملی المپیک ایران وقهرمان گذشته دوهای‌سرعت کشورضمن تایید‌طرح پیشنهادی مجله رستاخیز کارگران درمورد «ورزش‌ضمن کار» اظهار داشت . بدون‌شک ورزش‌چه‌ضمن کارباشدوچه درساعاتی دیگر، درتامین‌سلامت کارگر تأثیری انکار ناپذیر دارد .تصورمی کنم اولین بار ورزش ضمن کار را چینی‌ها بمرحله عمل درآوردند ، شاید هم ژاپنی‌ها.ولی‌بهر حال ، این مسأله امروز درراس مسائل مربوط به کارگرو کارفرما ومحیط کارقراردارد وبیشتر مربوط به کارگرانی است که‌فعالیت بدنی ندارند . کشورهای بزرگ صنعتی که طرح ورزش ضمن‌کاررا اجرا کرده‌اند،به نتایج‌جالبی رسیده‌اند . دراین نکته تردیدی نیست کارگری که مثلا هشت ساعت باید پشت یک ماشین تراش کار کند ، تغییر فیزیکی بدن درساعات معینی حتماً برایش لازم است.دبیر کل کمیته ملی المپیک ایران افزود : طرح ورزش ضمن کار حتی می‌تواند واحدهای تولیدی راکه بیست‌نفر کارگردارند دربربگیرد.

معاون‌نخست‌وزیروسرپرست سازمان‌تربیت‌بدنی : صد درصد موافقم ،مشروط‌بر اینکه....

دبیر کل کمیته‌ملی‌المپیک : ورزش‌ضمن‌کارسلامت کارگر راتضمین‌می کند

نه‌با پول، نه‌با زور !

آقای دکترصدرالدین الهی استاددانشگاه، کارشناس بین المللی ورزش،نویسنده ومفسر ورزشی ، که بخصوص درامر برنامه ریزی تجرفراوانی دارد گفت : ورزش ضمن کاردر کشورهای مختلف جهان اشکال وفرمولهای خاصی دارد که تمام این روش ها یک زبان مشترک دارند وآن جلب علاقه وتوجه‌روز-افزون کارگر به امر پرورش تن وتقویت‌قدرت جسمانی است .متاسفانه درکشورما هنوز مسأله ورزش ضمن کاراز‌نظر یک کارگرویک کارفرما بطورجدی مطرح نشده است‌چه خوب است که مجله رستاخیز کارگران باطرح و پیگیری این مسأله بتواند بدان‌شکل بدهد.

بنظرمن درپیاده کردن این طرح ، قبل‌از هرچیز باید دوردومسأله را خط کشید : پول‌و زور ! بدینمعنی که اگر اجرای این طرح رابا مسائل مالی مربوط کنند ومثلا کارگری که خوب در روز ورزش کرد پولی بگیرد ،دیگر کارگر برای سلامت‌جسم‌وروح خودورزش نمی کند ، بلکه چشم طمع به پول می‌دوزد وهر گاه پولی درکار نباشد ورزش ضمن کار راهم

چراورزش کارگران‌ما، با ورزش جهانی بیگانه است ؟

شنیده‌ایم فدراسیون کشتی کشور با عزیمت تیم کشتی کارگران خراسان به یک سفرخارجی موافقت کرده است. اگـــر این خبرصحیح باشد— که امیدواریم چنین باشد—برای‌نخستین‌باریک‌تیم‌ورزشی کارگری برای انجام مسابقه ورزشی به خارج از کشور عزیمت‌می کند.

در اینجا طرح یک مسأله اساسی ضروری است و آن اینکه اصولا چرا تیم‌های ورزشی کارگری کشورما در‌تورنمنت‌ها و با مسابقات جهانی کارگران شرکت نمی کنند ؟

اطلاع ما از چگونگی مسابقات جهانی کارگری زیاد نیست و امیدواریم خوانندگانی که در این زمینه اطلاعات بیشتری دارند بخصوص اداره کل تربیت‌بدنی و تفریحات سالم وزارت کار و اداره امور بین‌المللی این وزارتخانه—ما را درجریان رویدادهای‌ورزشی کارگران جهان و چگونگی مسابقه‌های ورزشی کارگران کشورهای دیگر قرار بدهند.از مسؤلان‌ورزش کارگری کشورنیز انتظارداریم با مراجعه به سازمانهای‌مربوط بین‌المللی دراین زمینه اندوخته‌های بیشتری بدست بیاورند‌چون بدون تردید ، شرکت کارگران ورزشکار و قهرمان ایرانی درمسابقات جهانی و منطقه‌ای کارگران درگسترش بیش از پیش ورزش کارگران کشورما تأثیرمهمی خواهد داشت

هاوواحدهای تولیدی بنفع کارگروکارفرما است

تیمسار حجت ،معاون نخست‌وزیر و سرپرست تربیت بدنی

مهندس اصغر پیروی

دکتر صدرالدین الهی

دکتر محمد آهنجی

یک کارشناس بین‌المللی ومنتقد ورزش : مزایای شغلی اجرای صحیح این طرح راتضمین می کند
مسئول کمیته تربیت بدنی حزب رستاخیز : ورزش ضمن کار از ضروریات یک جامعه صنعتی است

کنار می‌گذارد ...... اجبار وزور هم نباید در کار باشد ، یعنی کارگر درهر شرایط جسمی و روحی موظف باشد بمحض شنیدن سوت یا شیپور مخصوص ورزش بکند. چون تجربه نشان داده‌است هیچ کاری را نمی‌توان صرفاً به ضرب زور به سامان رساند . پس می‌ماند راه‌آموزش کارگر وآگاه کردن او نسبت به مزایای جسمی و روحی ورزش ضمن کار. البته دراین رهگذر می‌توان –وباید– مزایای جنبی برای این کار درنظر گرفت. مثلا کارگری که خوب وآگاهانه ضمن کار به حرکات بدنی می‌پردازد ومی‌داند که همین چند لحظه ورزش ضمن کار برای تأمین سلامت او ودر نتیجه بالا رفتن سطح بازده محصول مؤثر است وباید ازنظر ترقی شغلی، استفاده‌مجانی ازتأسیسات ورزشی ومراکز تفریحی مزایائی داشته باشد.»

دکتر الهی در ادامه بحث‌خود به لزوم پی گیری این برنامه در کارخانه‌ها ومؤسسات بزرگ تولیدی اشاره کرد وگفت : کشورما در آنچنان شرایط تاریخی وانقلابی است که‌نیاز فوق‌العاده‌ای به نیروی کارگر دارد .وتنهادر سایه ورزش است که می‌توان به افزایش قدرت کارگر امیدوار بود.

بررسی متخصصین نشان می‌دهد کارگری که باید هشت ساعت کار کند پس از چهار پنج ساعت کاراحساس خستگی می کند وبقول ورزشکارها می‌برد ، واین ورزش است که‌نفس می‌آورد ،

از خستگی زودرس جلوگیری می کند و بمعنی واقعی کلمه سلامت جسم وروح راتامین می کند.

به اعتقاد من شخص کارگر بخاطر شرایط خاص طبقاتی خود ،با انضباطترین طبقه‌اجتماعی است تا جائیکه می‌توان این انضباط پذیری‌را تا مرز « انضباط نظامی » بالا برد .واین حسن بزرگ خود می‌تواند در اجرای برنامه «ورزش ضمن کار» سخت‌مدد کارو کارسازباشد.»

لازم‌ترین عنصربرای‌سلامت کارگر

آقای دکتر محمد آهنجی استاد دانشگاه، مشاور وزیر فرهنگ وهنرومسؤول کمیته تربیت بدنی حزب رستاخیز ملت ایران‌عقیده دارد:

درقرن‌اخیرورزش کارگران ازچند نقطه‌نظر مورد توجه و اهمیت فراوان قرار گرفته بدانسان که در قرون گذشته این موضوع تااین اندازه بهیچوجه‌اهمیت وارزش نداشته‌است.

توسعه تکنولوژی، از یک سووتولید انبوه صـــــنعتی وماشین آلات در کارگاه‌هااز سوی دیگر باعث‌شده‌است که کارگران نسبت به‌قرون گذشته تحرك جسمانی کمتری داشته باشند. خستگی ناشی از کاریکنواخت وراکد نه تنها به‌جسم کارگر صدمه‌می‌زند، بلکه درطول زمان بهمان نسبت برروح وعواطف آنها نیز لطمه وارد می‌نماید. ازطرفی‌وجود کارگاهها درمناطق شهری یاخارج شهری بصورت فشرده‌وآمدو رفت درشهرها که مدت زمانی از وقت کارگران را می‌گیرد باعث می‌شود که این منبع بزرگ تولید، یعنی نیروی انسانی همیشه سرحال وبانشاط وباروحیه نتواند وظیفه خود را بنحواحسن در کارگاه انجام دهد، حال آنکه اگرکارگرسلامت روانی وجسمانی نداشته باشد، همه روزه کارفرما باید بعلت ضعف روانی یا جسمانی کارگر مبادرت به استخدام کارگر جدید نماید که باتوجه به هزینه‌های گزاف استخدام جدید ملاحظه میشود که قیمت تمام شده تاچه حد بالا خواهد بود. باتوجه‌به مطالبی که گذشت یعنی از یکطرف لزوم ورزش برای سلامت جسم و روح کارگران وجلوگیری ازخستگی مفرط آنان و ازطرفی نداشتن وقت آزاد برای ورزش درمنزل وخارج ازمحیط کارگاه‌امر ورزش در کارگاه را کاری لازم واجتناب ناپذیر می‌نماید. این است که امروزه‌دراغلب کشور ـ های صنعتی دنیا برنامه ورزش در کارگاه یکی از ضروریات و از برنامه‌های اساسی ولازم برای حفظ کارگران میباشد ودرضمن کار زمانی را به ورزش اختصاص داده‌و با پخش آهنگ ازپخش کنهای سقفی کارگران را وادار به ورزش مینمایند.

ورزش کارگران ورستاخیز کارگران

ورزش کارگران ، درورزش کشورما سهم والائی دارد.

کارگرهاو کارگرزاده‌ها ، استخوانبندی تقریباً کلیه تیم‌های ورزشی صاحب نام مارا تشکیل می‌دهند . ازمیان قهرمانان نامدار در سطح جهانی و ملی کارگران بیشترین سهم‌را دارند . این‌را همه می‌دانند و بدان معتـــرف هستند. ولی ورزش کارگر، هرگز به‌مکانی که شایسته وسزاوارآن درجامعه است ، دســـت نیافته‌است. کمبودهای‌ورزش کارگرمحسوس است‌وخواسته‌های کارگران‌ورزشکارفراوان.

مجله رستاخیز کارگران به این نکته مهم آگاهی دارد و به شما حق می‌دهد که برای رفع کمبودها بکوشید.

سرویس ورزشی مجله ، در این راه ، یــارو پشتیبان شماست .صفحات ورزشی ما اکنون هفت صفحه است. می کوشیم در آینده بــر آن بیافزائیم. واین بستگی باهمکاری وراهنمائی‌و همگامی شما دوستان عزیز کارگرو ورزشکـــارو ورزشدوست دارد.

بــا مــا مکاتبه کنید ، پیشنهاد بدهید ، راهنمائی بکنید ، حرفهایتان‌را بگوئیــــــد و خواسته‌هایتان‌رامطرح کنید. برای‌ما (دراینجا روی سخن ما با مسؤلان باشگاههای کارگری است) عکس و خبر بفرستید. سعی کنید خبرها کوتاه و مؤثر و عکـــ ها روشن و قابل استفاده باشند. همکاران سرویس ورزشی مجله‌رستاخیز کارگران فعلا روزهای زوج هفته ازساعت ۳ تا ۵ بعد ازظهر درانتظارشما هستند. با بدیدارما بیائید و یا با تلفن‌های شماره ۶۰۷۹۹ — ۶۶۶۰۴۴ — ۶۶۷۱۵۹ باما تماس بگیریدو مارا درجریان فعالیت‌های ورزشی ومسابقه‌های خود بگذارید.

تواضع و ادب حکم می کند ، از همــــه دوستان ورزشکارو ورزشکارانی که دراین چند هفته به‌ما تبریک گفته‌اند و یابــا راهنمائــی‌و پیشنهادهای قابل توجهی داده‌اند صمیمانـــه سپاسگزاری کنیم.

ناشنوایان کارگر، قهرمان جهان را شکست دادند

نیمی از والیبالیست های ملی پوش ناشنوایان ایران کارگر هستند

والیبالیست های ناشنوای ایران در یک دیدار هیجان انگیز تیم والیبال ناشنوایان بلغارستان را که صاحب عنوان قهرمانی جهان است شکست دادند. دانستنی است که اکثر یاران ملی پوش تیم والیبال ناشنوایان ایران را کارگران جوان تشکیل می‌دهند. این مسابقه در سالن والیبال مجموعه ورزشی آریامهر برگزار شد و آنچه اشک شوق و شور از دیدگان جاری می‌ساخت، شور و هیجان قریب دوهزار نفر تماشاگر ناشنوا بود که برای تشویق یاران خود از تمام وجود بهره می‌گرفتند و با حرکات انگشتان دست که زبان و بیان احساساتشان است — شور و ولوله‌ای در سالن برپا کرده بودند این مسابقه با حضور سرکارعلیه خانم فریده دیبا و تیمسار حجت کاشانی معاون نخست وزیر و سرپرست سازمان تربیت بدنی و آقای جواد کلهر رئیس فدراسیون ناشنوایان ایران و گروهی از شخصیتهای ورزشی کشور انجام گرفت. جالب اینجاست که دوسال پیش تیم ملی والیبال ناشنوایان ایران از حریف بلغاری خود شکست خورد و عنوان جهانی را به تیم ملی والیبال ناشنوایان بلغاری سپرد.

در گیم اول دو حریف رقابت سخت و فشرده‌ای داشتند و در شرایط مساوی ۳ ، ۳ — ۱ ، پیش رفتند و سرانجام ایران، با دو امتیاز اختلاف بازی را ۴ ، ۱ — ۶ ، بنفع خود تمام کرد.

کارگران والیبالیست اراک ده تیم را پشت سر گذاشتند

تیم والیبال باشگاه کارگران اراک، در مسابقه های والیبال باشگاهها و دسته های آزاد این شهرستان ده تیم را پشت‌سر گذاشت و تنها در مسابقه نهائی با اختلاف ناچیزی مغلوب تیم مدرسه‌عالی علوم شدند.

در این مسابقه ها ۱۲ تیم مختلف شرکت داشتند که در چهار گروه سه تیمی با هم روبرو شدند.

گروه الف: راه‌آهن — شهر صنعتی — سپه
گروه ب: ماشین‌سازی — ایرالکو — تکنولوژی
گروه ج: مدرسه عالی علوم — شهباز — کارد
گروه د: باشگاه کارگران — مادر — خلیج

از هر گروه یک تیم بعنوان صدرنشین بالا آمد و چهارتیم بصورت ضربدر مسابقه دادند که نتیجه تیم مدرسه‌عالی اول، باشگاه کارگران دوم، راه آهن سوم و تکنولوژی چهارم شدند.

تیم وزنه برداری کارگران مشهد اول شد

اکبر شکراللهی قهرمان سنگین وزن وزنه برداری ایران و آسیا را می‌شناسید. او کارگر کارخانجات صنعتی رضا واقع در مشهد است شکراللهی در مسابقات قهرمانی وزنه برداری باشگاههای مشهد در فوق سنگین به مقام قهرمانی رسید. در این مسابقه ها تیم باشگاه کارگران مشهد با ۹۵ امتیاز اول شد و تیم های وزنه برداری باشگاه پاس (با ۸۰ امتیاز) و باشگاه تاج (با ۶۵ امتیاز) دوم و سوم شدند.

کارگران وزنه بردار که در این مسابقه ها به پیروزی هایی دست یافتند (دلیر پور — رضائی ضیائی — شکراللهی) با آقای نوروزیان مدیر کل وزارت کار و امور اجتماعی خراسان ملاقات کردند و جوایزی را که از طرف باشگاه کارگران تهیه شده بود دریافت کردند.

در عکس شکراللهی جایزه‌اش را از مدیر کل استان خراسان دریافت می‌کند.

ایران همچنین گیم دوم را با نتیجه جالب ۱۵—۷ بسود خود تمام کردند و گیم سوم را نیز ۱۵—۸ پیروز شدند و با این ترتیب تیم قهرمان جهان در برابر ملی پوش های جوان ما با نتیجه حیرت انگیز ۳—۰ مغلوب شد.

تیم ایران را این بازیکنان همراهی می کردند:

نعمت مقیمی — کریم مقیمی (کارگر چاپخانه بانک ملی) — منصور زندی — علیرضا نصیری — علیرضا سلطانی‌فر، جواد نامی (کارگر راه آهن) — بهروز مبشری (کارگر چاپخانه دانشگاه تهران) — ابوالقاسم تفرشیان (کارگر بخش خصوصی) — حسین حیدرزاده (کارگر آتش نشانی) — محمد گیوه فروشان — حمیداکبر رضا براتی (کارگر کارخانجات عالی نسب)

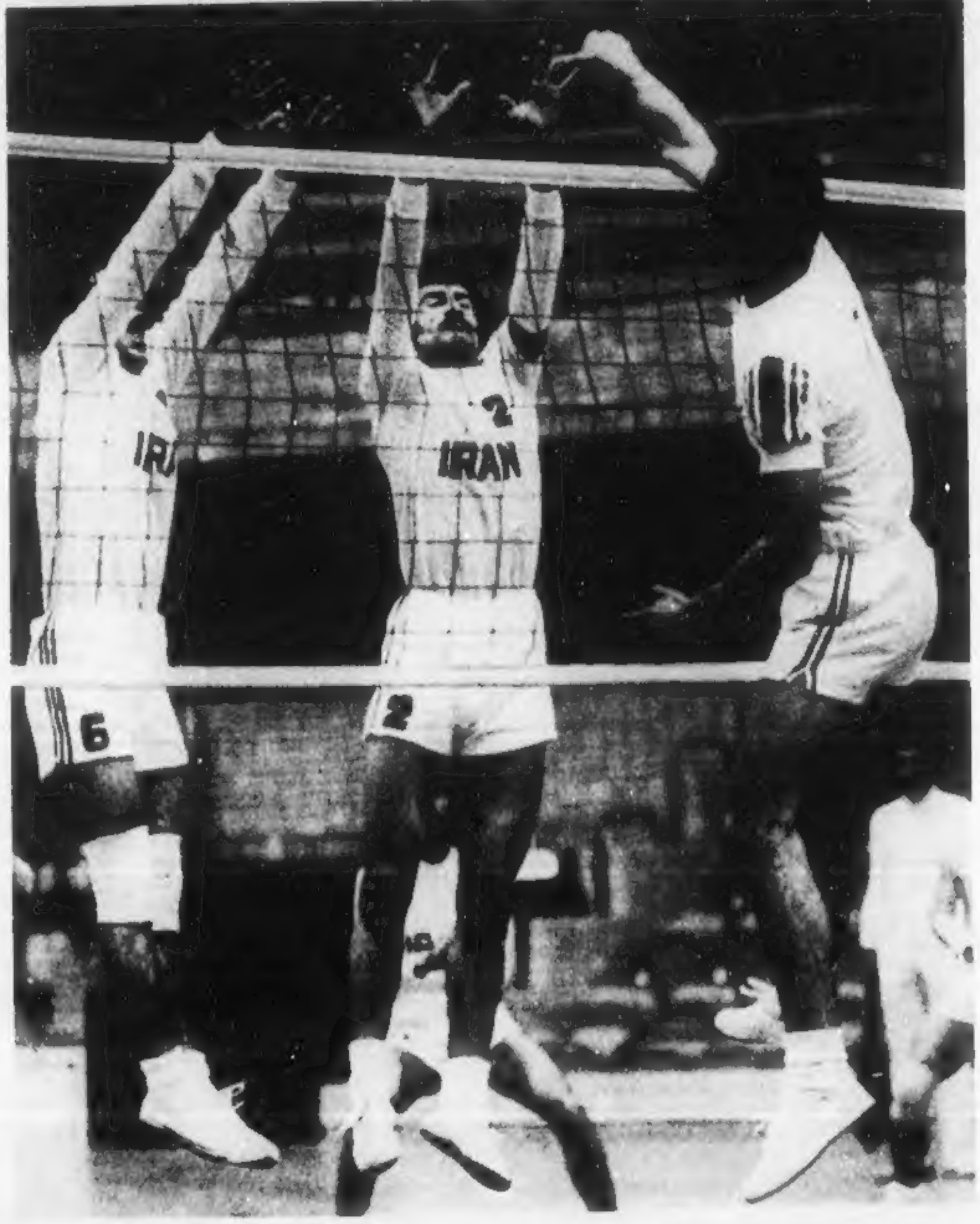

تیم ملی والیبال ناشنوایان ایران که بر تیم ملی ناشنوایان بلغارستان که صاحب عنوان قهرمانی جهان است پیروز شد. از راست: علیرضا نصیری، کریم مقیمی، علیرضا سلطانی‌فر، مسعود زرندی، مبشری، نعمت مقیمی.

سرکار علیه خانم فریده دیبا جام افتخار را به کاپیتن تیم ملی والیبال ناشنوایان ایران مرحمت کردند.

در ششمین دورهٔ مسابقات قهرمانی ژیمناستیک کارگران کشور روی داد:

دستت درد نکنه پهلوان واقعاً گل کاشتی!

یک کارگر ۵۵ ساله خراسانی؛ در مسابقه های قهرمانی ژیمناستیک کارگران ایران شگفتی آفرید و با وجود حریفانی جوان، در رشته پارالل بمقام اول رسید و در بارفیکس سوم شد.

پهلوان ۵۵ ساله خراسانی با این پیروزی درخشان نه تنها رقیب های نوجوان خود را پس زد بلکه در پیروزی تیم کارگران خراسان سخت کارساز و مدد کار بود.

وقتی کارگر قهرمان خراسانی اکبر جوان بخت به پیروزی رسید و در جمع امتیازات؛ تیم استانش را تا مقام دومی (بعد از استان مرکز) بالا برد یک کارگر پیر که سالیان درازیست با روزگار جوانی وداع کرده است. او را در آغوش گرفت و گفت: دستت درد نکند پهلوان! واقعاً گل کاشتی.... در این مسابقه ها؛ فقط ۳۲ نفر کارگر ورزشکار از چهار استان کشور شرکت داشتند: استان مرکز، خراسان، گیلان و یزد، ولی معلوم نشد چرا تیم تبریز قهرمان منطقه ۳ در این مسابقه ها شرکت نکرد. بهر حال، فقر تیم های شرکت کننده در ششمین دوره مسابقات قهرمانی ژیمناستیک کارگران کشور نمودار آینده این ورزش در کشور ماست که اگر در بعضی از رشته های ورزشی — فی‌المثل فوتبال و کشتی — سروصدائی داریم در ژیمناستیک متأسفانه هیچ..... در حالیکه وجود چهره هائی نظیر اکبر جوان بخت که در سن ۵۵ سالگی به این ورزش عشق می‌ورزد می تواند نشانه های امیدوار کننده‌ای از پشتوانه های غنی این ورزش مفرح و بدن‌ساز باشد.

در این مسابقه ها در مجموع تیم استان مرکز با ۱۶۳/۸۵ امتیاز اول شد. و تیم خراسان (با ۱۴۲/۷ امتیاز) دوم و تیم یزد (با ۱۱۸/۹۰ امتیاز) سوم شدند. آقایان نواب و رضا زاده داوران استان یزد، و غلامعلی خرمی سرپرست تیم استان مرکز و عباس خندان از خراسان این مسابقه ها را قضاوت کردند که بنا به گزارش خبرنگار مجله از یزد، قضاوت ها خالی از اشکال نبود و اعتراض هائی بهمراه داشت. تیم های شرکت کننده عبارت بودند از:

تیم استان مرکز: محمود کاری — منصور رازی نژاد — امیر ملک‌زاده — ابوالفضل قوچقال — مهدی خلخالی — جبار محمدپناه سلسله.

تیم استان خراسان: اکبر جوانبخت (کارگر ۵۵ ساله) — عسکر یاراحمدی — اسحاق حسینی — حسین ایرجی ـ فرهاد محمودی — اسداله دیناری.

تیم استان یزد: رضا راستی — سعید آرام — صادق عشق پذیر — عباس زرگان — عباس بیکی — کاظم خضری.
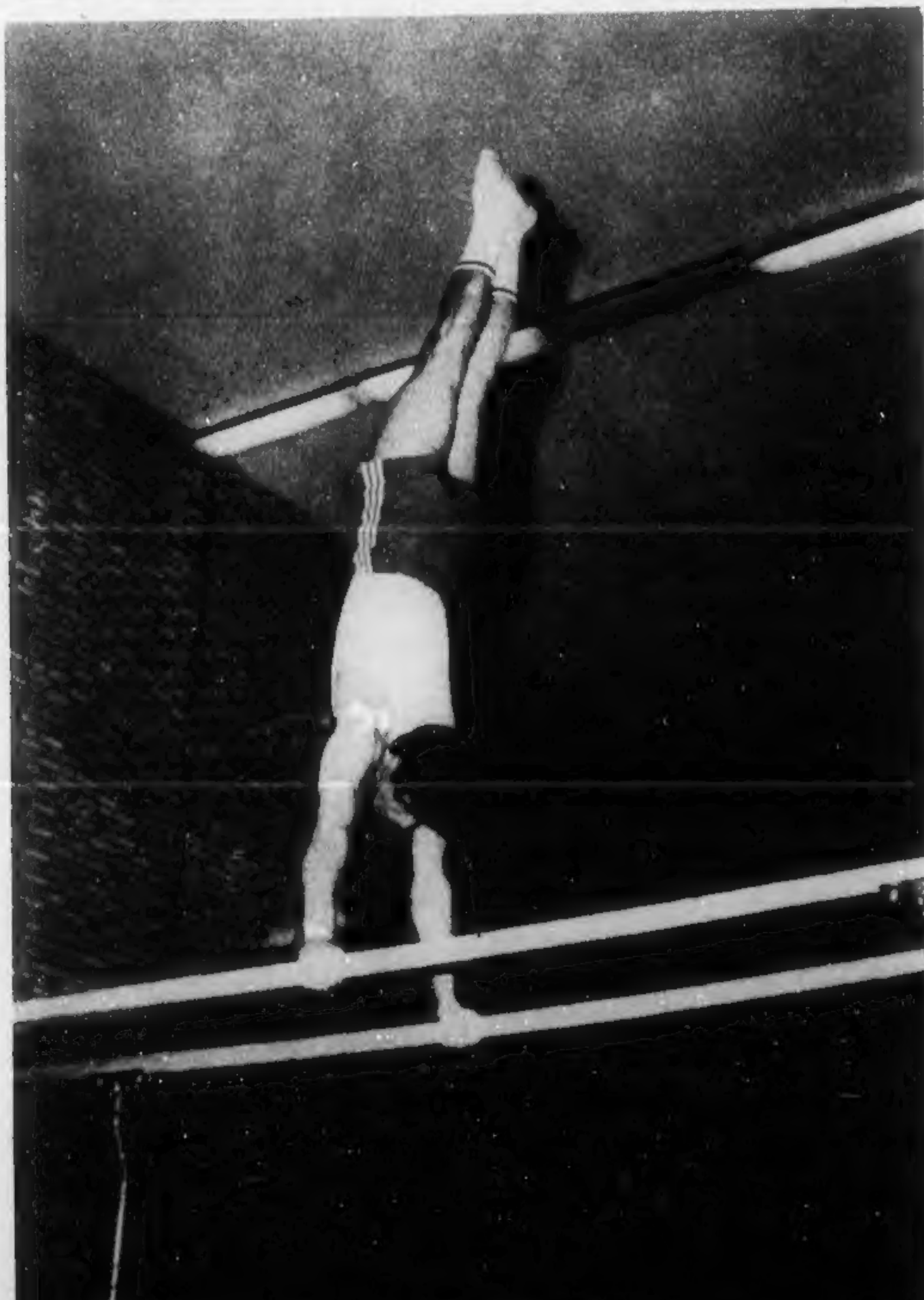
تیم استان گیلان: حسن عادلی — ابراهیم پورمختاری — علی باغبانی — اسماعیل آقائی — محمد رسول حقگو — محمد ابراهیم آقائی